

Тестові завдання для кваліфікаційного екзамену з географії

Частина 1.

Фізична географія. Картографія

1. Земля, як і інші планети Сонячної системи, має форму:
А кулясту Б круглу В еліпса Г овальну.
2. Перші докази кулястості Землі належать давньогрецькому вченому:
А Гомеру Б Арістотелю В Ератосфену Г Страбону.
3. Першим достатньо правильно визначив розміри земної кулі:
А Гомер Б Колумб В Ератосфен; Г Страбон.
4. Екваторіальний радіус Землі становить:
А 6378 км Б 6357 км В 6371 км Г 12742 км
5. Довжина великого кола, проведеного через обидва полюси, дорівнює:
А 40009 км Б 40076 км В 6371 км Г 12742 км
6. Середній діаметр Землі приймають за:
А 6 371 км Б 12 742 км В 40 000 км Г 21,4 км
7. Як називають теоретичну поверхню, що відповідає поверхні Світового океану, яка уявно продовжена в межах всіх ділянок суходолу з умовою, що у кожній точці вона перпендикулярна до прямовисної лінії?
А фізичною Б прямовисною; В рівневою; Г горизонтальною.
8. Уявне геометричне тіло, яке обмежене рівневою поверхнею, називають:
А сфероїдом; Б геоїдом В еліпсоїдом обертання; Г неправильною кулею.
9. Висоту точок реальної (фізичної) земної поверхні над рівневою поверхнею (поверхнею геоїда), називають:
А фізичною Б прямовисною; В абсолютною; Г відносною.
10. Площа поверхні Землі становить:
А 149 млн км² Б 361 млн км² В 510 млн км² Г 6 млрд км²
11. На поверхню Світового океану від всієї площі Землі припадає:
А 21% Б 29% В 71% Г 78%
12. Куляста фігура Землі обумовлює те, що кут падіння сонячних променів на земну поверхню опівдні від екватора до полюсів:
А не змінюється Б збільшується В зменшується Г скорочується.
13. До географічних наслідків осьового обертання Землі *не* належить:
А сплюснутість фігури планети Б добовий хід температури
В зміна пір року Г дія сили Коріоліса
14. Під дією сили інерції (сили Коріоліса) тіла, що рухаються горизонтально (вітри, морських течії), відхиляються від їхнього первісного напрямку у північній півкулі:
А із заходу на схід Б зі сходу на захід
В вправо Г уліво
15. Найбільше сила Коріоліса впливає на тіла, що рухаються:
А вздовж екватора Б у меридіональному напрямку
В вздовж паралелей Г під незначним кутом до паралелей
16. Кут між площиною екватора і прямовисною лінією до даної точки це:
А географічна довгота Б географічна висота
В географічна широта Г змінюється від 0 до 180°
17. Географічна широта може мати найбільше значення:
А 90° Б 180° В 270° Г 360°
18. Географічна довгота може мати найбільше значення:
А 90° Б 180° В 270° Г 360°
19. Лінія з географічними координатами 0° ш. — це:
А гринвіцький меридіан Б екватор
В меридіан, протилежний до гринвіцького Г тропік
20. Точка з координатами 0° ш. , 0° д. — це:
А точка перетину 180-го меридіана та екватора
Б точка перетину 0-го меридіана та екватора
В точка перетину меридіана, протилежного до гринвіцького і екватора
Г точка перетину 0-го меридіана та тропіка
21. Проміжок часу між двома послідовними кульмінаціями зірки над меридіаном точки спостереження називають добою:

- А сонячною; Б зоряною; В земною; Г типовою.
22. Час на меридіані на даний момент називається середнім сонячним або:
А поясним; Б місцевим; В всесвітнім; Г зоряним.
 23. Земля у своєму добовому обертанні за одну годину повертається на:
А 24°; Б 15°; В 12°; Г 4°.
 24. Земля у своєму добовому обертанні на один градус повертається за:
А 24 хв.; Б 15 хв.; В 12 хв.; Г 4 хв.
 25. Час, який відповідає місцевому на меридіані за довготою кратною 15, називається:
А поясним; Б зоряним; В всесвітнім; Г середнім сонячним.
 26. Тільки на Гринвіцькому меридіані час на даний момент називається:
А поясним; Б місцевим; В всесвітнім; Г середнім сонячним.
 27. Лінія зміни дат в основному співпадає з меридіаном:
А 90° східної довготи; Б 0° довготи; В 180° довготи; Г 90° західної довготи.
 28. У дванадцятomu годинному поясі годинники відображають місцевий час меридіана:
А 90° сх. довготи; Б 0° довготи; В 180° довготи; Г 90° західної довготи.
 29. З 1990 року Україна живе за поясним часом, який відрізняється від всесвітнього на:
А одну годину; Б дві години; В три години; Г десять годин.
 30. Поясний час в Україні відповідає місцевому на меридіані:
А 15° сх. д.; Б 0° довготи; В 30° сх. д.; Г 45° сх. д.
 31. На скільки відрізняється Київський «літній» час від часу в Лондоні?
А дві години; Б три години; Г чотири години; Б десять годин.
 32. Київський «літній» час відповідає місцевому на меридіані:
А 45° зх. д.; Б 0° довготи; В 30° сх. д.; Г 45° сх. д.
 33. Орбіта Землі має форму:
А кола; Б еліпсоїда; В еліпса; Г сфероїда.
 34. Відстань від Землі до Сонця у афелії:
А 150 мільйонів км; Б 147 мільйонів км; В 152 мільйони км; Г 30 тис. км.
 35. Найближче до Сонця Земля перебуває в:
А січні; Б березні; В липні; Г вересні.
 36. Вісь добового обертання Землі нахилена до площини її орбіти під кутом:
А 23,5°; Б 33,5°; В 66,5°; Г 76,5°.
 37. Причиною зміни тривалості дня і ночі на всіх широтах, окрім екватора, пір року є:
А тільки рух Землі по орбіті; Б добовий рух Землі;
В нахил осі Землі до площини орбіти; Г тривалість року.
 38. 22 червня, коли вісь Землі північним кінцем нахилена до Сонця, його промені опівдні падають прямовисно на:
А північному тропіку; Б південному тропіку;
В північному полярному колі; Г південному полярному колі.
 39. На тропіку Козерога сонце перебуває у зеніті у день:
А літнього сонцестояння; Б весняного рівнодення;
В зимового сонцестояння; Г осіннього рівнодення.
 40. Лінію, яка відокремлює освітлену (світлу) частину небесного тіла від неосвітленої (темної) частини, називають:
А тропіком; Б екватором; В термінатором; Г лінією зміни дат.
 41. 22 червня найдовший день:
А у південній півкулі; Б південніше північного полярного кола;
В на екваторі; Г північніше північного полярного кола.
 42. 22 грудня найдовший день:
А у південній півкулі; Б північніше північного тропіка;
В на екваторі; Г північніше північного полярного кола.
 43. Чи буває впродовж року найдовший день на екваторі?
А так 22 грудня; Б так 1 січня;
В тільки таким як на усіх паралелях 21 березня; Г так 22 червня.
 44. Білі ночі спостерігаються на широтах близьких до:
А екватора; Б тропіків; В паралелей 45° широти; Г полярних кіл.
 45. Ніч або день, які тривають понад одну добу і більше, називають:
А помірними; Б полярними; В жаркими; Г тропічними.
 46. Термінатор розділяє всі паралелі практично навпіл у день:
А зимового сонцестояння; Б весняного сонцестояння;

- В літнього сонцестояння; Г осіннього рівнодення.
47. Один із двох днів рівнодення впродовж року фіксується:
А 22 грудня; Б 1 січня; В 21 березня; Г 22 червня.
48. Сонце у дні рівнодень перебуває у зеніті над:
А одним із тропіків; Б одним із полярних кіл;
В паралелями 45° широти; Г екватором.
49. Протягом доби завжди буває день і ніч:
А на усіх широтах; Б між північним полярним колом і північним полюсом;
В між полярними колами; Г між північним полярним колом і північним полюсом.
50. Пояс, що лежить між тропіками, займаючи близько 40% земної поверхні, називається:
А помірним Б полярним В жарким Г холодним.
51. Пояси, що розташовуються між тропіками і полярними колами називають:
А помірними Б полярними В жаркими Г холодними.
52. Пояси освітлення, де Сонце перебуває завжди дуже низько над горизонтом, а частину року взагалі не сходить, називають:
А помірними Б морозними В жаркими Г холодними.
53. Теплові пояси, які лежать між ізотермами середньорічних температур 20° та 10° , називають:
А помірними Б полярними В жаркими Г холодними.
54. Картографічна дисципліна, яка розробляє способи вимірювань на картах різних масштабів:
А картографічна топоніміка
Б картографічна інформатика
В картометрія
Г топографія.
55. Дії пов'язані з відбором того, що необхідно відобразити на карті, спрощенням детальних обрисів об'єктів називають:
А генералізацією
Б картографуванням
В проектуванням
Г систематизацією.
56. Ступінь генералізації при створенні карти не залежить від:
А масштабу карти
Б змісту карти
В призначення карти
Г інтервалу картографічної сітки.
57. Математична основа карт включає три складові частини, до яких не належать:
А геодезична основа
Б цифрові дані про географічні об'єкти
В масштаб
Г картографічна проекція.
58. Масштаб, який виражається дробом або дією ділення, де ділене одиниця, а дільник число, яке показує, у скільки разів на картографічному творі зменшена та чи інша відстань на місцевості, називається:
А іменованим
Б числовим
В лінійним
Г поперечним.
59. Масштаб в 1 см 200 км означає, що зображення на карті зменшене у:
А 200 разів
Б 20 000 разів
В 200 000 разів
Г 20 000 000 разів.
60. Лінію перетину земного еліпсоїда з площиною, яка проходить через його центр і перпендикулярна до осі обертання, називають:
А ортодромією
Б меридіаном
В тропіком
Г екватором.
61. Кут між площиною екватора і прямовисною лінією до точки на поверхні земної кулі:
А географічна довгота

- Б абсолютна висота
В географічна широта
Г змінюється від 0 до 180°.
62. Двогранний кут між площиною Гринвіцького («нульового») меридіана і площиною меридіана точки на поверхні земної кулі:
А географічна довгота
Б абсолютна висота
В географічна широта
Г змінюється тільки від 0 до 90°.
63. Яка дія є завершальною у процесі застосування математичної основи для створення географічних карт?
А застосування картографічної проекції
Б перенесення точок фізичної поверхні на рівневу
В вибір геодезичної основи для створення карти (правильної кулі чи еліпсоїда)
Г виконання зменшення до потрібних розмірів.
64. Картографічне зображення масштабу 1: 2 500 000 відносять до:
А великомасштабних карт
Б середньомасштабних карт
В дрібномасштабних карт
Г топографічних планів.
65. Картографічний зображення масштабу 1: 500 000 слід віднести до:
А великомасштабних карт
Б середньомасштабних карт
В дрібномасштабних карт
Г топографічних планів.
66. Картографічний зображення масштабу 1: 25 000 слід віднести до:
А великомасштабних карт
Б середньомасштабних карт
В дрібномасштабних карт
Г топографічних планів.
67. Туристська карта Українських Карпат за призначенням належить до:
А навчальних
Б демонстраційних
В довідкових
Г оглядових.
68. Загальногеографічні дрібномасштабні карти називають:
А топографічними
Б оглядово-топографічними
В оглядовими
Г демонстраційними.
69. Загальногеографічні карти масштабу «в 1 см — 1 км» називають:
А топографічними
Б оглядово-топографічними
В оглядовими
Г демонстраційними.
70. Карта адміністративно-територіального устрою України у шкільному атласі за змістом відноситься до:
А топографічних
Б оглядових
В оглядово-топографічних
Г тематичних.
71. Вкажіть яке з тверджень **неправильне** щодо властивостей градусної сітки і поверхні глобуса:
А форма меридіанів і паралелей на глобусі, співвідношення їхніх розмірів і взаємне розташування відповідають справжній формі градусної сітки Землі
Б масштаб відстаней на глобусі однаковий у всіх його частинах
В сферичні кути, які утворені на перетині меридіанів і паралелей у вузлових точках залишаються і на глобусі прямими
Г масштаб площ на глобусі відрізняється у різних його частинах.

72. Вкажіть яке з тверджень **неправильне**:
- А глобус володіє одночасно властивостями рівнопроміжності, рівновеликості і рівнокутності
 - Б карта може володіти одночасно тільки двома властивостями – рівновеликості і рівнокутності
 - В глобус можна використовувати для оцінки того, як на різних картах зберігаються чи порушуються геометричні властивості зображених географічних об'єктів
 - Г на поверхні глобуса дуже легко визначити ортодромію між будь-якими двома точками.
73. Масштаб довжин на дрібномасштабних картах:
- А на тій самій ділянці карти у різних напрямках однаковий
 - Б уздовж одного, випадково обраного напрямку на будь-якому взятому відрізку масштаб залишається незмінним
 - В відношення довжини нескінченно малого відрізка в даному місці карти за даним напрямком до горизонтальної проекції відповідного відрізка на фізичній поверхні Землі
 - Г уздовж екватора завжди відповідає головному масштабу карти.
74. Головний масштаб карти:
- А на тій самій ділянці карти у різних напрямках однаковий
 - Б уздовж одного, випадково обраного напрямку на будь-якому взятому відрізку масштаб залишається незмінним
 - В відношення довжини нескінченно малого відрізка в даному місці карти за даним напрямком до горизонтальної проекції відповідного відрізка на фізичній поверхні Землі
 - Г масштаб глобуса, який умовно прийнятий за геодезичну основу при побудові картографічної сітки карти.
75. На відміну від глобуса кожна дрібномасштабна карта передає точно тільки:
- А форму Землі, меридіанів і паралелей
 - Б географічні координати точок земної поверхні
 - В площі об'єктів у масштабі
 - Г відстані між точками у масштабі.
76. Вкажіть **неправильне** твердження щодо картографічних спотворень:
- А це порушення геометричних співвідношень, розмірів і форм ділянок земної поверхні, розміщених на них об'єктів при їхньому зображенні на площині
 - Б виникають у результаті неможливості відобразити сферичну поверхню Землі на дрібномасштабній карті без розривів і перекриттів
 - В розрізняють у картографії тільки три види картографічних спотворень
 - Г виникають тому, що для створення безперервного картографічного зображення доводиться свідомо допускати стиснення і розтягнення у різних ділянках карти.
77. Порівняння відрізків меридіанів між двома сусідніми паралелями у центральній і окраїнній частинах карти використовують для виявлення наявності спотворення:
- А довжин ліній за напрямом меридіанів
 - Б площ
 - В кутів напрямків
 - Г довжин ліній за напрямом паралелей.
78. Еліпс спотворення може мати форму кола, радіус якого відповідає головному масштабу тільки:
- А на полюсі
 - Б на лінії нульового меридіану
 - В на екваторі
 - Г на лінії чи у точці нульових спотворень.
79. Якщо форми еліпсів спотворень у різних ділянках карти мають форми кіл, які дуже відрізняються за площею, то це свідчить передусім про відсутність спотворення:
- А площ
 - Б довжин ліній усіх напрямків
 - В форм
 - Г кутів.
80. Побудова карт включає спочатку зображення на площині (аркуші паперу):
- А географічних об'єктів
 - Б запису масштабу
 - В назви карти
 - Г картографічної сітки.
81. Якщо картографічну сітку отримують шляхом розрахунку положення вузлових точок на площині алгебраїчним способом або певних геометричних співвідношень, то таку проекцію за способом побудови відносять до:

- А перспективних
 - Б тригонометричних
 - В геометричних
 - Г неперспективних.
82. За властивостями зображеної картографічної сітки проекції поділяють на:
- А перспективні, рівнокутні і довільні
 - Б рівновеликі, рівнокутні і нормальні
 - В рівновеликі, рівнокутні і довільні
 - Г рівновеликі, конічні і довільні.
83. Для яких картографічних проекцій характерне дуже сильне спотворення кутів і форм?
- А рівнопроміжних
 - Б рівновеликих
 - В довільних
 - Г рівнокутних.
84. Картографічну проекцію, при якій Земля проектується на площину дотичну до полюса, називають:
- А циліндричною
 - Б азимутальною нормальною (прямою)
 - В конічною
 - Г азимутальною поперечною.
85. Картографічну азимутальну проекцію, при якій площина дотична до точки між екватором і полюсом, називають:
- А нормальною
 - Б поперечною
 - В прямою
 - Г косою.
86. Якщо центр проектування (К) з поверхні кулі (глобуса) на дотичну площину Р розташований у протилежній точці кулі, то таку азимутальну проекцію називають:
- А центральною
 - Б стереографічною
 - В ортографічною
 - Г неперспективною.
87. Якщо центр проектування (К) з поверхні кулі (глобуса) на дотичну площину Р розташований розташованою нескінченно далеко як від кулі так і площини, то таку азимутальну проекцію називають:
- А центральною
 - Б стереографічною
 - В ортографічною
 - Г неперспективною.
88. У якій азимутальній прямій проекції величини спотворень довжин ліній за напрямом меридіанів не спотворюються з віддаленням від ТНС?
- А неперспективній Ламберта
 - Б стереографічній
 - В ортографічній
 - Г неперспективній Постеля.
89. Якщо при побудові циліндричних проекцій вузлові точки і лінії градусної сітки ніби проектуються з кульової поверхні глобуса на бічну поверхню циліндра, вісь якого збігається з віссю глобуса, а діаметри обох тіл рівні, то таку циліндричну проекцію називають:
- А прямою на січному циліндрі
 - Б прямою на дотичному циліндрі
 - В поперечною на дотичному циліндрі
 - Г косою на дотичному циліндрі.
90. Картографічну проекцію, при якій вісь циліндра перпендикулярна до осі Землі, називають:
- А нормальною
 - Б косою
 - В прямою
 - Г поперечною.
91. Циліндрична нормальна проекція Меркатора на дотичному циліндрі за характером спотворень належить до:

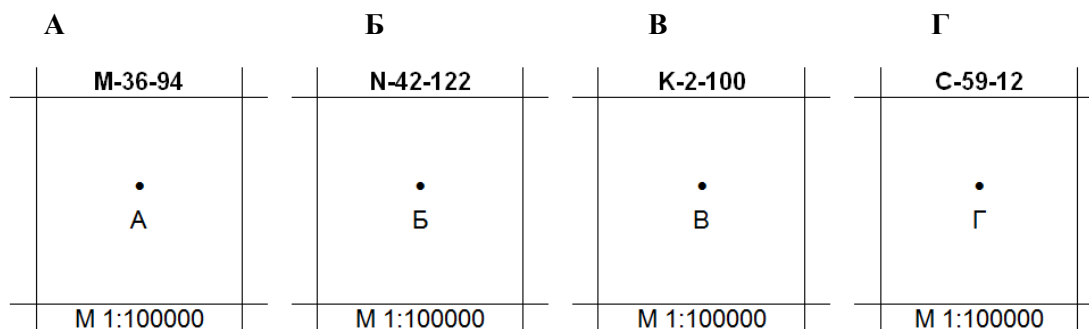
- А рівнопроміжних
 - Б рівновеликих
 - В довільних
 - Г рівнокутних.
92. Для зовнішнього вигляду картографічних сіток у поліконічній проекції характерно, що:
- А меридіани мають форму дугоподібних ліній
 - Б меридіани мають форму прямих ліній
 - В меридіани мають форму дуг різного радіусу
 - Г середній меридіан карти є кривою лінією.
93. Для карт світу використовують проекції:
- А азимутальні нормальні;
 - Б азимутальні поперечні, умовну глобулярну;
 - В конічні, азимутальні косі;
 - Г циліндричні нормальні, поліконічні, псевдоциліндричні.
94. Для карт північної і південної півкуль, приполюсних територій використовують проекції:
- А азимутальні нормальні;
 - Б азимутальні поперечні, умовну глобулярну;
 - В конічні, азимутальні косі;
 - Г циліндричні нормальні, поліконічні, псевдоциліндричні.
95. Для карт західної і східної півкуль, територій, які перетинає екватор, використовують проекції:
- А азимутальні нормальні;
 - Б азимутальні поперечні, умовну глобулярну;
 - В конічні, азимутальні косі;
 - Г циліндричні нормальні, поліконічні, псевдоциліндричні.
96. Для карт територій, які розміщені у середніх широтах, використовують проекції:
- А азимутальні нормальні;
 - Б азимутальні поперечні, умовну глобулярну;
 - В конічні, азимутальні косі;
 - Г циліндричні нормальні, поліконічні, псевдоциліндричні.
97. Той чи інший характер розміщення на листі паперу основного картографічного зображення, а також елементів додаткової характеристики території й оснащення, які відносяться до цього зображення, називають:
- А упорядкуванням;
 - Б генералізацією;
 - В компонованням;
 - Г комбінуванням.
98. Карти на яких один чи декілька природних чи соціально-географічних елементів показані з великою деталістю і глибиною, тому що вони є темою даної карти, належать до:
- А тематичних;
 - Б загальногеографічних;
 - В комплексних;
 - Г оглядових.
99. За ступенем узагальнення показників найбільший ступінь узагальнення має карта:
- А рослинного покриву;
 - Б тваринного світу;
 - В природних зон;
 - Г ґрунтів.
100. Географічний зміст тематичної карти умовно поділяється на дві частини:
- А основний і спеціальний зміст карти;
 - Б основний і додатковий зміст карти;
 - В додатковий і спеціальний зміст карти;
 - Г спеціальний зміст карти і географічна основа.
101. Зображення того явища, що складає тему даної карти, відносять до:
- А спеціальної основи карти;
 - Б додаткового змісту карти;
 - В основного або спеціального змісту карти;
 - Г географічної основи карти.
102. Зображення того змісту тематичної карти, що не виражає безпосередньо її тему, відносять до:
- А спеціальної основи карти;

- Б додаткового змісту карти;
В основного або спеціального змісту карти;
Г географічної основи карти.
103. Фактори утворення тих чи інших форм рельєфу відображають на картах:
А оглядових;
Б загальногеографічних;
В тематичних;
Г оглядово-топографічних.
104. Вкажіть **Неправильне** твердження про географічний зміст тематичної карти:
А на них добре відображено просторове розміщення картографованих явищ;
Б на багатьох тематичних картах показують величину явища у відповідних одиницях виміру;
В на тематичних картах детальніше можна відобразити тільки те, що відображають на загальногеографічних картах;
Г є широкі можливості для зображення на них якісних відмінностей самого показуваного явища.
105. Які способи зображення використовують головним чином для показу на карті просторового розміщення явищ, розповсюджених на значній площі, без кількісної їхньої характеристики?
А крапковий та ізоліній;
Б значків та локалізованих діаграм;
В картограм та лінійних знаків;
Г спосіб ареалів і спосіб якісного фону.
106. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення області поширення культурних і диких видів рослин чи тварин, безстічних області, районів плавучих льодів у морі, районів залягання корисних копалин?
А ареалів
Б якісного фону
В картограм
Г крапковий.
107. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення якісно відмінних явищ, які мають суцільне поширення на всій зображуваній території?
А ареалів
Б якісного фону
В кількісного фону;
Г крапковий.
108. Способом якісного фону на географічних картах прийнято зображати:
А спеціалізацію промислових центрів
Б геологічну будову
В кліматичні характеристики
Г інтенсивність певного явища.
109. Який спосіб зображення відображає поділ території на однорідні райони за кількісним показником (або показниками)?
А картодіаграм
Б ізоліній
В кількісного фону;
Г крапковий.
110. У цій шкалі усі значення ряду чисел, що виражають величини явища, поділяють на кілька інтервалів («ступіней» ряду) і кожному інтервалу присвоюють певний відтінок кольору. Таку шкалу величин називають:
А неперервною
Б інтервальною
В рядовою
Г ступінчастою.
111. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення однорідних явищ, щоб відобразити їх кількісні величини у межах одиниць адміністративно-територіального поділу?
А крапковий
Б ізоліній
В кількісного фону
Г локалізованих діаграм.

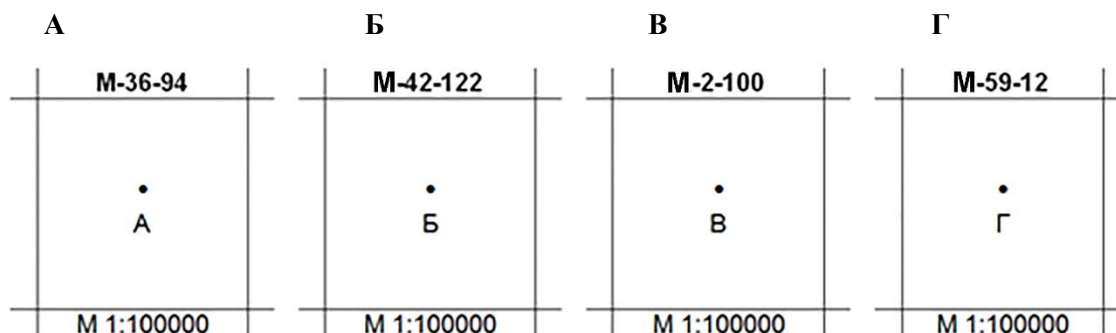
- 112.** Проведені на карті криві, по всій довжині яких кількісний показник якого-небудь явища залишається незмінним, називають:
- А** лінійними знаками
 - Б** ізолініями
 - В** знаками руху
 - Г** лініями руху.
- 113.** Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення явищ, які розміщені на окремих таких малих територіях, що їх не можна показати у масштабі карти?
- А** крапковий
 - Б** спосіб значків
 - В** картодіаграм
 - Г** локалізованих діаграм.
- 114.** Який спосіб зображення використаний на тематичній карті якщо діаграмний знак характеризує величину явища розміщеного не у точці, а стосується усієї адміністративної одиниці?
- А** значків
 - Б** картограм
 - В** локалізованих діаграм;
 - Г** картодіаграм.
- 115.** Способом картодіаграм на географічних картах прийнято зображати:
- А** геологічну будову
 - Б** сумарну кількісну величину явища у межах території адміністративної одиниці;
 - В** кліматичні характеристики
 - Г** інтенсивність певного явища у межах території адміністративної одиниці
- 116.** Картодіаграми, на яких виділені райони характеризують не за одним, а за декількома абсолютними величинами явищ, які пов'язані між собою, називають:
- А** галузевими;
 - Б** профільними;
 - В** структурними;
 - Г** секторальними.
- 117.** Який спосіб зображення використаний на тематичній карті якщо всі площі одиниць політико-адміністративного поділу зафарбовують певним кольором різної насиченості, яким присвоюється певні відносні кількісні величини явища?
- А** кількісного фону
 - Б** картодіаграм
 - В** картограм
 - Г** крапковий.
- 118.** Який спосіб зображення використовують на тематичних картах для показу переміщення в просторі різних об'єктів і явищ?
- А** ареалів;
 - Б** лінійних знаків
 - В** значків;
 - Г** знаків руху.
- 119.** Основний спосіб показу на тектонічних картах, яким відображають розподіл земної кори на платформи і складчасті зони різного віку:
- А** якісного фону
 - Б** ізоліній
 - В** картодіаграм
 - Г** ареалів
- 120.** На топографічних картах суші з більшою чи меншою детальністю і точністю, що допускається масштабом, зображують:
- А** клімат, водні об'єкти, рослинний покрив, населені пункти, шляхи сполучення;
 - Б** рельєф, водні об'єкти, рослинний покрив, населені пункти, шляхи сполучення;
 - В** рельєф, геологічну будову, рослинний покрив, населені пункти, шляхи сполучення;
 - Г** рельєф, водні об'єкти, ґрунтовий покрив, тваринний світ, населені пункти, шляхи сполучення.
- 121.** Спотворення, які неминучі при переході від поверхні еліпсоїда до площини, на топографічних картах дуже незначні, тому що:
- А** навіть на детальних картах деякі об'єкти можуть бути відсутніми, контури об'єктів бувають узагальнені, розміри окремих об'єктів перебільшені;
 - Б** на топографічних картах використовують спеціальну систему умовних знаків;

- В** для топографічних карт, як і для інших картографічних творів, характерна генералізація зображення;
- Г** на кожному листі зображується порівняно невелика ділянка місцевості, у межах якого поверхня земного еліпсоїда практично близька до площини.
- 122.** Систему розподілу територій для відображення на аркушах топографічних карт називають:
А розграфкою;
Б номенклатурою;
В структуруванням;
Г систематизацією.
- 123.** Для встановлення адреси аркуша топографічної карти служить система позначень, яка залежить від його масштабу і географічного положення зображеної території. Її називають:
А розграфкою топографічних карт;
Б номенклатурою топографічних карт;
В легендою топографічних карт;
Г системою розподілу топографічних карт.
- 124.** Чотириградусні смуги між двома паралелями, які створюють при розграфленні топографічних карт, називають:
А поясами; **Б** колонами; **В** рядами; **Г** зонами.
- 125.** Ряд, який обмежений паралелями 12° і 16° позначають літерою:
А В; **Б** Г; **В** С; **Г** D.
- 126.** Повних рядів у північній та південній півкулях по:
А 22; **Б** 30; **В** 44; **Г** 60.
- 127.** Шестиградусні смуги між двома меридіанами, які створюють при розграфленні топографічних карт, називають:
А поясами; **Б** колонами; **В** секторами; **Г** зонами.
- 128.** Колона, яка обмежена меридіанами з довготою 12° і 6° західної довготи, має номер:
А 21; **Б** 29; **В** 31; **Г** 33.
- 129.** Колона, яка обмежена меридіанами з довготою 90° і 96° східної довготи, має номер:
А 16; **Б** 31; **В** 45; **Г** 46.
- 130.** Разграфка і номенклатура топографічних карт засновані на разграфленні і номенклатурі карти в масштабі:
А 1: 1000 000; **Б** 1: 500 000; **В** 1: 300 000; **Г** 1: 200 000.
- 140.** Трапеція, яка отримана при розграфленні топографічних карт, що розміщена між паралелями із широтою 48° і 52° пн.ш. і між меридіанами з довготами 30° і 36° сх. д., буде мати номенклатуру:
А В – 31; **Б** М – 36; **В** С – 36; **Г** М б.
- 141.** Трапеція, яка отримана при розграфленні топографічних карт, що розміщена між паралелями із широтою 40° і 44° пн.ш. і між меридіанами з довготами 36° і 30° зх. д., буде мати номенклатуру:
А К – 36; **Б** В – 36; **В** С – 25; **Г** К – 25.
- 142.** При розграфленні топографічних карт, для отримання аркуша масштабу 1: 500 000, беруть аркуш масштабу:
А 1:1 000 000 і ділять на 144; **Б** 1:1 000 000 і ділять на 36;
В 1:1 000 000 і ділять на 9; **Г** 1:1 000 000 і ділять на 4.
- 143.** При розграфленні топографічних карт, для отримання аркуша масштабу 1: 25 000, беруть аркуш масштабу:
А 1:1 000 000 і ділять на 144; **Б** 1:500 000 і ділять на 36;
В 1:100 000 і ділять на 4; **Г** 1:50 000 і ділять на 4.
- 144.** Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить 3° , а між південною і північною – 2° .
А 1: 50 000; **Б** 1: 100 000; **В** 1: 200 000; **Г** 1: 500 000.
- 145.** Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить 1° , а між південною і північною – $40'$.
А 1: 50 000; **Б** 1: 200 000; **В** 1: 100 000; **Г** 1: 25 000.
А 1: 50 000; **Б** 1: 10 000; **В** 1: 100 000; **Г** 1: 25 000.
- 146.** Оберіть правильний варіант, де номенклатура топографічної карти відповідає вказаному масштабу.
А М-36-88 (1: 25 000); **Б** N-24-47 (1: 200 000);
В М-32-12 (1: 50 000); **Г** К-61-4 (1: 100 000).
- 147.** Оберіть правильний варіант, де номенклатура топографічної карти відповідає вказаному масштабу.
А М-36-II (1: 25 000); **Б** N-24-III (1: 200 000);
В М-32-V (1: 50 000); **Г** К-61-IV (1: 100 000).

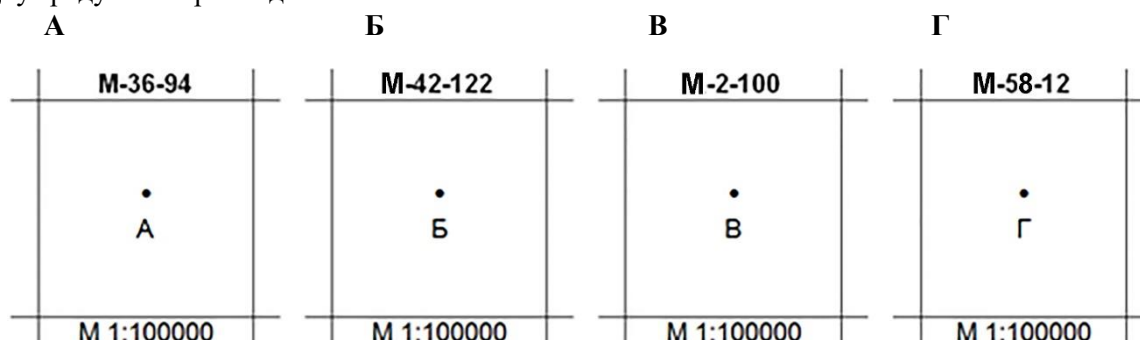
148. Вкажіть, яка точка, що позначена на аркуші топографічної карти, розташована до екватора найближче:



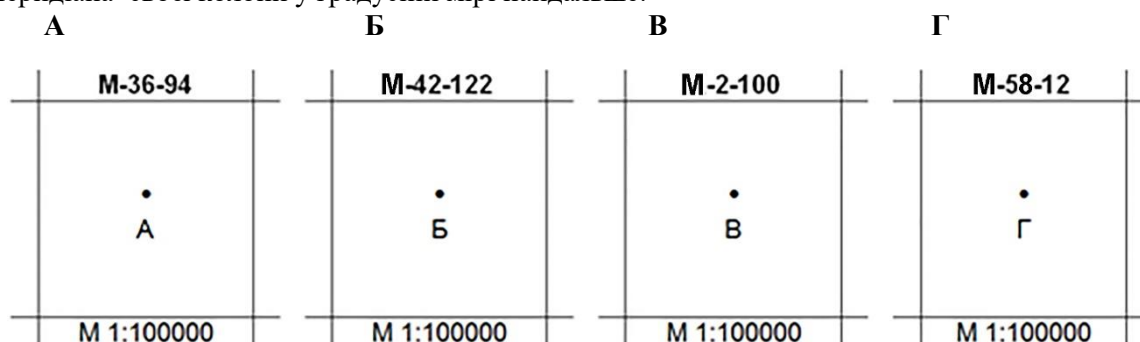
149. Вкажіть, яка точка, що позначена на аркуші топографічної карти, розташована до екватора найближче:



150. Вкажіть, яка точка, що позначена на аркуші топографічної карти, розташована від меридіана 0° д. у градусній мірі найдалше:



151. Вкажіть, яка точка, що позначена на аркуші топографічної карти, розташована від східного меридіана своєї колони у градусній мірі найдалше:



152. Кожний аркуш топографічної карти має три рамки:

- А внутрішню, секундну і зовнішню
- Б секундну, хвилинну і зовнішню;
- В внутрішню, хвилинну і зовнішню;
- Г внутрішню, градусну і зовнішню.

153. Внутрішня рамка топографічної карти має вигляд рівнобічної трапеції, в якій бічні сторони — відрізки:

- А магнітних меридіанів

- Б географічних меридіанів;
 В вертикалей кілометрової сітки;
 Г паралелей.
154. Для зображення невеликих територій у проекції Гауса-Крюгера, усю поверхню Землі було уявно поділено на координатні зони різницею довгот:
 А 4°; Б 6°; В 12°; Г 15°.
155. Геодезична зона, яка обмежена меридіанами з довготою 174° і 168° західної довготи, має номер:
 А 2; Б 28; В 32; Г 58.
156. Геодезична зона, яка обмежена меридіанами з довготою 12° і 6° західної довготи, має номер:
 А 21; Б 29; В 31; Г 59.
157. За вісь абсцис у системі плоских прямокутних координат топографічних карт, прийнято:
 А відрізок екватора; Б бічний меридіан геодезичної зони;
 В осьовий меридіан геодезичної зони Г осьову паралель геодезичної зони
158. Скільки кілометрів становить протяжність кожної геодезичної зони від екватора до Північного полюса?
 А 666; Б 1000; В 10 000; Г 20 000.
159. Величина X у прямокутній системі координат на топографічних картах означає:
 А відстань від точки до полюса у метрах;
 Б відстань від точки до осьового меридіана геодезичної зони у метрах.
 В відстань від точки до екватора у метрах;
 Г відстань від точки до нульового меридіана у метрах.
160. Щоб уникнути від'ємних значень прямокутної координати Y у геодезичній зоні, вісь абсцис (осьовий меридіан зони) уявно переносять на:
 А 300 км на захід; Б 500 км на захід;
 В 300 км на схід; Г 500 км на схід.
161. Встановіть X точки, яка на топографічній карті віддалена від горизонталі кілометрової сітки 67 на 1 км 670 м.
 А X = 6065470; Б X = 6065130; В X = 6065330; Г X = 6069670
162. Встановіть X точки, яка на топографічній карті віддалена від горизонталі кілометрової сітки 64 на 2 км 540 м.
 А X = 6063460; Б X = 6065140; В X = 6061460; Г X = 6068540
163. Вкажіть назву кілометрового квадрату, в якому знаходиться об'єкт з прямокутними координатами: X = 6068870; Y = 4309621.
 А 6043; Б 0968; В 6988; Г 6809.
164. Встановіть Y точки, яка на топографічній карті віддалена від вертикалі кілометрової сітки 12 на 1 км 560 м.
 А Y = 4314560; Б Y = 4310440; В Y = 4310560; Г Y = 4313440.
165. Встановіть Y точки, яка на топографічній карті віддалена від вертикалі кілометрової сітки 10 на 2 км 320 м.
 А Y = 4307780; Б Y = 4312780; В Y = 4308780; Г Y = 4311320.
166. Вкажіть величину Y точки, яка не може бути на топографічній карті:
 А Y = 4407780; Б Y = 4212780; В Y = 4108780; Г Y = 4511320.
167. Вкажіть величину Y точки, яка не може бути на топографічній карті:
 А Y = 4607780; Б Y = 4712780; В Y = 4808780; Г Y = 484320.
168. Встановіть Y точки на топографічній карті, яка віддалена від осьового меридіана геодезичної зони на 192 км 320 м.
 А Y = 4307680; Б Y = 4212680; В Y = 4308680; Г Y = 4211320
169. Встановіть Y точки на топографічній карті, яка віддалена від осьового меридіана геодезичної зони на 212 км 780 м.
 А Y = 4607780; Б Y = 4712780; В Y = 4808780; Г Y = 4811320
170. Масштаб, який виражається дією ділення, де ділене одиниця, а дільник число, яке показує, у скільки разів зменшена та чи інша відстань на місцевості, називається:
 А іменованим Б числовим; В лінійним Г дробовим.
171. Відрізок, який на плані масштабу в 1 см – 5 м має довжину 4 см, на місцевості відповідатиме відстані у:
 А 200 м Б 20 м; В 2 м; Г 1,25 м.
172. Числовий масштаб 1:1000 *не* буде відповідати такому іменованому:
 А в 1 см – 1000 см; Б в 1 см – 10 м; В в 1 см – 100 м; Г в 1 мм – 1 м.
173. Іменованим масштаб в 1 см – 5 м буде відповідати такому числовому:

192. Умовні знаки, довжина їх відображена в масштабі, а ширина – довільна, називають:
А лінійними; **Б** позамасштабними **В** масштабними; **Г** площадними.
193. На топографічних картах *не* відображають:
А рельєф; **Б** рослинний покрив; **В** вік гірських порід; **Г** населені пункти.
194. Понижена частина хребта чи витягнутої гори, розташована між двома сусідніми вершинами:
А улоговина; **Б** балка; **В** сідловина; **Г** долина.
195. Рельєф місцевості на топографічних картах відображають передусім за допомогою:
А ізогіпси та пошарового зафарбування; **Б** горизонталей;
В якісного фону; **Г** способу лінійних знаків.
196. Відношення величини перевищення місцевості до горизонтальної її протяжності, на якій вона спостерігається, називають:
А похилом; **Б** закладенням; **В** падінням; **Г** крутістю схилу.
197. В основу класифікації населених пунктів для їх відображення на географічних картах *не* покладена така ознака, як:
А тип поселення; **Б** політико-адміністративне значення;
В кількість жителів; **Г** площа поселення.
198. Орієнтуватись на місцевості — це значить визначити своє місцезнаходження відносно сторін горизонту і навколишніх місцевих предметів, а також знайти:
А відстань між предметами; **Б** потрібний напрям руху;
В напрям на сонце; **Г** відстань до лінії горизонту.
199. Компасом можна визначити напрям на місцевості за допомогою вимірювання його:
А дирекційного кута; **Б** істинного азимута; **В** магнітного азимута; **Г** румба.
200. О котрій годині за місцевим часом у день рівнодення Сонце знаходиться точно на сході у нашій півкулі?
А 5-й год; **Б** 6-й год; **В** 7-й год; **Г** 9-й год.
201. Скільки становить відстань від поверхні до центра Землі?
А 2900 км; **Б** 6370 км; **В** 3470 км; **Г** 1200 км.
202. Безпосередні спостереження доступні поки що лише на невеликих глибинах. Найглибша свердловина пройшла в земну товщу всього на:
А 29 км; **Б** 6,3 км; **В** 34 км; **Г** 12 км.
203. У верхніх шарах земної кори на кожні 100 м глибини температура зростає на:
А 6°C; **Б** 3°C; **В** 5°C; **Г** 30°C.
204. Мантія поширюється до глибини:
А 2900 км; **Б** 6370 км; **В** 3470 км; **Г** 120 км.
205. У верхній частині мантії є шар, в якому гірські породи знаходяться у розплавленому в'язкопластичному стані і поводяться подібно до рідини. Його називають:
А астеносферою; **Б** зовнішнім ядром; **В** надастеносферним шаром; **Г** земною корою.
206. Верхній надастеносферний шар мантії разом із земною корою утворює оболонку Землі, яку називають:
А шаром Гутенберга; **Б** зовнішнім ядром; **В** літосферою; **Г** земною корою.
207. Радіус ядра становить:
А 2900 км; **Б** 6370 км; **В** 3470 км; **Г** 120 км.
208. Створюють магнітне поле Землі електричні струми, які через обертання планети виникають у:
А астеносфері; **Б** зовнішньому ядрі; **В** літосфері; **Г** земній корі.
209. Вперше запропонував гіпотезу холодного походження Землі, яка знайшла сьогодні світове визнання:
А О. Шмідт; **Б** О. Гумбольт; **В** М. Бехайм; **Г** П. Тутковський.
210. Важчі речовини у розплавлених надрах Землі з моменту її утворення спрямовувались до:
А поверхні; **Б** астеносфери; **В** земної кори; **Г** центру планети.
211. Внутрішня оболонка Землі, яка утворена здебільшого залізом та нікелем:
А астеносфера; **Б** ядро; **В** літосфера; **Г** мантія.
212. Магма може проникати по тріщинах у земну кору і на глибині повільно застигати. У цьому випадку утворюються такі дуже тверді гірські породи, як:
А гіпс, вапняк; **Б** граніт, габро; **В** мармур, графіт; **Г** базальт, вулканічний туф.
213. При виливанні магми на земну поверхню і швидкому остиганні її формуються такі гірські породи, як:
А гіпс, вапняк; **Б** граніт, габро; **В** мармур, графіт; **Г** базальт, вулканічний туф.
214. Магматичні породи, перебуваючи мільйони чи навіть десятки років на земній поверхні, зазнають руйнування під дією зовнішніх сил. Це явище називають:

- А** розчиненням; **Б** вивітрюванням; **В** денудацією; **Г** акумуляцією.
215. Процес подрібнення і розпушування гірських порід під впливом різких змін температури, замерзання води в тріщинах називають вивітрюванням:
А фізичним; **Б** хімічним; **В** органічним; **Г** механічним.
216. Руйнування гірських порід під дією води і повітря (кисню та вуглекислого газу), яке призводить до зміни їхнього складу, називають вивітрюванням:
А фізичним; **Б** хімічним; **В** органічним; **Г** механічним.
217. Руйнування і розпушування гірських порід корінням рослин та розчиненням мінералів кислотами рослин і мікроорганізмів, що поселяються на гірських породах, називають вивітрюванням:
А фізичним; **Б** хімічним; **В** органічним; **Г** механічним.
218. Осадові гірські породи, що утворилися в результаті випадання в осад розчинених речовин на дні океанів, морів, озер, називаються :
А уламковими; **Б** хімічними; **В** органогенними; **Г** інтрузивними
219. Гірські породи, що перетворюються у нові з іншими властивостями під впливом високих температур і тиску, а також гарячих розчинів і газів, що піднімаються з мантії, вважаються породами:
А уламковими; **Б** органічного походження;
В метаморфічного походження; **Г** хімічного походження..
220. Процес зміни гірських порід під впливом високих температур і тиску в надрах Землі називається:
А магматизмом; **Б** метаморфізмом; **В** седиментацією; **Г** акумуляцією
221. До метаморфічних порід *не* належать:
А графіт; **Б** граніт; **В** мармур; **Г** гнейс.
222. Материкова земна кора має товщину у межах рівнин суходолу близько:
А 60–75 км ; **Б** 30–40 км; **В** 20–25 км; **Г** 5–7 км.
223. Основна відмінність у будові океанічної кори від континентальної — відсутність:
А осадового шару; **Б** гранітного шару; **В** надастеносферного шару мантії; **В** базальтового шару.
224. Площа земної кори океанічного типу становить від площі всієї твердої оболонки Землі близько:
А 29%; **Б** 40%; **В** 60%; **Г** 71%.
225. Вперше припущення про те, що материки самовільно рухаються (дрейфують), висловив:
А О. Шмідт; **Б** О. Гумбольт; **В** А. Вегенер; **Г** П. Тутковський.
226. Великі блоки літосфери, які розділені глибокими розколинами і повільно переміщуються по шару астеносфери, називаються:
А платформами; **Б** молодими плитами;
В кристалічними щитами; **Г** літосферними плитами.
227. У місцях розсування двох літосферних плит утворюються:
А серединні океанічні хребти і розширюється дно океану;
Б ділянки земної кори материкового типу;
В глибоководні жолоби і острови;
Г складки верхніх шарів обох плит – гірські хребти.
228. Тріщину в центральній частині серединного океанічного хребта, куди підходять потоки магми, називають:
А западиною; **Б** жолобом; **В** рифтом; **Г** лаколітом.
229. Процеси підсування однієї плити під край другої призводять до формування в океанах:
А серединних океанічних хребтів і розширення dna океану; **Б** земної кори океанічного типу;
В глибоководних жолобів і острівних дуг; **Г** гірських хребтів.
230. Процеси підсування однієї плити під край другої призводять на материках до формування:
А серединних океанічних хребтів; **Б** земної кори океанічного типу;
В глибоководних жолобів і островів; **Г** гірських країн.
231. Переважна більшість гірських масивів виникає внаслідок:
А вулканізму;
Б зминання в складки гірських порід під впливом зустрічного руху літосферних плит;
В блокових піднять і опускань;
Г ерозійної діяльності річок.
232. Серед семи великих літосферних плит не містить у собі материкові брили тільки:
А Індо-Австралійська; **Б** Антарктична; **В** Тихоокеанська; **Г** Південноамериканська.
233. Внаслідок переміщення великих літосферних плит зараз поступово скорочується дно океану:
А Індійського; **Б** Атлантичного; **В** Тихого; **В** Північного Льодовитого.
234. Процес утворення і руху магми від шару астеносфери до поверхні Землі називається:
А магматизмом; **Б** метаморфізмом; **В** гравітацією; **Г** субдукцією.

235. Конусоподібні підвищення на суходолі з отвором (кратером), які постійно або час від часу викидають гарячі гази, пару, уламки гірських порід і виливають лаву, це:
А вулкани; **Б** кальдери; **В** карстові лійки; **Г** гайоти.
236. Канал, який з'єднує вогнище вулкана з поверхнею Землі, називають:
А гіпоцентром; **Б** епіцентром; **В** кратером; **Г** жерлом.
237. Заглиблення на вершині вулкана, здебільшого, круглої або овальної форми і крутими схилами – це:
А гіпоцентр; **Б** епіцентр; **В** кратер; **Г** рифт.
238. У районах вулканічної діяльності зустрічаються фонтануючі джерела, які називають:
А вулканами; **Б** фумаролами; **В** гейзерами; **Г** сульфотарами.
239. Везувій — це:
А згаслий вулкан; **Б** діючий вулкан; **В** не вулкан; **Г** гейзер.
240. Ключевська сопка — це:
А згаслий вулкан **Б** діючий вулкан **В** не вулкан **Г** гейзер
241. Область у надрах Землі, де виникає розрив і зміщення пластів, що спричиняють землетрус, називається:
А гіпоцентром; **Б** епіцентром; **В** кратером; **Г** жерлом.
242. Місце на земній поверхні, розташоване над вогнищем землетрусу, а його сила максимальна, – це:
А гіпоцентр; **Б** епіцентр; **В** кратер; **Г** жерло.
243. Коливання земної поверхні і підземні поштовхи, які виникають внаслідок раптових розривів та зміщень у глибинах земної кори або у верхній мантії, називають:
А вулканізмом; **Б** магматизмом; **В** землетрусом; **Г** метаморфізмом.
244. На сьогодні у земній корі *не* виявили гірських порід, які утворилися б давніше, ніж:
А 5 млрд років тому; **Б** 4,4 млрд років тому;
В 0,6 млрд років тому; **Г** 65 мільйонів років тому.
245. Етап розвитку Землі від моменту утворення її як планети (близько 4,6 млрд рр. тому) до часу формування найдавніших відомих гірських порід літосфери, називають:
А астрономічним; **Б** догеологічним; **В** абсолютним; **Г** геологічним.
246. З моменту формування гірських порід первинної земної кори відраховують етап розвитку Землі, який називають:
А астрономічним; **Б** догеологічним; **В** абсолютним; **Г** геологічним.
247. Вважають, що у водних басейнах зародилося життя:
А 3,8 млрд років тому; **Б** 4,6 млрд років тому;
В 0,6 млрд років тому; **Г** 65 мільйонів років тому.
248. Беручи до уваги розвиток органічного світу, геологічний етап розвитку Землі підрозділяють на:
А тектоно-магматичні епохи; **Б** геологічні ери;
В епохи горотворення; **Г** фази горотворення.
249. Архейська ера бере початок:
А 4,6 млрд. р. тому; **Б** 570 млн. р. тому; **В** 250 млн. р. тому; **Г** 65 млн. р. тому.
250. Палеозойська ера бере початок:
А 4,6 млрд. р. тому; **Б** 570 млн. р. тому; **В** 250 млн. р. тому; **Г** 65 млн. р. тому.
251. Мезозойська ера бере початок:
А 4,6 млрд. р. тому; **Б** 570 млн. р. тому; **В** 250 млн. р. тому; **Г** 65 млн. р. тому.
252. Кайнозойська ера бере початок:
А 4,6 млрд. р. тому; **Б** 570 млн. р. тому; **В** 250 млн. р. тому; **Г** 65 млн. р. тому.
253. Ера сучасного життя — це:
А палеозойська; **Б** протерозойська; **В** кайнозойська; **Г** архейська.
254. Найдавніший період палеозойської ери:
А силурійський; **Б** девонський; **В** кембрійський; **Г** пермський.
255. Наймолодший період палеозойської ери:
А кам'яновугільний; **Б** девонський; **В** ордовіцький; **Г** пермський.
256. Наймолодший період мезозойської ери:
А неогеновий; **Б** тріасовий; **В** крейдовий; **Г** юрський.
257. Наймолодший період кайнозойської ери:
А неогеновий; **Б** девонський; **В** палеогеновий; **Г** антропогеновий.
258. Ділянки поширення гірських порід різного віку, що залягають близько до земної поверхні під молодими відкладами антропогенового періоду позначаються на:
А геологічних картах; **Б** тектонічних картах;
В геоморфологічних картах; **Г** картах четвертинних відкладів.

259. У яку еру давні осередки літосферних плит, фундамент яких остаточно сформувався, стали відносно стійкими структурними елементами земної кори?
А кайнозойську; **Б** архейську; **В** палеозойську; **Г** протерозойську.
260. Як називають епоху горотворення (тектоно-магматичну епоху), яка відбувалася у кінці протерозойської та початку палеозойської ери?
А байкальською; **Б** альпійською; **В** каледонською; **Г** герцинською.
261. Як називають епоху горотворення (тектоно-магматичну епоху), яка відбувалася у кінці протерозойської та початку палеозойської ери?
А кімерійською; **Б** альпійською; **В** каледонською; **Г** герцинською.
262. Впродовж кайнозойської ери відбувається горотворення:
А байкальське; **Б** альпійське; **В** каледонське; **Г** герцинське.
263. Ділянки платформ, де потужність осадових порід дуже незначна (до 200 м), а фундамент випуклий, називають:
А щитами; **Б** плитами; **В** тектонічними западинами; **Г** антиклізою.
264. Ділянки платформ, де кристалічний фундамент вгнутий і лежить на великих глибинах (2–10 тис. м) вважають:
А щитами; **Б** плитами; **В** тектонічними западинами; **Г** крайовими прогинами.
265. Велика товща відкладів свідчить про існування у давні геологічні періоди:
А суходолу; **Б** морського басейну; **В** гірської системи; **Г** інтенсивного вулканізму.
266. Ділянки платформ, де кристалічні породи виходять на поверхню, називають:
А щитами; **Б** плитами; **В** тектонічними западинами; **Г** синеклізами.
267. Території суходолу, що підняті над рівнем моря до 200 м, – це:
А височини; **Б** низовини; **В** плоскогір'я; **Г** гори.
268. Рівнини, що підняті над рівнем моря від 200 до 500 м, – це:
А височини; **Б** низовини; **В** плоскогір'я; **Г** западини.
269. Рівнини, що підняті над рівнем моря понад 500 м, – це:
А височини; **Б** низовини; **В** плоскогір'я; **Г** горбогір'я.
270. Низовини, поверхня яких лежить нижче рівня моря, називають:
А височинами; **Б** улоговинами; **В** плоскогір'ями; **Г** западинами.
271. За характером поверхні рівнини усіх рівнів можуть бути:
А височинними і низовинними; **Б** плоскими і горбистими; **В** плоскогір'ями і нагір'ями; **Г** западинами і горбогір'ями.
272. Форми поверхні з абсолютними висотами від 1000 до 2000 м над рівнем моря – це:
А височини; **Б** високі гори; **В** середні за висотою гори; **Г** низовини.
273. Форми поверхні з абсолютними висотами вище 2000 м над рівнем моря – це:
А височини; **Б** високі гори; **В** середні за висотою гори; **Г** горбогір'я.
274. Гірську країну, де поєднуються гірські хребти і високо підняті над рівнем моря рівнинні ділянки, називають:
А плоскогір'ям; **Б** нагір'ям; **В** гірським пасмом; **Г** горбогір'ям.
275. Який із процесів рельєфотворення *не* належить до екзогенних?
А вивітрювання; **Б** вулканізм; **В** денудація; **Г** акумуляція.
276. Як називають сукупність процесів руйнування гірських порід водою, вітром льодовиками та зносу продуктів вивітрювання?
А гравітацією; **Б** магматизмом; **В** денудацією; **Г** акумуляцією.
277. Яке з джерел енергії *не* позначається на характері протікання екзогенних рельєфотвірних процесів?
А сонячне випромінювання; **Б** сила тяжіння; **В** добовий рух; **Г** магнітне поле Землі.
278. Який з наведених генетичних типів рельєфу належить до екзогенних?
А ефузивний; **Б** тектонічний; **В** карстовий; **Г** інтрузивний.
279. Під дією сили тяжіння можуть зсуватися вниз великі суцільні пласти гірських порід, утворюючи таку форму поверхні, яку називають:
А яром; **Б** балкою; **В** зсувом; **Г** осипищем.
280. Якщо гірська порода внаслідок вивітрювання перетворилася на уламки різного розміру, то під впливом сили тяжіння вони скотяться вниз, утворивши:

- А** яр; **Б** балку; **В** зсув; **Г** осипище.
281. Дошова і тала вода спричиняють змивання поверхні гірських порід по всій площі схилу, а, зібравшись у потік, можуть утворювати:
А яри; **Б** кратери; **В** зсуви; **Г** осипища.
282. До чималих змін земної поверхні призводить дія підземних вод, які, розчиняючи деякі гірські породи, формують:
А яри; **Б** кратери; **В** зсуви; **Г** печери.
283. Товщі льоду, які лежать на гірських породах ділянок суходолу, називають:
А льодовиком; **Б** сніжником; **В** трогом; **Г** каром.
284. У піщаних пустелях вітер утворює:
А бархани; **Б** кратери; **В** кари; **Г** печери.
285. На узбережжях морів і рік місцеві вітри призводять до утворення видовжених піщаних пагорбів:
А барханів; **Б** морених гряд; **В** пасм горбів; **Г** дюн.
286. Найбільші площі серед рівнин займають ті, що утворені:
А річковими наносами; **Б** лавою; **В** відкладами льодовика; **Г** зруйнованими горами.
287. Узбережну частину океану з глибинами до 200 м називають:
А шельфом; **Б** материковим схилом; **В** ложем океану; **Г** котловиною.
288. Від ізобати 200 м глибини океану, здебільшого, починають досить різко зростати. Цю ділянку океанічного дна називають:
А шельфом; **Б** материковим схилом; **В** ложем океану; **Г** глибоководним жолобом.
289. На стику материкових і океанічних частин літосферних плит, що рухаються, утворюються ланцюжки островів переважно вулканічного походження та зниження, яке називають:
А рифтом; **Б** котловиною; **В** ложем океану; **В** глибоководним жолобом.
290. Найглибший серед глибоководних жолобів:
А Маріанський жолоб – 11 022 м; **Б** Алеутський – близько 11 022 м;
В Алеутський – близько 3600 м; **Г** Маріанський жолоб – близько 3600 м
291. Найдовший серед глибоководних жолобів:
А Маріанський жолоб – 11 022 м; **Б** Алеутський – близько 11 022 м;
В Алеутський – близько 3600 км; **Г** Маріанський жолоб – близько 3600 км
292. Основна частина дна Світового океану, яка займає більше половини його площі, з переважаючими глибинами від 4 до 6 км:
А шельф; **Б** материковий схил; **В** ложе океану; **В** глибоководні жолоби.
293. Уся повітряна оболонка, яка оточує земну кулю і пов'язана з нею силою тяжіння називається:
А тропосферою **Б** стратосферою; **В** екзосферою **Г** атмосферою.
294. Основну частину (78%) газового складу атмосфери становить:
А кисень **Б** вуглекислий газ **В** азот; **Г** інертні гази.
295. Кисень в атмосфері становить:
А 78% **Б** 21%; **В** 0,9% **Г** 0,03%.
296. Вміст вуглекислого газу в атмосфері становить:
А 78% **Б** 21%; **В** 0,9% **Г** 0,03%.
297. Верхню межу атмосфери умовно проводять на висоті близько:
А 50 км **Б** 80 км **В** 20000 км **Г** 1000 км.
298. Найнижчий і найщільніший шар атмосфери – це:
А тропосфера **Б** стратосфера **В** термосфера **Г** мезосфера.
299. Вкажіть шар атмосфери, який поширюється в основному, до висоти 50 км, а температури з висотою у ньому підвищуються:
А тропосфера **Б** стратосфера **В** термосфера **Г** мезосфера.
300. Від згубної дії шкідливих променів Землю захищає:
А озоновий шар **Б** вуглекислий газ **В** водяна пара **Г** азот.
301. Зовнішній шар атмосфери – це:
А екзосфера **Б** тропосфера; **В** стратосфера; **Г** мезосфера.
302. Сонячна радіація, яка є переважаючою у сонячний день, називається:
А поглинутою; **Б** прямою; **В** розсіяною; **Г** видимою.
303. Сонячна радіація, яка є переважаючою у хмарний день, називається:
А поглинутою; **Б** прямою; **В** розсіяною; **Г** відбитою.
304. Частка сонячної радіації, яка поглинається атмосферою Землі, становить:
А 20%; **Б** 34%; **В** 46%; **Г** 60%.
305. Середня величина альbedo Землі становить:
А 20%; **Б** 34%; **В** 46%; **Г** 60%.

306. Величина поглинутої усією поверхнею Землі сонячної радіації у становить:
А 20%; Б 34%; В 46%; Г 60%.
307. Величини альбедо водної поверхні становлять:
А 5%; Б 26%; В 30%; Г 80%.
308. Вирішальне значення у нагріванні повітря тропосфери відіграє радіація:
А поглинута атмосферою; Б відбита;
В поглинута землею поверхнею; Г розсіяна.
309. Тонкий приземний шар повітря отримує енергію від земної поверхні, в основному, шляхом:
А конвекції; Б випромінювання;
В теплопровідності; Г турбулентного перемішування повітря тропосфери.
310. Вищі шари повітря тропосфери отримують енергію від земної поверхні, передусім, за рахунок:
А адвекції; Б випромінювання;
В теплопровідності; Г турбулентного перемішування повітря тропосфери.
311. Атмосфера утримує значну частину теплового випромінювання Землі завдяки:
А процесу теплопровідності; Б процесу конвекції;
В процесу фотосинтезу; Г парниковому ефекту.
312. Отримують певну кількість тепла вищі шари тропосфери за рахунок енергії, яка вивільняється:
А у процесі теплопровідності; Б у процесі випаровування води;
В у процесі фотосинтезу; Г у процесі конденсації водяної пари.
313. Різницю між усією поглинутою сонячною радіацією і величиною теплового випромінювання Землі називають:
А сумарною радіацією; Б радіаційним балансом;
В прямою радіацією; Г розсіяною радіацією.
314. Для більшості територій Землі річний радіаційний баланс має:
А додатні значення; Б значення близькі до нуля;
В від'ємні значення; Г значення близькі до нескінченності.
315. Середня річна температура повітря приземного шару тропосфери для всієї Земної кулі становить:
А +26° С; Б +18° С; В +14° С; Г -10° С.
316. Біля екватора середньомісячні температури липня і січня близькі до:
А + 27°С; Б + 21°С В + 16°С; Г + 10° С.
317. Біля північного полюса середні температури січня близькі до:
А - 4°С; Б -10°С; В -19° С; Г - 71° С.
318. Найнижчі температури приземного шару повітря відзначені у північній півкулі:
А поблизу Північного полюса Б у Східному Сибірі
В у Центральній Азії; Г у Західному Сибірі.
319. Середній тиск повітря на рівні моря відповідає вазі ртутного стовпчика з перетином 1 см² і заввишки:
А 760 мм; Б 760 см; В 101,3 мм; Г 1013 мм.
320. У нижніх шарах атмосфери біля поверхні тиск на кожні 100 м підняття:
А збільшується на 10 мм рт. ст.; Б зменшується на 10 мм рт. ст.;
В зменшується на 100 мм рт. ст. Г збільшується на 100 мм рт. ст.
321. Уздовж екватора простягається пояс:
А нормального тиску; Б зниженого тиску;
В дуже високого тиску; Г підвищеного тиску.
322. На широтах 30°–40° простягаються два пояси:
А нормального тиску; Б зниженого тиску;
В дуже високого тиску; Г підвищеного тиску.
323. На широтах 50°–70° простягаються два пояси:
А нормального тиску; Б зниженого тиску;
В дуже високого тиску; Г підвищеного тиску.
324. У приполярних районах простягаються два пояси:
А нормального тиску; Б зниженого тиску;
В дуже високого тиску; Г підвищеного тиску.
325. Нерівномірний розподіл тиску на земній кулі завжди викликає переміщення повітря:
А з області зниженого тиску в область нормального тиску;
Б з області підвищеного тиску в область зниженого тиску;
В з області нормального тиску в область підвищеного тиску;
Г з області зниженого тиску в область підвищеного тиску.

326. На напрямок вітру впливає обертання Землі навколо своєї осі, внаслідок чого вітер завжди відхиляється від свого початкового напрямку в північній півкулі:
А праворуч; **Б** ліворуч **В** тільки на захід **Г** тільки на схід.
327. Із поясів високого тиску 30-х широт у напрямку до екватора спрямовуються постійні вітри, які називають:
А пасатами; **Б** західними **В** північно-східними; **Г** південно-східними.
328. Вітри, що дмуть від поясів високого тиску 30-х широт в напрямку до широт 60°–70° пн. і пд. ш., відхиляються вправо або вліво залежно від півкулі настільки сильно, що їх називають:
А пасатами; **Б** західними **В** північно-східними; **Г** південно-східними.
329. Атмосферний вихор, у якому тепле і легке повітря рухається вверх, а з боків стікається холодніше повітря, називають:
А антициклоном; **Б** мусоном; **В** пасатом **Г** циклоном.
330. Часта зміна напрямку вітру, пониження атмосферного тиску, випадання опадів зумовлені дією:
А антициклону; **Б** мусону; **В** пасату **Г** циклону.
331. Якщо над ділянкою земної поверхні панує високий тиск, а навколо тиск нижчий, то виникає:
А антициклон; **Б** мусон; **В** пасат **Г** циклон.
332. У центральній частині якого атмосферного утворення тиск високий, а погода ясна і суха, із слабкими вітрами?
А антициклону; **Б** мусона; **В** пасата **Г** циклона.
333. У тропічних широтах над океаном час від часу виникають циклони відносно малого діаметру – 300–400 км. Однак, повітря у них рухається з надзвичайно великою швидкістю, що приводить до руйнування будівель, посівів, лісових насаджень. Такі тропічні вихори називають:
А антициклонами; **Б** мусонами; **В** пасатами **Г** ураганами.
334. Райони підвищеного чи зниженого атмосферного тиску, де здебільшого формуються циклони і антициклони, називають:
А центрами дії атмосфери; **Б** мусонами; **В** депресіями; **Г** гіпоцентрами.
335. Райони підвищеного атмосферного тиску, звідки поширюються антициклони, називають:
А депресіями; **Б** максимумами; **В** мінімумами; **Г** інверсіями.
336. Вітри, що дмуть взимку з материка на океан, а влітку — з океану на материк, називаються:
А береговими бризами; **Б** мусонами **В** пасатами **Г** морськими бризами.
337. Зимовий північно-західний мусон дує з охолодженої суші (з Азіатського і Північноамериканського максимумів) у бік:
А екватора; **Б** відносно теплої незамерзаючого океану; **В** полюса; **Г** нагрітої суші.
338. Вітри узбережжя морів, озер, великих рік, що двічі на добу змінюють напрямок на протилежний, називаються:
А західними; **Б** мусонами **В** пасатами **Г** бризами.
339. Якщо молекули води розподіляються поміж молекулами інших газів повітря атмосфери, то це:
А туман; **Б** водяна пара; **В** мряка; **Г** мжичка.
340. Кількість водяної пари в грамах, що міститься в 1 м³ повітря, називається:
А абсолютною вологістю **Б** максимальною вологістю;
В відносною вологістю; **Г** точкою роси.
341. Чим вища температура повітря, тим:
А менше вологи воно може в собі містити;
Б більше вологи воно може в собі містити;
В менше вологи випаровується;
Г більша відносна вологість повітря.
342. Найбільша кількість водяної пари, що може міститися в 1 м³ повітря при температурі 0° становить:
А 30 г; **Б** 17 г; **В** 9 г; **Г** 5 г.
343. Якщо абсолютна вологість не змінюється, а температура повітря знижується, то відносна вологість його:
А зростає **Б** віддаляється від стану насичення;
В знижується; **Г** не змінюється.
344. Температура, при якій його відносна вологість стає рівною 100%, називається:
А абсолютною вологістю **Б** максимальною вологістю;
В фактичною вологістю; **Г** точкою роси.
345. Волога, яка не може існувати у вигляді водяної пари при подальшому охолодженні повітря, перетворюється у видимі краплинки води. На предметах вони утворюють росу, а біля поверхні землі:
А іній **Б** туман **В** хмири; **Г** пару.

346. Скупчення завислих в атмосфері на висоті 1000 м і більше продуктів конденсації водяної пари – краплинок води при температурі вищій 0° і кристалів льоду – це:
А іній **Б** роса; **В** хмара; **Г** опади.
347. Який за походженням тип опадів домінує над рівнинами у жаркому поясі, де впродовж року відбувається інтенсивне нагрівання поверхні і повітря, випаровування води, переважає висхідний рух теплового і вологого повітря?
А орографічні; **Б** фронтальні **В** конвективні; **Г** антициклональні.
348. Великі об'єми повітря з відносно однорідними властивостями, які рухаються як одне ціле, називають:
А повітряними масами; **Б** атмосферними вихорами;
В центрами дії атмосфери; **Г** атмосферними фронтами.
349. Який за походженням тип опадів утворюється у результаті того, що тепліше повітря, підіймається по слабонахиленій поверхні холоднішої повітряної маси?
А орографічні; **Б** фронтальні **В** конвективні; **Г** антициклональні.
350. Лінії на карті, що з'єднують точки з однаковою кількістю опадів у міліметрах за визначений період часу (наприклад, за рік), називають:
А ізотермами; **Б** ізобарами **В** ізогіетами; **Г** ізохронами.
351. Кількість вологи у мм шару, яка може випаровуватися при певній температурі, називається:
А відносною вологістю; **Б** випаровуваністю;
В абсолютною вологістю; **Г** відносним випаровуванням.
352. Найбільша кількість опадів (1000-2000 мм і більше) випадає у:
А помірних широтах; **Б** екваторіальному поясі;
В тропічних широтах; **Г** полярних районах.
353. Панування високого тиску із низхідними потоками повітря, що при цьому нагрівається і віддаляється від стану насичення, виражене у:
А помірних широтах; **Б** екваторіальному поясі;
В тропічних широтах; **Г** полярних районах.
354. Кількість опадів становить здебільшого 500–1000 мм у:
А помірних широтах; **Б** екваторіальному поясі;
В тропічних широтах; **Г** полярних районах.
355. Малим вмістом вологи у повітрі (мало випаровується), не зважаючи на велику хмарність, характеризуються:
А помірні широти; **Б** екваторіальні широти;
В тропічні широти; **Г** полярні райони.
356. Повітря, що характеризується зниженим тиском, має високі температури і велику вологість:
А екваторіальне; **Б** тропічне; **В** помірне; **Г** арктичне.
357. Повітряні маси, що формуються між 30 і 40° пн. і пд. ш.:
А екваторіальні; **Б** тропічні; **В** помірні; **Г** арктичні.
358. Повітряні маси, для яких улітку характерна досить висока температура, спостерігається висхідний рух повітря, опади; узимку – низькі температури і різну вологість:
А екваторіальні; **Б** тропічні; **В** помірні; **Г** арктичні.
359. Повітряні маси, які мають вкрай низькі температури і невелику абсолютну вологість:
А екваторіальні; **Б** тропічні; **В** помірні; **Г** арктичні.
360. Тропічний кліматичний фронт розділяє:
А ПП і ТП; **Б** ТП і ЕП; **В** АП і ПП; **Г** мПП і кПП.
361. У кожній півкулі кліматичних поясів прийнято виділяти:
А 3; **Б** 4; **В** 6; **Г** 7.
362. Кліматичний пояс, сукупність погодних умов у якому впродовж року визначається екваторіальними повітряними масами, це:
А екваторіальний; **Б** тропічний **В** субтропічний; **Г** субекваторіальний.
363. Кліматичні пояси, які простягаються між широтами 5° – 20° відповідно північної та південної широти:
А субекваторіальні; **Б** субтропічні **В** помірні **Г** субарктичні.
364. Кліматичний пояс, де у зимовий період встановлюється суха і жарка погода, яка визначається тропічними повітряними масами:
А екваторіальний; **Б** субтропічний **В** помірний **Г** субекваторіальний.
365. Кліматичний пояс, де у літній період встановлюється суха і жарка погода, яка визначається тропічними повітряними масами:
А екваторіальний; **Б** субтропічний **В** помірний **Г** субекваторіальний.

366. Найважливішим чинником клімату є:
А абсолютна висота **Б** географічна широта;
В характер підстилаючої поверхні **Г** віддаленість від океанічних течій.
367. Кількість сонячної енергії, яка потрапляє на земну поверхню, визначається, передусім:
А абсолютною висотою **Б** географічною широтою;
В характером підстилаючої поверхні **Г** віддаленістю від океанічних течій.
368. Менша річна та добова амплітуди температур і більша вологість та кількість опадів у межах одних територій і дуже значні амплітуди температур і мала кількість опадів в інших, які лежать в одному кліматичному поясі, спричинені передусім:
А абсолютною висотою **Б** географічною широтою;
В характером підстилаючої поверхні **Г** віддаленістю від океанів.
369. Який тип помірною клімату панує на західних узбережжях материків?
А помірно-континентальний **Б** морський;
В континентальний **Г** мусонний.
370. Для якої кліматичної області помірного клімату характерні високі літні та дуже низькі зимові температури, мала річна кількість опадів?
А морського клімату; **Б** помірно-континентального клімату;
В континентального клімату **Г** мусонного клімату.
371. Основну частину вод гідросфери містять:
А підземні води; **Б** льодовики **В** води Світового океану **Г** річки і озера.
372. У Світовому океані зосереджено вод від усієї гідросфери Землі:
А 65% **Б** 71%; **В** 96,5% **Г** 80%.
373. На поверхневі води материків, які концентруються у річках, озерах, болотах, від усього об'єму гідросфери припадає:
А 71% **Б** 3,5%; **В** 1,7% **Г** 0,02%.
374. На поверхневі води материків, які концентруються у льодовиках, від усього об'єму гідросфери припадає:
А 71% **Б** 3,5%; **В** 1,8% **Г** 0,02%.
375. 25% площі Світового океану припадає на океан:
А Атлантичний **Б** Тихий **В** Північний Льодовитий **Г** Індійський.
376. Море, яке належить до окраїнних:
А Філіппінське **Б** Саргасове **В** Баренцеве **Г** Середземне.
377. Півострів, що знаходиться в Тихому океані:
А Індостан **Б** Сомалі **В** Лабрадор; **Г** Корея.
378. Архіпелаг:
А Індостан **Б** Вогняна Земля **В** Лабрадор; **Г** Корея.
379. Частка площі Світового океану, яка вкрита льодами, становить близько:
А 1%; **Б** 4%; **В** 15%; **Г** 45%.
380. Середня солоність 1л води Світового океану складає у грамах:
А 32 **Б** 35 **В** 41 **Г** 17.
381. Середня солоність поверхневих вод Світового океану складає у тропічних широтах:
А 37‰ **Б** 32–33‰ **В** 34–35‰ **Г** 41‰.
382. На відміну від поверхневих вод океану, солоність глибинних залишається на всіх широтах у відкритому океані практично однаковою. Вона трохи зменшується до ізобати 1500 м, а глибше вона майже скрізь становить:
А 37‰ **Б** 5‰ **В** 35‰ **Г** 41‰.
383. Ступінь вітрового хвилювання оцінюють за шкалою:
А 3-бальною **Б** 10-бальною **В** 9-бальною; **Г** 5-бальною.
384. Висота цієї хвилі у відкритому океані незначна, а тому вона не є небезпечною для суден в океані, але катастрофічною на узбережжі:
А приплив **Б** цунамі; **В** відплив **Г** прибій.
385. Висота припливів *не* залежить від:
А географічного положення **Б** розчленованості берегової лінії;
В характеру простягання берегової лінії; **Г** атмосферного тиску.
386. Гольфстрім — течія Атлантичного океану:
А холодна **Б** тепла **В** пасатна **Г** нейтральна.
387. Перуанська — течія Тихого океану:
А холодна **Б** тепла **В** спричинена західними вітрами; **Г** нейтральна.
388. У Світовому океані у північній півкулі формується:

- А** одне кільце течій **Б** два кільця течій **В** течія західних вітрів; **Г** течія східних вітрів.
399. Джерела практично не зустрічаються:
А на схилах гір **Б** на схилах ярів, балок;
В на схилах річкових долин **Г** на вершинах гір.
400. Гарячі підземні води (від +20 до +100°C), що виходять на поверхню у вигляді теплих або навіть гарячих джерел, називають:
А артезіанськими; **Б** гейзерами; **В** термальними; **Г** екстремальними.
401. Річки довжиною понад 500 км вважають:
А малими; **Б** великими; **В** струмками; **Г** середніми.
402. Лінійно-витагнуте ступінчате зниження земної поверхні, у якому тече річка, називають:
А руслом **Б** річищем **В** річковою долиною **Г** витокком.
403. Витокком річки не може бути:
А болото **Б** море **В** джерело **Г** льодовик.
404. Найповноводніша річка світу:
А Міссісіпі; **Б** Дніпро; **В** Амазонка; **Г** Ніл.
405. Лінія підвищень, що розділяє суміжні басейни річок, називається:
А височиною; **Б** вододілом; **В** берегом; **Г** пасмом.
406. Падіння води річки з виступу, утвореного в її річищі, вистеленого твердими породами, називається:
А порогом; **Б** водоспадом; **В** перекатом; **Г** терасою.
407. Процес розмивання постійними водотоками гірських порід називається:
А площинним змивом; **Б** річковою ерозією; **В** річковою акумуляцією; **Г** карстом.
408. Відклади річкового походження називають:
А твердим стоком; **Б** алювієм; **В** колювієм; **Г** делювієм.
409. Виположену площадку над заплавою річки називають:
А каньйоном; **Б** терасою; **В** меандрою; **Г** старицею.
410. Головним джерелом живлення для річок екваторіального, субекваторіального та субтропічного поясів, а також областей помірного з мусонним типом клімату є:
А снігове **Б** дощове **В** підземне **Г** льодовикове.
411. Живлення, яке має основне значення для більшості річок помірного поясу, де бувають досить холодні і сніжні зими:
А снігове **Б** дощове **В** підземне **Г** льодовикове.
412. Живлення, яке характерне для більшості річок України:
А снігове **Б** дощове **В** підземне **Г** льодовикове.
413. Живлення, яке характерне для річок, що течуть у посушливих районах і беруть початок у дуже високих горах:
А снігове **Б** дощове **В** підземне **Г** льодовикове.
414. Живлення, яке становить незначну частку у всіх річках. Саме завдяки цьому річки не пересихають у посушливий період або тоді, коли вони затягнуті кригою:
А снігове **Б** дощове **В** підземне **Г** льодовикове.
415. Танення снігів або тривалі сезонні дощі, залежно від типу клімату, найчастіше бувають причиною:
А паводку **Б** межені; **В** повені; **Г** зменшення мутності вод річок.
416. Підняття рівня води у річці, що може повторюватися багато разів впродовж року, називається:
А паводком **Б** меженню; **В** повінню; **Г** водопіллям.
417. Об'єм води, який протікає за одну секунду через її поперечний переріз, називають:
А річним стоком; **Б** витратою води; **В** водним балансом; **Г** твердим стоком.
418. Озеро Байкал за походженням своєї котловини:
А льодовикове **Б** вулканічне **В** тектонічне **Г** карстове.
419. Ці озера здебільшого мілководні і мають підвищену солоність, яка зумовлена інтенсивним випаровуванням:
А льодовикові **Б** карстові **В** греблеві **Г** лагунні.
410. Найвисокогірніше карпатське озеро льодовикового походження, що знаходиться на висоті 1801 м, називається:
А Синевир **Б** Бребенескул **В** Лука **Г** Ріпне.
411. У районах поширення легкорозчинних гірських порід утворюються озера:
А завальні **Б** карстові **В** заплавні **Г** стариці.
412. Для найбільш піднятої частини Українських Карпат типовими є озера:
А льодовикові **Б** карстові **В** просядочні **Г** тектонічні.

413. У гірських районах, де протягом року випадає більше снігу, ніж встигає розтанути, утворюються:
А тільки сніжники **Б** льодовики; **В** карстові озера; **Г** мезотрофні болота.
414. У тропічних широтах снігова лінія проходить:
А на рівні моря **Б** найнижче; **В** найвище **Г** нижче, ніж над екватором.
415. Покривний льодовиковий панцер Антарктиди має середню потужність близько:
А 2 м **Б** 2 км; **В** 4 км **Г** 200 м.
416. У північній частині помірною поясу при достатній кількості тепла і великому зволоженні поширені величезні площі, вкриті:
А хвойними і широколистяними лісами;
Б лишайниками, мохами, карликовими деревами;
В вологими екваторіальними лісами;
Г рослинністю степів, напівпустель і пустель.
417. Найважливішою властивістю ґрунту, яка відрізняє його від гірської породи, є:
А водопроникність **Б** твердість **В** родючість **Г** щільність.
418. Найкращий для вирощування рослин ґрунт, що має достатню вологоємність, добру проникність повітря, здатність утримувати поживні речовини, легко піддається обробітці, за механічним складом:
А глинистий; **Б** піщаний; **В** супіщаний; **Г** суглинистий.
419. Верхню межу географічної оболонки умовно проводять на висоті:
А 1000 м; **Б** 25–30 км; **В** 30–40 км; **Г** 3–4 км.
420. Існування таких тісних взаємозв'язків між компонентами природи, коли зміна будь-якого одного компонента неминуче призводить до зміни інших, а також географічної оболонки в цілому, називається:
А висотна поясність; **Б** ритмічність розвитку;
В цілісність; **Г** широтна зональність
421. Повторюваність у часі тих чи інших явищ є проявом такої закономірності, як:
А цілісність; **Б** ритмічність розвитку;
В висотна поясність; **Г** широтна зональність.
422. Ці ритми дуже слабо виражені в екваторіальному поясі, а найкраще – у помірному та перехідних кліматичному поясах:
А добові; **Б** річні; **В** багаторічні; **Г** вікові.
423. Зміна природних компонентів від екватора до полюсів є проявом такої закономірності, як:
А цілісність; **Б** ритмічність розвитку;
В висотна поясність; **Г** широтна зональність.
424. У середині географічних поясів виділяються менші широтні природні комплекси:
А висотні пояси; **Б** природні зони; **В** ландшафти; **Г** кліматичні пояси.
425. Для оцінки геоecологічної ситуації важливу роль відіграє налагодження постійного контролю за станом довкілля, який називають:
А ГДК; **Б** моніторингом; **В** ГДН; **Г** охороною довкілля
426. У наш час з метою збереження середовища життя створюють різні заповідні території, в яких діють строгі правила поведінки, заборонено будь-які види господарської діяльності, крім наукової. Найбільшими з них є:
А заказники **Б** міські парки; **В** заповідники; **Г** дендропарки.
427. На більшій частині западини Конго, на узбережжі Гвінейської затоки панує клімат:
А субекваторіальний **Б** екваторіальний
В субтропічний **Г** тропічний
428. Найвищу температуру в світі зафіксовано:
А у північній частині Африки **Б** у південній частині Африки
В у західній частині Африки **Г** у східній частині материка
429. Найповноводнішою річкою Африки є:
А Нігер **Б** Конго **В** Ніл **Г** Замбезі
430. Вузькі та довгі, глибокі озера Східної Африки утворилися внаслідок.
А карстових процесів **Б** діяльності вулканів
В розломів в земній корі **Г** гігантських зсувів
431. Племена, що живуть у екваторіальних лісах і мають зріст не більше 150 см, колір шкіри світліший, ніж у негроїдів, губи тонкі – це:
А нілоти **Б** бербери **В** тутсі **Г** пігмеї
432. Територію Австралії перетинає:

- А північний тропік Б південний тропік
В екватор Г південне полярне коло
433. Найвищі гори Австралії мають назву:
А Австралійські Анди Б Австралійські Татри
В Австралійські Карпати Г Австралійські Альпи
434. У найпівденнішій материковій частині Австралії клімат:
А субекваторіальний Б субтропічний
В екваторіальний Г тропічний
435. Своєрідність органічного світу Австралії пов'язана передусім із:
А вологим та жарким кліматом материка в минулому
Б ізоляцією Австралії від інших материків в минулому
В різноманітністю форм рельєфу
Г добре вираженою широтною зональністю
436. У якій частині материка зосереджено 9/10 жителів Австралії?
А на північному сході Б на південному заході
В на південному сході Г на північному заході
437. Конус найвищого з діючих вулканів Антарктиди піднімається більш ніж на 3,5 тис. м над рівнем моря і має назву:
А Еребус Б Веделла В Етна Г Гекла
438. Серед ссавців, які живуть у прибережних водах Антарктиди найбільшою твариною є:
А синій кит Б кашалот В касатка Г морський слон
439. Найвища вершина Південної Америки (6960 м) називається:
А Чімборасо Б Аконкагуа
В Котопахі Г Чикас
440. Вкажіть кліматичний пояс, що займає найбільшу площу на материку Південна Америка:
А субекваторіальний Б екваторіальний
В тропічний Г субтропічний
441. Зона пустель простягається у Південній Америці вздовж:
А західного узбережжя Б східного узбережжя
В східних схилів Анд Г південно-східного узбережжя
442. Португальською мовою розмовляють у:
А Гвіані Б Аргентині В Колумбії Г Бразилії
443. Євразію та Північну Америку розділяє протока:
А Флоридська Б Гудзонова В Девісова Г Берингова
444. Першими серед європейців побували на території Північної Америки:
А португальці Б нормани В англійці Г французи
445. Численні зниження та горби на рівнинних просторах північної частини Північної Америки утворилися внаслідок:
А рухів літосферних плит Б діяльності материкового зледеніння
В вулканізму Г зсувів і осипищ
446. Холодні арктичні повітряні маси доходять аж до берегів Мексиканської затоки, а тропічні – далеко на північ Північної Америки завдяки:
А віддаленості материка від океанів
Б впливу океанічних течій
В особливостям простягання основних орографічних елементів поверхні
Г протяжності материка з півночі на південь
447. До басейну Північно-Льодовитого океану належить річка:
А Маккензі Б Юкон В Міссурі Г Колорадо
448. Острів Гренландія належить:
А США Б Канаді В Мексиці Г Данії
449. Вкажіть один із найбільших архіпелагів світу, що знаходиться на південний схід від материкової частини Євразії:
А Мальдівські острови Б Земля Франца Йосифа
В Курильські острови Г Великі Зондські острови
450. У межах Сибірської платформи панують:
А плоскохвилясті низовини Б рівнинний рельєф і невеликими абсолютними висотами
В плосковершинні брилові гори Г плоскогір'я, плато та нагір'я
451. Причиною утворення полюсу холоду північної півкулі є вплив:

- А** Арктичного максимуму
Б західних вітрів
В Азіатського максимуму
Г Афганського мінімуму
- 452.** Особливістю річок Євразії, які належать до басейну Північного Льодовитого океану є те, що вони
А живляться в основному за рахунок літніх дощів
Б більшість річок мають льодовикове живлення
В своє скресання починають з верхів'їв
Г усі при впадінні у море утворюють дельту
- 453.** У якій природній зоні Євразії зустрічаються чорний гімалайський ведмідь, бамбуковий ведмідь – панда, леопарди, мавпи – макаки і гібони?
А перемінно-вологих (мусонних) лісів
Б савани і рідколісся
В твердолистяних вічнозелених лісів і чагарників
Г вологих екваторіальних лісів
- 454.** Солоність поверхневих вод Тихого океану трохи нижча, ніж в Атлантичному через те, що кількість опадів, які випадають над океаном переважає величину випаровуванням, а до того ж впадає багато великих річок, особливо у його:
А південній частині
Б східній частині
В північній частині
Г західній частині
- 455.** Вулкани Ісландії та Азорських островів пов'язані з:
А жолобом Пуерто-Ріко
Б рифтами і розломами Серединно-Атлантичного хребта
В Північно-Атлантичним хребтом
Г Південно-Атлантичним хребтом
- 456.** У надрах шельфу Атлантичного океану виявлено багато родовищ нафти і газу, особливо в акваторії:
А Середземного моря
Б Балтійського моря
В Чорного моря
Г Північного моря
- 457.** Найглибша відмітка Індійського океану (7209 м) знаходиться в межах:
А Біскайської затоки
Б Зондського жолоба
В жолоба Пуерто-Ріко
Г Маріанського жолоба
- 458.** Солоність поверхневих вод у багатьох районах Індійського океану вища, ніж середня, а в Червоному морі найбільша серед усіх морів Світового океану:
А +27‰
Б +34‰
В понад 41‰
Г понад 47‰
- 459.** Найбільша глибина (5527 м) у Північному Льодовитому океані знаходиться в акваторії:
А Баренцового моря
Б Норвезького моря
В Білого моря
Г Гренландського моря
- 460.** Основну біомасу в Північному Льодовитому океані утворюють:
А зоо- і фітопланктон
Б ссавці – тюлені, моржі, білухи, білі ведмеді
В діатомові водорості
Г промислові риби (тріска, пікша, навага, палтус і т. ін.)
- 461.** Найбільшим об'єктом вивчення фізичної географії є:
А літосфера;
Б гідросфера;
В географічна оболонка;
Г атмосфера.
- 462.** Об'єктом вивчення фізичної географії України є географічна оболонка у межах:
А тільки територій окремих областей;
Б території держави;
В акваторії морів, що омивають Україну;
Г тільки рівнинної території держави.
- 463.** У географії найдавнішим серед методів вивчення був:
А аерокосмічний;
Б картографічний;
В описовий;
Г геофізичний.
- 464.** Акт про незалежність України прийнято:
А 16 липня 1990 р.;
Б 1 грудня 1991 р.;
В 24 серпня 1991 р.;
Г 28 червня 1996 р.
- 465.** Сучасна площа України становить:
А 747,6 тис. км²;
Б 630 тис. км²;
В 603,7 тис. км²;
Г 300 тис. км².
- 466.** Сучасна незалежна Україна успадкувала свою територію від УРСР, державний кордон якої на заході з 1921 по 1939 роки проходив по річці:
А Західний Буг;
Б Збруч;
В Сан;
Г Тиса.
- 467.** Північна Буковина і Південна Бессарабія увійшли до складу України у:
А 1924 р.;
Б 1940 р.;
В 1939 р.;
Г 1954 р.

468. Останньою територією, приєднаною до України, є:
А Закарпаття; Б Буковина; В Волинь; Г Крим.
469. Областей у сучасному адміністративному поділі України:
А 27; Б 24; В 25; Г 2.
470. Буковина — це територія в межах сучасної області:
А Одеської; Б Івано-Франківської;
В Чернівецької; Г Закарпатської.
471. Україна розташована у:
А західній частині Євразії; Б західній частині Азії;
В центральній частині Євразії; Г західній частині Європи.
472. Україна розташована у:
А східній частині Євразії; Б центральній частині Європи;
В центральній частині Євразії; Г західній частині Європи.
473. Відносно екватора Україна знаходиться між:
А паралелями 44° – 53° пд. ш.; Б меридіанами 22° – 40° сх. д.;
В паралелями 44° – 53° пн. ш.; Г меридіанами 44° – 53° сх. д.
474. Найближча до екватора точка України знаходиться:
А на мисі Сарич; Б с. Рання Зоря;
В на мисі Тарханкут; Г біля с. Грем'яч.
475. Найближча до північного полюса точка України знаходиться:
А на мисі Сарич; Б с. Рання Зоря;
В на мисі Тарханкут; Г біля с. Грем'яч.
476. Найвіддаленіша від північного полюса точка України знаходиться:
А на мисі Сарич; Б с. Рання Зоря;
В на мисі Тарханкут; Г біля с. Грем'яч.
477. Відносно початкового меридіана Україна знаходиться між:
А паралелями 44° – 53° пд. ш.; Б меридіанами 22° – 40° сх. д.;
В паралелями 44° – 53° пн. ш.; Г меридіанами 44° – 53° сх. д.
478. Найближча до початкового меридіана точка України знаходиться:
А на мисі Сарич; Б с. Рання Зоря;
В на мисі Тарханкут; Г біля с. Грем'яч.
479. Найвіддаленіша від початкового меридіана точка України знаходиться:
А мисі Сарич; Б біля с. Рання Зоря;
В біля с. Соломонове; Г біля с. Ділове.
480. Найвіддаленіша від 180-го меридіана у напрямку зі сходу на захід точка України знаходиться:
А на мисі Сарич; Б с. Рання Зоря;
В біля с. Соломонове; Г біля с. Грем'яч.
481. Один з географічних центрів Європи знаходиться біля:
А на мисі Сарич; Б біля с. Рання Зоря;
В біля с. Соломонове; Г біля с. Ділове.
482. Кордон України з Польщею проходить по річці:
А Прут; Б Прип'ять; В Західний Буг; Г Дунай.
483. Територія України простягається із заходу на схід на:
А 900 км; Б 1300 км; В 7640 км; Г 1960 км.
484. Територія України простягається з півночі на південь на:
А 900 км; Б 1300 км; В 7640 км; Г 1960 км.
482. Ця європейська країна межує з найбільшою кількістю областей на західному кордоні України?
А Польща; Б Румунія; В Молдова; Г Угорщина.
483. Серед наведених областей з Білоруссю межує:
А Житомирська; Б Черкаська; В Львівська; Г Хмельницька.

484. Яка область межує з Грузією:
 А Луганська; Б Хмельницька; В жодна; Г Донецька.
485. Серед наведених областей зі Словаччиною межує:
 А Львівська; В Івано-Франківська; Б Закарпатська; Г Одеська.
485. Найцінніший опис України у 1650 р. зробив французький інженер і картограф:
 А К. Багрянний; Б Г. Боплан; В Е. Реклю; Г А. Гумбольд.
486. Найповніший опис України у XIX столітті зробив бельгійський географ:
 А К. Багрянний; Б Г. Боплан; В Е. Реклю; Г А. Гумбольд.
487. Основоположником української географічної науки вважають:
 А С. Рудницького; Б В. Кубійовича; В П. Тутковського; Г К. Воблого
488. На основі експедиційних досліджень на Поділля, Полісся, Причорномор'я значно поглибив вчення про походження рельєфу, особливості природи у давні геологічні епохи:
 А В. Вернадський; Б П. Тутковський;
 В В. Кубійович; Г Б. Срезневський.
489. Працю «Географія України і суміжних земель» у 1938 р. видав:
 А В. Вернадський; Б П. Тутковський;
 В В. Кубійович; Г Б. Срезневський.
490. Інститут географії Національної академії наук України було організовано у:
 А 1964 р.; Б 1947 р.; В 1991 р.; Г 1993 р.
491. Рівнини займають від території України близько:
 А 5%; Б 95%; В 25%; Г 70%.
492. Височини займають від території України близько:
 А 5%; Б 95%; В 25%; Г 70%.
493. Найвища точка рівнинної частини України знаходиться на:
 А Хотинській височині; Б Подільській височині;
 В узбережжі Хаджибейського лиману; Г Придніпровській низовині.
494. Найнижча точка рівнинної частини України знаходиться на:
 А Хотинській височині; Б Подільській височині;
 В узбережжі Хаджибейського лиману; Г Придніпровській низовині.
495. Гора Берда знаходиться на:
 А Хотинській височині; Б Подільській височині;
 В узбережжі Хаджибейського лиману; Г Придніпровській низовині.
496. Найвища точка території України знаходиться:
 А на Хотинській височині; Б на Подільській височині;
 В в Українських Карпатах; Г у Кримських горах.
497. Найбільшу площу серед платформених областей в межах території України займає:
 А Західноєвропейська платформа; Б Скіфська плита;
 В Східноєвропейської платформа; Г Панонська плита.
498. Найдавніші породи на території України, знайдені в межах:
 А Українського кристалічного щита; Б Дніпровсько-Донецької западини.
 В Волино-Подільської плити; Б Скіфської плити.
499. Складчасті структури Донбасу, Добруджі, Мармарошу сформувалися в епоху складчатості:
 А герцинської; Б кіммерійської; В байкальської; Г альпійської.
500. Українські Флішеві Карпати сформувалися в епоху складчатості:
 А герцинської; Б кіммерійської; В байкальської; Г альпійської.
501. Значну роль у процесі рельєфотворення на території України в антропогені зіграли крім неотектонічних рухів:
 А материкові зледеніння; Б тектонічні опускання;
 В прояви вулканізму; В регресії морських басейнів.

519. Взимку ці повітряні маси приносять на територію України морозну суху та малохмарну погоду, навесні та восени — заморозки:
А морське помірне повітря (мПП); **Б** морське тропічне повітря (мТП);
В арктичне повітря (АП); **Г** континентальне тропічне повітря (кТП).
520. Циклони, що надходять на територію України, зароджуються впродовж року в:
А Азорському максимумі; **Б** Азіатському максимумі;
В Ісландському мінімумі; **Г** Арктичному максимумі.
521. Яка середня температура січня у північно-східних районах України?
А -8°C ; **Б** -4°C ; **В** $0 - +2^{\circ}\text{C}$; **Г** -2°C .
522. Яка середня температура січня на Південному березі Криму?
А -8°C ; **Б** -4°C ; **В** $0 - +2^{\circ}\text{C}$; **Г** -2°C .
523. Яка середня температура січня у північно-західних районах України?
А -8°C ; **Б** -4°C ; **В** $0 - +2^{\circ}\text{C}$; **Г** -2°C .
524. Яка середня температура липня у північно-західних районах України?
А $+17^{\circ} - +18^{\circ}\text{C}$; **Б** $+19^{\circ}\text{C}$; **В** $+20^{\circ}\text{C}$; **Г** $+22^{\circ}\text{C}$.
525. Яка середня температура липня у південних районах України?
А $+17^{\circ} - +18^{\circ}\text{C}$; **Б** $+19^{\circ} - +20^{\circ}\text{C}$; **В** $+19^{\circ} - +21^{\circ}\text{C}$; **Г** $+22^{\circ} - +23^{\circ}\text{C}$.
526. Річна амплітуда температур зростає на території нашої країни у напрямку:
А з півночі на південь; **Б** зі сходу на захід;
В із заходу на схід; **Г** з півдня на північ.
527. В Україні великих річок нараховують:
А 108; **Б** 43; **В** 15; **Г** 5.
528. До найбільшими озерами районів України належить
А Придніпровська височина; **Б** Приазовська височина;
В західна частина Поліської низовини; **Г** Подільська височина.
529. Штучні водойми з об'ємом води понад 1 млн м³ називають:
А ставками; **Б** озерами-лиманами; **В** озерами; **Г** водосховищами.
530. Яка частина території України належить до басейну Балтійського моря?
А 2%; **Б** 8%; **В** 12%; **Г** 18%.
531. Річка Західний Буг належить до басейну:
А Чорного моря; **Б** Азовського моря; **В** Балтійського моря; **Г** Баренцевого моря.
532. Найбільшими величинами похилу та швидкості течії характеризуються річки:
А Карпат і Криму;
Б Поділля і Донецької височини;
В Придніпровської і Приазовської височин;
Г Подільської і Придніпровської височин.
533. Переважаючим джерелом живлення для гірських річок України є:
А снігове; **Б** підземне; **В** дощове; **Г** льодовикове.
534. Переважаючим джерелом живлення для рівнинних річок України є:
А снігове; **Б** підземне; **В** дощове; **Г** льодовикове.
535. Виключно снігове живлення на території України характерне насамперед для малих річок:
А Подільської височини; **Б** Українських Карпат;
В півдня країни; **Г** північного заходу країни.
536. До річок з паводковим режимом в Україні належать річки:
А Карпат та Кримських гір; **Б** східних рівнинних територій;
В приморських рівнин країни; **Г** північного заходу країни.
537. Паводки характерні для річок Кримських гір:
А зазвичай взимку та навесні; **Б** впродовж всього року
В зазвичай навесні та влітку; **Г** влітку та восени.
538. Третя за площею басейну ріка Європи:
А Дунай; **Б** Дніпро; **В** Дністер; **Г** Південний Буг.
539. Друга за величиною річка Європи, що по території України протікає тільки своєю нижньою течією:
А Дунай; **Б** Дніпро; **В** Дністер; **Г** Південний Буг.
540. Найбільша річка басейну Дунаю, що бере початок в межах території України:
А Черемош; **Б** Дністер; **В** Тиса; **Г** Сірет.

541. Річка Інгул є притокою:
 А Дністра; Б Південного Бугу; В Західного Бугу; Г Сіверського Дінця.
542. Річка Ворскла є притокою:
 А Дністра; Б Південного Бугу; В Дніпра; Г Сіверського Дінця.
543. Річка Золота Липа є притокою:
 А Дністра; Б Південного Бугу; В Західного Бугу; Г Сіверського Дінця.
544. Найбільшою правою притокою Дніпра є:
 А Тетерів; Б Прип'ять В Десна; Г Сула.
545. Найбільшою лівою притокою Дніпра є:
 А Збруч; Б Прип'ять; В Десна; Г Стрий.
546. Найбільшою правою притокою у верхів'ї Дністра є:
 А Збруч; Б Прип'ять; В Десна; Г Стрий.
547. Найбільшою правою притокою Дону є:
 А Тетерів; Б Самара; В Тясмин; Г Сіверський Донець.
548. Річка, що починається на Подільській височині і впадає в один з лиманів Чорного моря:
 А Південний Буг; Б Сірет; В Західний Буг; Г Прип'ять.
549. Річка, що починається у Карпатах і впадає в один з лиманів Чорного моря:
 А Південний Буг; Б Дністер; В Десна; Г Сула.
550. Річка, що починається у межах придніпровської височини і впадає в один з лиманів Чорного моря:
 А Південний Буг; Б Дністер; В Десна; Г Сула.
551. Найбільше в межах території України озерних улоговин за походженням є:
 А тектонічними; Б льодовиковими; В річковими; Г карстовими.
552. Найбільше озерних улоговин у Причорномор'ї та Приазов'ї за походженням є:
 А тектонічними; Б льодовиковими; В морськими; Г карстовими.
553. При відокремленні частини морської акваторії піщаними косами чи пересипами виникають:
 А озера-лимани; Б озера-лагуни; В дельтові озера; Г заплавні озера.
554. Озера карстового походження поширені найбільше на:
 А Придніпровській височині; В Причорноморській низовині;
 Б Поліській низовині; Г Донецькій височині.
555. Озеро Синевир за походженням:
 А завальне; Б вулканічне; В льодовикове; Г карстове.
556. Озеро Липовецьке за походженням:
 А завальне; Б вулканічне; В льодовикове; Г карстове.
557. Озеро Несамовите за походженням:
 А завальне; Б вулканічне; В льодовикове; Г карстове.
558. Найбільше за площею прісноводне природне озеро в Україні:
 А Синевир; Б Ялпуг; В Світязь; Г Бребенескул.
559. Найглибоководніше прісне озеро в Україні:
 А Синевир; Б Сасик; В Світязь; Г Бребенескул.
560. Низинні болота найбільше поширені в Україні у межах:
 А Придніпровської височини; В Причорноморської низовини;
 Б Поліської низовини; Г Донецької височини.
561. За ресурсами місцевого стоку, що припадають на одного жителя, до найбільш забезпечених в Україні належить область:
 А Миколаївська; Б Закарпатська; В Харківська; Г Одеська.
562. Які ґрунти поширені у північній частині України?
 А каштанові; Б чорноземи;
 В сірі лісові; Г дерново-підзолисті.
563. Які ґрунти сформувалися під широколистяною ліською і різнотравно-злаковою рослинністю на суглинистих породах?
 А каштанові; Б чорноземи;
 В сірі лісові; Г дерново-підзолисті.
564. Які ґрунти поширені у приморській частині України?
 А каштанові; Б чорноземи;
 В сірі лісові; Г дерново-підзолисті.
565. Які ґрунти мають понад 8% (іноді до 16%) гумусу, зернисто-грудкувату структуру, а гумусовий горизонт товщиною понад 40 см?
 А каштанові; Б чорноземи;
 В сірі лісові; Г дерново-підзолисті.

- 566.** Вздовж узбережжя морів утворилися:
А лучні ґрунти; **Б** солончаки і солонці;
В бурі опідзолені ґрунти; **Г** дерново-підзолисті ґрунти.
- 567.** У Передкарпатті під буковими і дубовими лісами в умовах помірного зволоження сформувалися:
А лучні ґрунти; **Б** солончаки і солонці;
В опідзолені ґрунти; **Г** дерново-підзолисті ґрунти.
- 568.** На Закарпатській низовині під дубовими лісами сформувалися:
А лучні ґрунти; **Б** солончаки і солонці;
В буроземно-підзолисті ґрунти; **Г** коричневі гірські ґрунти.
- 569.** У поясі мішаних лісів Карпат і Криму поширені:
А гірсько-лучні ґрунти; **Б** бурі гірсько-лісові;
В коричневі гірські ґрунти; **Г** дерново-підзолисті ґрунти.
- 570.** На Південному березі Криму, в умовах субтропічного клімату, сформувалися:
А гірсько-лучні ґрунти; **Б** бурі гірсько-лісові;
В коричневі гірські ґрунти; **Г** дерново-підзолисті ґрунти.
- 571.** Частка земель, що використовуються у сільському господарстві, від всієї площі території України становить:
А 0,45%; **Б** 6%; **В** 53,8%; **Г** 68,5%.
- 572.** До реліктових рослин на території України належать:
А сосна гірська; **Б** липа; **В** тис ягідний; **Г** модрина.
- 573.** До завезених декоративних рослин на території України належать:
А біла акація; **Б** липа; **В** модрина; **Г** сосна кедрова.
- 574.** Хвойне дерево, яке зустрічається у Українських Карпатах і цікаве тим, що щорічно скидає хвою на зиму:
А модрина; **Б** ялиця біла; **В** сосна кедрова; **Г** тис ягідний.
- 575.** Однією з основних листяних деревних порід території Українських Карпат, західних районів Поділля і Волині є:
А бук європейський; **Б** липа; **В** береза; **Г** осика.
- 576.** У середній смузі України від західного до східного кордону держави поширені:
А букові ліси; **Б** дубові ліси; **В** ялинові; **Г** грабові ліси.
- 578.** На правобережній частині України поряд з ділянками букових та дубових лісів широко представлені ліси:
А соснові; **Б** липові; **В** ялицеві; **Г** грабові.
- 579.** Однією з основних листяних порід гірського Криму є:
А бук європейський; **Б** липа; **В** бук таврійський; **Г** граб.
- 580.** Із рослинних угруповань, характерних для території України, найменше збереглися природні:
А ліси; **Б** болотяні угруповання; **В** степи; **Г** луки.
- 581.** Найбільш поширеними ссавцями у лісах північної та західної рівнинної частини України є:
А козулі, лосі, кабани, олені благородні;
Б борсук, крапчастий і європейський ховрахи, хутора;
В ховрах, сірий хом'як, степовий тхір;
Г кам'яна куниця, дикий кролик.
- 582.** Найбільш поширеними птахами у лісах північної та західної рівнинної частини України є:
А рябчик, тетерев, глухар;
Б куріпка сіра, перепілка, іволга, лелека білий;
В жайворонок, рожевий шпак, дрохва, стрепет;
Г чаплі, бугаї, пліски.
- 583.** Надмірне зрошення призводить у межах приморської частини України до:
А утворення ярів; **Б** посилення вітрової ерозії;
В засолення ґрунтів; **Г** опустелення.
- 584.** Процеси підтоплення прилеглих земель, замулення, цвітіння води, поширення хвороботворних мікроорганізмів є наслідком:
А будівництва водосховищ; **Б** вирубування лісів;
В стікання вод з орних земель у річки; **Г** скидання промислових стоків у річки.
- 585.** Аварія на Чорнобильській АЕС сталася у:
А 1976 р.; **Б** 1986 р.; **В** 1996 р.; **Г** 2006 р.
- 586.** Частка відносно чистих територій становить в Україні:
А 40%; **Б** 7%; **В** 30%; **Г** 1%.

587. Найдавніший заповідник на території України — Асканію-Нову — було засновано у:
 А 1823 р.; Б 1898 р.; В 1906 р.; Г 1912 р.
588. Підтримка і розвиток мережі природозаповідних об'єктів регламентується в Україні насамперед Законом «Про природно-заповідний фонд України», який прийнято у:
 А 1980 р.; Б 1996 р.; В 1976 р.; Г 1992 р.
589. Своєрідні державні наукові заклади, які не тільки охороняють рослинний і тваринний світ, рідкісні утвори неживої природи, типові чи унікальні природні комплекси, а й вивчають їх, розробляють наукові основи та рекомендації з охорони природи:
 А національні парки; Б заказники; В заповідники; Г ландшафтні парки.
590. Для збереження одного або декількох видів рослин чи інших компонентів природи створюють:
 А національні парки; Б заказники; В заповідники; Г ландшафтні парки.
591. Біосферних заповідників у мережі природно-заповідного фонду України станом на початок 2013 року було:
 А 39; Б 20; В 4; Г 2.
592. У 1985 році комісія ЮНЕСКО при Організації Об'єднаних Націй (ООН) видала сертифікат на включення до світової мережі біосферних резерватів заповідника:
 А Асканія-Нова; Б Чорноморського;
 В Карпатського; Г Дунайського.
593. Один з найдавніших природних заповідників в Україні — Канівський — організований у:
 А 1823 р.; Б 1898 р.; В 1906 р.; Г 1923 р.
594. Найбільший за площею серед природних заповідників в Україні є:
 А Поліський; Б Рівненський; В Карадазький; Г Кримський.
595. На Південному узбережжі Криму розміщений заповідник:
 А Черемський; Б Медобори; В Карадазький; Г Горгани.
596. У Скибових Карпатах розміщений заповідник:
 А Черемський; Б Рівненський; В Мис Март'ян; Г Горгани.
597. Найбільшим за площею національним природним парком в Україні є:
 А Карпатський; Б Шацький; В Подільські Товтри; Г Синевир.
598. Найдавніший національний природний парк на території України – Карпатський було засновано у:
 А 1980 р.; Б 1983 р.; В 1992 р.; Г 1993 р.
599. У північно-західній частині Волинського Полісся, на вододільних теренах між Західним Бугом і Прип'яттю, розміщений національний природний парк:
 А Подільські Товтри; Б Шацький; В Святі гори; Г Ічнянський.
600. Мальовничі схили Донецького кряжу та річкової долини Сіверського Дінця охоплює національний природний парк:
 А Мезинський; Б Древянський; В Ічнянський.
601. У верхів'ї річок Ріки та Теремлі, де абсолютні висоти сягають 1600–1700 м н. р. м., розміщений національний природний парк:
 А Синевир; Б Гомільшанські ліси; В Древянський; Г Ічнянський.
602. Стійкими до вітровалів і буреломів є:
 А ялиці; Б смереки; В буки; Г модрина.

Ландшафти і фізико-географічне районування

603. Великий ПТК, що займає значну частину материка і формується під впливом певного співвідношення тепла і вологи, називають:
 А природною зоною; Б географічною оболонкою;
 В фізико-географічною країною; Г природною областю.
604. За зональними ознаками у фізико-географічному районуванні України виділяють:
 А підзони; В краї або провінції;
 Б фізико-географічні країни; Г природні області.
605. За азональними ознаками у фізико-географічному районуванні України виділяють:
 А підзони; В географічні пояси;
 Б фізико-географічні країни; Г природні зони.
606. Фізико-географічних країн у межах території України виділяють:
 А 3; Б 4; В 5; Г 7.
607. Згідно удосконаленої схеми фізико-географічного районування України у межах рівнинної території нашої держави виділяють природних зон:
 А 3; Б 4; В 5; Г 7.

608. Найдавніша тектонічна структура у межах зони мішаних лісів України:
 А Український кристалічний щит; Б Волино-Подільська плита;
 В Дніпровсько-Донецька западина; Г Донецька складчаста споруда.
609. У межах зони широколистяних лісів вкриті лісом площі займають:
 А 8%; Б 30%; В 75%; Г 95%.
610. У межах зони мішаних лісів України виділяють фізико-географічну область:
 А Прут-Дністровської височини; Б Новгород-Сіверське Полісся;
 В Розтоцько-Опільську; Г Мале Полісся.
611. Основна частина зони широколистяних лісів України лежить у межах:
 А Українського кристалічного щита;
 Б Волино-Подільської плити;
 В Західноєвропейської молоді платформи;
 Г Дніпровсько-Донецької западини.
612. Широколісті ліси України охоплюють усю територію:
 А Поліської низовини; Б Придніпровської височини;
 В Хотинської височини; Г Подільської височини.
613. У зоні широколистяних лісів України найбільше поширені ґрунти:
 А сірі лісові; Б дернові оглєсні;
 В дерново-підзолисті; Г чорноземи звичайні.
614. У межах зони широколистяних лісів України виділяють фізико-географічну область:
 А Мале Полісся; Б Житомирське Полісся;
 В Чернігівське Полісся; Г Київське Полісся.
615. Лісостепова фізико-географічна зона України займає площу:
 А 53 тис. км²; Б 84 тис. км²; В 178 тис. км²; Г 240 тис. км².
616. Найбільшу площу у правобережній частині лісостепу України займає басейн:
 А Прип'яті; Б Південного Бугу; В Дністра; Г Західного Бугу.
617. Основними лісоутворюючими породами зони лісостепу України є:
 А дуб, бук, клен, липа; Б сосна, береза;
 В сосна, дуб, граб; Г смерека, бук, дуб.
618. Канівський заповідник знаходиться у межах фізико-географічного краю, якому дано назву:
 А Лівобережно-Дніпровський лісостеповий; Б Середньоросійський лісостеповий;
 В Подільсько-Придніпровський лісостеповий; Г Поліський.
619. Степова фізико-географічна зона займає від усієї площі України близько:
 А 9%; Б 14%; В 29,5%; Г 40%.
620. Протяжність зони степу в Україні із південного заходу на північний схід становить майже:
 А 400 км; Б 500 км; В 600 км; Г 1100 км.
621. Основна частина зони степу на території України лежить у межах:
 А Причорноморської западини; Б Волино-Подільської плити;
 В Воронезького кристалічного масиву; Г Скіфської плити.
622. Найбільші абсолютні висоти зони степу України знаходяться у межах:
 А Придніпровської низовини; Б Донецької височини;
 В Придніпровської височини; Г Приазовської височини.
623. Річна величина випаровування у степовій зоні України становить:
 А 300–400 мм; Б 400–550 мм; В 500–650 мм; Г 700–1100 мм.
624. Найбільш поширеними за походженням озерами є степовій зоні України є:
 А льодовикові; Б карстові; В морські; Г завальні.
625. У приморській частині степу України поширені дещо бідніші на гумус ґрунти:
 А сірі лісові; Б чорноземи південні; В чорноземи опідзолені; Г дерново-підзолисті.
626. По всій території степу України проростають:
 А дуб, бук, клен; Б сосна, береза;
 В терен, вишня, шипшина, мигдаль; Г смерека, бук, дуб.
627. У східній частині степової зони України виділяється своєрідний острів лісостепу на:
 А Приазовській височині; Б Придніпровській низовині;
 В Донецькій височині; Г Середньоросійській височині.
628. Кримська гірська фізико-географічна країна знаходиться на півдні Кримського півострова. Простягається вона вздовж північного узбережжя Чорного моря на:
 А 280 км; Б 180 км; В 100 км; Г 50 км.
629. Формування Кримської складчастої області почалося ще в мезозойську еру в епоху:

- А альпійського горотворення; Б кіммерійського горотворення;
В каледонського горотворення; Б герцинського горотворення.
- 630.** Головне пасмо Кримських гір утворене глинистими сланцями, вапняками, пісковиками і конгломератами:
А палеогену та неогену; Б тріасового та юрського періодів;
В неогену та антропогену; Г одовицького та силурійського періодів.
- 631.** Чорне море має площу:
А 604 тис. км²; Б 547 тис. км²; В 420,3 тис. км²; Г 39 тис. км².
- 632.** Найбільша ширина Чорного моря — від Батумі до Бургаса:
А 110 км; Б 265 км; В 350 км; Г 1150 км.
- 633.** Максимальна глибина Чорного моря:
А 2245 м; Б 1550 м; В 1245 м. Г 15 м.
- 634.** Чорне та Азовське моря з'єднані протокою:
А Керченською; Б Босфор; В Каркінітською; Г Каламітською.
- 635.** Найбільший з небагатьох островів Чорного моря:
А Березань; Б Зміїний; В Джарилгач; Г Довгий.
- 636.** Солоність поверхневих вод Чорного моря становить близько:
А 18‰; Б 14‰; В 8‰; Г 2‰.
- 637.** Максимальна глибина Азовського моря:
А 1256 м; Б 39 м; В 15 м; Г 5 м.
- 638.** Найбільша затока Азовського моря:
А Таганрозька; Б Феодосійська; В Каркінітська; Г Каламітська.
- 639.** Солоність води у затоці Сиваш становить близько:
А 14‰; Б 18‰; В 35‰; Г 60‰.
- 640.** Середня солоність вод Азовського моря становить близько:
А 14‰; Б 18‰; В 25‰; Г 30‰.
- 641.** Азовське море замерзає більше, ніж Чорне не через:
А нижчу солоність води; Б географічне положення;
В відсутність сірководневого шару; Г більшу континентальність клімату.
- 642.** Ця затока є своєрідною «станцією» на шляхах перельотів птахів:
А Одеська; Б Сиваш; В Бердянська; Г Каламітська.

Суспільна географія світу та України

- 1.** Ту частину географії, яка вивчає природу Землі, називають:
А суспільною географією; Б географією населення;
В соціальною географією; Г фізичною географією.
- 2.** Станом на початок 2019 року чисельність населення світу становила близько:
А 1,65 млрд осіб; Б 6,8 млрд осіб; В 7,7 млрд осіб; Г 9,7 млрд осіб.
- 3.** Чисельність населення досягла 4 млрд. осіб у:
А 1959 р.; Б 1974 р.; В 1987 р.; Г 1999 р.
- 4.** Чисельність населення Землі зросла з 2 млрд до 3 млрд. осіб за:
А 12 р.; Б 14 р.; В 32 р.; Г 123 р.
- 5.** Найвищі у світовій історії темпи приросту населення спостерігалися у XX столітті:
А на його початку; Б на початку 60-х років; В у кінці 80-х років.; Г у кінці 90-х.
- 6.** Темпи річного зростання світового населення за підсумками 1963 року досягли свого піку і становили:
А 0,5%; Б 1,0%; В 2,2%; Г 3,2%.
- 7.** Найбільше населення (близько 60% населення світу) у другому десятилітті XXI століття проживало в:
А Європі; Б Африці; В Азії; Г Латинській Америці.
- 8.** Яка держава за підсумками 2015 року увійшла у групу країн з чисельністю населення понад 100 млн осіб?
А Бангладеш; Б Мексика; В Нігерія; Г Філіппіни.
- 9.** Які держави у другому десятилітті XXI століття є абсолютними лідерами у світі за річними обсягами зростання населення?
А Пакистан, Ефіопія, США; Б Індія, Китай, Нігерія;
В Оман, Ліван, Катар; Г Німеччина, Франція, Канада.
- 10.** Які держави у другому десятилітті XXI століття лідирують у світі за темпами зростання населення?
А Україна, Польща, США; Б Швеція, Китай, Франція
В Оман, Ліван, Катар; Г Німеччина, Франція, Канада

11. Середні коефіцієнти природного руху населення на 1000 осіб для світу за 2010-2019 роки мали такі величини:
А 45–40=5; **Б** 35–15=20; **В** 19–8=11; **Г** 15–10=5.
12. Звужене відтворення населення не характерне для:
А ФРН, Австрії, Італії; **Б** України, Білорусі, Росії, Чорногорії;
В Албанії, Монголії, Нігерії; **Г** Болгарії, Угорщини, Чехії, Словенії.
13. Яку фазу демографічного переходу характеризують висока народжуваність, знижена, за рахунок успіхів медицини, смертність?
А першу; **Б** другу; **В** третю; **Г** четверту.
14. У якій фазі демографічного переходу знаходиться більшість високо розвинутих держав?
А першій; **Б** другій; **В** третій; **Г** четвертій.
15. Яку частку становить вікова група дітей і підлітків від усього населення країн Європи?
А 10–20%; **Б** понад 30%; **В** понад 40%; **Г** майже 50%.
16. Скільки становить середня очікувана тривалість життя населення у найбільш розвинутих європейських країнах та Японії за даними 2015 року?
А понад 80 років; **Б** 69 років; **В** 74 роки; **Г** менше 60 років.
17. Вкажіть скільки хлопчиків народжується щорічно у світі у розрахунку на кожних сто новонароджених дівчаток.
А 97; **Б** 101; **В** 107; **Г** 115.
18. У найбільш розвинутих європейських країнах і Японії середня тривалість життя жінок досягає:
А 82–87 років; **Б** 75–78 років; **В** 65–75 років; **Г** 65–70 років.
19. Вкажіть країни у яких чисельно переважає чоловіче населення.
А ФРН, Австрія; **Б** Китай, Індія; **В** Сан Марино, Андора; **Г** Україна, Білорусь.
20. Вкажіть рік, у якому в Українській державі був проведений перепис населення.
А 1989 р. **Б** 1999 р. **В** 2001 р. **Г** 2011 р.
21. За оцінкою Державної служби статистики України, станом на 1 січня 2018 року чисельність наявного населення України без врахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополь становила:
А 45,8 мільйона осіб **Б** 51,9 мільйона осіб
В 52,2 мільйона осіб; **Г** 42,4 мільйона осіб
22. В якій з областей України найдовше зберігався додатний природний приріст населення?
А Київській **Б** Закарпатській
В Волинській **Г** Хмельницькій
23. Скільки становить середня тривалість життя населення в Україні в останні (2017-2018) роки?
А 62 роки **Б** 68 років **В** 72 роки **Г** 76 років
24. До народів, що налічують понад 50 млн. осіб, належать:
А китайці, болгары, американці США, бенгальці, бразильці;
Б китайці, хіндустанці, американці США, білоруси, бразильці;
В китайці, хіндустанці, американці США, бенгальці, бразильці.
Г китайці, хіндустанці, шведи, бенгальці, бразильці.
25. Вкажіть якою приблизно у другому десятилітті ХХІ століття є чисельність у світі представників індоєвропейської мовної сім'ї.
А 1,4 млрд. осіб; **Б** 440 млн. осіб; **В** 3 млрд. осіб; **Г** 380 млн. осіб.
26. Французи, італійці, іспанці, латиноамериканці належать до:
А уральської сім'ї; **Б** романської мовної групи;
В германської мовної групи; **Г** угро-фінської мовної групи.
27. Шведи, норвежці, англійці, американці належать до:
А уральської сім'ї; **Б** романської мовної групи;
В германської мовної групи; **Г** угро-фінської мовної групи.
28. Фіни, естонці та угорці, які проживають у Європі, належать до:
А уральської сім'ї; **Б** романської мовної групи;
В іранської мовної групи; **Г** кельтської мовної групи.
29. До якої з мовних сімей належать народи, які проживають на Близькому Сході, Аравійському півострові, півночі Африки?
А афразійської; **Б** китайсько-тибетської; **В** нігеро-кардофанської; **Г** уральської.
30. До дванадцяти найбільш розповсюджених мов світу не відносяться:
А китайська, англійська, хінді;
Б іспанська, арабська, російська;

- В** грецька, польська, шведська;
Г португальська, бенгальська, індонезійська.
31. Вкажіть перелік шести мов, які є офіційними мовами в ООН.
А англійська, французька, російська, іспанська, арабська, китайська;
Б іспанська, бенгальська, індонезійська, португальська, арабська, російська;
В китайська, англійська, хінді, японська, німецька, французька;
Г китайська, англійська, хінді, монгольська, німецька, французька.
32. До світових релігій не належить:
А буддизм; **Б** християнство; **В** іслам; **Г** індуїзм.
33. Найбільш розповсюдженою світовою релігією (понад 2,3 млрд. осіб) є:
А буддизм; **Б** християнство; **В** іслам; **Г** синтоїзм.
34. До країн сучасного мусульманського світу не належать:
А Іран, Ірак, Афганістан; **Б** Пакистан, Бангладеш, Індонезія;
В Непал, Бірма, Монголія; **Г** Алжир, Марокко, Єгипет.
35. Конфуціанство сповідують, в основному, жителі:
А Китаю; **Б** Ізраїлю; **В** Індії; **Г** Японії.
36. Частка українців в Україні за даними Всеукраїнського перепису населення 2001 року становила:
А 56,9% **Б** 73,4% **В** 77,8% **Г** 97,8%.
37. Частка росіян в Україні за даними Всеукраїнського перепису населення 2001 року становила:
А 17,3% **Б** 22,1% **В** 33,2% **Г** 44,8%.
38. На теренах України проживають три корінні національні меншини:
А чехи, угорці, румуни
Б греки, албанці, словаки
В кримські татари, караїми, гагаузи
Г поляки, росіяни, білоруси.
39. У межах зони мішаних лісів за деякими рисами культури і побуту виділяють дві етнографічні групи українців:
А лемків і поліщуків **Б** бойків і литвинів
В поліщуків і литвинів **Г** поліщуків і бойків
40. Литвини проживають у:
А Житомирській та Рівненській областях
Б Тернопільській та Хмельницькій областях
В Чернігівській та Сумській областях
А Волинській та Рівненській областях
41. Основна частка населення світу живе в межах трьох кліматичних поясів:
А помірною, субтропічною і субарктичною;
Б помірною, субтропічною і субекваторіальною;
В помірною, тропічною і екваторіальною;
Г субтропічною, тропічною і екваторіальною.
42. Найменший за чисельністю (близько 150 млн. осіб) серед осередків з підвищеною щільністю і концентрацією населення:
А європейський; **Б** атлантично-північноамериканський;
В південноазійський; **Г** південно-східно азійський.
43. У якому році частка міських жителів у світі в цілому вперше перевищила 50%?
А 1900 р.; **Б** 1950 р.; **В** 1988 р.; **Г** 2007 р.
44. Вкажіть яка частка населення світу проживала у містах у 1800 році.
А 3%; **Б** 14%; **В** 29%; **Г** 61%.
45. У середині ХХ століття частка міського населення у групі розвинутих країн досягла:
А 14%; **Б** 29%; **В** 55%; **Г** 76%.
46. Вкажіть середній рівень урбанізації у другому десятилітті ХХІ століття для групи менш розвинутих країн (країн, що розвиваються).
А 27%; **Б** 48%; **В** 76%; **Г** 82%.
47. Найбільшою за чисельністю населення агломерацією світу за даними 2016 року є:
А Нью-Йорк; **Б** Мехіко; **В** Мумбай; **Г** Токіо-Йокогама.
48. Найбільшим за чисельністю населення (понад 80 млн. осіб) мегалополісом світу за даними 2019 року є:
А Рейнський; **Б** Чіпітс або Приозерний;
В Японський або Токайдо; **Г** Сан-Сан або Тихоокеанський.
49. До складу якого мегалополісу входять такі міста як Філадельфія, Бостон?

- А Англійського; Б Сан-Сан або Тихоокеанського;
 В Чіпіте або Приозерного; Г Босваш або Приатлантичного.
50. До основних причин виникнення міжнародних міграцій не належать:
 А існування потреби у робочій силі у певних регіонах;
 Б безробіття, невдоволеність рівнем життя і можливостями для самореалізації у країні;
 В існування політичної нестабільності, відсутність демократії у державі;
 Г відмінності у середній тривалості життя та статевому складі населення держав.
51. Найбільша кількість сільського населення в Україні згідно статистичних даних проживала у:
 А 1926 році Б 1940 році В 1991 році Г 2018 році
52. У більшості розвинутих країн світу верхня межа працездатного віку становить близько:
 А 50—55 років; Б 55—60 років; В 60—65 років; Г 67—75 років.
53. Частина природних об'єктів, що була видозмінена людиною тільки частково та пристосована для задоволення її власних потреб, називається:
 А технічними об'єктами; Б промисловими об'єктами;
 В техногенними об'єктами; Г господарськими об'єктами.
54. Техносфера та взаємозв'язки між її складовими, які сформувалися у процесі господарської діяльності, є об'єктом вивчення економічної географії, як одного з розділів:
 А суспільної географії; Б географії населення;
 В соціальної географії; Г політичної географії.
55. Компоненти та сили природи, які впливають на виробництво, але безпосередньо в ньому не використовуються, називають:
 А природними ресурсами; Б природними умовами;
 В економічними умовами; Г виробничими умовами.
56. Господарство, при якому продукція виробляється не тільки для власного споживання, а передусім для обміну чи продажу називають:
 А натуральним господарством; Б товарним господарством;
 В одноосібним господарством; Г приватним господарством.
57. Поєднання усіх підприємств і установ у межах держави, що покликані задовольняти матеріальні і духовні потреби населення, називають:
 А натуральним господарством; Б товарним господарством;
 В національною економікою; Г світовим господарством.
58. Показник економічного розвитку, що враховує всі доходи власних та іноземних підприємств і громадян, отриманих в межах країни
 А ВВП; Б ВНП; В ІЛР; Г ВВД.
59. До сфери нематеріального виробництва належить:
 А будівництво; Б освіта; В промисловість; Г сільське господарство.
60. Який вид економічної діяльності *не* належить до первинного сектору?
 А сільське господарство; Б добувні галузі промисловості;
 В мисливство і рибальство; Г будівництво.
61. Який вид економічної діяльності *не* належить до вторинного сектору?
 А переробна промисловість; Б хімічне виробництво;
 В лісове господарство; Г будівництво.
62. Який вид економічної діяльності *не* належить до третинного сектору?
 А мисливство та рибальство; Б туризм; В охорона здоров'я; Г освіта.
63. Якою є частка третинного сектору в економіці України на сьогоднішній день?
 А 56 %; Б 20 %; В 18 %; Г 2-6 %.
64. Зосередження виробництва на великих підприємствах — це:
 А спеціалізація; Б концентрація; В кооперування; Г агломерування.
65. Випуск підприємством однорідної продукції — це:
 А спеціалізація; Б концентрація; В кооперування; Г агломерування.
66. Організація виробничих зв'язків між підприємствами для випуску певної продукції — це:
 А спеціалізація; Б концентрація; В кооперування; Г агломерування.
67. Причини, які сприяють зменшенню витрат і забезпечують ефективне функціонування і розвиток виробництва, називають:
 А чинниками розміщення виробництва; Б засобами розміщення виробництва;
 В принципами розміщення виробництва; Г формами розміщення виробництва.
68. До демографічно-соціальних чинників розміщення виробництва належить чинник:
 А природних умов; Б транспортний; В науковий; Г працересурсний.

- 69** Найпростіший елемент територіальної організації промисловості, невеликий населений пункт, де є одне підприємство — це:
А промисловий пункт; **Б** промисловий центр;
В промисловий вузол; **Г** промисловий комплекс.
- 70.** Скупчення промислових агломерацій, вузлів, центрів та пунктів на певній території утворюють:
А промислові округи; **Б** промислові області;
В промислові райони; **Г** промислові провінції.
- 71.** Невеликий населений пункт, де є декілька одно- або багатогалузевих підприємств — це:
А промислова агломерація; **Б** промисловий центр;
В промисловий вузол; **Г** промисловий комплекс.
- 72.** Поєднання взаємопов'язаних (технологічно, через кооперування і комбінування) підприємств на певній території — це:
А промисловий пункт; **Б** промисловий центр;
В промисловий вузол; **Г** промисловий комплекс.
- 73.** Промисловий комплекс, який охоплює одне велике місто або декілька порівняно близько розташованих промислових центрів та пунктів — це:
А промисловий вузол; **Б** промисловий район;
В промислова агломерація; **Г** промислова область.
- 74.** Тип господарювання, за якого виготовлення кожною людиною, родиною або жителями одного поселення всього необхідного для життя здійснювалось виключно для власного споживання.
А комплексне господарство; **Б** спеціалізоване господарство;
В природне господарство; **Г** натуральне господарство.
- 75.** Процес закріплення певних видів господарської діяльності за конкретними територіями (населеними пунктами, районами, регіонами, країнами), де на відміну від інших були більш сприятливі умови, а тому й менші затрати часу та коштів на виробництво певної продукції:
А територіальний або географічний поділ праці; **Б** місцевий поділ праці;
В галузевий поділ праці; **Г** фінансовий поділ праці.
- 76.** Найвищою просторовою формою територіального поділу праці є:
А регіональний; **Б** місцевий; **В** міжнародний; **Г** міжрайонний.
- 77.** Уся сукупність національних ринків окремих країн, що пов'язані між собою міжнародними економічними відносинами — це:
А світовий ринок; **Б** міжнаціональний ринок;
В міжнародний ринок; **Г** міжрегіональний ринок.
- 78.** Внутрішній ринок країни, який орієнтується і на іноземних покупців — це
А світовий ринок; **Б** національний ринок;
В міжнародний ринок; **Г** міжрегіональний ринок.
- 79.** Ринок, де існують відносини купівлі-продажу товарів двох і більше країн.
А світовий ринок; **Б** національний ринок;
В міжнародний ринок; **Г** міжрегіональний ринок.
- 80.** Перша промислова революція відбулася на рубежі
А III-IV ст.; **Б** XIII-XIV ст.; **В** XV-XVI ст.; **Г** XVIII-XIX ст.
- 81.** Друга промислова революція характеризується:
А винайденням парового двигуна;
Б початком організації виробництва на основі використання електрики;
В впровадженням у виробництво комп'ютеризованих систем;
Г заміною на виробництві людини роботизованими машинами.
- 82.** У другій половині XIX ст. істотно покращилися транспортно-торгівельні зв'язки між країнами світу, що сталося внаслідок:
А відкриття Америки; **Б** використанням парового двигуна у засобах транспорту;
В винайдення компаса; **Г** створення навігаційних систем.
- 83.** У випуску високотехнологічної продукції провідні місця в світі посідають:
А країни Африки;
Б найбільш розвинені країни;
В країни Латинської Америки;
Г країни із значними запасами корисних копалин.
- 84.** Економічна система держави, у якій економічне життя ґрунтується на звичасвому праві, обрядах:
А ринкова; **Б** традиційна; **В** командно-адміністративна; **Г** мішана.
- 85.** Економічна система держави, у якій майже всі засоби виробництва є державною власністю, а економічна діяльність регулюється шляхом всеохоплюючого планування та централізованого управління:

- А ринкова; Б традиційна; В командно-адміністративна; Г мішана.
86. Економічна системи держави, яка базується на економічній свободі — приватній власності на засоби виробництва, вільній підприємницькій діяльності:
А ринкова; Б традиційна; В командно-адміністративна; Г мішана.
87. Економічна системи держави, яка базується на економічній свободі, але важливою ознакою є активна роль держави (уряду) в організації економічного життя країни;
А ринкова; Б традиційна; В командно-адміністративна; Г мішана.
88. За типізацією ООН, країн з розвинутою економікою виділяють:
А 17; Б 37; В 57; Г 67.
89. За типізацією ООН, країн з перехідною економікою виділяють:
А 17; Б 37; В 57; Г 120.
90. За типізацією ООН, країн з економікою, що розвивається виділяють:
А 57; Б 92; В 101; Г 120.
91. За типізацією ООН до групи країн із перехідною економікою відносять:
А колишні розвинені країни; Б країни африканського регіону;
В нові індустріальні країни; Г колишні соціалістичні країни.
92. Найбільш численну групу за типізацією ООН становлять країни:
А що розвиваються; Б із перехідною економікою;
В з розвинутою економікою; Г країни-експортери нафти.
93. Високий рівень бідності й неосвіченості населення, сільськогосподарська спеціалізація господарства характерна для країн підгрупи:
А найменш розвинених; Б нових індустріальних;
В експортерів палива; Г «великої двадцятки».
94. Вкажіть групу країн, на яких припадає 90 % світового виробництва та 80% світової торгівлі.
А НАФТА; Б «Велика сімка»; В «Велика двадцятка»; Г АСЕАН.
95. Країну, в якій раніше основну роль в її економіці відігравала промисловість, а у даний час більше значення мають галузі третинного сектору, називають:
А індустріальною; Б постіндустріальною; В ринковою; Г аграрною.
96. Однією із головних особливостей розвитку світової економіки у 1920-1980 рр. було:
А зближення економік соціалістичної та капіталістичної системи господарювання;
Б протистояння між соціалістичною та капіталістичною системами господарювання;
В створення ринкових відносин всередині соціалістичної системи господарювання;
Г розпад капіталістичної системи господарювання.
97. Більшість розвинутих держав світу від 1990-рр. до цього часу мають економіку:
А традиційну; Б виключно ринкову; В мішану; Г командно-адміністративну.
98. За концепцією «центр — периферія», центр світового господарства охоплює групу держав умовної Півночі до яких входять передусім країни:
А Європейського Союзу та інші держави Західної Європи; Б північної Африки;
В Азії; Г Південної Америки.
99. За концепцією «центр — периферія», до напівпериферії світового господарства відносять:
А три групи країн; Б дві групи країн; В чотири групи країн; Г шість груп країн.
100. За концепцією «центр — периферія», другу групу напівпериферії утворюють країни, які взяли стрімкий старт в економічному зростанні із 1970-х рр. а саме:
А нові індустріальні країни; Б країни ОПЕК;
В постсоціалістичні країни; Г африканські країни.
101. Організація країн — ОПЕК, заснована в 1960 р. з метою захисту
А виробників сільськогосподарської продукції; Б інтересів нафтодобувних держав;
В держав експортерів кави; Г країн постраждалих від стихійних лих.
102. Периферія світового господарства охоплює більшість країн:
А що, розвиваються; Б із перехідною економікою;
В із розвинутою економікою; В ОПЕК.
103. До групи країн, які розвивалися в умовах централізованої та милітаризованої економіки відносять:
А країни ОПЕК; Б країни Карибського регіону;
В постсоціалістичні країни; Г нові індустріальні країни.
104. Якщо економіка країни спрямована передусім на виробництво зброї, то таку економіку називають:
А традиційною; Б індустріальною; В милітаризованою; Г конверсійною.
105. Країна, яка *не* є членом ОПЕК:
А Кувейт; Б ОАЕ; В Іран; Г США.
106. Частка третинного сектору в загальному обсязі ВВП високорозвинених країн сьогодні становить:

- А 25%-35%; Б 35%-40%; В 45%-55%; Г понад 70%.
107. У галузевій структурі ВВП усіх менш розвинених країн відносно високою залишається частка сільського господарства:
А 20-35%; Б 60-75%; В 75-85%; Г 85-95%.
108. В якій країні знаходиться відомий технополіс Кремнієва долина?
А Канаді; Б США; В Китаї; Г Австралії.
109. Яке виробництво в епоху НТР *не* належить до «авангардної трійки»?
А машинобудування; Б легка промисловість;
В хімічна промисловість; Г електроенергетика.
110. Сучасний етап розвитку світового господарства спричинив:
А високу територіальну концентрацію виробництва та зростання чисельності міського населення;
Б розосередження по території виробництва та зростання чисельності сільського населення;
В високу територіальну концентрацію виробництва та зменшення кількості населення у світі;
Г розосередження по території виробництва та зниження частки міського населення.
111. Сировинний чинник найбільш суттєво впливає на розміщення виробництва у:
А країнах «Великої сімки»; Б країнах, що розвиваються;
В нових індустріальних країнах; Г країнах Західної Європи.
112. Обробна промисловість зміщується до країн «третього світу» внаслідок:
А зростання попиту на різноманітну продукцію у цих державах;
Б суттєвого зростання у них кількості висококваліфікованих працівників;
В дешевизни у них робочої сили;
Г наявності у них розвинутої транспортної мережі, що здешевлює торгівлю товарами.
113. Чинник вигідного економіко-географічного положення відіграв дуже важливу роль у розвитку господарства таких країн як:
А Чилі, Австралія; Б Сінгапур, Тайвань;
В Монголія, Греція; Г Саудівська Аравія, Ірак.
114. До негативних ознак глобалізації можна віднести:
А подальше поглиблення міжнародного поділу праці;
Б посилення взаємозалежності національних господарств;
В зростання відкритості національних ринків та поступове усунення бар'єрів на шляху руху товарів, послуг, фінансів, робочої сили;
Г нівелювання національних звичаїв і традицій.
115. Рівень інтернаціоналізації конкретної національної економіки оцінюють:
А якістю товарів та послуг, що експортуються;
Б кількістю кваліфікованих кадрів, які навчалися за кордоном;
В співвідношенням ВВП та ВНП країни;
Г відношенням експорту або експорту та імпорту разом до ВВП країни.
116. Установлення безпосередніх стійких виробничих зв'язків між підприємствами різних країн називають:
А націоналізацією виробництва; Б інформатизацією суспільства;
В реорганізацією виробництва; Г інтернаціоналізацією виробництва.
117. Процес обопільного пристосування й поєднання національних економік двох і більше країн називають:
А інтернаціоналізацією; Б міжнародною економічною інтеграцією;
В інтенсифікацією; Г націоналізацією виробництва.
118. Процес переходу до активного використання інформаційних технологій у всіх сферах життя суспільства називають:
А інтернаціоналізацією виробництва; Б інформатизацією суспільства;
В реорганізацією виробництва; Г націоналізацією виробництва.
119. Найбільш кількість ТНК була заснована та концентрується на сьогодні у:
А Німеччині; Б США; В Японії; Г Республіці Корея.
120. Частка світової торгівлі, яка припадає на торгівлю між ТНК становить:
А 5%-15% Б 15%-30%; В 35%-50%; Г понад 70%.
121. За даними ООН кількість ТНК у світі на сьогодні становить:
А 5-10 тис.; Б 10 – 20 тис.; В 25 – 40 тис.; Г понад 65 тис.
122. Вкажіть частку економічно активного населення, яка зайнята на сьогодні у світовому сільському господарстві:
А менше 20 %; Б менше 40 %; В більше 50%; Г більше 60% .
123. В економічно розвинених країнах більша частина земельного фонду зосереджена в:
А приватних руках великих землевласників; Б державній власності;
В кооперативних землеволодіннях; Г колективних господарствах.

124. Рослинництво за способом використання земель поділяють на такі види економічної діяльності другого порядку:
А рільництво, луківництво, плодівництво; **Б** картоплярство, овочівництво і баштанництво;
В вирощування технічних і кормових культур; **Г** ягідництво, виноградарство, садівництво.
125. Вкажіть культури, які відносять до технічних.
А гречка, соя; **Б** просо, рис;
В цукровий буряк, льон; **Г** кормовий буряк, конюшина.
126. За значенням технічні культури поділяють на:
А круп'яні та фуражні; **Б** багаторічні трави та коренеплоди;
В баштанні та овочеві; **Г** волокнисті, цукроноси, олійні, ефіроолійні, лікарські.
127. До баштанних *не* належать:
А дині; **Б** гарбузи; **В** кавуни; **Г** помідори.
128. До кормових культур належить:
А цукровий буряк; **Б** кукурудза; **В** кормовий буряк; **Г** соя.
129. Плодівництво *не* охоплює:
А садівництво; **Б** ягідництво; **В** баштанництво; **Г** виноградарство.
130. Вкажіть який із профілів тваринництва на сьогодні найменш залежний від природних умов:
А свинарство; **Б** скотарство; **В** птахівництво; **Г** вівчарство.
131. Сільськогосподарські угіддя від земельного фонду світу становлять:
А близько 34%; **Б** менше 11%; **В** менше 23%; **Г** тільки 2 %.
132. Орні землі від земельного фонду планети займають:
А 11%; **Б** 23%; **В** 34%; **Г** 46%.
133. У структурі сільськогосподарських угідь близько 54% земельної площі України займають:
А сіножаті; **Б** пасовища; **В** орні землі; **Г** сади і виноградники.
134. У структурі сільськогосподарських угідь 9 % земельної площі України займають:
А сіножаті; **Б** пасовища; **В** орні землі; **Г** сади і виноградники.
135. Із технічних культур в Україні найбільші площі займають:
А цукрові буряки; **Б** соняшник; **В** ріпак; **Г** соя та льон.
136. Найрозвинутіші райони виноградарства в Україні:
А Полісся і Поділля;
Б правобережна частина лісостепу;
В передгір'я Криму і Закарпаття, південна і центральна частини степу;
Г лівобережна частина лісостепу.
137. Вкажіть напрямок скотарства, який є переважаючим у цілому в Україні:
А молочне; **Б** молочно-м'ясне; **В** м'ясне; **Г** м'ясо-молочне.
138. Вкажіть другу за значенням галузь тваринництва України, яка найбільш розвинута у степу й лісостепу:
А скотарство; **Б** птахівництво; **В** свинарство; **Г** вівчарство.
139. У якій сільськогосподарській зоні найбільшого значення серед зернових мають пшениця, гречка та жито, а олійних — соняшник та ріпак:
А поліській; **Б** лісостеповій; **В** степовій; **Г** карпатській.
140. У цій зоні ще збереглися ареали вирощування цукрових буряків:
А поліській; **Б** лісостеповій; **В** степовій; **Г** карпатській.
141. У структурі валового збору зернових провідні позиції займають три культури (“основні хліби людства”):
А пшениця, рис і ячмінь; **Б** пшениця, жито і кукурудза;
В пшениця, рис і кукурудза; **Г** пшениця, гречка і кукурудза.
142. Понад 30% світового збору рису дає:
А Індія; **Б** Японія; **В** Китай; **Г** США.
143. Головним виробником кукурудзи у світі (майже 36 % світового збору) є:
А Індія; **Б** Японія; **В** Китай; **Г** США.
144. Провідною галуззю тваринництва світу, яка поширена практично всюди, є:
А свинарство; **Б** скотарство; **В** вівчарство; **Г** козівництво.
145. Найбільшим поголів'ям великої рогатої худоби володіють:
А Індія, Бразилія, Китай; **Б** США, Канада, Аргентина;
В Китай, США, Бразилія. **Г** Австралія, Канада, Казахстан
146. У якій природній зоні вирощують льон, жито, картоплю, а у тваринництві домінує молочне скотарство?
А тундри; **Б** тайги; **В** степу; **Г** екваторіальних лісів.

147. Лісове господарство як один з основних видів економічної діяльності **не** займається:
А вивченням, обліком, відтворенням і вирощуванням лісів;
Б регулюванням лісокористування, проведенням заходів, які спрямовані на підвищення продуктивності лісів;
В охороною лісів від пожеж, шкідників і хворіб;
Г виробництвом деревно-стружкових плит, меблів.
148. До основних виробничих процесів у лісозаготівельному виробництві **не** належить:
А рубання лісу, обрубання сучків, трелювання, первинна обробка круглого лісу;
Б виробництво фанери, паркету, віконних рам;
В трелювання, первинна обробка круглого лісу, сортування, маркування й штабелювання лісоматеріалів;
Г вантажно-розвантажувальні роботи, вивезення деревини до нижніх складів, залізниць або місць споживання,
149. За лісистістю (52%) перше місце у світі займає:
А Австралія; Б Азія; В Південна Америка; Г Північна Америка.
150. Загальна площа земель лісового фонду України становить :
А 36 % Б 17,6% В 10,7% Г 7,7%
151. До кольорових належать більшість металів, крім:
А свинцю та цинку; Б заліза та марганцю; В титану та алюмінію; Г олова та ртуті.
152. До основних легких кольорових металів належать:
А мідь, свинець, цинк; Б олово, ртуть, кобальт;
В титан, магній, алюміній; Г ніобій, молибден, вольфрам.
153. Найбільшими у світі запасами вугілля володіють:
А Саудівська Аравія, Іран, Ірак, Кувейт; Б США, Росія, Китай, Австралія, Індія;
В Росія, Іран, Катар, США, Алжир; Г США, Україна, Польща, Австралія, Індія.
154. Найбільшими у світі запасами нафти сьогодні володіють:
А Венесуела, Саудівська Аравія, Канада, Іран, Ірак;
Б ОАЕ, Мексика, Росія, США, Лівія;
В Іран, Росія, Катар, Туркменистан, США, Алжир;
Г США, Україна, Польща, Австралія, Індія.
155. Найбільшими у світі запасами природного газу сьогодні володіють:
А Саудівська Аравія, Іран, Ірак, Кувейт;
Б ОАЕ, Мексика, Росія, США, Лівія;
В Іран, Росія, Катар, Туркменистан, США, Алжир;
Г США, Україна, Польща, Австралія, Індія.
156. Найбільші поклади залізорудної сировини зосереджені в:
А Замбії, ДР Конго, Південній Африці, Чилі;
Б Австралії, Бразилії, Росії, Китаї, Індії;
В Австралії, Гвінеї, Ямайці, Казахстані;
Г США, Україні, Польщі, Австралії, Індії.
157. До найбільших вугільних басейнів світу **не** належать:
А Аппалачський та Іллінойський (США), Фушунський (Китай);
Б Ленський, Кансько-Ачинський, Кузнецький, Печорський (Росія);
В Альпійсько-Гімалайський, Тихоокеанський;
Г Рурський (ФРН), Сілезький (Польща), Донецький (Україна).
158. Вкажіть першу п'ятірку найбільших вуглевидобувних країн у другому десятилітті ХХІ століття.
А Україна, Росія, Велика Британія, Німеччина, Франція;
Б Китай, США, Індія, Австралія, Індонезія;
В Австралія, Саудівська Аравія, Росія, Південна Африка, Китай;
Г Японія, Південна Корея, Велика Британія, о. Тайвань, Італія.
159. Серед видобувних виробництв України, які спеціалізуються на видобутку паливних ресурсів, найдавніше почала розвиватися і найкраще забезпечена власними ресурсами:
А вугільне; Б газове; В нафтове; Г сланцеве.
160. Основним районом видобутку газу в Україні є:
А Дніпровсько-Донецький; Б Передкарпаття; В Причорномор'я; Г Полісся.
161. Вкажіть найбільше родовище газу в Україні:
А Богородчанське; Б Шебелинське; В Глібівське; Г Дашавське.
161. Вкажіть колишнє родовище газу в Україні, яке на сьогодні є одним з найбільших газосховищ:
А Богородчанське; Б Шебелинське; В Глібівське; Г Єфремівське.

163. Найбільш поширеним способом видобутку металічних руд на сьогодні у світі є:
А комбінований; Б спеціальний; В відкритий; Г підземний.
164. За розмірами видобутку мідної руди першість у світі утримує:
А Індонезія; Б Чилі; В Ямайка; Г Австралія.
165. Марганцеві руди на сьогодні в Україні видобувають у родовищі:
А Нікопольському; Б Іршанському; В Великотокмацькому; Г Білозерському.
166. Провідними виробниками кухонної солі у світі є чотири країни, на які припадає більше половини світового видобутку.
А Україна, Росія, Велика Британія та Франція;
Б Китай, Австралія, Індія та Індонезія;
В Китай, США, Індія та Німеччина;
Г Японія, Південна Корея, Велика Британія та Італія.
167. Перше місце за обсягами видобутку калійної солі у світі в останні роки міцно закріпилося за:
А Росією; Б Китаєм; В Канадою; Г Бразилією.
168. Серед лідерів із видобутку фосфорної сировини є Китай, та країна, де зосереджено більше половини світових запасів фосфатів:
А Йорданія; Б Марокко; В Туніс; Г Бразилія.
169. Найбільші запаси кам'яної солі дуже високої якості в Україні зосереджені на.
А Поліссі; Б Передкарпатті; В Донбасі; Г Приазов'ї.
170. Сьогодні у світі найбільше електроенергії виробляють три основні типи електростанцій:
А вітрові, гідравлічні та атомні; Б теплові, гідравлічні та геотермальні;
В теплові, гідравлічні та атомні; Г атомні, сонячні та геотермальні.
171. В районах видобутку палива розміщуються передусім:
А ТЕЦ; Б ГЕС; В АЕС; Г ТЕС.
172. Із 70-х років ХХ століття і в останні роки (до 53,6% у 2015 році) зростала частка (до понад 40%) і обсяги виробленої електроенергії в Україні на:
А сонячних електростанціях; Б ГЕС; В АЕС; Г ТЕС.
173. Вкажіть теплові електростанції, що розташовані у західній частині України:
А Вуглегірська і Зміївська; Б Бурштинська і Добротвірська;
В Ладижинська і Запорізька; Г Зміївська, Трипільська.
174. Поблизу більшості великих міст чи потужних підприємств будують:
А ТЕЦ; Б ГЕС; В АЕС; Г ГАЕС.
175. Найпотужніша нині діюча в Україні АЕС:
А Рівненська; Б Хмельницька; В Південноукраїнська; Г Запорізька.
176. Основним чинником, який визначив розміщення АЕС в Україні є наближення до:
А палива; Б транспортних шляхів; В споживача; Г трудових ресурсів.
177. Найпотужніша нині діюча в Україні ГЕС:
А Канівська; Б Каховська; В Дніпрогес-2; Г Дністровська.
178. Щоб краще використати гідроенергію, поблизу ГЕС будують:
А ТЕЦ; Б ВЕС; В АЕС; Г ГАЕС.
179. Вкажіть у якій області України на сьогодні найбільше функціонує та споруджується сонячних електростанцій:
А Закарпатській; Б Запорізькій В Чернігівській; Г Вінницькій
180. У структурі світового виробництва електроенергії на теплові електростанції припадає:
А 15%; Б 16%; В 68%; Г 79%.
181. Який вид палива на сьогодні продовжує залишатися головним ресурсом для виробництва електроенергії у світі?
А природний газ; Б мазут; В вугілля; Г горючі сланці.
182. Вкажіть які дві країни разом забезпечують понад 42 % світового обсягу виробництва електроенергії.
А США та Індія; Б Китай та США; В США та Росія; Г США та Бразилія.
183. Найвища частка електроенергії, виробленої за рахунок використання альтернативних відновлюваних джерел, характерна для
А Норвегії та Індії; Б Китаю та Монголії; В Данії та Ісландії; Г США та Бразилії.
184. Світовим лідером за загальним обсягом виробництва електроенергії на АЕС на сьогодні є:
А Франція; Б США; В Японія; Г Бразилія.
185. Найбільшим промисловим центром Придніпровського металургійного району є:
А Луганськ; Б Кам'янське; В Кривий Ріг; Г Маріуполь.
186. Найбільше підприємство з виробництва нікелю в Україні розміщене у:
А Побузькому; Б Костянтинівці; В Микитівці; Г Бахмуті.

187. Найбільше підприємство з виробництва свинцю в Україні розміщене у:
А Побузькому; **Б** Костянтинівці; **В** Микитівці; **Г** Бахмуті.
188. Рідкіснометалеву продукцію (гафній, цирконієві сполуки тощо) випускають Вільногірський гірничо-металургійний комбінат та Придніпровський хімічний завод у:
А Бахмуті; **Б** Кам'янському; **В** Кривому Розі; **Г** Маріуполі.
189. Із загального світового обсягу щорічного виробництва металів на чорні метали — сталь та чавун припадає:
А близько 50 %; **Б** близько 60%; **В** близько 70%; **Г** понад 90%.
190. Із загального обсягу щорічного виробництва кольорових металів понад 50% припадає на:
А мідь; **Б** цинк; **В** алюміній; **Г** свинець.
191. Хімічна індустрія *не* використовує у виробництві як сировину:
А нерудну мінеральну (хімічну) сировину;
Б паливні мінеральні ресурси;
В відходи чорної і кольорової металургії, лісової, харчової та легкої промисловості;
Г відходи машинобудування і металообробки.
192. Розміщення підприємств, що виробляють полімери (каучук, пластмаси, полімерні волокна), залежить передусім від:
А споживача і металургійної бази; **Б** транспортних шляхів;
В природних умов; **Г** наявності вуглеводневої сировини, електроенергії, води.
193. На виробництві соди свого часу спеціалізувалися хімічні підприємства:
А Рівного і Черкас; **Б** Калуша і Стебника;
В Вінниці і Сум; **Г** Слов'янська і Лисичанська.
7. Виробництво шин і гумовотехнічних виробів налагоджено у:
А Львові та Одесі; **Б** Білій Церкві і Дніпрі;
В Вінниці та Запоріжжі; **Г** Чернігові і Черкасах.
194. На сьогодні найбільшими у світі виробниками азотних добрив є:
А Канада, Росія, Білорусь; **Б** Китай, Індія, США;
В США, Росія, Китай, Марокко; **Г** Марокко, Індія, США
195. Понад 50 % від загального обсягу світового виробництва хімічних волокон в останні роки зосереджено у країнах:
А Латинської Америки; **Б** об'єднання НАФТА; **В** Азії; **Г** Африки.
196. Найбільшими експортерами хімічної продукції сьогодні є:
А Канада, Росія, Білорусь; **Б** Марокко, Туніс, Ізраїль;
В Білорусь, Німеччина, США; **Г** Китай, Німеччина, США.
197. Вкажіть продукцію, яка *не* виробляється на підприємствах деревообробної промисловості:
А пиломатеріали та деревні плити; **Б** деревні столярні вироби та тара;
В пластикові вікна та меблі; **Г** фанера та сірники.
198. Виробництвом каніфолі, деревного вугілля та спирту, смол займається промисловість:
А лісозаготівельна; **Б** деревообробна;
В целюлозно-паперова; **Г** лісохімічна.
199. Вкажіть до якого напрямку машинобудування відносять виробництво тракторів та сільськогосподарської техніки:
А загального; **Б** транспортного; **В** електротехнічного; **Г** електронного.
200. Вантажні автомобілі виробляють у:
А Запоріжжі; **Б** Кременчуку; **В** Львові; **Г** Черкасах.
201. Виробництво автобусів, тролейбусів та електробусів під маркою «Богдан» налагоджено у:
А Запоріжжі; **Б** Чернігові; **В** Луцьку; **Г** Львові.
202. Виробництво трамваїв та тролейбусів «Електрон» функціонує у:
А Запоріжжі; **Б** Чернігові; **В** Борисполі; **Г** Львові.
203. Одним з центрів вагонобудування є:
А Запоріжжя; **Б** Чернігів; **В** Борисполь; **Г** Кам'янське.
204. Підприємство електронних мікроскопів розташоване в місті:
А Львів; **Б** Дніпро; **В** Суми; **Г** Одеса.
205. Вкажіть державу, яка у 2009 році вийшла на перше місце за виробництвом автомобілів
А Німеччина; **Б** Японія; **В** США; **Г** Китай.
206. 94% тоннажу суден, які виробляються щорічно у світі, випущені підприємствами:
А Німеччини, Польщі та Нідерландів; **Б** Швеції, Норвегії та Італії;
В Республіки Корея, Японії та Китаю.
207. Головними виробниками побутової електроніки поряд з Японією на початку XXI століття стали:

- А Китай та Республіка Корея; Б США та Німеччина.
208. Найбільшими виробниками робототехніки на сьогодні у світі є:
А Нідерланди, Франція, США; Б Швеція, Норвегія та Фінляндія;
В Республіка Корея, Японія та Німеччина; Г Японія, Норвегія та Фінляндія.
209. Сировиною для текстильної промисловості є волокна:
А тільки рослинного походження; Б тільки тваринного походження;
В тільки хімічного походження; Г рослинного, тваринного та хімічного походження.
210. Шовкова промисловість України представлена великими підприємствами у:
А Херсоні, Тернополі; Б Києві, Черкасах;
В Рівному та Житомирі; Г Чернігові, Кривому Розі, Одесі.
211. Вкажіть країну, яка є лідером з виробництва бавовняних тканин (30% світового виробництва):
А Японія; Б США; В Пакистан; Г Китай.
212. Лідерами з виробництва тканин із хімічних волокон є :
А США, Індія, Китай, Японія, Республіка Корея;
Б Росія, Франція, Бельгія, Нідерланди, Велика Британія;
В Туреччина, Пакистан, Колумбія, В'єтнам, Італія;
Г Україна, Німеччина, Єгипет, Індонезія, Малайзія.
213. Яка країна є лідером з виробництва шовкових тканин (понад 50% світового виробництва)?
А Італія; Б США; В Франція; Г Республіка Корея.
214. Лідерами у виробництві лляних тканин є:
А США, Індія, Китай, Японія, Корея;
Б Росія, Франція, Бельгія, Нідерланди, Велика Британія;
В Туреччина, Пакистан, Колумбія, В'єтнам, Італія;
Г Україна, Німеччина, Єгипет, Індонезія, Малайзія.
215. У якому регіоні виробляється близько 70% тканин світу?
А Європа; Б Латинська Америка; В Азія; Г Північна Африка.
216. Які країни за підсумками є лідерами з експорту продукції текстильної промисловості:
А Китай, Індія, США, Туреччина, Тайвань, Пакистан;
Б Росія, Франція, Бельгія, Нідерланди, Велика Британія;
В Україна, Німеччина, Єгипет, Малайзія, Індонезія, Японія;
Г Італія, Бразилія, Сінгапур, Філіппіни, В'єтнам та Таїланд.
217. Яка частка усього світового виробництва взуття зосереджена в Азії?
А 24%; Б 34%; В 54%; Г 84%.
218. Яка країна є лідером із виробництва взуття в Європі?
А Бельгія; Б Німеччина; В Італія; Г Греція.
219. Чим *не* займається харчова промисловість?
А вирощуванням сільськогосподарських культур;
Б переробкою сільськогосподарської продукції на продукти харчування;
В переробкою продукції морських рибних промислів;
Г очищенням та фасуванням кухонної солі, мінеральних вод.
220. Вкажіть два чинники, які є визначальними при розміщенні підприємств, які спеціалізуються на виробництві харчових продуктів:
А транспортний та природних умов; Б сировинний та працересурсний;
В природних умов та працересурсний; Г сировинний та споживчий.
221. Як змінилися обсяги виробництва соняшникової олії з 1990 року?
А зменшилися в 4 рази; Б збільшилися в 4 рази;
В зменшилися в 1,4 рази; Г збільшилися в 1,4 рази.
222. У наборі продуктів харчування Українців переважає і значно перевищує раціональну норму споживання:
А гречки; Б картоплі; В рису; Г овочів.
223. Виробництво сирів є предметом національної гордості в таких країнах як:
А Румунія, Болгарія, Угорщина; Б Швейцарія, Франція, Австрія;
В Польща, Латвія, Литва; Г Росія, Швеція, Естонія.
224. Традиції переробки і споживання риби є невід'ємною рисою господарства таких країн як:
А Румунія, Болгарія, Угорщина; Б Швейцарія, Франція, Австрія;
В Ісландія, Норвегія, Фарерські острови; Г Польща, Латвія, Литва.
225. Результатом роботи транспорту є:
А надання послуг, які полягають у переміщенні вантажів і людей;
Б виробництво продуктів харчування та промислової продукції;

- В** переміщення промислових підприємств ближче до районів збуту продукції;
Г виробництво автомобілів, поїздів, суден, літаків.
- 226.** Пасажирообіг визначається:
А різницею обсягу перевезень та відстані транспортування;
Б добутком обсягу перевезень на відстань транспортування;
В часткою обсягу перевезень від відстані транспортування;
Г добутком кількості вантажу на кількість одиниць транспорту, якими його перевезено.
- 227.** Вантажообіг визначається у:
А тонах; **Б** у кілометрах; **В** у тонах на годину; **Г** у тонно-кілометрах.
- 228.** За середовищем, у якому здійснюється переміщення вантажів або людей транспорт поділяється на:
А сухопутний, водний та повітряний; **Б** трубопровідний, водний та повітряний;
В сухопутний, річковий та повітряний; **Г** сухопутний, водний та авіаційний.
- 229.** Собівартість перевезення — це:
А загальна вартість перевезення певного вантажу;
Б кількість продукції що транспортується;
В грошові витрати на одиницю продукції, що транспортується;
Г кількість грошей, затрачених на випуск продукції всіх видів транспорту.
- 230.** Для автомобільного транспорту основною перевагою є:
А велика швидкість перевезення; **Б** висока собівартість перевезення;
В висока маневреність; **Г** незалежність від погодних умов;
- 231.** До переваг залізничного транспорту *не* належать:
А швидкий і регулярний рух незалежно від пори року;
Б досить висока вартість прокладання залізниць;
В порівняно низька собівартість перевезень;
Г порівняно велика кількість вантажів та пасажирів, що перевозиться за певний час.
- 232.** Серед видів транспорту має найнижчу собівартість транспортування рідких і газоподібних вантажів:
А морський; **Б** залізничний; **В** трубопровідний; **Г** автомобільний.
- 233.** Каботаж — це:
А плавання між портами однієї країни; **Б** плавання між портами двох і більше країн;
В плавання і перевезення вантажів на значні відстані; **Г** плавання суден по річках.
- 234.** До недоліків повітряного транспорту *не* належить:
А залежність від погодних умов; **Б** висока собівартість перевезення;
В велика швидкість перевезення; **Г** наявність аеропортів здебільшого тільки у великих містах.
- 235.** Вкажіть першу в Україні залізницю, яка була побудована у 1861 році:
А Одеса — Балта; **Б** Львів — Чернівці;
В Львів — Перемишль; **Г** Київ — Харків.
- 236.** Вкажіть основний недолік у використанні морського транспорту в Україні.
А невелика відстань перевезень вантажів і пасажирів;
Б прокладання транспортних шляхів вимагає великих затрат коштів і часу;
В незначна швидкість переміщення та залежність від погодних умов;
Г мала собівартість транспортування вантажів і пасажирів.
- 237.** Найбільшим морським портом в Україні є:
А Одеса; **Б** Херсон; **В** Миколаїв; **Г** Бердянськ.
- 238.** В Україні найгустіша мережа залізниць:
А на півдні України та на Поліссі; **Б** на півдні України, Придніпров'ї та на Поліссі;
В у Західній Україні, Придніпров'ї та центральних областях;
Г на Донбасі, Придніпров'ї та в Західній Україні.
- 239.** Частка автомобільного транспорту у вантажообігу всіх видів транспорту України залишається невисокою і становить:
А 71%; **Б** 51%; **В** 31%; **Г** 11 %.
- 240.** Вкажіть три найбільші за значенням порти України
А Одеса, Варна, Бургас; **Б** Одеса, Миколаїв, Херсон;
В Одеса, Южне, Чорноморськ; **Г** Одеса, Миколаїв, Южне.
- 241.** Найбільший пасажиропотік проходить через такі аеропорти:
А Бориспіль, Львів, Харків, Дніпро, Одеса;
Б Київ, Харків, Одеса, Сімферополь, Херсон;
В Бориспіль, Дніпро, Харків, Львів, Івано-Франківськ;
Г Донецьк, Луганськ, Харків, Одеса, Київ.
- 242.** Найбільшими багатопрофільними транспортними вузлами України є:

- А Ізмаїл, Бердянськ, Фастів, Ковель; Б Луганськ, Донецьк, Дніпро, Запоріжжя;
 В Харків, Київ, Одеса, Львів; Г Львів, Херсон, Київ, Луцьк.
243. У структурі світового вантажообігу найбільшу частку має транспорт:
 А морський; Б трубопровідний; В залізничний; Г автомобільний.
244. У структурі світового пасажирообігу найбільшу частку має транспорт:
 А морський; Б трубопровідний; В залізничний; Г автомобільний.
245. Найвищого рівня розвитку досягла регіональна транспортна система (30% загальної довжини світових шляхів сполучення):
 А Південної Америки; Б Азії; В Австралії; Г Північної Америки.
246. За довжиною автомобільних шляхів з твердим покриттям і вантажообігом автомобільного транспорту на першому місці у світі:
 А Німеччина; Б Китай; В США; Г Бразилія.
247. П'ять з десяти найбільших аеропортів світу розміщено у:
 А Китаї; Б Німеччині; В США; Г Великій Британії.
248. Найбільша довжина трубопровідної мережі на сьогодні існує у
 А Китаї; Б Німеччині; В США; Г Індії.
249. Найбільшими власниками торговельних флотів є:
 А Китай та Індія; Б Габон та Нігерія; В Греція та Японія; Г США та Мексика.
250. Вісім з десяти найбільших морських портів світу знаходяться у:
 А Єгипті; Б Японії; В США; Г Китаї.
251. За розвитком внутрішнього водного транспорту серед країн світу особливо виділяються:
 А США та Китай; Б Росія та Монголія; В Німеччина та Афганістан; Г Франція та Іспанія.
252. Найбільшим аеропортом у світі на сьогодні є
 А Гартсфілд-Джексона (Атланта); Б Столичний міжнародний аеропорт (Пекін);
 В Міжнародний аеропорт (Токіо); Г Хітроу (Лондон).
253. Якщо обмін товарами здійснюється в межах однієї країни, то торгівля називається:
 А внутрішньою; Б зовнішньою; В гуртовою; Г роздрібною.
254. Ввезення товарів та послуг із-за кордону для продажу в межах країни називається:
 А експортом; Б імпортом; В гуртовою торгівлею; Г роздрібною торгівлею.
255. У товарній структурі українського імпорту переважають:
 А пшениця, ячмінь, кукурудза, цукор; Б паливні ресурси, папір, побутова техніка;
 В залізна та марганцева руда; Г кам'яна та калійна солі.
256. Найбільший обсяг експорту України припадає на:
 А країни ЄС; Б країни Південно-Східної Азії;
 В країни Африки; Г країни Латинської Америки.
257. Назвіть держави — одні з найбільших торговельних партнерів України в ЄС:
 А Бельгія, Люксембург; Б Німеччина, Польща, Італія;
 В Греція та Болгарія; Г Словаччина та Румунія.
258. Економіки країн, в яких значна частина виробництва залежить від орієнтації на експорт, попиту на їх продукцію в інших країнах, називають:
 А систематизованими; Б націоналізованими; В інтернаціоналізованими; Г диверсифікованими.
259. У структурі світової торгівлі на початку ХХІ ст. провідне місце займає:
 А продукція сільського господарства; Б продукція видобувної промисловості;
 В продукція обробної промисловості; Г мінеральне паливо.
260. Особливо важливе місце у міжнародній торгівлі продукцією обробної промисловості (понад 50 %) посідає продукція:
 А чорної металургії; Б основної хімії; В кольорової металургії; Г машинобудування.
261. Назвіть три головні осередки світової економіки:
 А Європейський Союз, Південна Америка та Австралія;
 Б Північна Америка, Африка, Південна Азія;
 В Північна Америка, Європейський Союз та Східна Азія;
 Г Північна Америка, Східна Азія та Південна Європа.
262. Найбільшими постачальниками сировини і напівфабрикатів до головних осередків світової економіки є:
 А середньорозвинені країни; Б високорозвинуті країни;
 В країни, що розвиваються; Г нові індустріальні країни.
263. Назвіть три країни, в яких найбільші у світі сумарні обсяги експорту та імпорту:
 А США, Японія, Сінгапур; Б США, Китай, Німеччина;
 В Китай, Індія, Німеччина; Г Франція, Німеччина, Китай.
264. Вкажіть міжнародну організацію, яка здійснює регулювання світового ринку у глобальному масштабі:

- А Асоціація держав Південно-Східної Азії; Б Міжнародний валютний фонд;
 В Європейський Союз; Г Північноамериканська зона вільної торгівлі.
265. Вкажіть регіональну організацію, яка бере участь у регулюванні світового ринку:
 А МВФ; Б МБРР; В ЄС; Г СОТ.
266. Вкажіть міжнародну організацію, членами якої є понад 160 країн, на які припадає більше 95% обігу міжнародної торгівлі:
 А СОТ; Б АСЕАН; В НАФТА; Г ЄС.
267. До ЄС на сьогодні не входять:
 А ФРН, Франція, Італія, Бельгія, Люксембург, Ісландія, Нідерланди;
 Б Ісландія, Норвегія, Македонія, Чорногорія, Туреччина;
 В Велика Британія, Данія, Ірландія, Іспанія, Португалія;
 Г Австрія, Швеція і Фінляндія.
268. Україна стала членом СОТ у:
 А 1991 р.; Б 2000 р.; В 2008 р.; Г 2014 р.
269. Туризм — це:
 А виїзд особи з одного місця на постійне проживання у професійно-ділових або інших цілях;
 Б виїзд особи з місця проживання в оздоровчих, пізнавальних, професійно-ділових або інших цілях із здійсненням оплачуваної діяльності в місці, куди особа від'їжджає;
 В тимчасовий виїзд особи з місця проживання в оздоровчих, пізнавальних, професійно-ділових або інших цілях без здійснення оплачуваної діяльності в місці, куди особа від'їжджає;
 Г тимчасовий виїзд особи з місця проживання з метою пошуку роботи.
270. За характером організації подорожі туризм поділяють на:
 А плановий і самодіяльний; Б плановий і регулярний;
 В плановий і організований; Г неорганізований і самодіяльний.
271. Вкажіть ознаку, за якою зроблений поділ туризму на такі види як культурно-пізнавальний (екскурсійний), лікувально-оздоровчий, розважально-відпочинковий, спортивний, релігійний:
 А за характером організації подорожі; Б за метою здійснення;
 В за місцем здійснення; Г за тривалістю здійснення.
272. Чинники, які сприяють розширенню масштабів туристичної діяльності умовно поділяють на:
 А національні, регіональні, місцеві; Б глобальні, наукові, регіональні;
 В глобальні, національні, релігійні; Г глобальні, національні, регіональні.
273. Серед географічних чинників розвитку туризму вирізняють дві групи:
 А соціально-економічні і демографічні; Б суспільно-географічні та фізико-географічні;
 В природні та соціальні; Г економічні та природні.
274. Сукупність туристичних закладів (санаторії, бази відпочинку, готелі, ресторани тощо) та супутніх об'єктів, діяльність яких спрямована на задоволення потреб туристів, а також забезпечення умов стабільного функціонування галузі, називають:
 А туристичним комплексом; Б рекреаційним комплексом;
 В сферою туристських послуг; Г туристичною інфраструктурою.
275. Вкажіть об'єкт Світової спадщини ЮНЕСКО, який повністю розташовується в межах території України:
 А Хотинська фортеця; Б букові праліси Карпат;
 В ансамбль історичного центру Львова; Г Софіївський парк у м. Умань.
276. Вкажіть об'єкт Світової спадщини ЮНЕСКО, який повністю розташовується в межах території України:
 А пункти геодезичної дуги Струве;
 Б резиденція митрополитів Буковини та Далмації (м. Чернівці);
 В український іконопис;
 Г Урицькі скелі у Карпатах.
277. До списку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО у 2013 р. було включено:
 А гуцульську різьбу; Б поліську вишивку;
 В опішнянську кераміку; Г петриківський розпис.
278. Форма економічних зв'язків між країнами, яка полягає у обміні туристськими групами, за змістом належить до:
 А міжнародної спеціалізації та кооперування; Б міжнародних інвестицій;
 В обміну робочою силою; Г міжнародних послуг.
279. Головний район міжнародного туризму, на долю якого припадає майже понад 50% усіх міжнародних туристів світу:
 А Латинська Америка; Б Північна Америка; В Європа; Г Африка.
280. Серед країн лідером за чисельністю туристів, які прибувають у державу щорічно, є:
 А Італія; Б Франція; В США; Г Іспанія.

281. Найбільша кількість міжнародних туристів у інші держави прибуває з:
А Канади, Австралії, Аргентини; **Б** Німеччини, Великої Британії, США;
В США, Росії, Алжиру; **Г** Японії, Франції, Італії.
282. Найбільше об'єктів світової спадщини ЮНЕСКО має регіон
А Африка; **Б** Європа і Північна Америка;
В Азія і Тихоокеанський регіон; **Г** Латинська Америка і Кариби.
283. Всесвітня туристична організація Організації Об'єднаних Націй (ЮНВТО) виділяє п'ять туристичних регіонів:
А Американський, Європейський, Африканський, Азійсько-Тихоокеанський, Близькосхідний;
Б Американський, Східно-Європейський, Африканський, Азійсько-Тихоокеанський, Західно-Європейський;
В Американський, Європейський, Африканський, Азійсько-Тихоокеанський, Австралійський.
284. Переважна більшість так званих «країн-готелів» світу розташована у:
А Європі; **Б** країнах Карибського басейну;
В Азії; **Г** Тихоокеанському регіоні.
285. Зростання міжнародних прибутків від туристичних послуг у Близькосхідному регіоні відбувається, передусім, за рахунок країн:
А Єгипту та Саудівської Аравії; **Б** Єгипту та Іраку;
В Саудівської Аравії та Кувейту; **Г** Алжиру та Ізраїлю.
286. Ділові поїздки і конгресовий туризм характерні передусім для:
А Японії, Південної Кореї, Сінгапуру, Китаю;
Б Китаю, Японії, Шрі-Ланки, Мальдівської Республіки;
В Індії, Пакистану, Таїланду;
Г США, Мексики, Танзанії.
287. Шість із десяти найбільш відвідуваних туристами країн світу, що знаходяться в межах Європейського регіону — це:
А Угорщина, Австрія, Італія, Нідерланди та Німеччина;
Б Франція, Україна, Бельгія, Італія, Велика Британія та Німеччина;
В Франція, Туреччина, Іспанія, Італія, Велика Британія, ПАР;
Г Франція, Туреччина, Іспанія, Італія, Велика Британія та Німеччина.
288. За кількістю працівників, зайнятих у туристичній сфері, серед країн світу безперечним лідером є:
А США; **Б** Японія; **В** Китай; **Г** Бразилія.
289. Вкажіть де за видатні наукові досягнення вручають міжнародну Нобелівську премію:
А Парижі; **Б** Берні; **В** Стокгольмі; **Г** Нью-Йорку.
290. Найбільша кількість університетів, які входять у першу сотню найкращих за рейтингом, знаходиться у:
А Нідерландах; **Б** Німеччині; **В** Китаї; **Г** США.
291. Вкажіть установи, які в Україні *не* належать до сфери охорони здоров'я:
А лікувальні; **Б** лікувально-профілактичні; **В** санаторні; **Г** спортивні.
292. До фінансових послуг *не* належить:
А випуск платіжних карток; **Б** розпродаж товарів;
В надання коштів у позику; **Г** страхування автотранспорту.
293. До трьох регіонів, де у наш час спостерігається висока концентрація міжнародних банків, *не* належить:
А Латинська Америка; **Б** США, **В** Південно-Східна Азія; **Г** Західна Європа.
294. Який вид аутсорсингу є найбільш поширеним у світовому господарстві?
А виробничий; **Б** бізнес-процесів;
В інформаційно-технологічний; **Г** бухгалтерських послуг.
295. Найбільшим постачальником програмного забезпечення у світі є фірма:
А Oracle; **Б** SAP; **В** Microsoft; **Г** IBM.
296. Вкажіть глобальну проблему людства, яку однозначно відносять до проблем, які є результатом кризи взаємовідносин усередині людської спільноти.
А сировинна; **Б** війни і миру; **В** екологічна **Г** освоєння космосу.
297. Вкажіть глобальну проблему людства, яку однозначно відносять до проблем, які є результатом кризи взаємовідносин між суспільством і природою.
А відвернення загрози ядерної війни; **Б** боротьби з наркоманією і наркобізнесом;
В енергетична; **Г** боротьби зі злочинністю і тероризмом.
298. Які п'ять держав на сьогодні є офіційними членами так званого «ядерного клубу»?
А Індія, Пакистан, КНДР, Іран, Ізраїль;
Б США, Росія, Велика Британія, Франція, Китай;

- В Індія, Пакистан, Велика Британія, Франція, Китай;
Г США, Росія, КНДР, Іран, Ізраїль.
299. До трьох основних шляхів вирішення екологічних проблем **не** належить:
А створення різного роду очисних споруд, знищення і переробка сміття й ін.;
Б збільшення масштабів залучення природних ресурсів у виробництво;
В створення і застосування природоохоронних («чистих») технологій виробництва;
Г найбільш ефективне розміщення «брудних» виробництв.
300. Загострення у другій половині ХХ ст. проблеми надійного забезпечення людства паливом і сировиною **не** спричинене:
А підвищеною увагою до використання альтернативних матеріалів і джерел енергії;
Б зростаючими масштабами залучення природних ресурсів у виробництво;
В відносною обмеженістю розвіданих запасів деяких видів палива і сировини;
Г неоднаковою забезпеченістю запасами деяких видів палива і сировини окремих країн і регіонів.
301. За прогнозами науковців тенденція уповільнення темпів приросту населення буде поглиблюватися, а тому до кінця ХХІ ст. на Землі буде проживати не більше:
А 6,0–7,25 млрд. осіб; Б 8,0–8,25 млрд. осіб;
В 9,0–9,25 млрд. осіб; Г 10,5–11,0 млрд. осіб.
302. Вкажіть який регіон світу перебуває у найтяжчому, кризовому еколого-економічному стані, а тому у ньому найгостріше стоїть продовольча проблема.
А Латинська Америка; Б Південна Азія; В Океанія; Г Африка.
303. До числа найбільш знедолених країн, де понад 90 % жителів споживають товарів і послуг менше ніж на два долари на день, відносяться:
А Ліберія, Бурунді, Мадагаскар, Малаві; Б Аргентина, Бразилія, Чилі, Мексика.
В Малайзія, Філіппіни, Індонезія, Таїланд; Г Єгипет, Алжир, Марокко, Туніс.
304. До головних шляхів розв'язання проблеми подолання відсталості країн, що розвиваються, **не** належать:
А вдосконалення законодавства з метою передбачення жорсткіших покарань за виробництво і розповсюдження наркотичних речовин;
Б проведення індустріалізації, удосконалення аграрних відносин;
В реформа освіти, поліпшення системи охорони здоров'я;
Г проведення раціональної демографічної політики, забезпечення зайнятості населення.
305. Міжурядова програма, створена з ініціативи конференції ООН з навколишнього середовища і рішення Генеральної Асамблеї ООН:
А МСОП; Б Грінпіс; В Зелений світ; Г ЮНЕП.
306. Програма всесвітнього співробітництва «Порядок денний на ХХІ століття» була прийнята на всесвітній конференції, організованій ООН у 1992 р., що пройшла у:
А Кіото; Б Ріо-де-Жанейро; В Йоганнесбурзі; Г Парижі.

Частина 1

Методика туристсько-краєзнавчої роботи

1. Краєзнавство — це вивчення:
 - А** певної частини території країни (міста, села, району, області, краю), тобто її природи, населення, господарства, історії і культури;
 - Б** природи Землі, з'ясування особливостей та закономірностей поширення природних явищ та об'єктів;
 - В** характеру існуючих взаємозв'язків між окремими земними сферами, процесів формування природних територіальних комплексів на земній кулі;
 - Г** входить до комплексу економіко-географічних наук, оскільки допомагає отримати широкий комплекс світоглядних знань про навколишній світ.
2. Краєзнавство —
 - А** входить до комплексу економіко-географічних наук, оскільки допомагає отримати широкий комплекс світоглядних знань про навколишній світ;
 - Б** система наук, які входять до комплексу економіко-географічних, оскільки допомагають отримати широкий комплекс світоглядних знань про навколишній світ;
 - В** є природничою наукою, різною за змістом, із спеціальними методами дослідження, що вивчає характер існуючих взаємозв'язків між окремими земними сферами;
 - Г** це комплекс наукових дисциплін, різних за змістом і методами дослідження, таких, що ведуть до єдиної мети — наукового і всебічного пізнання краю.
3. Краєзнавство —
 - А** за основний об'єкт вивчення має територію України;
 - Б** є природничою наукою із спеціальними методами дослідження;
 - В** це збір інформації з різних галузей наук про дану територію;
 - Г** вивчення характеру існуючих взаємозв'язків між окремими земними сферами, процесів формування природних територіальних комплексів на земній кулі.
4. Краєзнавство —
 - А** суспільний рух, об'єднуючий місцеве населення, що активно бере участь у соціалістичному будівництві краю на основі його всебічного вивчення;
 - Б** система наук, які входять до комплексу економіко-географічних, оскільки допомагають отримати широкий комплекс світоглядних знань про навколишній світ;
 - В** вивчення характеру існуючих взаємозв'язків між окремими земними сферами, процесів формування природних територіальних комплексів на земній кулі;
 - Г** вивчення природи Землі, з'ясування особливостей та закономірностей поширення природних явищ та об'єктів.
5. Суть краєзнавства полягає в:
 - А** вивченні процесів формування природних територіальних комплексів на земній кулі;
 - Б** детальному і всебічному вивченні певної невеликої території, яке проводиться на науковій основі;
 - В** з'ясуванні особливостей та закономірностей поширення природних явищ та об'єктів на Землі;
 - Г** отриманні широкого комплексу світоглядних знань про навколишній світ.
6. Знання, здобуті в польових умовах, - особливо цінні, бо вони мають:
 - А** не абстрактний, а конкретно-споглядальний характер;
 - Б** мають абстрактний характер, що розширює світогляд учнів;
 - В** на меті охопити вивчення якомога більшої кількості компонентів природи на значній території;
 - Г** як абстрактний, так і конкретно-споглядальний характер.
7. Освітньо-виховне значення туристсько-краєзнавчої роботи насамперед виявляється в:
 - А** глибоких знаннях про природу, населення і господарство території;
 - Б** активізації навчально-виховної роботи, спрямованої на підвищення прикладного значення шкільної географії у загальноосвітній підготовці учнів;
 - В** знаннях, отриманих за допомогою краєзнавчих досліджень;

Г вивченні великої кількості компонентів природи на значній території.

8. Подорожі та екскурсії:

А мають на меті підготувати учнів до змагань із туристського багатоборства обласного масштабу;

Б допомагають учителю підготуватись до уроків географії, здобути елементарні знання певної тематики;

В здобує знання з математики, хімії, фізики ;

Г допомагають розвитку у дітей спостережливості та інтересу до самостійних досліджень.

9. Подорожі та екскурсії:

А виховують у дітей прагнення до постійного і безпосереднього вдосконалення знань, уміння самостійно поповнювати їх застосовувати на практиці;

Б мають на меті підготувати учнів до змагань із туристського багатоборства обласного масштабу;

В допомагають учителю підготуватись до уроків географії;

Г здобує знання з математики, хімії, фізики.

10. На даний час виділяються три основні функції краєзнавства:

А медико-біологічна, педагогічна та соціальна;

Б педагогічна, навчальна та наукова;

В навчальна, виховна та соціальна;

Г педагогічна, навчальна, медико-біологічна.

11. Педагогічна функція краєзнавства —

А показує краєзнавство як окремий базовий курс елементарної шкільної географії;

Б показує краєзнавство як структурну складову географічної науки з усіма притаманними їй методами дослідження;

В показує краєзнавство як дидактичний принцип, за допомогою якого можна підвищити ефективність навчально-виховного процесу в освітніх закладах, успішно отримувати знання про природу й життєдіяльність людини, допомагати формувати практичні уміння і навички;

Г показує краєзнавство як напрям економіко-географічних наук.

12. Навчальна функція краєзнавства —

А показує краєзнавство як окремий базовий курс елементарної шкільної географії, з якого починається вивчення систематичного курсу географії в школі;

Б показує краєзнавство як структурну складову географічної науки з усіма притаманними їй методами дослідження;

В показує краєзнавство як дидактичний принцип, за допомогою якого можна підвищити ефективність навчально-виховного процесу в освітніх закладах;

Г показує краєзнавство як напрям економіко-географічних наук, бо допомагає отримати широкий комплекс світоглядних знань про навколишній світ.

13. Наукова функція краєзнавства —

А показує краєзнавство як окремий базовий курс елементарної шкільної географії, з якого починається вивчення систематичного курсу географії в школі;

Б показує краєзнавство як структурну складову географічної науки з усіма притаманними їй методами дослідження;

В показує краєзнавство як дидактичний принцип, за допомогою якого можна підвищити ефективність навчально-виховного процесу в освітніх закладах, успішно отримувати знання про природу й життєдіяльність людини, допомагати формувати практичні уміння і навички;

Г показує краєзнавство як напрям економіко-географічних наук, бо допомагає отримати широкий комплекс світоглядних знань про навколишній світ.

14. Залежно від спрямованості, змісту й характеру пізнавальних операцій туристсько-краєзнавчу роботу можна поділити на такі види:

А фізичну, економічну, комплексну та спеціалізовану;

Б картографічну, описову, літературну та архівну;

- В** пізнавальну, дослідну, практичну та прикладну;
Г фізичну, практичну, описову, прикладну.
- 15.** Пізнавальна діяльність учнів пов'язана із:
А інформацією про літературу регіону, яка вийшла в минулому, або виходить тепер, вона досить різноманітна за видом видань, за призначенням, за періодичністю випуску і періодом, який охоплюється а також за тематикою;
Б обмеженим збором інформації про літературу регіону, яка вийшла в минулому, або виходить тепер, її завданням є виявлення, облік і характеристика краєзнавчої літератури;
В аналізом краєзнавчої бібліографії досить різноманітної за видом видань, за призначенням і повнотою відбору літератури, за періодичністю випуску і періодом, який охоплюється а також за тематикою;
Г спостереженням навколишнього середовища, в процесі її учні здобувають знання з безпосереднього оточення.
- 16.** Дослідна краєзнавча діяльність учнів передбачає:
А пасивне спостереження навколишнього середовища, в процесі її учні здобувають знання з безпосереднього оточення;
Б активну різноманітну роботу, творчий пошук ведеться на високому рівні практичної ініціативи, активності та емоційного настрою;
В аналіз краєзнавчої бібліографії досить різноманітної за видом видань, за призначенням і повнотою відбору літератури, за періодичністю випуску і періодом, який охоплюється а також за тематикою;
Г обмежений збір інформації про літературу регіону, яка вийшла в минулому, або виходить тепер, її завданням є виявлення, облік і характеристика краєзнавчої літератури.
- 17.** Серед основних джерел краєзнавства є краєзнавча бібліографія —
А яка слугує як джерелом інформації, так і засобом для демонстрації результатів, одержаних іншими способами;
Б бесіди у вигляді зустрічей з певними людьми – місцевими жителями, краєзнавцями та науковцями;
В інформація про літературу регіону, яка вийшла в минулому, або виходить тепер, вона досить різноманітна за видом видань, за призначенням, за періодичністю випуску і періодом, який охоплюється а також за тематикою;
Г документальна спадщина. Крім того, архіви можуть бути і в музеях (державних, громадських, художніх, меморіальних, краєзнавчих) та бібліотеках.
- 18.** Серед основних джерел краєзнавства є картографічні джерела —
А які слугують як джерелом інформації, так і засобом для демонстрації результатів, одержаних іншими способами;
Б бесіди у вигляді зустрічей з певними людьми – місцевими жителями, краєзнавцями та науковцями;
В інформація про літературу регіону, яка вийшла в минулому, або виходить тепер, вона досить різноманітна за видом видань;
Г документальна спадщина. Крім того, архіви можуть бути і в музеях (державних, громадських, художніх, меморіальних, краєзнавчих) та бібліотеках.
- 19.** Серед основних джерел краєзнавства є усні джерела —
А які слугують як джерелом інформації, так і засобом для демонстрації результатів, одержаних іншими способами;
Б до яких можна також віднести бесіди у вигляді зустрічей з певними людьми – місцевими жителями, краєзнавцями та науковцями;
В інформація про літературу регіону, яка вийшла в минулому, або виходить тепер, вона досить різноманітна за видом видань;
Г документальна спадщина. Крім того, архіви можуть бути і в музеях (державних, громадських, художніх, меморіальних, краєзнавчих) та бібліотеках.
- 20.** Серед основних джерел краєзнавства є офіційні джерела —
А документальна спадщина. Крім того, архіви можуть бути і в музеях (державних, громадських, художніх, меморіальних, краєзнавчих) та бібліотеках;

- Б** огляд різноманітних об'єктів і процесів;
В підручники, довідники, енциклопедії, путівники, карти, журнали, газети тощо;
Г пов'язані з історичними подіями в житті краю, розвитком суспільства і держави, а також твори матеріальної і духовної діяльності.
- 21.** Серед основних джерел краєзнавства є спостереження —
А документальна спадщина. Крім того, архіви можуть бути і в музеях (державних, громадських, художніх, меморіальних, краєзнавчих) та бібліотеках;
Б пов'язані з історичними подіями в житті краю, розвитком суспільства і держави, а також твори матеріальної і духовної діяльності, які мають історичну, наукову, художню та іншу культурну цінність;
В підручники, довідники, енциклопедії, путівники, карти, журнали, газети тощо;
Г огляд різноманітних об'єктів і процесів.
- 22.** Серед основних джерел краєзнавства є друковані джерела —
А документальна спадщина. Крім того, архіви можуть бути і в музеях (державних, громадських, художніх, меморіальних, краєзнавчих) та бібліотеках;
Б огляд різноманітних об'єктів і процесів;
В підручники, довідники, енциклопедії, путівники, карти, журнали, газети тощо;
Г пов'язані з історичними подіями в житті краю, розвитком суспільства і держави, а також твори матеріальної і духовної діяльності, які мають історичну, наукову, художню та іншу культурну цінність.
- 23.** Серед основних джерел краєзнавства є пам'ятки історії та культури —
А пов'язані з історичними подіями в житті краю, розвитком суспільства і держави, а також твори матеріальної і духовної діяльності, які мають історичну, наукову, художню та іншу культурну цінність;
Б документальна спадщина. Крім того, архіви можуть бути і в музеях (державних, громадських, художніх, меморіальних, краєзнавчих) та бібліотеках;
В підручники, довідники, енциклопедії, путівники, карти, журнали, газети тощо;
Г огляд різноманітних об'єктів і процесів.
- 24.** Літературний метод краєзнавчих досліджень —
А вивчення кількісних показників у характеристиці ряду краєзнавчих об'єктів і явищ;
Б відбір і аналіз літературних джерел, що стосуються об'єкта вивчення. Усі літературні джерела умовно можна поділити на чотири категорії: архівні матеріали, книжки (науково-популярні, наукові монографії, енциклопедії, довідники тощо), статті з періодичної преси та праці наукових конференцій;
В узагальнення власних спостережень під час дослідження краєзнавчого об'єкта;
Г один із найпоширеніших методів дослідження. Хоча він і відомий з давніх часів, але його слід відносити до сучасних, якщо розглядати як особливу форму просторового моделювання. Адже карта — це логічна образно-знакова модель території, яка цілеспрямовано відображає об'єкти, явища, зв'язки і взаємозалежності, що належать до цієї території.
- 25.** Статистичний метод краєзнавчих досліджень —
А вивчення кількісних показників у характеристиці ряду краєзнавчих об'єктів і явищ. Існує кілька статистичних методів: метод статистичної оцінки, метод статистичної перевірки гіпотез, метод статистичних випробувань тощо;
Б відбір і аналіз літературних джерел, що стосуються об'єкта вивчення;
В узагальнення власних спостережень під час дослідження краєзнавчого об'єкта. У процесі роботи проводяться бесіди з місцевими жителями, працівниками органів державної влади, спеціалістами господарства, культури й освіти, свідками подій, науковими працівниками тощо;
Г письмове або усне опитування місцевих краєзнавців або просто жителів населеного пункту, за певною анкетною чи спеціально складеними запитаннями, для збирання масового матеріалу, щоб встановити певні закономірності чи явища.
- 26.** Візуальний (спостереження) метод краєзнавчих досліджень —
А вивчення кількісних показників у характеристиці ряду краєзнавчих об'єктів і явищ;

Б відбір і аналіз літературних джерел, що стосуються об'єкта вивчення;

В узагальнення власних спостережень під час дослідження краєзнавчого об'єкта. У процесі роботи проводяться бесіди з місцевими жителями, працівниками органів державної влади, спеціалістами господарства, культури й освіти, свідками подій, науковими працівниками тощо;

Г метод, який використовують під час вивчення розміщення видів діяльності та розселення. У наш час широко застосовується описова статистика у вигляді наборів числових даних, що характеризують ту чи іншу ситуацію.

27. Картографічний метод краєзнавчих досліджень —

А один із найпоширеніших методів дослідження. Хоча він і відомий з давніх часів, але його слід відносити до сучасних, якщо розглядати як особливу форму просторового моделювання. Адже карта — це логічна образно-знакова модель території, яка цілеспрямовано відображає об'єкти, явища, зв'язки і взаємозалежності, що належать до цієї території;

Б письмове або усне опитування місцевих краєзнавців або просто жителів населеного пункту, за певною анкетною чи спеціально складеними запитаннями, для збирання масового матеріалу, щоб встановити певні закономірності чи явища;

В метод, який використовують під час вивчення розміщення видів діяльності та розселення. У наш час широко застосовується описова статистика у вигляді наборів числових даних, що характеризують ту чи іншу ситуацію;

Г відбір і аналіз літературних джерел, що стосуються об'єкта вивчення. Усі літературні джерела умовно можна поділити на чотири категорії: архівні матеріали, книжки (науково-популярні, наукові монографії, енциклопедії, довідники тощо), статті з періодичної преси та праці наукових конференцій.

28. Анкетний метод краєзнавчих досліджень —

А один із найпоширеніших методів дослідження. Хоча він і відомий з давніх часів, але його слід відносити до сучасних, якщо розглядати як особливу форму просторового моделювання. Адже карта — це логічна образно-знакова модель території, яка цілеспрямовано відображає об'єкти, явища, зв'язки і взаємозалежності, що належать до цієї території;

Б письмове або усне опитування місцевих краєзнавців або просто жителів населеного пункту, за певною анкетною чи спеціально складеними запитаннями, для збирання масового матеріалу, щоб встановити певні закономірності чи явища. Може застосовуватись як під час польових, так і під час стаціонарних форм краєзнавчої роботи;

В метод, який використовують під час вивчення розміщення видів діяльності та розселення. У наш час широко застосовується описова статистика у вигляді наборів числових даних, що характеризують ту чи іншу ситуацію;

Г базовий краєзнавчий метод, який використовується майже в усіх регіональних дослідженнях. Цей метод є специфічним і формується, на думку Є. Б. Алаєва, як «триєдиний» підхід у дослідженні, що зумовлює дотримання територіальності, комплексності, конкретності.

29. Описовий метод краєзнавчих досліджень —

А один із найпоширеніших методів дослідження. Хоча він і відомий з давніх часів, але його слід відносити до сучасних, якщо розглядати як особливу форму просторового моделювання. Адже карта — це логічна образно-знакова модель території, яка цілеспрямовано відображає об'єкти, явища, зв'язки і взаємозалежності, що належать до цієї території;

Б письмове або усне опитування місцевих краєзнавців або просто жителів населеного пункту, за певною анкетною чи спеціально складеними запитаннями, для збирання масового матеріалу, щоб встановити певні закономірності чи явища;

В метод, який використовують під час вивчення розміщення видів діяльності та розселення. У наш час широко застосовується описова статистика у вигляді наборів числових даних, що характеризують ту чи іншу ситуацію;

Г загальнонауковий метод, застосування якого дає змогу вивчати об'єкт не безпосередньо, а за допомогою ідеальної (уявної) чи матеріальної моделі.

30. Географічний метод досліджень —

А базовий краєзнавчий метод, який використовується майже в усіх регіональних дослідженнях. Цей метод є специфічним і формується, на думку Є. Б. Алаєва, як «триєдиний» підхід у дослідженні, що зумовлює дотримання територіальності, комплексності, конкретності;

Б загальнонауковий метод, застосування якого дає змогу вивчати об'єкт не безпосередньо, а за допомогою ідеальної (уявної) чи матеріальної моделі;

В група наукових методів, які дають змогу вивчати досліджуваний об'єкт з використанням математичного апарату;

Г один із найпоширеніших методів дослідження. Хоча він і відомий з давніх часів, але його слід відносити до сучасних, якщо розглядати як особливу форму просторового моделювання. Адже карта — це логічна образно-знакова модель території, яка цілеспрямовано відображає об'єкти, явища, зв'язки і взаємозалежності, що належать до цієї території.

31. Метод досліджень моделювання —

А базовий краєзнавчий метод, який використовується майже в усіх регіональних дослідженнях. Цей метод є специфічним і формується, на думку Є. Б. Алаєва, як «триєдиний» підхід у дослідженні, що зумовлює дотримання територіальності, комплексності, конкретності;

Б загальнонауковий метод, застосування якого дає змогу вивчати об'єкт не безпосередньо, а за допомогою ідеальної (уявної) чи матеріальної моделі;

В група наукових методів, які дають змогу вивчати досліджуваний об'єкт з використанням математичного апарату;

Г один із найпоширеніших методів дослідження. Хоча він і відомий з давніх часів, але його слід відносити до сучасних, якщо розглядати як особливу форму просторового моделювання. Адже карта — це логічна образно-знакова модель території, яка цілеспрямовано відображає об'єкти, явища, зв'язки і взаємозалежності, що належать до цієї території.

32. Математичні методи досліджень —

А базовий краєзнавчий метод, який використовується майже в усіх регіональних дослідженнях. Цей метод є специфічним і формується, на думку Є. Б. Алаєва, як «триєдиний» підхід у дослідженні, що зумовлює дотримання територіальності, комплексності, конкретності;

Б загальнонауковий метод, застосування якого дає змогу вивчати об'єкт не безпосередньо, а за допомогою ідеальної (уявної) чи матеріальної моделі;

В група наукових методів, які дають змогу вивчати досліджуваний об'єкт з використанням математичного апарату;

Г метод комплексного вивчення економічних явищ і процесів у межах обраної території, виявлення взаємозв'язку і взаємозалежності між економічними показниками, що характеризують стан розвитку туристичної галузі в краї, вивчення господарських явищ і процесів у динаміці тощо.

33. Економічний метод досліджень —

А метод комплексного вивчення економічних явищ і процесів у межах обраної території, виявлення взаємозв'язку і взаємозалежності між економічними показниками;

Б метод вивчення суспільних явищ і процесів у межах обраної території, споживчо-туристичних уподобань і рекреаційних потреб населення, його вікової і соціальної структури тощо;

В загальнонауковий метод, застосування якого дає змогу вивчати об'єкт не безпосередньо, а за допомогою ідеальної (уявної) чи матеріальної моделі;

Г група наукових методів, які дають змогу вивчати досліджуваний об'єкт з використанням математичного апарату.

34. Соціологічний метод досліджень —

А метод комплексного вивчення економічних явищ і процесів у межах обраної території, виявлення взаємозв'язку і взаємозалежності між економічними показниками, вивчення господарських явищ і процесів у динаміці тощо;

Б метод комплексного вивчення суспільних явищ і процесів у межах обраної території, споживчо-туристичних уподобань і рекреаційних потреб населення, його вікової і соціальної структури тощо;

В загальнонауковий метод, застосування якого дає змогу вивчати об'єкт не безпосередньо, а за допомогою ідеальної (уявної) чи матеріальної моделі;

Г письмове або усне опитування місцевих краєзнавців або просто жителів населеного пункту, за певною анкетною чи спеціально складеними запитаннями, для збирання масового матеріалу.

35. Державне краєзнавство —

А комплексне наукове краєзнавче дослідження певної території країни державними науковими установами (музеями, науково-дослідними закладами, державними органами влади тощо);

Б система краєзнавчої освіти в навчально-виховній роботі освітніх закладів, яка проводиться за різними напрямками: літературне, історичне, географічне, природознавче, етнографічне, фольклорне;

В діяльність різноманітних недержавних громадських товариств, спілок, об'єднань тощо;

Г базовий краєзнавчий метод, який використовується майже в усіх регіональних дослідженнях. Застосування цього методу неможливе без одночасного використання картографічного методу.

36. Освітнє краєзнавство —

А комплексне наукове краєзнавче дослідження певної території країни державними науковими установами (музеями, науково-дослідними закладами, державними органами влади тощо);

Б система краєзнавчої освіти в навчально-виховній роботі освітніх закладів, яка проводиться за різними напрямками та полягає у всебічному вивченні, з навчально-виховною метою, свого краю за різними джерелами, переважно на основі попередніх спостережень;

В діяльність різноманітних недержавних громадських товариств, спілок, об'єднань тощо, для організації краєзнавчих досліджень, конференцій, виставок та ін.

Г завдання і зміст визначаються навчальною програмою, і воно є обов'язковим для всіх, хто навчається в цьому освітньому закладі. Може бути урочним і позаурочним.

37. Освітнє краєзнавство поділяється на дві форми:

А програмне та навчальне;

Б непрограмне та позакласне;

В позакласне та програмне;

Г програмне та непрограмне.

38. Програмне освітнє краєзнавство —

А завдання і зміст визначаються навчальною програмою, і воно є обов'язковим для всіх, хто навчається в цьому освітньому закладі. Може бути урочним і позаурочним;

Б зміст і завдання визначаються навчально-виховним планом і не є обов'язковими. Розрізняють два основні напрямки позакласної краєзнавчої роботи: туризм та експедиції;

В комплексне наукове краєзнавче дослідження певної території країни державними науковими установами;

Г система краєзнавчої освіти в навчально-виховній роботі освітніх закладів, яка проводиться за різними напрямками та полягає у всебічному вивченні, з навчально-виховною метою, свого краю за різними джерелами.

39. Непрограмне освітнє краєзнавство —

А завдання і зміст визначаються навчальною програмою, і воно є обов'язковим для всіх, хто навчається в цьому освітньому закладі. Може бути урочним і позаурочним;

Б зміст і завдання визначаються навчально-виховним планом і не є обов'язковими. Розрізняють два основні напрямки позакласної краєзнавчої роботи: туризм та експедиції;

В комплексне наукове краєзнавче дослідження певної території країни державними науковими установами;

Г система краєзнавчої освіти в навчально-виховній роботі освітніх закладів, яка проводиться за різними напрямками та полягає у всебічному вивченні, з навчально-виховною метою, свого краю за різними джерелами.

40. Суспільне краєзнавство —

А комплексне наукове краєзнавче дослідження певної території країни державними науковими установами (музеями, науково-дослідними закладами, державними органами влади тощо);

Б система краєзнавчої освіти в навчально-виховній роботі освітніх закладів, яка проводиться за різними напрямками та полягає у всебічному вивченні, з навчально-виховною метою, свого краю за різними джерелами.

В діяльність різноманітних недержавних громадських товариств, спілок, об'єднань тощо, для організації краєзнавчих досліджень, конференцій, виставок та ін. З метою популяризації краєзнавства, в Україні надається всебічна підтримка ентузіастам і прихильникам громадського краєзнавчого руху;

Г базовий краєзнавчий метод, який використовується майже в усіх регіональних дослідженнях. Застосування цього методу неможливе без одночасного використання картографічного методу.

41. Прогулянка –

А діяльність різноманітних недержавних громадських товариств, спілок, об'єднань тощо;
Б це форма, яка має мету дати певні знання, щось нове чи закріпити наявні знання. Проводяться протягом усього року, має свою мету, тему, план і свої методи роботи;

В тривалість їх коливається від 1 до 30 днів. Проводяться спостереження різноманітних об'єктів, явищ і процесів, які зустрічаються на маршруті за тривалою і широкою запланованою програмою;

Г найпростіша форма роботи із туристами у самодіяльних організаціях. Вони не потребують особливих витрат і спеціального туристського спорядження.

42. Екскурсія –

А найпростіша форма роботи із туристами у самодіяльних організаціях;

Б це форма, яка має мету дати певні знання, щось нове чи закріпити наявні знання. Проводяться протягом усього року, має свою мету, тему, план і свої методи роботи;

В тривалість їх коливається від 1 до 30 днів. Проводяться спостереження різноманітних об'єктів, явищ і процесів, які зустрічаються на маршруті за тривалою і широкою запланованою програмою;

Г туристсько-екскурсійна робота, що має на меті проведення краєзнавчих досліджень певного району, області, краю.

43. Туристські подорожі і походи –

А найпростіша форма роботи із туристами у самодіяльних організаціях;

Б це форма, яка має мету дати певні знання, щось нове чи закріпити наявні знання. Проводяться протягом усього року, має свою мету, тему, план і свої методи роботи;

В тривалість їх коливається від 1 до 30 днів. Проводяться спостереження різноманітних об'єктів, явищ і процесів, які зустрічаються на маршруті;

Г краєзнавче дослідження певної території організованою групою людей.

44. Туристська естафета –

А передбачає вивчення певного району, області, краю не однією групою, а кількома, які на певних відрізках маршруту змінюють одна одну;

Б мають на меті обмін досвідом і підбивання підсумків туристсько-краєзнавчої роботи. Вони передбачають також змагання з туристського багатоборства або спортивного орієнтування, туристські конкурси;

В найскладніша форма туристсько-краєзнавчої роботи, що передбачає проведення певних наукових досліджень;

Г це форма, яка має мету дати певні знання, щось нове чи закріпити наявні знання. Проводяться протягом усього року, має свою мету, тему, план і свої методи роботи.

45. Туристські зльоти –

А передбачає вивчення певного району, області, краю не однією групою, а кількома, які на певних відрізках маршруту змінюють одна одну;

Б мають на меті обмін досвідом і підбивання підсумків туристсько-краєзнавчої роботи. Вони передбачають також змагання з туристського багатоборства або спортивного орієнтування, туристські конкурси;

В найскладніша форма туристсько-краєзнавчої роботи, що передбачає проведення певних наукових досліджень;

Г тривалість їх коливається від 1 до 30 днів. Проводяться спостереження різноманітних об'єктів, явищ і процесів, які зустрічаються на маршруті за тривалою і широкою запланованою програмою.

46. Експедиції –

А передбачає вивчення певного району, області, краю не однією групою, а кількома, які на певних відрізках маршруту змінюють одна одну;

Б мають на меті обмін досвідом і підбивання підсумків туристсько-краєзнавчої роботи. Вони передбачають також змагання з туристського багатоборства або спортивного орієнтування, туристські конкурси;

В найскладніша форма туристсько-краєзнавчої роботи, що передбачає проведення певних наукових досліджень;

Г мають на меті обмін досвідом і підбивання підсумків туристсько-краєзнавчої роботи. Вони передбачають змагання з туристського багатоборства або спортивного орієнтування, туристські конкурси.

47. Дидактичний принцип науковості –

А використовується перш за все в плануванні туристсько-краєзнавчої і екскурсійної роботи і реалізується в системному підході до рішення цієї задачі;

Б виконує особливу роль, бо тільки згуртований колектив може пройти складний маршрут, виконати поставлені задачі, уникнути травм і нещасних випадків;

В дотримання цього принципу припускає побудову такої педагогічної системи, складові частини якої органічно взаємозв'язані, утворюють цілісну єдність;

Г реалізується через здатність одномоментно впливати на інтелектуальну, емоційну і вольову сфери учнів.

48. Принцип колективізму –

А використовується перш за все в плануванні туристсько-краєзнавчої і екскурсійної роботи і реалізується в системному підході до рішення цієї задачі;

Б виконує особливу роль, бо тільки згуртований колектив може пройти складний маршрут, виконати поставлені задачі, уникнути травм і нещасних випадків;

В дотримання цього принципу припускає побудову такої педагогічної системи, складові частини якої органічно взаємозв'язані, утворюють цілісну єдність;

Г Реалізується повною мірою, оскільки туристсько-краєзнавча діяльність володіє найбільшою демократичністю, яка припускає успішну участь в ній школярів з будь-яким рівнем розвитку.

49. Принцип послідовності і систематичності –

А використовується перш за все в плануванні туристсько-краєзнавчої і екскурсійної роботи і реалізується в системному підході до рішення цієї задачі;

Б виконує особливу роль, бо тільки згуртований колектив може пройти складний маршрут, виконати поставлені задачі, уникнути травм і нещасних випадків;

В полягає в систематизації знань в процесі навчально-виховної роботи;

Г дотримання цього принципу припускає побудову такої педагогічної системи, складові частини якої органічно взаємозв'язані, утворюють цілісну єдність.

50. Принцип доступності –

А реалізується повною мірою, оскільки туристсько-краєзнавча діяльність володіє найбільшою демократичністю, яка припускає успішну участь в ній школярів з будь-яким рівнем розвитку;

- Б** реалізується через навколишню дійсність, яка дає учням можливість своїми очима побачити об'єкти, які важко, а іноді і неможливо представити повністю по опису;
- В** реалізується через здатність одномоментно впливати на інтелектуальну, емоційну і вольову сфери учнів;
- Г** виконує особливу роль, бо тільки згуртований колектив може пройти складний маршрут, виконати поставлені задачі, уникнути травм і нещасних випадків.
- 51.** Підготовчий етап до туристського походу:
- А** повинен обмежуватись акліматизацією і тренувальними, ознайомчими походами;
 - Б** не повинен обмежуватись акліматизацією і тренувальними, ознайомчими походами;
 - В** не повинен включати акліматизацію і тренувальні, ознайомчі походи;
 - Г** повинен обмежуватись проведенням польових краєзнавчих досліджень.
- 52.** Будь-яка туристська подорож здійснюється за :
- А** описом у літературі;
 - Б** розповіддю старожилів;
 - В** певним маршрутом;
 - Г** архівами.
- 53.** Маршрут виступає як :
- А** спосіб пересування;
 - Б** не обов'язкова складова туризму і малопоширена;
 - В** наукова складова туризму і поширена у всіх туристичних дисциплінах;
 - Г** невід'ємна складова туризму і найпоширеніша його форма.
- 54.** Туристські маршрути дуже різноманітні за :
- А** віком учасників, їх фізичною підготовкою, інтелектуальним рівнем;
 - Б** регіонами подорожі, природним середовищем, способом пересування;
 - В** розміщенням населених пунктів, корисними копалинами, способом пересування;
 - Г** способом ночівлі.
- 55.** Туристські маршрути визначаються :
- А** розміщенням населених пунктів, корисними копалинами, способом пересування;
 - Б** способом ночівлі;
 - В** інтересами та особистими уподобаннями учасників походу;
 - Г** віком учасників, їх фізичною підготовкою, інтелектуальним рівнем.
- 56.** Завдання підготовчого етапу полягає в :
- А** методичній, краєзнавчій, фізичній і матеріально-технічній підготовці до виходу на маршрут;
 - Б** написанні звіту про туристичну подорож;
 - В** проведенні польових краєзнавчих досліджень;
 - Г** чіткому розумінні мети і завдань подорожі.
- 57.** Підготовка до виходу на маршрут передбачає:
- А** написання звіту про туристичну подорож;
 - Б** чітке розуміння мети і завдань подорожі;
 - В** проведення польових краєзнавчих досліджень;
 - Г** проходження заданого маршруту.
- 58.** Підготовка до виходу на маршрут передбачає:
- А** написання звіту про туристичну подорож;
 - Б** проведення польових краєзнавчих досліджень;
 - В** вивчення району подорожі, розробку схеми маршруту;
 - Г** проходження заданого маршруту.
- 59.** Підготовка до виходу на маршрут передбачає:
- А** визначення складу групи і розподіл обов'язків між її членами;
 - Б** проведення польових краєзнавчих досліджень;
 - В** написання звіту про туристичну подорож;
 - Г** проходження заданого маршруту.
- 60.** Підготовка до виходу на маршрут передбачає:
- А** написання звіту про туристичну подорож;

- Б** проходження заданого маршруту;
В проведення польових краєзнавчих досліджень;
Г наявність календарного плану подолання маршруту і встановлення його контрольних термінів.
- 61.** Підготовка до виходу на маршрут передбачає:
А написання звіту про туристичну подорож;
Б проведення польових краєзнавчих досліджень;
В розробку тактичного плану подорожі, що передбачає доставку продуктів харчування і спорядження у проміжні пункти;
Г проходження заданого маршруту.
- 62.** Підготовка до виходу на маршрут передбачає:
А ознайомлення з усіма доступними географічними матеріалами стосовно району подорожі, підготовка необхідного картографічного матеріалу;
Б написання звіту про туристичну подорож;
В проведенні польових краєзнавчих досліджень;
Г проходження заданого маршруту.
- 63.** Підготовка до виходу на маршрут передбачає:
А написання звіту про туристичну подорож;
Б придбання і перевірку особистого, групового і спеціального спорядження, продуктів харчування;
В проведення польових краєзнавчих досліджень;
Г проходження заданого маршруту.
- 64.** Підготовка до виходу на маршрут передбачає:
А написання звіту про туристичну подорож;
Б проведення польових краєзнавчих досліджень;
В оформлення необхідних документів;
Г проходження заданого маршруту.
- 65.** Підготовка до виходу на маршрут передбачає:
А проведення тренувальних заходів за попередньо складеним планом;
Б написання звіту про туристичну подорож;
В проведення польових краєзнавчих досліджень;
Г проходження заданого маршруту.
- 66.** Керівник (інструктор) групи:
А здійснює керівництво окремими роботами при підготовці до подорожі, і частиною групи в разі її поділу на маршруті;
Б очолює підготовку до походу і його здійснення, на нього покладається відповідальність за безпеку учасників подорожі;
В відповідає за побір і збереження групового спорядження і продуктів харчування;
Г перед початком подорожі проходить спеціальну підготовку з надання першої медичної допомоги.
- 67.** Заступник керівника (інструктора), староста:
А очолює підготовку до походу і його здійснення, на нього покладається відповідальність за безпеку учасників подорожі;
Б відповідає за побір і збереження групового спорядження і продуктів харчування;
В здійснює керівництво окремими роботами при підготовці до подорожі, і частиною групи в разі її поділу на маршруті;
Г перед початком подорожі проходить спеціальну підготовку з надання першої медичної допомоги.
- 68.** Завідуючий господарством (завгосп):
А відповідає за побір і збереження групового спорядження і продуктів харчування, здійснює облік на маршруті;
Б очолює підготовку до походу і його здійснення, на нього покладається відповідальність за безпеку учасників подорожі;
В здійснює керівництво окремими роботами при підготовці до подорожі;

Г перед початком подорожі проходить спеціальну підготовку з надання першої медичної допомоги.

69. Санінструктор:

А очолює підготовку до походу і його здійснення, на нього покладається відповідальність за безпеку учасників подорожі;

Б перед початком подорожі проходить спеціальну підготовку з надання першої медичної допомоги, укомплектовує медикаментами групову аптечку;

В здійснює керівництво окремими роботами при підготовці до подорожі, і частиною групи в разі її поділу на маршруті;

Г відповідає за побір і збереження групового спорядження і продуктів харчування.

70. Відповідальний за ведення щоденника:

А очолює підготовку до походу і його здійснення, на нього покладається відповідальність за безпеку учасників подорожі;

Б відповідає за побір і збереження групового спорядження і продуктів харчування;

В здійснює керівництво окремими роботами при підготовці до подорожі;

Г регулярно фіксує події, що сталися під час походу, складає опис маршруту, веде хронометраж ходових днів.

71. У поході бажано, щоб:

А кожний з учасників мав певні обов'язки;

Б не розподілялись обов'язки, а усе робили разом;

В не кожен мав певні обов'язки;

Г кожен відповідав сам за себе.

72. Головне при розподілі обов'язків –

А усе повинен вирішувати керівник походу;

Б не позбавляти членів групи особистої ініціативи, стимулювати їх персональну відповідальність, частіше давати індивідуальні завдання;

В давати обов'язки і завдання у тій сфері, яка є маловідомою, не знайомою для учня;

Г не давати індивідуальні завдання.

73. Польовий (похідний) етап –

А це етап підбиття підсумків;

Б це період звітування про польову науково-дослідну роботу;

В це проходження маршруту, долання перешкод, дотримання контрольних термінів, ведення спостережень та їх фіксування, організація дозвілля, природоохоронна і суспільно-корисна робота тощо;

Г узагальнення досвіду підготовки і проведення походу, організації дозвілля, проведення суспільно-корисної, культурно-освітньої, пошукової і дослідницької роботи на маршруті, а також аналіз недоліків з метою усунення їх у майбутньому.

74. Заключний етап –

А це етап підбиття підсумків;

Б це період звітування про польову науково-дослідну роботу;

В це проходження маршруту, долання перешкод, дотримання контрольних термінів, ведення спостережень та їх фіксування, організація дозвілля, природоохоронна і суспільно-корисна робота тощо;

Г узагальнення досвіду підготовки і проведення походу, організації дозвілля, проведення суспільно-корисної, культурно-освітньої, пошукової і дослідницької роботи на маршруті, а також аналіз недоліків з метою усунення їх у майбутньому.

75. Головна мета заключного етапу –

А це проходження маршруту, долання перешкод, дотримання контрольних термінів, ведення спостережень та їх фіксування, організація дозвілля, природоохоронна і суспільно-корисна робота тощо;

Б узагальнення досвіду підготовки і проведення походу, організації дозвілля, проведення суспільно-корисної, культурно-освітньої, пошукової і дослідницької роботи на маршруті, а також аналіз недоліків з метою усунення їх у майбутньому;

- В** розробка тактичного плану подорожі, що передбачає доставку продуктів харчування і спорядження у проміжні пункти;
- Г** проведення досліджень, які стосуються краєзнавчо-туристичної роботи.
- 76.** Після завершення подорожі керівник групи повинен звітувати перед:
- А** контрольно-рятувальною службою;
 - В** вищим навчальним закладом туристичного профілю;
 - В** маршрутно-кваліфікаційною комісією і установою, якою був організований похід;
 - Г** учасниками подорожі.
- 77.** Походи вищих категорій зобов'язують керівника подати звіт у:
- А** усній формі;
 - Б** без звітування;
 - В** усній та письмовій формі;
 - Г** письмовій формі.
- 78.** Обсяг звіту визначається :
- А** контрольно-рятувальною службою;
 - Б** організацією, що проводила похід;
 - В** маршрутно-кваліфікаційною комісією;
 - Г** екскурсоводом.
- 79.** Після розгляду і схвалення результатів походу його учасники і керівники одержують:
- А** відповідні довідки, що є підставою для присвоєння їм чергового розряду з туризму;
 - Б** сертифікат екскурсовода;
 - В** ліцензію інструктора пішохідного туризму;
 - Г** грамоту про проходження маршруту.
- 80.** Одним із найбільш складних моментів під час проведення туристського походу є:
- А** розробка маршруту на наступний день;
 - Б** ремонт спорядження;
 - В** базування;
 - Г** розподіл обов'язків у групі.
- 81.** Погано облаштований бівуак:
- А** може стати причиною нещасного випадку;
 - Б** не відіб'ється на ході походу;
 - В** стане наукою на майбутнє;
 - Г** не принесе втрат та негативних наслідків.
- 82.** Тривала (напівстаціонарна) стоянка:
- А** (розрахована на одну - три доби) влаштовується для днювання або ночівлі на маршруті, організації екскурсій до найближчих природних, історичних чи культурних об'єктів, для закупівлі продуктів харчування, ремонту спорядження і обладнання тощо;
 - Б** має своєю метою забезпечення роботи туристських експедицій, що здійснюють дослідження певної території, для виконання робіт природоохоронного характеру;
 - В** використовується переважно для відпочинку - обіду, привалу на маршруті. Для обіднього привалу можна розташуватись на невеликій вирівняній ділянці, краще в затінку;
 - Г** передбачає підготовку місця для штабного намету, визначення місця збору води, миття посуду та прання одягу.
- 83.** Тимчасова стоянка:
- А** має своєю метою забезпечення роботи туристських експедицій, що здійснюють дослідження певної території, для виконання робіт природоохоронного характеру. Вона може бути пов'язана також із функціонуванням сезонних туристсько-краєзнавчих таборів або призначатися для тривалого відпочинку;
 - Б** використовується переважно для відпочинку - обіду, привалу на маршруті. Орієнтовні місця ночівлі позначаються на карті ще до виходу на маршрут;
 - В** (розрахована на одну - три доби) влаштовується для днювання або ночівлі на маршруті, організації екскурсій до найближчих природних, історичних чи культурних об'єктів, для закупівлі продуктів харчування, ремонту спорядження і обладнання тощо;

- Г передбачає зупинку для відпочинку та харчування туристів, а також ремонту спорядження та ведення щоденних записів.
- 84. Короткочасна стоянка:**
- А використовується переважно для відпочинку - обіду, привалу на маршруті. Для обіднього привалу можна розташуватись на невеликій вирівняній ділянці, краще в затінку. Орієнтовні місця ночівлі позначаються на карті ще до виходу на маршрут;
 - Б (розрахована на одну - три доби) влаштовується для днювання або ночівлі на маршруті, організації екскурсій до найближчих природних, історичних чи культурних об'єктів, для закупівлі продуктів харчування, ремонту спорядження і обладнання тощо;
 - В має своєю метою забезпечення роботи туристських експедицій, що здійснюють дослідження певної території, для виконання робіт природоохоронного характеру;
 - Г найбільш короткі і прості паузи і зупинки в дорозі – робляться в основному для відпочинку через 1-2 год шляху.
- 85. Головною вимогою до бівуаку є:**
- А естетичність його облаштування;
 - Б його матеріальне забезпечення;
 - В розміщення поблизу шляхів сполучення;
 - Г безпечність його розташування.
- 86. Категорично виключається розташування на ночівлю в:**
- А рівнинній частині узлісся;
 - Б у затишному місці на некрутому схилі;
 - В улоговині на крутому схилі;
 - Г межах невисокої гори.
- 87. Категорично виключається розташування на ночівлю в:**
- А сухих руслах і низьких відмілинах гірських річок;
 - Б рівнинній частині узлісся;
 - В у затишному місці на некрутому схилі;
 - Г межах проходження шляхів сполучення.
- 88. Категорично виключається розташування на ночівлю в:**
- А рівнинній частині узлісся;
 - Б поблизу річки;
 - Б у затишному місці на некрутому схилі;
 - Г ущелинах і каньйонах.
- 89. Майданчик для встановлення намета можна облаштувати:**
- А майже в будь-якому місці, яким би небезпечним воно не здавалось: головне, щоб воно було зручним;
 - Б тільки у спеціально відведених для цього у горах місцях;
 - В майже в будь-якому місці, яким би незручним воно не здавалось: головне, щоб воно було безпечним;
 - Г у будь-якому місці.
- 90. Обов'язкові вимоги до організації бівуака –**
- А наявність поблизу стоянки джерела питної води і достатньої кількості дров для багаття;
 - Б наявність поблизу населеного пункту та ліній електрозв'язку;
 - В наявність поблизу шляхів сполучення та населеного пункту чи контрольно-рятувальної служби;
 - Г наявність сухого русла чи відмілини річкової.
- 91. Організація геологічних досліджень має на меті:**
- А дослідити геологічну будову і корисні копалини території, що вивчається;
 - Б вивчити рельєф певної території ;
 - В одержання відомостей для складання характеристик підземних вод;
 - Г вивчення процесів, що формують і змінюють дрібні форми рельєфу.
- 92. Організація геологічних досліджень має на меті:**
- А вивчення процесів, що формують і змінюють дрібні форми рельєфу;

- Б** збирання зразків порід;
В одержання відомостей для складання характеристик підземних вод;
Г вивчення рельєфу певної території.
- 93.** Для проведення геологічних досліджень учні повинні:
А досконало знати геологію;
Б знати усі існуючі методи наукових досліджень та вміти застосовувати їх;
В мати елементарні знання з основ геології, потрібні для польових спостережень;
Г проводити прості геологічні дослідження, збирати зразки гірських порід, мінералів, а також вести прості пошуки корисних копалин.
- 94.** Здобувши початкову геологічну підготовку, учні можуть:
А проводити прості геологічні дослідження, збирати зразки гірських порід, мінералів, а також вести прості пошуки корисних копалин;
Б на професійному рівні проводити дослідження викопних решток фауни і флори /окам'янілостей/, а також вести пошуки корисних копалин;
В провести серйозні гідрологічні дослідження з допомогою найпростішого спеціального спорядження;
Г на основі аналізу даних таблиць учням зробити висновки про те, які гірські породи на даній території є водоносними, а які водотривкими.
- 95.** Перед виходом у похід для проведення польових досліджень рекомендується:
А скласти коротку геолого-географічну характеристику підземних пластів та дати рекомендації щодо їх раціонального використання та охорони;
Б учителю знайомити учнів з геологічною будовою та корисними копалинами району дослідження;
В на основі аналізу даних таблиць учням зробити висновки про те, які гірські породи на даній території є водоносними, а які водотривкими;
Г ознайомитися в місцевій геологічній організації з геологорозвідувальними роботами, що проводяться в районі дослідження.
- 96.** Перед виходом у похід для проведення польових досліджень рекомендується:
А скласти коротку геолого-географічну характеристику підземних пластів та дати рекомендації щодо їх раціонального використання та охорони;
Б на основі аналізу даних таблиць учням зробити висновки про те, які гірські породи на даній території є водоносними, а які водотривкими;
В ознайомитися в місцевій геологічній організації з геологорозвідувальними роботами, що проводяться в районі дослідження;
Г учителю знайомити учнів з геологічною будовою та корисними копалинами району дослідження.
- 97.** Геологічні дослідження в поході мають характер:
А поетапного картографічного знімання;
Б детального топографічного знімання;
В планшетного польового знімання;
Г маршрутного геологічного знімання.
- 98.** За ходом маршруту при геологічних дослідженнях:
А збирають відомості про режим ріки, особливо в періоди високої або низької води;
Б описуються відслонення, реєструються водні джерела, відбираються зразки порід і проб води;
В порівнюючи висоти джерел і рівні стояння вод у колодязях з урізом води в річці, переконуються в нерівній поверхні горизонту підземних вод;
Г дають характеристику підземних пластів та рекомендації щодо їх раціонального використання та охорони.
- 99.** На маршруті походу юні дослідники повинні з'ясувати у місцевого населення:
А методику проведення польових досліджень у їхній місцевості та особливості залягання геологічних пластів;
Б глибину до дна, висоту колодязя, чи пересихає він у засушливі періоди, виявити його санітарний стан;

- В** наявність найближчих природних відслонень, скель, каменоломень, відвалів, гірських виробок, кар'єрів, джерел мінеральних вод;
Г де на даний момент проводять розробку родовищ корисних копалин.
- 100.** У місцях розробки корисних копалин необхідно розпитувати інженерно-технічних працівників і робітників про:
- А** цікаві види зразків гірських порід;
 - Б** історію геологічних розкопок в Україні;
 - В** методику проведення геологічних досліджень;
 - Г** збирання та визначення зразків гірських порід.
- 101.** Усі геологічні об'єкти потрібно:
- А** знайти у енциклопедії юного геолога;
 - Б** наносити на маршрутну карту;
 - В** класифікувати та сертифікувати;
 - Г** групувати та абстрагувати.
- 102.** Геологічні спостереження та збирання зразків корисних копалин найзручніше вести в тих місцях:
- А** де гірські породи не виходять на поверхню і не утворюють геологічні відслонення;
 - Б** де на даний момент проводять розробку родовищ корисних копалин або глибоко під землею;
 - В** де гірські породи виходять на поверхню і утворюють геологічні відслонення;
 - Г** де проводяться геологічні розкопки.
- 103.** Найлегше знайти відслонення гірських порід:
- А** на вершинах Карпатських гір;
 - Б** в долинах рік, ярах, кар'єрах, шахтах тощо;
 - В** провівши певні розкопки за допомогою найпростіших інструментів;
 - Г** у місцях, де гірські породи виходять на поверхню.
- 104.** Геологічна будова вивчається за певною схемою, першим пунктом якої є:
- А** положення території, що досліджується, відносно великих геоструктурних елементів;
 - Б** четвертинні відклади (склад, потужність, походження, окам'янілості, умови залягання, народногосподарське значення і т.д.);
 - В** збирання та визначення зразків гірських порід;
 - Г** дочетвертинні відклади (вік, склад, потужність, походження, окам'янілості, умови залягання, народногосподарське значення).
- 105.** Геологічні відслонення досліджують за певним планом, першими пунктами якого є:
- А** встановлення достовірності корінного відслонення та визначення адреси відслонення;
 - Б** розчищення відслонення лопатою та вимірювання з допомогою рулетки або вимірювального шнура загальної висоти відслонення;
 - В** вимірювання довжини відслонення по горизонтальній лінії, розгляд, вивчення й запис кожного шару окремо, починаючи зверху;
 - Г** виготовлення геологічної карти території з нанесенням на неї результатів польових досліджень.
- і мінерали поверхневого шару, гірські породи і мінерали глибинного залягання.
- 106.** Зразки гірських порід, мінералів і окам'янілостей бажано відбирати:
- А** тільки з верхнього шару;
 - Б** тільки з нижнього шару;
 - В** тільки з типових глибинних ділянок;
 - Г** з кожного шару.
- 107.** При збиранні геологічних колекцій необхідно дотримуватися певних правил, вироблених практикою геологічних пошуків. Одне із них -
- А** найдоцільніше збирати геологічні колекції за основними групами: верхній шар, середній та нижній;
 - Б** спеціалісти-геологи рекомендують збирати зразки гірських порід розміром 60x90 см або 90x120 см при товщині 20-30 см;

- В** брати слід тільки свіжі зразки з геологічних відслонень - виходів корінних гірських порід, а не з осипів або відвалів;
- Г** виміряти довжину відслонення по горизонтальній лінії, якщо воно відкрите (якщо закрите, то потрібно провести кілька розширень у напрямку його довжини).
- 108.** Всі записи як на етикетці зібраних зразків гірських порід, так і в щоденнику проводяться:
- А** безпосередньо на місці відслонення;
 - Б** пізніше, напам'ять;
 - В** тільки на карті місцевості, щоб показати місцезнаходження;
 - Г** під час сортування зібраних зразків гірських порід.
- 109.** Про знахідки окам'янілостей і кісток викопних тварин, відбитки риб, комах і рослин:
- А** їх можна використати дома при оформленні інтер'єру;
 - Б** повідомляють обласні краєзнавчі музеї;
 - В** організовують шкільний краєзнавчий музей;
 - Г** повідомляють палеонтологів.
- 110.** Для геологічних досліджень потрібно мати таке спорядження:
- А** Хлопавка для вимірювання рівня води у колодязях та свердловинах, термометр-праща в оправі або термометр для ванни в дерев'яній чи пластмасовій оправі для вимірювання температури повітря і води, півлітрова мірча алюмінієва чи емальована кварта, секундомір
 - Б** планшет з компасом, геологічний молоток, рулетка, альтиметр /висотомір/, мішечки для зразків, папір, етикетки, записник, альбом для зарисовок, набір кольорових олівців, бінокль, фото- і відеоапарат.
 - В** звичайний або гірський компас, геологічний молоток, саперну лопатку, зубило, рулетку, лупу, фарфорову пластинку з неглазурованою поверхнею для визначення мінералу за кольором риски, соляну або оцтову кислоту /5-10 %/, газетний або обгортковий папір для пакування зразків, етикетки, записник.
 - Г** компас, барометр, альтиметр, геологічний молото, зубило, рулетку, карту місцевості.
- 111.** Геоморфологічні дослідження - це вивчення:
- А** рельєфу певної території та процесів, що його формують і змінюють;
 - Б** внутрішньої будови і корисних копалин території;
 - В** підземних вод, які являють собою один з найбільш поширених видів корисних копалин;
 - Г** про сукупність нерівностей поверхні суходолу, дна океанів і морів, різноманітних за обрисами, розмірами, походженням, будовою, віком та історією розвитку.
- 112.** При геоморфологічних дослідженнях перед юними туристами постає завдання:
- А** дослідити геологічну будову і корисні копалини території, що вивчається;
 - Б** уважно спостерігати форми рельєфу та їх складові елементи, виявляти типи рельєфу місцевості, якою проходить маршрут;
 - В** дослідження підземних вод в місцях їх природних виходів на земну поверхню;
 - Г** описати ґрунтовий розріз, з'ясувати причини формування ґрунтового покриву.
- 113.** З польових геоморфологічних спостережень юні туристи повинні не тільки робити висновки, а й конкретні одержувати відомості:
- А** про водоносний горизонт, з якого підземна вода надходить на поверхню;
 - Б** наявність відслонень на досліджуваній ділянці, в основі яких виходив би на денну поверхню водоносний шар, хоча його порода не містам води у зв'язку з природним дренажем;
 - В** щодо розміру, будови окремих форм рельєфу та їх елементів, типів рельєфу, їх походження;
 - Г** про вплив географічного положення та особливостей рельєфу на формування лісового природного комплексу.
- 114.** При геоморфологічних дослідженнях:

- А з'ясовуються найпростіші зв'язки між геологічною будовою території та рельєфом;
Б визначається витрата води водопунктів; відмічається характер її виходу;
В по можливості проводиться простий хімічний аналіз води джерела, якщо для цього є умови і необхідні хімікати;
Г досліджуються негативні геоморфологічні процеси (ерозійні, зсувні, карстові та інші явища) та методи боротьби з ними.
- 115.** Готуючись до походу та геоморфологічних досліджень, необхідно:
А отримати елементарні знання з основ геології, потрібні для польових спостережень;
Б заздалегідь ознайомитися з формами і типом рельєфу місцевості, якою проходитиме маршрут;
В навчитись на професійному рівні проводити дослідження викопних решток фауни і флори (окам'янілостей), а також вести пошуки корисних копалин;
Г вміти визначати генезис форм рельєфу та оцінювати його вплив на характер людської діяльності, а також визначати вплив людини та характер розвитку певних форм рельєфу.
- 116.** Готуючись до походу та геоморфологічних досліджень, необхідно:
А скласти коротку геолого-географічну характеристику підземних пластів та дати рекомендації щодо їх раціонального використання та охорони;
Б навчитись на професійному рівні проводити дослідження викопних решток фауни і флори (окам'янілостей), а також вести пошуки корисних копалин;
В прочитати літературу про рельєф району туристської подорожі, одержати консультації з спеціалістів та краєзнавців;
Г вивчити особливості природного морфогенезису; дослідити особливості антропогенного морфогенезису; визначити вплив рельєфу на характер людської діяльності.
- 117.** Попередні відомості про рельєф району подорожі може дати:
А великомасштабна топографічна або географічна карта;
Б щоденник, який необхідно вести під час подорожі;
В геологічний розріз через найвищі вершини;
Г архівні дані щодо даного регіону.
- 118.** Рельєф вивчається за певною схемою. Спочатку вивчаються:
А екзогенні процеси та їх вплив на формування рельєфу;
Б найбільші форми рельєфу та їх взаємне розташування (вододіли, річкові долини, яри, балки, зсуви, карстові утворення, копанки тощо);
В абсолютні і відносні, максимальні і мінімальні висоти, напрям загального ухилу поверхні, густота і глибина річкових долин та ерозійного розчленування, переважаючий тип рельєфу;
Г історія розвитку та вплив геологічної будови і тектонічних умов на розвиток.
- 119.** Рельєф вивчається за певною схемою. Спочатку вивчаються:
А найбільші форми рельєфу та їх взаємне розташування (вододіли, річкові долини, яри, балки, зсуви, карстові утворення, копанки і т.д.);
Б несприятливі геоморфологічні процеси та методи боротьби з ними (з ерозійними, зсувними, карстовими та іншими явищами);
В історія розвитку та вплив геологічної будови і тектонічних умов на розвиток рельєфу;
Г абсолютні та відносні, максимальні та мінімальні висоти, напрямок загального ухилу поверхні, густота і глибина річкових долин та ерозійного розчленування, переважаючий тип рельєфу.
- 120.** На рівнинних територіях геоморфологічні дослідження проводять:
А за розчленованістю рельєфу річковими долинами, ярами та балками;
Б вивчаючи форму міжгірських улоговин (річкових долин), гірські вершини, перевали, наявність кулуарів, льодовиків, моренних пасм, озер, лавинонебезпечних схилів і т. ін.;
В описуючи форми рельєфу, властиві цій території /моренні нагромадження льодовикового походження, горби, пасма, гриви, ози, западини між моренами, валуни тощо);
Г за допомогою топографічної карти своєї місцевості.
- 21.** Досліджуючи гірські райони, юні дослідники:

А складають опис форм рельєфу, властивих цій території (моренні нагромадження льодовикового походження, горби, пасма, гриви, ози, западини між моренами, валуни тощо);

Б вивчають форму міжгірських улоговин (річкових долин), гірські вершини, перевали, наявність кулуарів, льодовиків, моренних пасм, озер, лавинонебезпечних схилів і т. ін.;

В проводять спостереження за розчленуванням берегів (форма та особливості заток і бухт, наявність терас і кіс, виходи до моря корінних порід тощо);

Г складають топографічний план місцевості в різних масштабах.

122. У районах давнього зледеніння юні дослідники:

А складають опис форм рельєфу, властивих цій території (моренні нагромадження льодовикового походження, горби, пасма, гриви, ози, западини між моренами, валуни тощо).

Б вивчають форму міжгірських улоговин (річкових долин), гірські вершини, перевали, наявність кулуарів, льодовиків, моренних пасм, озер, лавинонебезпечних схилів і т. ін.;

В проводять спостереження за розчленуванням берегів (форма та особливості заток і бухт, наявність терас і кіс, виходи до моря корінних порід тощо);

Г визначають за картою басейни річок меж затоплення місцевості при підвищенні рівня води на висоту.

123. У прибережних районах юні дослідники:

А складають опис форм рельєфу, властивих цій території;

Б вивчають форму міжгірських улоговин (річкових долин), гірські вершини, перевали, наявність кулуарів, льодовиків, моренних пасм, озер, лавинонебезпечних схилів і т. ін.;

В проводять спостереження за розчленуванням берегів (форма та особливості заток і бухт, наявність терас і кіс, виходи до моря корінних порід тощо);

Г складають топографічний план місцевості в різних масштабах.

124. Для геоморфологічних спостережень потрібне таке спорядження:

А планшет з компасом, геологічний молоток, рулетка, альтиметр /висотомір/, мішечки для зразків, папір, етикетки, записник, альбом для зарисовок, набір кольорових олівців, бінокль, фото- і відеоапарат;

Б хлопавка для вимірювання рівня води у колодязях та свердловинах, термометр-праща в оправі, півлітрова мірча алюмінієва чи емальована кварта, секундомір;

В звичайний або гірський компас, геологічний молоток, саперну лопатку, зубило, рулетку, лупу, соляну або оцтову кислоту /5-10 %/, газетний або обгортковий папір для пакування зразків, етикетки, записник;

Г компас, барометр, альтиметр, геологічний молоток, зубило, рулетку, карту місцевості.

125. Під час походу розміри окремих форм рельєфу визначають:

А завжди дуже точно, проводячи усі розрахунки і виміри за допомогою альтиметра;

Б на око, а якщо дозволяють умови й час, можна це зробити точніше з допомогою рулетки та екліметра;

В за допомогою спеціальних приладів, складаючи геоморфологічний профіль;

Г за допомогою лінійки та рулетки.

126. Під час геоморфологічних досліджень:

А визначається витрата води водопунктів; відмічається характер її виходу;

Б по можливості проводиться простий хімічний аналіз води джерела;

В з'ясовують зв'язок рельєфу з характером річкової сітки, ґрунтами, рослинністю;

Г вивчають положення території, що досліджується, відносно великих геоструктурних елементів.

127. Дослідження підземних вод проводиться:

А на значній глибині у місцях карстових порожнин;

Б в місцях їх природних виходів на земну поверхню (джерелах), а також у колодязях і свердловинах;

В між водопроникним та водотривким шарами порід, а також у артезіанських свердловинах;

Г на глибинах, які перевищують 15 м.

128. Під час досліджень підземних вод в польових умовах проводиться обстеження і опис джерел, колодязів і свердловин в певному порядку. Перш за все:

- А** наносяться на карту умовними позначками виходи підземних вод (джерела, колодязі, свердловини);
- Б** записуються у щоденник відомості про місце знаходження обстеженого водного об'єкта - географічне і відносно рельєфу місцевості;
- В** визначається витрата води водопунктів; відмічається її приуроченість до тріщин;
- Г** загальні відомості (назва, витік, територія, якою протікає, переважаючий напрямок басейну).

129. В польових умовах учитель разом з учнями може провести визначення реакції води. Вона визначається:

- А** 2-3 краплями розчину азотнокислого срібла;
- Б** за допомогою борної кислоти ;
- В** 3-5 краплин розчину хлористого барію;
- Г** за допомогою лакмусового папірця.

130. Про лужну реакцію води свідчить:

- А** утворення білого пластівчастого осаду;
- Б** утворення білого осаду;
- В** посиніння червоного лакмусового паперу;
- Г** утворення плівки на поверхні води.

131. Про кислу реакцію води свідчить:

- А** почервоніння змоченого водою синього лакмусового паперу;
- Б** утворення білого пластівчастого осаду;
- В** утворення білого осаду;
- Г** почервоніння лакмусового паперу.

132. Про рівень жорсткості води після проведення певної хімічної реакції свідчить:

- А** почервоніння змоченого водою синього лакмусового паперу;
- Б** більш або менш каламутний вигляд;
- В** абсолютно прозорий вигляд води;
- Г** утворення осаду.

133. Найпростішим і найзручнішим способом вимірювання швидкості течії річки є:

- А** секундомірний;
- Б** лотовий;
- В** вузловий;
- Г** поплавковий.

134. Для визначення витрат води в річці вимірюють:

- А** кількість води, що протікає через поперечний переріз ріки за одиницю часу;
- Б** швидкість течії річки на конкретному проміжку;
- В** температуру ріки, користуючись інерційним термометром з металеву оправою;
- Г** ширина дна долини, форма профілю, висота й крутість схилів.

135. Щоб визначити кількість твердих часток, завислих у воді, потрібно:

- А** зібрати проби води і здати у спеціальні лабораторії для аналізу;
- Б** зібрати проби води і порахувати кількість твердих частинок у вигляді дрібного піску;
- В** скористатись допомогою металевого білого диска , діаметром 30 см;
- Г** характеристика поздовжнього профілю річки.

136. Прозорість води визначають:

- А** зібравши проби води і здавши їх у спеціальні лабораторії для аналізу;
- Б** з допомогою металевого білого диска , діаметром 30 см;
- В** зібравши проби води і порахувавши кількість твердих частинок у вигляді дрібного піску;
- Г** за допомогою хімічних сполук.

137. Колір води визначається:

- А** зібравши проби води і здавши їх у спеціальні лабораторії для аналізу;
- Б** з допомогою металевого білого диска , діаметром 30 см;

В на око (безколірна, світло-сіра і т.д.);

Г за допомогою лупи.

138. Результатом дослідження рік та їхніх приток є гідрологічний звіт, який містить:

А опис ріки; окомірне знятий план ріки; креслення поперечних профілів ріки; характеристику погоди; гідрологічну інформацію у вигляді окремих показників та зведених таблиць; географічну характеристику басейну; альбом фотографій тощо;

Б загальні відомості про ріку (назва, витік, територія, якою тікає, переважаючий напрям, найбільші притоки, куди впадає, довжина, площа басейну). Найбільш характерні особливості ріки як у цілому, так і по окремих ділянках;

В дані про господарське використання ріки: наявність гідротехнічних і транспортних споруд (гребель, млинів, мостів), використання для зрошення, промислового рибальства, сплаву лісу, потреб комунального господарства тощо;

Г характеристика водного режиму річки (початок і кінець весняної повені, найбільший рівень підняття води, площа розливу та його тривалість у часі, період найнижчого рівня води, час замерзання води, товщина криги тощо).

139. Опис ріки включає такі розділи:

А загальні відомості про ріку, найбільш характерні особливості ріки, фізико-географічна характеристика басейну, характеристика поперечного профілю долин, характеристика русла, характеристика берегів, характеристика дна тощо;

Б назва, витік, територія, якою тікає, переважаючий напрям, найбільші притоки, куди впадає, довжина, площа басейну;

В геологічна будова, рельєф, клімат, ґрунти, рослинність, населені пункти;

Г загальні відомості про річку, назва, витік, площа басейну, похил річки і басейну, лісистість.

140. Загальні відомості про ріку включають такі пункти:

А геологічна будова, рельєф, клімат, ґрунти, рослинність, населені пункти;

Б назва, витік, територія, якою тікає, переважаючий напрям, найбільші притоки, куди впадає, довжина, площа басейну;

В ширина, глибина, швидкість течії, витрата води, температура води;

Г довжина річки, коефіцієнт звивистості, коефіцієнт густоти річкової сітки.

141. Фізико-географічна характеристика басейну ріки включає такі пункти:

А назва, витік, територія, якою тікає, переважаючий напрям, найбільші притоки, куди впадає, довжина, площа басейну;

Б ширина, глибина, швидкість течії, витрата води, температура води;

В геологічна будова, рельєф, клімат, ґрунти, рослинність, населені пункти;

Г площа, довжина, найбільша і середня ширина басейну, асиметричність, похил річки.

142. Характеристика поперечного профілю долин включає такі пункти:

А ширина дна долини, довжина вододільної лінії, середній нахил поверхні;

Б назва, витік, територія, якою тікає, переважаючий напрям, найбільші притоки, куди впадає, довжина, площа басейну;

В ширина, глибина, швидкість течії, витрата води, температура води;

Г ширина дна долини, форма поперечного розрізу, висота й крутизна схилів, кількість річкових терас, характер заплави ріки тощо.

143. Гідрологічна характеристика ріки включає такі пункти:

А назва, витік, територія, якою тікає, переважаючий напрям, найбільші притоки, куди впадає, довжина, площа басейну;

Б ширина, глибина, швидкість течії, витрата води, температура води;

В геологічна будова, рельєф, клімат, ґрунти, рослинність, населені пункти;

Г довжина, звивистість, розгалуженість, густота річкової мережі, довжина вододільної лінії, порізанисть контуру басейну.

144. Характеристика русла включає такі пункти:

А назва, витік, територія, якою тікає, переважаючий напрям, найбільші притоки, куди впадає, довжина, площа басейну;

Б ширина, глибина, швидкість течії, витрата води, температура води;

- В** ширина та глибина, звивистість, поділ на рукави, наявність перекатів, мілин, порогів, островів, плесів, водяної рослинності тощо;
- Г** довжина, пересічна та найбільша ширина, похил, пересічна висота та коефіцієнт асиметрії.
- 145.** Характеристика берегів включає такі пункти:
- А** висота, крутизна, виходи відслонень, джерел, ґрунти, місця розмивання берегів, наявність рослинності та отупіння заростання берегів;
- Б** назва, витік, територія, якою тікає, переважаючий напрям, найбільші притоки, куди впадає, довжина, площа басейну;
- В** ширина, глибина, швидкість течії, витрата води, температура води;
- Г** рельєф, клімат, ґрунти, рослинність.
- 146.** Характеристика дна включає такі пункти:
- А** висота, крутизна, виходи відслонень, джерел, ґрунти, місця розмивання берегів, наявність рослинності та отупіння заростання берегів;
- Б** мулисте, піщане, кам'янисте, наявність на дні валунів та ін;
- В** підмивання і руйнування берегів, інтенсивність утворення наносів у руслі і на заплаві, мутність води та відмінність її в різні пори року;
- Г** площа, змочений периметр, гідравлічний радіус.
- 147.** Характеристика режиму ріки включає такі пункти:
- А** початок і кінець весняної повені, найбільший рівень підняття води, площа розливу та його час, період найменшого рівня води, час замерзання води, товщина льоду тощо;
- Б** підмивання і руйнування берегів, інтенсивність утворення наносів у руслі і на заплаві, мутність води та відмінність її в різні пори року;
- В** наявність гідротехнічних і транспортних споруд (гребель, млинів, мостів), використання для зрошення, промислового рибальства, сплаву лісу, потреб комунального господарства тощо;
- Г** добові коливання температури поверхневих вод, льодостав та льодохід.
- 148.** Відомості про роботу ріки включає такі пункти:
- А** початок і кінець весняної повені, найбільший рівень підняття води, площа розливу та його час, період найменшого рівня води, час замерзання води, товщина льоду тощо;
- Б** підмивання і руйнування берегів, інтенсивність утворення наносів у руслі і на заплаві, мутність води та відмінність її в різні пори року;
- В** наявність гідротехнічних і транспортних споруд (гребель, млинів, мостів), використання для зрошення, промислового рибальства, сплаву лісу, потреб комунального господарства тощо;
- Г** швидкість руху річкового потоку, процеси ерозії та акумуляції, мутність води та ін.
- 149.** Дані про господарське використання ріки включає такі пункти:
- А** початок і кінець весняної повені, найбільший рівень підняття води, площа розливу та його час, період найменшого рівня води, час замерзання води, товщина льоду тощо;
- Б** підмивання і руйнування берегів, інтенсивність утворення наносів у руслі і на заплаві, мутність води та відмінність її в різні пори року;
- В** наявність гідротехнічних і транспортних споруд (гребель, млинів, мостів), використання для зрошення, промислового рибальства, сплаву лісу, потреб комунального господарства тощо;
- Г** швидкість руху річкового потоку, процеси ерозії та акумуляції, мутність води та ін.
- 150.** З метою більш повного і раціонального використання озер у народному господарстві країни проводиться їх всебічне вивчення спеціалістами –
- А** кріологами;
- Б** гідрологами;
- В** геологами;
- Г** лімнологами.
- 151.** Дослідження озера розпочинається з вивчення його:
- А** глибини;
- Б** водозбірної площі;

- В** дна;
Г географічного положення.
- 152.** Обриси і форми берегів бувають:
А заболочені, піщані, кам'янисті;
Б заболочені, піщані, кам'янисті, прямі, порізані;
В прямі, порізані, низькі, високі;
Г низинні, верхові, перехідні.
- 153.** За будовою береги бувають:
А заболочені, піщані, кам'янисті;
Б заболочені, піщані, кам'янисті, прямі, порізані;
В прямі, порізані, низькі, високі;
Г карстові, зсувні, просадочні, вулканічні.
- 154.** Обстеження озера полегшується при:
А проведенні окомірного знімання водойми;
Б наявності великомасштабної топографічної карти або плану озера;
В при наявності значної кількості літератури в бібліотеці;
Г при використанні Інтернет-ресурсів.
- 155.** Довжина озера, найбільша ширина та площа його визначаються:
А за ступенем розчленованості берегової лінії;
Б з відношення площі озера до його довжини;
В за спеціальною формулою;
Г за великомасштабною картою або складеним планом.
- 156.** Середня ширина озера визначається:
А за великомасштабною картою або складеним планом;
Б з відношення площі озера до його довжини;
В за спеціальною формулою;
Г за формою озерної котловини.
- 157.** Дослідження озера проводиться за таким планом:
А назва, місце знаходження, умови утворення тощо;
Б геологічна будова, рельєф, клімат, ґрунти, рослинний і тваринний світ;
В загальні відомості про озеро, фізико-географічна характеристика басейну, обчислення площі озера та об'єму його, Опис берегів озера після обстеження, визначення властивостей та якості води в озері тощо;
Г площа озера, довжина, розчленованість берегової лінії, глибина, об'єм води.
- 158.** Загальні відомості про озеро включають:
А назву, місце знаходження, умови утворення тощо;
Б геологічну будову, рельєф, клімат, ґрунти, рослинний і тваринний світ;
В вимірювання окружності, діаметра, глибини на різних ділянках;
Г коефіцієнт порізаності берегової лінії, об'єм води.
- 159.** Фізико-географічна характеристика басейну озера включає:
А назву, місце знаходження, умови утворення тощо;
Б геологічну будову, рельєф, клімат, ґрунти, рослинний і тваринний світ;
В вимірювання окружності, діаметра, глибини на різних ділянках;
Г стадії формування озер, гідробіологія та ін.
- 160.** Обчислення площі озера та об'єму його води включає:
А назву, місце знаходження, умови утворення тощо;
Б геологічну будову, рельєф, клімат, ґрунти, рослинний і тваринний світ;
В вимірювання окружності, діаметра, глибини на різних ділянках;
Г визначення максимальної глибини.
- 161.** Опис берегів озера після обстеження включає:
А порізаність берегової лінії, зразки відслонень, флора і т.п.;
Б прозорість, смак, запах, температура;
В вивчення будови озерної улоговини, визначення її походження, визначення типу озера;

- Г висоту, крутість, ґрунти, місця розмивання берегів, наявність рослинності та ступінь заростання.
- 162.** Визначення властивостей та якості води в озері включає:
А порізаність берегової лінії, зразки відслонень, флора і т.п.;
Б прозорість, смак, запах, температура;
В вивчення будови озерної улоговини, визначення її походження, визначення типу озера;
Г взяття проби води на аналіз.
- 163.** У процесі вивчення боліт використовується методика вивчення:
А рік;
Б рельєфу;
В озер;
Г ґрунту.
- 164.** Болота досліджують за такою схемою:
А загальні відомості про болото, визначення розмірів болота, обстеження джерел живлення болота, характеристика рослинності болота тощо;
Б назва, місцезнаходження, умови утворення тощо;
В атмосферні опади, підземні вода, води поверхневого стоку, весняні води;
Г будова, рельєф, ґрунти, клімат.
- 165.** Визначення розмірів болота включає:
А ширину, глибину, довжину, площу ;
Б атмосферні опади, підземні вода, води поверхневого стоку, весняні води;
В потужність, тип і якість торфу в різних шарах;
Г ширину, довжину, площу.
- 166.** Обстеження джерел живлення болота включає:
А ширину, довжину, площу;
Б атмосферні опади, підземні води, води поверхневого стоку, весняні води;
В потужність, тип і якість торфу в різних шарах;
Г ширину, глибину, довжину, площу.
- 167.** Метеорологічні дослідження передбачають:
А вивчення циркуляції повітряних мас, формування циклонів та антициклонів;
Б спостереження за погодою і на шкільному географічному майданчику, вивчення мікроклімату свого краю та району туристської подорожі;
В опрацювання теоретичного матеріалу щодо вивчення синоптичних особливостей території України, руху повітряних мас на території свого краю та району туристської подорожі;
Г складання календаря погоди та передача інформації до ЗМІ.
- 168.** Для одержання точних вимірів, кожний метеорологічний прилад:
А повинен використовуватись не довше трьох років;
Б повинен бути абсолютно новим;
В необхідно звірити в метеобюро чи на метеорологічній станції;
Г необхідно звірити самому перед спостереженням.
- 169.** Метеорологічні спостереження рекомендується проводити з:
А досить відкритого майданчика, щоб по можливості було видно весь горизонт;
Б з найбільш типового для даної місцевості ландшафту;
В у якомога більш захищеному від сильних вітрів та інших несприятливих метеорологічних явищ майданчику;
Г в період весняно-літніх сільськогосподарських робіт.
- 170.** Вести спостереження необхідно в строки, встановлені для метеорологічних станцій:
А 0, 1, 7, 13 і 19 год;
Б 1, 2, 8, 14 і 20 год;
В 0, 6, 9, 12, 18 год;
Г 0,2,6,10,20год.
- 171.** У туристському поході:

- А можна вести спостереження за погодою і знімати показники з метеоприладів у будь-який час;
- Б треба точно дотримуватися строків спостережень, встановлених для метеостанцій, не допускаючи відхилень і пропусків;
- В ведуть спостереження за погодою під час привалів, обідів та нічлігу;
- Г треба вести спостереження лише при змінні погодних умов.
- 172.** У "Щоденнику погоди", який рекомендується вести під час туристського походу, записуються такі відомості:
- А місце спостереження; дата; час реєстрації погодних даних; тиск повітря; температура повітря; напрям вітру; швидкість вітру; сила вітру і хмарність; наявність і кількість опадів; грозові явища; колір неба; відомості про спостерігача;
- Б стан неба, тривалість опадів, час початку і закінчення, тиск, температура і вологість повітря, напрям, швидкість і сила вітру та інші метеорологічні відомості;
- В дощ, роса, сніг, крупа, туман, грозові явища, оптичні явища, хуртовина, поземок та ін.;
- Г дату, погодні умови, тиск, температуру і вологість повітря.
- 173.** Вимірювання товщини снігового покриву з допомогою постійних жердин потрібно вести щодня о:
- А 5-й годинні ранку ;
- Б 7 -й годині вечора;
- В 3-й годині ночі;
- Г 7-й годині ранку.
- 174.** Вимірювання товщини льоду на річці чи озері потрібно вести:
- А щодаки;
- Б щодня;
- В кілька разів на день;
- Г щотижня.
- 175.** Для опису ґрунтового покриву вибирається місце:
- А яке знаходиться на підвищенні, далеко від забудов і доріг;
- Б зручне і безпечне для проведення краєзнавчих досліджень з учнями, яке знаходиться поблизу школи;
- В найбільш типове: з точки зору ґрунтів даної території, а також рельєфу і рослинного покриву;
- Г одне з кращих місць району, яке знаходиться на околиці.
- 176.** Якщо маршрут туристського походу проходить через річкову долину, то основний опис ґрунту варто зробити:
- А у заплаві річки;
- Б на найбільшій терасі;
- В в руслі річки;
- Г на березі річки.
- 177.** Для вивчення складу ґрунту:
- А вивчається детально наукова література;
- Б проводиться екскурсія;
- В викопується кругостінна яма (ґрунтовий розріз);
- Г проводиться аналіз.
- 178.** Не можна закладати ґрунтові розрізи на:
- А дорогах, стежках, на дуже вибитаних місцях, де знищений або майже не зберігся рослинний покрив;
- Б найбільш типовому з точки зору ґрунтів даної території, а також рельєфу і рослинного покриву, місці;
- В вже готових шурфах, кар'єрах, копанках, канавах і подібних до них штучних заглибинах;
- Г дорогах, на вибитаних місцях, копанках, канавах і подібних до них штучних заглибинах.
- 179.** Виміри у ґрунтовому розрізі проводять:

- А знизу ями, яка служить нульовою відміткою до її поверхні;
 - Б від поверхні ґрунту, яка служить нульовою відміткою;
 - В від рівня моря;
 - Г на глибині від 1,5-3,5м.
- 180.** З метою вивчення рослинності рідного краю і районів туристських подорожей проводяться дослідження:
- А фенологічні;
 - Б біологічні;
 - В фітоценологічні;
 - Г геоботанічні.
- 181.** Збирання колекцій рослин, щоб дати точне визначення найбільш типових і цікавих з них, називається:
- А гербаризація;
 - Б утилізація;
 - В моніторинг;
 - Г фітоіндикація.
- 182.** Коefіцієнт проективного покриття означає:
- А встановлення основних закономірностей розміщення рослинності по території;
 - Б ступінь покриття поверхні ґрунту певним видом рослинного світу і виражається в процентах;
 - В виявлення корисних дикоростучих і декоративних рослин, пошук лікарських рослин;
 - Г виявлення закономірностей поширення ендемів (види яких більше нема ніде, вони поширені тільки на тій чи ін. місцевості).
- 183.** Вивчення видового складу та особливостей розподілу тваринного світу рідного краю і районів туристських подорожей передбачають дослідження:
- А геоботанічні;
 - Б зоогеографічні;
 - В біологічні;
 - Г фенологічні.
- 184.** Спостереження над тваринами, птахами і комахами - складна справа, оскільки :
- А вимагає високопрофесійних умінь і навичок;
 - Б прилади та інструменти для проведення досліджень коштують досить дорого;
 - В всі представники тваринного світу ведуть потайний спосіб життя;
 - Г потребує можливості тривалий час спостерігати за одразу за декількома об'єктами протягом року.
- 185.** Всі зоологічні спостереження повинні розпочинатися:
- А попереднім ознайомленням юних туристів з літературою з фауни району подорожі та з видовим складом тваринного світу;
 - Б колекціонування і суспільно-корисної роботи, яку можуть виконати юні туристи;
 - В допомоги науковим установам і господарським організаціям щодо вивчення тварин;
 - Г з уривчастих, епізодичних спостережень за великою кількістю природних об'єктів.
- 186.** Успіх зоогеографічних спостережень великою мірою залежить від:
- А рівня розвитку теоретичної бази зоогеографії та наявності зоогеографічного районування території;
 - Б умінь і практичних навичок розбиратися в слідах, залишених тваринами і птахами;
 - В наявності спеціалізованих наукових установ в Україні, які досліджують дане питання;
 - Г від стану погоди, а тому бажано поєднувати біофенологічні спостереження з метеорологічними.
- 187.** При візуальних зоологічних спостереженнях:
- А вдало доповнюють їх фотографування і кінознімання;
 - Б фотографують тільки птахів;
 - В гнізда, лігвища як правило, не доступні туристу об'єкти;
 - Г встановлення основних закономірностей розміщення тварин по території.
- 188.** Фенологічні дослідження передбачають:

- А аналіз спостережень явищ природи, пов'язаних з періодичними /сезонними/ змінами кліматичних умов протягом року;
- Б Вивчення видового складу та особливостей розподілу тваринного світу рідного краю і районів туристських подорожей;
- В дослідження з метою вивчення рослинності рідного краю і районів туристських подорожей;
- Г вивчення ґрунтів за станом родючості полів того господарства, на певній території.
- 189.** Фенологічні спостереження над рослинами називаються:
- А біофенологічними;
- Б фітофенологічними;
- В зоофенологічними;
- Г фаунофенологічними.
- 190.** Фенологічні спостереження за тваринами називаються:
- А біофенологічними;
- Б фітофенологічними;
- В флорофенологічними;
- Г зоофенологічними.
- 191.** Фенологічні спостереження:
- А прості, не потребують складного обладнання і цілком доступні кожному;
- Б можна вести тільки в багатоденних походах;
- В справа трудомістка. Вона вимагає багато часу, великої роботи і громіздкого спорядження, що для юних дослідників практично не під силу;
- Г потребує можливості тривалий час спостерігати за декількома об'єктами протягом року.
- 192.** Найцінніші результати фенологічних спостережень, зроблених в походах і на екскурсіях по рідному краю тоді, коли:
- А дослідники мають багато вільного для досліджень часу, та володіють спеціалізованим складним спорядженням;
- Б є можливість тривалий час спостерігати за тими самими об'єктами протягом року;
- В юні туристи вирушають один раз у рік у багатоденну подорож, яка дозволяє зібрати значну кількість корисних статистичних даних;
- Г дослідники мають можливість уривчастих, епізодичних спостережень за великою кількістю природних об'єктів.
- 193.** Зібрані в походах і на екскурсіях відомості разом з метеоспостереженнями дають змогу:
- А судити про особливості місцевого клімату й погоди;
- Б вести спеціальний польовий щоденник;
- В вивчити і опрацювати значну кількість теоретичного матеріалу;
- Г охарактеризувати природну родючість і розробити рекомендацій щодо підвищення родючості та боротьби з негативними явищами.
- 194.** Шкільний краєзнавчий музей:
- А є ефективною формою навчання;
- Б використовується тільки у позакласній роботі та для проведення екскурсій;
- В ніяк не відбивається на навчальній діяльності школи;
- Г не дає можливості використати ілюстративний матеріал для глибокого засвоєння шкільної програми з географії.
- 195.** Експозиції музею:
- А не дають можливості використати ілюстративний матеріал для глибокого засвоєння шкільної програми з географії;
- Б дають можливість з найбільшим ефектом використати ілюстративний матеріал для глибокого засвоєння шкільної програми з географії;
- В не використовуються під час проведення уроків географії, але відіграють значну роль при організації позакласної роботи з даного предмета;
- Г використовуються під час проведення уроків географії, але не відіграють значну роль при організації позакласної роботи з даного предмета.

- 196.** Мета і завдання музею –
- А** вироблення в учнів практичних навиків пошуково-дослідної роботи, вдосконаленню навчально-виховного процесу, організація туристичних походів і мандрівок;
 - Б** сприяння вдосконаленню навчально-виховного процесу, організацію туристсько-краєзнавчих вечорів та екскурсій;
 - В** сприяння розширенню світогляду і вихованню пізнавальних інтересів і здібностей, виробленню в учнів практичних навиків пошуково-дослідної роботи, вдосконаленню навчально-виховного процесу;
 - Г** організація та проведення туристсько-краєзнавчих вечорів.
- 197.** Музей є базою для:
- А** здійснення краєзнавчого принципу у навчанні та вихованні школярів;
 - Б** для проведення туристських походів і подорожей вихідного дня;
 - В** для організації та проведення туристсько-краєзнавчих вечорів;
 - Г** проведення окремих тематичних уроків краєзнавчого характеру.
- 198.** В організації музею:
- А** повинні брати участь тільки учителі й батьки;
 - Б** повинні брати участь тільки вчителі та приватні підприємства;
 - В** повинні брати участь тільки юні краєзнавців, а не учителі й батьки. Найбільш поширені в школах комплексні краєзнавчі музеї;
 - Г** крім юних краєзнавців, повинні брати участь учителі й батьки.
- 199.** Шкільні краєзнавчі музеї працюють:
- А** як приватні підприємства;
 - Б** як окремі одиниці управління освіти;
 - В** на громадських засадах;
 - Г** як окремі державні установи.
- 200.** В основі організаційної структури і керівництва роботою музею лежить принцип:
- А** самоврядування;
 - Б** ймовірності;
 - В** підпорядкування;
 - Г** науковості.
- 201.** Загальне керівництво музеєм здійснюють:
- А** керівник, призначений директором з числа вчителів-краєзнавців;
 - Б** директор школи та організатор позакласної виховної роботи;
 - В** юні краєзнавці з числа творчих обдарованих учнів;
 - Г** юні краєзнавці та вчителі-краєзнавці.
- 202.** Безпосередньо завідує музеєм:
- А** директор школи та організатор позакласної виховної роботи;
 - Б** юні краєзнавці з числа творчих обдарованих учнів;
 - В** керівник, призначений директором з числа вчителів-краєзнавців;
 - Г** голова батьківського комітету школи.
- 203.** Спрямовує роботу музею:
- А** рада, яка обирається на загальних зборах його активу;
 - Б** керівник, призначений директором з числа вчителів-краєзнавців;
 - В** директор школи та організатор позакласної виховної роботи;
 - Г** об'єднання юних краєзнавців з числа творчих обдарованих учнів.
- 204.** Структура музею залежить:
- А** від обдарованості і рівня вчителів – предметників;
 - Б** від його профілю та від кількості зібраного краєзнавчого матеріалу;
 - В** від кількості учнів та педколективу школи;
 - Г** від вимог директора школи та організатора позакласної виховної роботи.
- 205.** Робота музею проводиться згідно із затвердженим:
- А** директором річним планом школи;
 - Б** його керівником та радою річним планом;
 - В** його радою перспективним тематико-експозиційним та річним планами;

- Г директором та його керівником тематико-експозиційним планом.
- 206.** Основою тематико-експозиційного плану музею є:
- А шкільна програма;
 - Б міністерська програма для організації роботи шкільних музеїв;
 - В річний план роботи школи та виховного відділу;
 - Г річний план роботи школи та міністерська програма для організації роботи шкільних музеїв.
- 207.** У тимчасовій експозиції подають, як правило теми, присвячені:
- А історії рідного населеного пункту;
 - Б актуальним питанням суспільного та економічного життя, проблемам світової політики;
 - В історії рідної школи та видатним вихідцям із населеного пункту;
 - Г історії України.
- 208.** Шкільний музей повинен бути постійною творчою лабораторією:
- А для обдарованих дітей;
 - Б для підготовки вчителів до уроків;
 - В для учнів та всіх жителів населеного пункту ;
 - Г для всього шкільного колективу.
- 209.** Головним завданням експозиційної роботи є:
- А постійне поповнення, оновлення та вдосконалення експозиції;
 - Б організація та проведення навчальних екскурсій для школярів;
 - В проведення окремих тематичних уроків краснавчого характеру та позакласних заходів;
 - Г вироблення в учнів практичних навиків пошуково-дослідної роботи.
- 210.** Пошук матеріалів повинен проводитися:
- А швидко, періодично та цілеспрямовано;
 - Б планомірно, постійно і цілеспрямовано;
 - В планомірно, швидко і періодично, залежно від необхідності;
 - Г 3-4рази на навчальний семестр.
- 211.** У краснавчому музеї вивчати свою область:
- А важко, оскільки тут відтворено окремі епізоди;
 - Б неможливо, оскільки тут немає відповідної кількості матеріалу;
 - В дуже легко, оскільки під руками є все необхідне;
 - Г нелегко, оскільки наявні великі обсяги різноманітного недоцільного матеріалу.

Фізична географія Українських Карпат

- 1.** Карпатська гірська країна простяглася велетенською дугою від правобережжя Дунаю поблизу Братіслави до сербського міста Ніш на:
- А 110 км;
 - Б 280 км;
 - В 1200 км;
 - Г 1500 км.
- 2.** Карпатська гірська країна має площу:
- А 18,8 тис. км²;
 - Б 188 тис. км²;
 - В 688 тис. км²;
 - Г 1880 тис. км².
- 3.** Карпатська гірська країна у порівнянні з Альпами має:
- А меншу площу, але більшу протяжність;
 - Б більшу площу, але меншу протяжність;
 - В більшу висоту, але меншу протяжність;
 - Г більшу площу, але меншу висоту.

4. До складу території скількох держав входять частини Карпатської гірської країни?
А 4;
Б 6;
В 8;
Г 10.
5. До складу якої держави входить найбільша частина площі Карпатської гірської країни?
А Словаччини;
Б Польщі;
В Румунії;
Г України.
6. До складу якої держави входить найбільша частина площі Карпатської гірської країни?
А Чехії;
Б Польщі;
В Угорщини;
Г Австрії.
7. До складу території скількох фізико-географічних країв (провінцій) відносять науковці частини Карпатської гірської країни?
А 4;
Б 6;
В 8;
Г 10.
8. Частину Карпатської гірської країни, яка простяглася від правобережжя Дунаю в Австрії до річки Попрад (басейн Вісли) називають:
А Південними Карпатами;
Б Східними Карпатами;
В Західними Карпатами;
Г Сербськими Карпатами.
9. Один з найдовших середньовисотних гірських масивів Західних Карпат, що тягнеться по обидва боки від кордону Словаччини і Польщі має назву:
А Східні Бескиди;
Б Західні Бескиди
В Татри;
Г Білі Карпати.
10. Найвисокогірніший масив Карпатської гірської країни:
А Бещади;
Б Родна
В Татри;
Г Білі Карпати.
11. Найвища вершина Карпатської гірської країни:
А Говерла;
Б Герлаховський щит;
В П'єтрос;
Г Молдов'яну.
12. Найвища вершина Карпатської гірської країни має висоту:
А 2061 м;
Б 2303 м;
В 2655 м;
Г 3544 м.
13. 22 найвищі вершини Карпат з висотами понад 2500 м знаходяться у Високих Татрах у межах території:
А Словаччини;
Б Польщі;
В Румунії;
Г України.

- 14.** Найвища вершина Карпат у Польщі висотою 2499 м:
А Баб'я;
Б Кукурбета;
В Тарниця;
Г Риси.
- 15.** Частину Карпатської гірської країни, яка простяглася від річки Попрад до річки Прагова, називають:
А Південними Карпатами;
Б Східними Карпатами;
В Західними Карпатами;
Г Сербськими Карпатами.
- 16.** Частиною Східних Карпат є:
А Чеські Карпати;
Б Українські Карпати;
В Трансільванське плато;
Г Сербські Карпати.
- 17.** Найвища вершина Східних Карпат:
А Говерла;
Б Феркеу;
В П'єтрос;
Г Молдов'яну.
- 18.** Найвища вершина Східних Карпат знаходиться у межах території:
А Словаччини;
Б Польщі;
В Румунії;
Г України.
- 19.** Усю частину Східних Карпат, що знаходиться у межах Румунії, називають:
А Молдово-Семиградськими Карпатами;
Б Мармароськими Карпатами;
В Роднянськими Альпами;
Г Західними Румунськими горами.
- 20.** З північного заходу на південний схід більш як на 270 км, при ширині близько 100 км, у межах Східних Карпат від Сяну до Сучави простяглися:
А Українські Карпати;
Б Західні Бескиди;
В Бещади;
Г Молдово-Семиградські Карпати.
- 21.** Найвища вершина Східних Карпат знаходиться у масиві:
А Мармароському;
Б Фегераш;
В Тарниці;
Г Родна.
- 22.** Найвища вершина Східних Карпат має висоту:
А 2061 м;
Б 2303 м;
В 2509 м;
Г 2544 м.
- 23.** Вершина Феркеу (1958 м) знаходиться у Східних Карпатах поблизу кордону з Україною у масиві:
А Мармароському;
Б Фегераш;
В Тарниці;
Г Родна.

- 24.** Група вершина з висотами понад 2100 м знаходиться у Східних Карпатах поблизу кордну з Ураїною у масиві:
А Ретезат;
Б Фегераш;
В Тарниці;
Г Родна.
- 25.** Частину Карпатської гірської країни, яка лежить на захід від Трансільванського плато, називають:
А Південними Карпатами;
Б Західними Румунськими горами;
В Західними Карпатами;
Г Сербськими Карпатами.
- 26.** Найвища вершина Західних Румунських гір:
А Бельяніца;
Б Кукурбета;
В Тарниця;
Г Молдов'яну.
- 27.** Висоти поверхні не перевищують 1000 у межах:
А Південних Карпат;
Б Східних Карпат;
В Західних Румунських гір;
Г Трансільванського плато.
- 28.** Частину Карпатської гірської країни, яка простяглася від річки Прагова (притока Яломіци) до Залізних Воріт на Дунаї, називають:
А Південними Карпатами;
Б Східними Карпатами;
В Західними Карпатами;
Г Сербськими Карпатами.
- 29.** Високогірних масивів з висотами понад 2500 у Південних Карпатах знаходиться:
А 2;
Б 4;
В 6;
Г 8.
- 30.** Найвища вершина Південних Карпат знаходиться у масиві:
А Ретезат;
Б Фегераш;
В Паранг;
Г Бучеджі.
- 31.** Найвища вершина Сербських Карпат, яка знаходиться у масиві Ртань, має висоту 1570 м. Це гора:
А Бельяніца;
Б Шиляк;
В Тарниця;
Г Пеляга.
- 32.** У тектонічному відношенні Карпатська гірська країна є частиною:
А складчастих споруд герцинської складчастості;
Б Балтійського кристалічного щита;
В альпійських споруд Європейського Середземномор'я;
Г складчастих споруд каледонської складчастості.
- 33.** У тектонічному відношенні Карпатська гірська країна поділяється на дві відмінні у своєму геологічному розвитку частини:
А Внутрішні (Флішеві) і Зовнішні Карпати;
Б Внутрішні (Полонининські) і Скибові Карпати;
В Внутрішні і Зовнішні (Флішеві) Карпати;

Г Внутрішні і Зовнішні (Вулканічні) Карпати.

34. Товщина земної кори Внутрішніх Карпат у межах Українських Карпат сягає 30 км, а Флішевих:

А 20 км;

Б 40 км;

В 60 км;

Г 80 км.

35. У будові Українських Карпат, що належать до тектонічних зон Флішевих Карпат науковці виділяють чотири яруси, з яких третій, який сформований товщами флішу за віком є:

А протерозойським;

Б палеозойським;

В мезозойсько-палеогеновим;

Г палеогеново-неогеновим.

36. Метаморфічні гнейсово-сланцеві і кварцито-сланцеві породи, які в окремих місцях прорвані гранітами магматичного походження, формують ярус порід у Карпатах:

А протерозойський;

Б палеозойський;

В мезозойсько-палеогеновий;

Г неогеново-плейстоценовий.

37. Товщі відкладень якого віку були піддані процесам герцинського етапу горотворення, що привело до утворення гірської складчастої країни, яку у наукових джерелах називають Пракарпатами?

А протерозойського (1700–800 млн. років);

Б палеозойського (500–240 млн років);

В мезозойсько-палеогенового (200–35 млн. років) ;

Г неогеново-плейстоценового (25–2 млн. років).

38. Моласові товщі неогенового віку залягають в основному у межах

А Мармароського масиву;

Б Скибової зони Карпат;

В Дуклянської зони Карпат;

Г крайових прогинів.

39. Межа між Внутрішніми і Зовнішніми (Флішевіми) Карпатами проходить по:

А Передкарпатському крайовому прогину;

Б Закарпатському крайовому прогину;

В Закарпатському глибинному розлому;

Г гряді похованих вулканів.

40. Тектонічний розлом, який розділяє Внутрішні і Зовнішні (Флішеві) Карпати простягається вздовж:

А зони Пенінських стрімчаків;

Б Зовнішньої зони Передкарпатського крайового прогину;

В Кросненської зони Карпат;

Г Скибової зони Карпат.

41. Флішеві товщі Зовнішніх Карпат за віком здебільшого:

А тріасові та юрські;

Б юрські та крейдові;

В крейдові та палеогенові;

Г палеогенові та неогенові.

42. У межах Українських Карпат до тектонічних зон Зовнішніх (Флішевих) Карпат не належить:

А Скибова зона Карпат;

Б Кросненська зона Карпат;

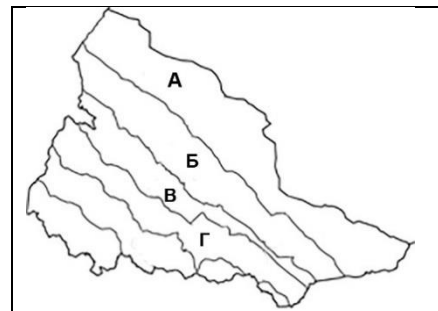
В зона Полонинсько-Чорногірських покривів;

Г Чоп-Мукачівська западина.

- 43.** Зовнішній край Українських Карпат прилягає до Західноєвропейської та Східноєвропейської платформ:
- А** Скибовою зоною Карпат;
 - Б** Зовнішньою зоною Передкарпатського крайового прогину;
 - В** Внутрішньою зоною Передкарпатського крайового прогину;
 - Г** зоною Пенінських стрімчаків.
- 44.** Зовнішню антиклінальною у межах Українських Карпат є зона:
- А** Скибова;
 - Б** Дуклянська;
 - В** Кросненська;
 - Г** Магурська.
- 45.** Центральною синклінальною у межах Українських Карпат є зона:
- А** Скибова;
 - Б** Дуклянська;
 - В** Кросненська;
 - Г** Магурська.
- 46.** До Внутрішніх антиклінальних флішевих покривів Українських Карпат не належить:
- А** Скибовий;
 - Б** Дуклянський;
 - В** Поркулецький;
 - Г** Магурський.
- 47.** У межах Українських Карпат до тектонічних зон Внутрішніх Карпат не належить:
- А** Мармароський масив;
 - Б** Внутрішня зона Передкарпатського крайового прогину;
 - В** зона Мармароських стрімчаків;
 - Г** зона Пенінських стрімчаків.
- 48.** Тектонічна структура складена комплексом метаморфічних утворень протерозойсько-ранньопалеозойського віку:
- А** зона Пенінських стрімчаків;
 - Б** Мармароський масив;
 - В** Кросненська зона Карпат;
 - Г** Чоп-Мукачівська западина.
- 49.** Ефузивний неогеновий вулканізм (10–12 млн років тому) проявився вздовж Припанонського глибинного розлому у межах:
- А** зони Пенінських стрімчаків;
 - Б** Мармароського масиву;
 - В** Кросненської зони Карпат;
 - Г** Чоп-Мукачівської западини.
- 50.** Вздовж Закарпатського глибинного розлому в пліоцені (5–2 млн років тому) тривав андезитовий вулканізм. З ним пов'язане утворення:
- А** зони Пенінських стрімчаків;
 - Б** Мармароський масив;
 - В** Вигорлат-Гутинського вулканічного пасма;
 - Г** гряди похованих вулканів.
- 51.** На основі багаторічних досліджень у межах Українських Карпат прийнято виділяти геоморфологічних областей:
- А** 4;
 - Б** 6;
 - В** 7;
 - Г** 12.

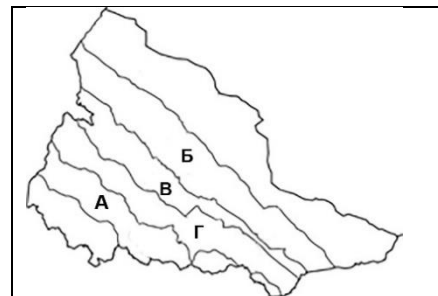
52. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі геоморфологічну область Зовнішньофлішевих Карпат:

- А
- Б
- В
- Г



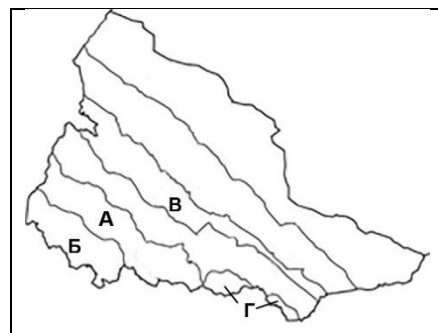
53. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі геоморфологічну область Полонинсько-Чорногірських Карпат:

- А
- Б
- В
- Г



54. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі геоморфологічну область Закарпатського низькогір'я:

- А
- Б
- В
- Г



55. На скільки підобластей поділяється більшість геоморфологічних областей Українських Карпат?

- А 2;
- Б 3;
- В 4;
- Г 5.

56. У межах якої з геоморфологічних областей Українських Карпат виділяють дві підобласті?

- А Закарпатського низькогір'я;
- Б Зовнішньофлішевих Карпат;
- В Передкарпатської передгірної височини;
- Г Полонинсько-Чорногірських Карпат.

57. У межах якої з геоморфологічних областей Українських Карпат виділяють три підобласті?

- А Закарпатського низькогір'я;
- Б Мармароського кристалічного масиву;
- В Вододільно-Верховинських Карпат;
- Г. Закарпатської низовини.

58. У межах якої геоморфологічні підобласті виділяється підобласть Скибових Горган?:

- А Закарпатського низькогір'я;
- Б Зовнішньофлішевих Карпат;
- В Передкарпатської передгірної височини;
- Г Полонинсько-Чорногірських Карпат.

59. У межах якої геоморфологічні підобласті виділяється підобласть Сянсько-Ріцької верховини?

- А Закарпатського низькогір'я;
- Б Зовнішньофлішевих Карпат;

- В** Вододільно-Верховинських Карпат;
Г Полонинсько-Чорногірських Карпат.
- 60.** У межах якої геоморфологічної підобласті виділяється підобласть Гринявсько-Яловичорських Карпат?
А Закарпатського низькогір'я;
Б Передкарпатської передгірної височини;
В Вододільно-Верховинських Карпат;
Г Полонинсько-Чорногірських Карпат.
- 61.** В основі Передкарпатської передгірної височини лежить:
А Скибова зона Карпат;
Б крайовий прогин;
В Кросненська зона Карпат;
Г зона Полонинсько-Чорногірських покривів.
- 62.** Ще 10–5 млн. років тому тектонічна зона Передкарпатського крайового прогину разом із південно-західною частиною Східноєвропейської була затоплена морем:
А Зовнішнім;
Б Тортонським;
В Пракарпатським;
Г Сарматським.
- 63.** До хребтів Карпат приляє зона Передкарпатського крайового прогину:
А Зовнішня;
Б Внутрішня (Бориславсько-Покутська);
В Більче-Волицька;
Г епіплатформа.
- 64.** У межах Передкарпатської передгірної височини **НЕ** виділяють підобласті:
А Приподільського Передкарпаття;
Б Прибескидського Передкарпаття;
В Пригорганського Передкарпаття;
Г Покутсько-Буковинського Передкарпаття.
- 65.** Прибескидське Передкарпаття простягається від українсько-польського кордону до річки:
А Стрий;
Б Свічі;
В Чечви;
Г Лімниці.
- 66.** Найбільші висоти (до 519 м) фіксуються у Прибескидському Передкарпатті у межах височини:
А Присвічанської;
Б Гвіздської;
В Радицької;
Г Войнилівської.
- 67.** Вершини з висотами понад 600 м є у межах:
А Покутсько-Буковинського Передкарпаття;
Б Прибескидського Передкарпаття;
В тільки Пригорганського Передкарпаття;
Г усіх трьох підобластей Передкарпатської передгірної височини.
- 68.** Гора Клива (869 м) знаходиться у межах:
А Радицької височини;
Б Майданського горбогір'я;
В Слобода-Рунгурського горбогір'я;
Г Гвіздськського горбогір'я.
- 69.** Вершина гори Клива є найвищою точкою:
А Покутсько-Буковинського Передкарпаття;
Б Прибескидського Передкарпаття;
В тільки Пригорганського Передкарпаття;

Г усієї Передкарпатської передгірної височини.

70. У Пригорганському Передкарпатті висоти понад 800 м фіксуються також у межах:

А Присвічанської височини;

Б Войнилівської височини;

В Слобода-Рунгурського горбогір'я;

Г Гвіздськського горбогір'я.

71. Розділяє Пригорганську та Покутсько-Буковинську підобласті Передкарпаття річка:

А Рибниця;

Б Свіча;

В Черемош;

Г Лючка.

72. Абсолютні висоти точок поверхні у межах Покутсько-Буковинське Передкарпаття сягають до:

А 450 м;

Б 550 м;

В 650 м;

Г 750 м.

73. Велика складчаста область антиклінального типу, в основі якої залягає Скибова тектонічна зона, та частина Бориславсько-Покутського покриву Внутрішньої зони крайового прогину:

А Зовнішньофлішеві Карпати;

Б Українські Східні Besкиди;

В Скибові Горгани;

Г Вододільно-Верховинські Карпати.

74. До Зовнішньофлішевих Карпат належать підобласті:

А Свидовецько-Чорногірська;

Б Сянсько-Ріцька верховина;

В Українські Східні Besкиди;

Г Привододільні Горгани.

75. До Зовнішньофлішевих Карпат належать підобласті:

А Гринявко-Яловичорські Карпати;

Б Бистрице-Селятинського низькогір'я;

В Полонинське пасмо;

Г Скибові Горгани.

76. До Зовнішньофлішевих Карпат *не* належить підобласть:

А Покутсько-Буковинські Карпати;

Б Солотвинське низькогір'я;

В Українські Східні Besкиди;

Г Скибові Горгани.

77. Частина Бориславсько-Покутського покриву Внутрішньої зони крайового прогину лежить в основі прилеглих до височини хребтів підобласті:

А Покутсько-Буковинських Карпат;

Б Солотвинського низькогір'я;

В Українських Східних Besкидів;

Г Скибових Горган.

78. Загальною особливістю рельєфу є переважання відносно невисоких хребтів (800–1200 м над рівнем моря), поширення скель-останців, які здебільшого утворені масивними ямненськими пісковиками (скелі Бубниця, Ямельниця, Тишівниця, Кам'янки, гори Ключ):

А Покутсько-Буковинські Карпати;

Б Сянсько-Ріцька верховина;

В Українські Східні Besкиди;

Г Скибові Горгани.

79. Межу між Українськими Східними Besкидами та Скибовими Горганамии проводять по річці:

A Опір;

B Лужанка;

B Мізунка;

Г Лімниця.

80. Найвищою вершиною Українських Східних Besкидів з відміткою 1362 м є:

A Парашка;

B Магура;

B Видноха;

Г Яворина.

81. Найвища вершина Українських Східних Besкидів знаходиться у частині підобласті яку називають Besкидами:

A Верхнодністерськими;

B Стрийськими;

B Сколівськими;

Г Болехівськими.

82. Гора Сивуля Велика — найвища вершина:

A Вододільно-Верховинських Карпат;

B Зовнішньофлішевих Карпат;

B Полонинсько-Чорногірських Карпат;

Г Закрпатського низькогір'я.

83. Гора Сивуля Велика знаходиться у геоморфологічній підобласті:

A Покутсько-Буковинських Карпат;

B Привододільні Горгани;

B Українські Східні Besкидів;

Г Скибових Горган.

84. Основною характерною ознакою середньовисотних вершин є наявність суцільних кам'яних розсіпів пісковиків, здебільшого світлосірого кольору, які виходять на поверхню у привершинній частині хребтів і масивів, але інколи опускаються у вигляді язиків до долин гірських потоків у геоморфологічній підобласті:

A Покутсько-Буковинські Карпати;

B Рахівських гір;

B Українські Східні Besкиди;

Г Скибові Горгани.

85. Межу між Скибовими Горганамии та Покутсько-Буковинськими Карпатами проводять по річці:

A Буківець;

B Лужанка;

B Білий Черемош;

Г Лімниця.

86. Вкажіть вершини Скибових Горган, які мають висоти понад 1800 м:

A Парашка, Молода;

B Висока, Ігровець;

B Видноха, Петрос;

Г Клива, Довбушанка.

87. Вкажіть вершини Скибових Горган, які мають висоти понад 1700 м:

A Парашка, Молода;

B Синяк, Хом'як;

B Яйко Ілемське, Петрос;

Г Попадя, Грофа.

88. Вкажіть вершини Скибових Горган, які мають висоти понад 1700 м:

A Пареньки, Молода;

B Синяк, Хом'як;

В Яйко Ілемське, Явірник;

Г Ротил, Грегит.

89. Висоти вершин зазвичай сягають 800–1200 м, досить поширені скельні останці (Протяті камені, Писаний Камінь, скелі Кінашки, скелі Сокільського, Терношори) у:

А Покутсько-Буковинських Карпатах;

Б Сянсько-Ріцька верховина;

В Українських Східні Besкиди;

Г Скибові Горгани.

90. Скибова зона лежить тільки в основі найвищих хребтів підобласті:

А Покутсько-Буковинські Карпати;

Б Чивчинських гір;

В Українські Східні Besкиди;

Г Скибових Горган.

91. Найвища точка усіх Покутських Карпат (1223 м) – гора:

А Магура;

Б Муралевиця;

В Писаний Камінь;

Г Лисина Космацька.

92. Найвища точка усіх Покутсько-Буковинських Карпат – гора:

А Магура;

Б Синиця;

В Осередок;

Г Лунгул.

93. Скельні останці Писаний Камінь, Сокільського хребта, Терношори знаходяться у:

А Буковинських Карпатах;

Б Довбушанських Горганах;

В Покутських Карпатах;

Г Запрутських Горганах.

94. Скельні останці Протяті камені, скелі Кінашки, Скам'яніла Багачка знаходяться у:

А Буковинських Карпатах;

Б Довбушанських Горганах;

В Покутських Карпатах;

Г Запрутських Горганах.

95. Карпатський головний вододіл, що розділяє Карпати на два макросхили, проходить у:

А Вододільно-Верховинських Карпатах;

Б Покутсько-Буковинських Карпатах;

В Українських Східних Besкидах;

Г Чивчинських горах.

96. В основі Вододільно-Веховинських Карпат лежить тектонічна зона:

А Скибова;

Б Дуклянська;

В Кросненська;

Г Магурська.

97. Кросненську тектонічну зону ще називають:

А Зовнішньою синклінальною;

Б Центральною синклінальною;

В Зовнішньою антиклінальною;

Г Внутрішньою антиклінальною.

98. Назва Вододільно-Верховинські Карпати пов'язана з тим, що тут проходить Карпатський Головний вододіл, який розділяє басейни:

А Дністра і Тиси;

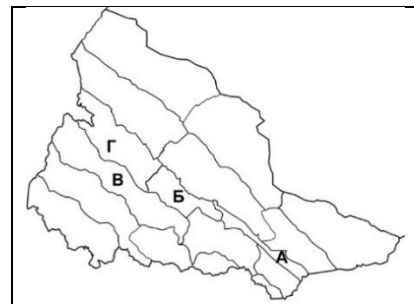
Б Сірету і Прута;

В Прута і Тиси;

Г Сірету і Тиси.

99. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі геоморфологічну підобласть Сянсько-Ріцької верховини:

- А
- Б
- В
- Г



100. Північно-західну частину Вододільно-Веховинських Карпат займає підобласть:

- А Покутсько-Буковинські Карпати;
- Б Сянсько-Ріцька верховина;
- В Привододільні Горгани;
- Г Бистрице-Селятинського низькогір'я.

101. Підобласть Сянсько-Ріцької верховини відділяється від Привододільних Горган долиною річки:

- А Довжина;
- Б Свіча;
- В Ріка;
- Г Лючка.

102. Осьову частину підобласті Сянсько-Ріцької верховини займає:

- А Верховинський вододільний хребет;
- Б хребет Пішконя;
- В хребет Кам'янки;
- Г Лючка.

103. На Верховинському вододільному хребті знаходиться найвища (1408 м) точка Львівської області – гора:

- А Старостина;
- Б Чорна Ріпа;
- В Пікуй;
- Г Дрогобицький Камінь.

104. У верхів'ях Сяну на висоті 852 м знаходиться перевал, через який проходить залізниця і шосе, що з'єднують Ужгород і Самбір:

- А Латірський;
- Б Ужоцький;
- В Середньовецький;
- Г Бескидський.

105. Автомобільний шлях міжнародного значення Київ – Чоп проходить через перевал:

- А Латірський;
- Б Ужоцький;
- В Середньовецький;
- Г Бескидський.

106. Гора Братківська з абсолютною висотою 1788 м та ще ціла група вершин з висотами понад 1700 м знаходяться у межах підобласті:

- А Східних Бескидів;
- Б Сянсько-Ріцька верховина;
- В Привододільні Горгани;
- Г Бистрице-Селятинського низькогір'я.

107. Серед вершин Привододільних або Внутрішніх Горган висоту понад 1700 має вершина:

- А Кам'янка;
- Б Канч;
- В Вишківський Горган;
- Г Стримба.

108. Серед вершин Привододільних або Внутрішніх Горган висоту понад 1700 має вершина:

- А Довга;

Б Негровець (Піняш);

В Плоска;

Г Стримінос.

109. Гора Довга з абсолютною висотою 1371 м та ще декілька вершин з висотами понад 1200 м знаходяться у межах підобласті:

А Скибові Горгани;

Б Сянсько-Ріцька верховина;

В Привододільні Горгани;

Г Бистрице-Селятинського низькогір'я.

110. Бистрице-Селятинське низькогір'я сформоване системою улоговин та низькогірними прилеглими хребтами, віддаляється від вододілу і вузькою смугою тягнеться до села Селятина поблизу кордону:

А українсько-молдовського;

Б українсько-румунського;

В українсько-угорського;

Г українсько-словацького.

111. Морфоструктурно ця геоморфологічна область являє собою горст-антиклінальні хребти, які відповідають Внутрішній антиклінальній тектонічній зоні Флішевих Карпат. Складені вони потужною товщею декількох покривів переважно крейдового та палеогенового флішу з переважанням щільних пісковиків:

А Покутсько-Буковинські Карпати;

Б Полонинсько-Чорногірські Карпати;

В Українські Східні Beskidy;

Г Вулканічно-Верхньотисенські Карпати.

112. Найвищі масиви Полонинсько-Чорногірських Карпат:

А Черногора і Свидовець;

Б Черногора і Красна;

В Боржава і Свидовець;

Г Рівна і гори Гриняви.

113. Найбільше виражені сліди діяльності гірських льодовиків, що лежали у високогір'ї в епоху четвертинних зледенінь у масивах Полонинсько-Чорногірських Карпат:

А Черногора і Свидовець;

Б Черногора і Красна;

В Боржава і Свидовець;

Г Рівна і Гори Гриняви.

114. У межі геоморфологічної області Полонинсько-Чорногірських Карпат не входить підобласть:

А Полонинського пасма;

Б Свидовецько-Чорногірська;

В Чивчинських гір;

Г Гринявсько-Яловичорська.

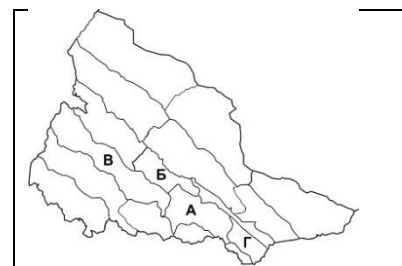
115. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі геоморфологічну підобласть Полонинського пасма:

А

Б

В

Г



116. Вкажіть полонину, яка не входить до підобласті Полонинського пасма:

А Полонина Рівна;

Б Полонина Яровиця;

В Полонина Красна;

Г Полонина Боржава.

117. Вкажіть найвищу за висотами вершин полонину підобласті Полонинського пасма:

- А** Полонина Рівна;
- Б** Полонина Яровиця;
- В** Полонина Красна;
- Г** Полонина Боржава.

118. Вкажіть найвищу вершину геоморфологічної підобласті Полонинського пасма:

- А** Великий Верх;
- Б** Стій;
- В** Лютянська Голиця;
- Г** Гостра Гора.

119. Вкажіть полонину у межах якої, у низькогірній частині, виділяється Угольсько-Широколужанський масив з вапняковими стрімчачками:

- А** Полонина Рівна;
- Б** Полонина Свидовець;
- В** Полонина Красна;
- Г** Полонина Боржава.

120. Полонина Красна межує зі Свидовецько-Чорногірською підобластю Полонинсько-Чорногірських Карпат по річці:

- А** Тересва;
- Б** Чорна Тиса;
- В** Терєбля;
- Г** Біла Тиса.

121. У межах геоморфологічної області Полонинсько-Чорногірських Карпат льодовикові кари, трогові долини, вершини з висотами понад 1800 м є у підобласті:

- А** Полонинського пасма;
- Б** Свидовецько-Чорногірській;
- В** Рвхівських гір;
- Г** Гринявсько-Яловичорській.

122. Гора Близниця Велика – найвища вершина масиву Українських Карпат:

- А** Свидовець;
- Б** Черногора;
- В** Скибові Горгани;
- Г** Чивчинські гори.

123. Які схили Свидовця прорізані річками на чотири видовжені майже на два десятки кілометрів відрогі?

- А** південно-східні;
- Б** північно-західні;
- В** південно-західні;
- Г** північно-східні.

124. Найвищий масив Українських Карпат:

- А** Свидовець;
- Б** Черногора;
- В** Боржава;
- Г** Чивчинські гори.

125. Масиви Свидовця і Черногори розділяє річка:

- А** Тересва;
- Б** Чорна Тиса;
- В** Кісва;
- Г** Біла Тиса.

126. На заході масиву Черногора височіє дещо відокремлена великою сідловиною та середньовисотними підняттями від Говерли вершина – двотисячник:

- А** Піп Іван;
- Б** Гутин Томнатик;
- В** Петрос;

Г Бребенескул.

127. Гора Гутин Томнатик (2016 м) знаходиться у масиві Українських Карпат:

А Свидовець;

Б Черногора;

В Рахівські гори;

Г Чивчинські гори.

128. У 30-х роках ХХ ст. була побудована, а у теперішній час відновлюється, астрономічна обсерваторія на горі:

А Піп Іван;

Б Гутин Томнатик;

В Петрос;

Г Бребенескул.

129. До Черногори належить вершина на стику Івано-Франківської та Закарпатської областей і Румунії – гора:

А Смотрич;

Б Менчул;

В Перехрест;

Г Стіг.

130. Найвища точка Чернівецької області – гора Яровиця (1574 м) знаходиться у підобласті:

А Полонинського пасма;

Б Свидовецько-Черногірській;

В Чивчинських гір;

Г Гринявсько-Яловичорській.

131. Гринявсько-Яловичорська підобласть межує зі Свидовецько-Черногірською підобластю Полонинсько-Черногірських Карпат по річці:

А Білий Черемош;

Б Чорна Тиса;

В Чорний Черемош;

Г Біла Тиса.

132. Найвища вершина Гринявсько-Яловичорської підобласті – гора:

А Скупова;

Б Пнев'є;

В Яровиця;

Г Похребтина.

133. Гори Гриняви і Яловичори розділяє річка:

А Білий Черемош;

Б Сарата;

В Чорний Черемош;

Г Путила.

134. У геологічному відношенні це склепінчато-брилова герцинська за віком споруда, яка утворена дуже давніми метаморфічними породами докембрію і палеозою, що перекриті осадовими частково метаморфізованими відкладами мезозою та палеогену:

А Вигорлат-Гутинське низькогір'я;

Б Бистрице-Селятинське низькогір'я;

В Гринявсько-Яловичорські Карпати;

Г Мармароський кристалічний масив.

135. У межах української частини Мармароського масиву виділяються два фрагменти:

А Діловецькі і Чивчинські гори;

Б Рахівські гори і Гоцувські Альпи;

В Рахівські і Чивчинські гори;

Г Рахівські гори і Солотвинське низькогір'я.

136. Гора Піп Іван Мармароський – 1938 м знаходиться у масиві Українських Карпат:

А Свидовець;

Б Черногора;

В Рахівські гори;

Г Чивчинські гори.

137. Гора Гнатася знаходиться у масиві Українських Карпат:

А Свидовець;

Б Черногора;

В Скибові Горгани;

Г Чивчинські гори.

138. Найбільш порізана льодовиковими карами у Рахівських горах вершина:

А Петрос Мармароський;

Б Піп Іван Мармароський;

В Берлібашка (Лотундур);

Г Гнатася.

139. Розчленовують північно-східні схили головного хребта Чивчинських гір на численні відроги верхів'я:

А Чорного і Білого Черемошів;

Б Сарати і Путили;

В Чорного Черемошу і Білої Тиси;

Г Путили і Сучави.

140. Зірваним від основи давнім конусом вулкану у Чивчинських горах є вершина:

А Чорний Діл;

Б Сулигул;

В Чивчин;

Г Гнатася.

141. Область Закарпатського низькогір'я течією річки Ріка нижче села Липча розділяється на підобласті Вуканічних Карпат (Вигорлат-Гутинського низькогір'я) та:

А Березне-Липчанської міжгірної долини;

Б Закарпатської рівнини;

В Солотвинського низькогір'я;

Г Берегівського вулканічного горбогір'я.

142. Вершина Бужора – 1086 м – найвища точка усього Вигорлат-Гутинського хребта знаходиться у масиві:

А Вигорлат;

Б Маковиця;

В Тупий;

Г Великий Діл.

143. Добре збережений кратер згаслого вулкана знаходиться на вершині гори:

А Обавський Камінь;

Б Маковиця;

В Анталовицька Поляна;

Г Бужора.

143. У геологічному відношенні це низькогір'я відповідає Солотвинській западині, яка складена порівняно молодими, винесеними з гір відкладами (моласами), зімнутими у широкі антиклінальні складки, які ускладнені проявами соляно-купольної тектоніки:

А Березне-Липчанське;

Б Закарпатське;

В Солотвинське;

Г Берегівське.

144. Найбільші висоти для усього Солотвинського низькогір'я характерні для хребта Черлений Камінь. Найвищою (872 м) тут є вершина:

А Обавський Камінь;

Б Чова Новоселицька;

В Зелений Камінь;

Г Велика Берегівська.

145. Найвища точка Закарпатської рівнини має висоту 368 м:

- А Шаланський Гельмець;
- Б Юлівська гора;
- В Велика Берегівська;
- Г Чорна гора.

146. Абсолютні висоти Притисенської рівнини коливаються переважно у межах:

- А 100–120 м;
- Б 200–300 м;
- В 250–350 м
- Г 400–500 м.

147. Формування Берегівського горбогір'я пов'язано з:

- А проявом тріщинного вулканізму;
- Б горстовим підняттям;
- В проявом вулканізму кратерного типу
- Г проявами соляно-купольної тектоніки.

148. Найбільша середньорічна величина сонячної радіації (понад 4000 МДж/м²) серед природних областей Українських Карпат характерна для:

- А Полонинсько-Чорногірських Карпат;
- Б Передкарпаття;
- В Вулканічного Закарпаття;
- Г Закарпатської рівнини.

149. Найбільша середньорічна величина радіаційного балансу (понад 1700 МДж/м²) серед територій Українських Карпат характерна для:

- А північно-західного Передкарпаття;
- Б центральної частини Передкарпаття;
- В південно-західного Закарпаття;
- Г південно-східного Закарпаття.

150. Найменша середньорічна величина радіаційного балансу (менше 1000 МДж/м²) серед територій Українських Карпат характерна для:

- А північно-західного Передкарпаття;
- Б центральної частини Передкарпаття;
- В Закарпатського низькогір'я;
- Г висот понад 1400 м.

151. У гірських районах Українських Карпат прихід і витрата сонячної енергії суттєво відрізняються від рівнинних. Це зумовлено передусім відмінностями у:

- А абсолютній висоті;
- Б прозорості і вологості повітряних мас;
- В у хмарності;
- Г характері вітрового режиму.

152. У гірських районах Українських Карпат частка поглинутої земною поверхнею сонячної радіації від сумарної в горах суттєво відрізняються від рівнинних. Це зумовлено передусім відмінностями у:

- А тривалості існування снігового покриву;
- Б прозорості і вологості повітряних мас;
- В у хмарності;
- Г характері вітрового режиму.

153. Українські Карпати впродовж року здебільшого перебувають у смузі:

- А пониженого тиску;
- Б підвищеного тиску;
- В нормального тиску;
- Г низького тиску.

154. У холодний період (з жовтня по травень) територію гір захоплює могутній виступ:

- А Азорського максимуму;
- Б Азіатського антициклону;
- В Арктичного антициклону;
- Г Афганського мінімуму.

155. У теплий період року Українські Карпати захоплює відріг:

- А Азорського максимуму;

Б Азіатського антициклону;

В Арктичного антициклону;

Г Афганського мінімуму.

156. Весняні заморозки та осінні приморозки зазвичай спричинені впливом:

А Азорського максимуму;

Б Азіатського антициклону;

В Арктичних антициклонів;

Г Афганського мінімуму.

157. Західні і північно-західні атлантичні циклони найбільш активно впливають на погоду Українських Карпат:

А взимку;

Б весною;

В влітку;

Г восени.

158. Гірсько-долинні вітри влітку мають добре виражену добову періодичність. Удень вони дмуть:

А вниз схилами гір у долину;

Б вгору по гірських схилах;

В у сторону прилеглих рівнини;

Г з верхньої частини у горло долини.

159. Найвисокогірнішою в Українських Карпатах є сніголавинна метеорологічна станція:

А Плай;

Б Яремче;

В Рахів;

Г Пожижевська.

160. Середня температура січня становить -3°C і менше у:

А середньогір'ї Карпат;

Б Передкарпатті;

В високогір'ї Карпат;

Г низовинному Закарпатті.

161. Середня температура липня становить $+18...+19^{\circ}\text{C}$ у:

А середньогір'ї Карпат;

Б Передкарпатті;

В високогір'ї Карпат;

Г низовинному Закарпатті.

162. Середня температура січня становить на найвищих вершинах Чорногори та Свидовця становлять близько:

А -3° ;

Б -5° ;

В -8° ;

Г -12° .

163. Середня температура липня у поясі Карпатських гір до висоти 1500 м знижується до:

А $+20^{\circ}$;

Б $+18^{\circ}$;

В $+10^{\circ}$;

Г $+2^{\circ}$.

164. У замкнутих котловинах часто застоюється важке холодне повітря і температура може бути на 10° нижча, ніж у навколишніх горах і вищих шарах тропосфери. Це явище називається:

А інверсією температур;

Б амплітудою температур;

В парадоксом температур;

Г градієнтом температур.

165. Початком метеорологічної весни вважають період, коли середньодобові температури повітря стійко переходять через 0° . Найраніше він настає у третій декаді лютого у:

А середньогір'ї Карпат;

Б Передкарпатті;

В високогір'ї Карпат;

Г низовинному Закарпатті.

166. Активний розвиток більшості видів рослин починається весною лише при переході середньодобової температури через:

А +20°;

Б +15°;

В +10°;

Г + 5°.

167. Активний розвиток більшості видів рослин починається у Передкарпатті зазвичай з:

А початку квітня;

Б кінця квітня;

В початку травня;

Г середини травня.

168. Середньорічна кількість опадів становить до 1500 мм і більше у:

А середньогір'ї Карпат;

Б Передкарпатті;

В високогір'ї Карпат;

Г Закарпатті.

169. Смуга високих передгір'їв з висотами 300—600 м щорічно мають кількість опадів до:

А 1200 мм;

Б 800 мм;

В 700 мм;

Г 600 мм.

170. Річний хід опадів на всій території Українських Карпат має подібний характер. Більша частина їх випадає у теплу пору року:

А 80—90%;

Б 70—80%;

В 50—70%;

Г 50—60%.

171. За три зимові місяці опадів випадає в Українських Карпатах:

А 800—1200 мм;

Б 500—800 мм;

В 150—450 мм;

Г 100—200 мм.

172. Стійкий сніговий покрив зазвичай встановлюється на гірських схилах Українських Карпат:

А під кінець грудня;

Б на початку грудня;

В під кінець листопада;

Г на початку листопада.

173. Найбільшої потужності сніговий покрив досягає у кінці лютого – на початку березня. На північно-східних схилах високогірних хребтів він сягає 70—90 см, а на південно-західному і до:

А 100 см;

Б 150 см;

В 200 см;

Г 300 см.

174. Якщо на прилеглих рівнинах буває 15-30 днів у році з туманами, то в горах до:

А 180 днів;

Б 130 днів;

В 60 днів;

Г 40 днів.

175. Кліматологи виділяють на території Українських Карпат кліматичних зон з декількома підзонами і районами:

А 2;

Б 3;

В 4;

Г 6.

176. Всього річок в Українських Карпатах, що мають довжину понад 10 км, близько:

А 450;

Б 2800;

В 4500;

Г 28 000.

177. Вододіл Чорного і Балтійського морів, який проходить через Українські Карпати є частиною вододілу:

А тільки Карпатського головного;

Б річок Дністер і Стрий;

В тільки Головного Європейського;

Г Головного Європейського і Карпатського головного.

Г Бистриці.

178. У північно-західній частині Українських Карпат невелика кількість водних потоків належить до системи річки Сян — притоки:

А Дністра;

Б Тиси;

В Вісли;

Г Західного Бугу.

179. Річки північно-східного макросхилу Українських Карпат **НЕ** належать до систем:

А Вісли;

Б Дністра;

В Західного Бугу;

Г Дунаю.

180. Річки південно-західного макросхилу Українських Карпат теж несуть свої води в Дунай через систему його найбільшої притоки:

А Тиси;

Б Прута;

В Сірету;

181. Серед річок північно-східного макросхилу Українських Карпат до середніх за довжиною течії належать тільки:

А Дністер;

Б Сірет;

В Сян;

Г Прут.

182. Серед приток першого порядку Українських Карпат до басейну Дунаю **НЕ** належить:

А Стрий;

Б Сірет;

В Тиса;

Г Прут.

183. У цілому річки басейну Тиси, праві притоки Дністра, витoki Прута і Сірету відносять до річок за типом живлення:

А змішаного з переважанням підземного;

Б змішаного з переважанням дощового;

В змішаного з переважанням снігового;

Г виключно дощового.

184. Річка Сян, яка має загальну довжину 447 км, бере початок поблизу перевалу:

А Торунського;

Б Латірського;

В Верецького;

Г Ужоцького.

185. Річки В'яр (66 км) та Вишня (79 км) беруть початок у межах Передкарпатської височини і вже на території Польщі впадають у:

А Дністер;

Б Сірет;

В Сян;

Г Прут.

186. Річка Дністер – третя за довжиною течії серед річок, що протікають територією України, бере початок на схилі хребта Розлуч, поблизу села:

А Вовче;

Б Лисиче;

В Хащів;

Г Сянки.

187. Найбільшою правою притокою Дністра є:

А Свіча;

Б Стрий;

В Бистриця;

Г Лімниця.

188. Вкажіть *НЕ*правильне твердження про річку Стрий:

А до місця впадіння річки Стрий у Дністер, основна річка має на 58 км більшу довжину;

Б водність Стрия впродовж року дуже мінлива у порівнянні з Дністром;

В бере початок річка Стрий на висоті 1000 м над рівнем моря;

Г на притоках річки є ряд водоспадів (Лазний, Сопітський, Гуркало).

189. Серед карпатських приток Дністра довжину менше 100 км має:

А Свіча;

Б Луква;

В Бистриця з Бистрицею Надвірнянською;

Г Лімниця.

190. Водоспади Українських Карпат Манявський, Бухтівецький, Черникський, Марянчин, Замлакський належить до система річки:

А Лімниці;

Б Свічі;

В Лукви;

Г Бистриці.

191. Другу за величиною після Дністра систему північно-східного макросхилу Українських Карпат становить система річки:

А Латориці;

Б Прута;

В Сірету;

Г Бистриці.

192. Найбільшим витокм Черемошу є:

А Пістинька;

Б Білий Черемош;

В Чорний Черемош;

Г Путила.

193. Річка Сірет – ліва притока Дунаю бере початок у межах області:

А Львівської;

Б Івано-Франківської;

В Закарпатської;

Г Чернівецької.

194. Найбільшою лівою притокою Дунаю є:

А Прут;

Б Тиса;

В Сірет;

Г Сучава.

195. Найбільшим витокм Тиси є:

А Латориця;

Б Біла Тиса;

В Чорна Тиса;

Г Боржава.

196. Найбільшим за площею серед озер Українських Карпат є:

- А Гірське око;
- Б Синевир;
- В Бребенескул
- Г Марічейка.

197. До завального типу озер *НЕ* належить:

- А Гірське око;
- Б Мертве у Бескидах;
- В Лебедин;
- Г Синевир.

198. Найвисокогірнішим серед озер Українських Карпат є:

- А Ворочівське;
- Б Несамовите;
- В Бребенескул
- Г Марічейка.

199. Серед озер льодовикового походження до підтипу карових *НЕ* належить:

- А Герашаска;
- Б Несамовите;
- В Бребенескул
- Г Марічейка.

200. До вулканічного типу озер Карпат належить:

- А Липовецьке;
- Б Солоне;
- В Апшинецьке
- Г Ворожеска.

201. Особливо селенебезпечним є басейн річки:

- А Сян;
- Б Сірет;
- В Луква;
- Г Черемош.

202. Найбільше поширені зсуви вздовж верхньої течії річки:

- А Стрий;
- Б Дністер;
- В Сян;
- Г Тиса.

203. В основному (на 35%) видовий склад рослинності Українських Карпат представлений видами:

- А середньоевропейських широколистих лісів;
- Б високогірної флори;
- В степової флори;
- Г кримсько-кавказької флори.

204. В Українських Карпатах достатньо чітко виділяються висотні пояси рослинності:

- А передгірний дубовий, низькогірний смерековий, середньогірний буковий, субальпійський чагарниково-лучний, альпійський;
- Б передгірний смерековий, низькогірний буковий, середньогірний дубовий, субальпійський чагарниково-лучний, альпійський;
- В передгірний дубовий, низькогірний буковий, середньогірний смерековий, субальпійський чагарниково-лучний, альпійський;
- Г передгірний буковий, низькогірний дубовий, середньогірний смерековий, субальпійський чагарниково-лучний, альпійський.

205. У передгірному поясі, який піднімається до 400–600, ростуть мішані ліси, що складаються в основному з:

- А бука і ялини;
- Б ялини і ялиці;

В ялини і модрина;

Г дуба, граба, ялини.

206. Низькогірний пояс на північно-східних схилах піднімається від 500—700, а південно-західних до 1350—1450 м. У ньому домінують:

А чисті смерекові ліси;

Б високостовбурні букові, смереково-букові, грабово-букові і дубово-букові ліси;

В труднопрохідні зарості гірської сосни – жерепу та ялівцю;

Г смерекові рідколісся і криволісся.

207. Вершини Полонинсько-Чорногірських Карпат, Рахівсько-Чивчинських гір з висотами 1800—2000 м вкриті:

А чистими смерековими лісами;

Б труднопрохідними заростями гірської сосни – жерепу та ялівцю;

В низькотрав'ям утвореним біловусо-щучниковими, осоково-ситниковими угрупованнями;

Г смерековим рідколіссям та криволіссям.

208. Бурі гірсько-лісові ґрунти панують в Карпатах на висотах:

А вище 1600 м;

Б вище 1200–1400 м;

В до 600 м;

Г до 400 м.

209. Національних природних парків в межах усіх фізико-географічних областей Українських Карпат сформовано на сьогодні:

А 1;

Б 5;

В 8;

Г 11.

210. Від Подільської височини Передкарпаття відділяється річковими долинами:

А Черемошу та Прута;

Б Дністра та Прута;

В Дністра та Сірету;

Г Прута та Сірету.

211. Найвищий хребет піднімається окремими вершинами вище 1800 м у природно-географічній області Карпат:

А Передкарпатській височинній;

Б Вододільно-Верховинській;

В Зовнішньофлішевій;

Г Закарпатського низькогір'я.

212. Найбільш піднятою частиною Зовнішньофлішевих Карпат є:

А Східні Бескиди;

Б Скибові Горгани;

В Привододільні Горгани;

Г Покутсько-Буковинські Карпати.

213. Геолого-геоморфологічна будова пов'язана, головним чином, з вгнутою Центральною синклінальною тектонічною зоною в природно-географічній області Карпат:

А Передкарпатській височинній;

Б Вододільно-Верховинській;

В Зовнішньофлішевій;

Г Полонинсько-Чорногірській.

214. У рельєфі переважають низькогірні й середньогірні хребти з м'якими обрисами з абсолютними висотами 800–1200 м у природно-географічній підобласті Карпат:

А Привододільні Горгани;

Б Бистрице-Селятинського низькогір'я;

В Скибових Горган;

Г Свидовецько-Чорногірській.

- 215.** У сучасному рельєфі важливу роль відіграють полонинські поверхні вирівнювання, структурно-денудаційні форми, давньольодовикові (кари, цирки), глибокі річкові долини в природно-географічній області Карпат:
А Передкарпатській височинній;
Б Зовнішньофлішевій;
В Вододільно-Верховинській;
Г Полонинсько-Чорногірській.
- 216.** Поширені давньольодовикові форми рельєфу (цирки, моренні вали). Стрімкі схили гір глибоко (400–500 м) розчленовані річковими долинами верхів'їв рік Тиса, Чорний і Білий Черемош в природно-географічній області Карпат:
А Закарпатського низькогір'я;
Б Зовнішньофлішевій;
В Вододільно-Верховинській;
Г Мармароського кристалічного масиву.
- 217.** Березне-Липчанська міжгірна улоговина розташована в природно-географічній області Карпат:
А Закарпатського низькогір'я;
Б Зовнішньофлішевій;
В Вододільно-Верховинській;
Г Мармароського кристалічного масиву.
- 218.** Із природоохоронних об'єктів державного значення тут знаходяться: Галицький НПП, Княздвірський ботанічний заказник, гідрологічний заказник «Турова дача», ландшафтний заказник «Цецине»:
А Передкарпатській височинній;
Б Вододільно-Верховинській;
В Зовнішньофлішевій;
Г Закарпатського низькогір'я.
- 219.** Масив Чорна Гора Карпатського біосферного заповідника поблизу м. Виноградова розміщений в природно-географічній області Карпат:
А Закарпатського низькогір'я;
Б Зовнішньофлішевій;
В Вододільно-Верховинській;
Г Мармароського кристалічного масиву.
- 220.** Карпатський національний природний парк (північна частина НПП), національні природні парки «Сколівські Бескиди», «Гуцульщина», Вижницький знаходяться в природно-географічній області Карпат:
А Закарпатського низькогір'я;
Б Зовнішньофлішевій;
В Вододільно-Верховинській;
Г Мармароського кристалічного масиву.
- 221.** У якій природно-географічній області Карпат знаходиться велика частина Карпатського біосферного заповідника (два масиви, включаючи Кузійський)?
А Привододільні Горган;
Б Мармароського кристалічного масиву;
В Скибових Горган;
Г Свидовецько-Чорногірській.
- 222.** У якій природно-географічній області Карпат знаходиться велика частина Карпатського біосферного заповідника (три масиви, включаючи Угольсько-Широколужанський та Свидовецький), Карпатський національний природний парк?
А Передкарпатській височинній;
Б Зовнішньофлішевій;
В Вододільно-Верховинській;
Г Полонинсько-Чорногірській.

223. Єдиний в Україні музей екології гір та історії природокористування в Українських Карпатах розміщений в природно-географічній області Карпат:

А Закарпатського низькогір'я;

Б Зовнішньофлішевій;

В Вододільно-Верховинській;

Г Мармароського кристалічного масиву.

224. У межах якого НПП розміщена гора Кремінець, де встановлена стела стику 3-х кордонів?

А Синеvir;

Б “Зачарований край”;

В Ужанський;

Г Черемоський.

225. У межах якого НПП розміщений хребет Чорний Діл, який складений палеозойськими кварцитами, кристалічними сланцями, вапняками?

А Вижницький;

Б “Зачарований край”;

В Верховинський;

Г Черемоський.

226. НПП Верховинський та Черемоський охоплюють значну частину території у природно-географічній підобласті Карпат:

А Привододільні Горган;

Б Бистрице-Селятинського низькогір'я;

В Чивчинській;

Г Рахівських гір.

227. У межах природно-географічної області розміщені Долина нарцисів Карпатського біосферного заповідника, НПП “Зачарований край”:

А Закарпатського низькогір'я;

Б Зовнішньофлішевій;

В Вододільно-Верховинській;

Г Мармароського кристалічного масиву.

228. У межах якого НПП розміщено заповідне болото Глуханя поблизу с. Негровець?

А «Синеvir»;

Б “Зачарований край”;

В Верховинський;

Г Черемоський.

229. Який НПП охоплює частини території Запрутських Горган та Покутських Карпат?

А Верховинський;

Б “Зачарований край”;

В Гуцульщина;

Г Черемоський.

230. У межах якого НПП найвищою є вершина Грегит (1471 м)?

А «Гуцульщина»;

Б “Зачарований край”;

В Верховинській;

Г Черемоський.

231. У межах якого природо-заповідного об'єкта охороняється передусім реліктова сосна кедрова європейська?

А НПП Синеvir;

Б заповідника “Горгани”;

В Верховинського НПП;

Г Черемоського НПП.

232. У межах якого природо-заповідного об'єкта знаходиться Молочнобрatський карстовий масив, хребет Чорний Діл?

А НПП «Синеvir»;

Б заповідника “Горгани”;

В Верховинського НПП;

Г Черемоського НПП.

233. У межах якого природо-заповідного об'єкта знаходяться найглибша карстова печера, карстовий міст?

А НПП «Синевир»;

Б Карпатського біосферного заповідника”;

В Верховинського НПП;

Г Карпатського НПП.

234. У межах якого природо-заповідного об'єкта знаходяться найбільші ділянки букових та буково-ялицевих пралісів?

А НПП Синевир;

Б Карпатського біосферного заповідника”;

В Верховинського НПП;

Г Ужанського НПП.

235. У межах якого природо-заповідного об'єкта знаходяться Буковинські водоспади?

А НПП «Сколівські Beskidi»;

Б НПП “Синьогора”;

В Верховинського НПП;

Г Вишнецького НПП.

236. У межах якого НПП знаходиться заповідне болото «Чорне багно»?

А «Гуцульщина»;

Б “Зачарований край”;

В Верховинській;

Г Черемоській.

237. Єдиний в Українських Карпатах державний природний заповідник знаходиться у природно-географічній підобласті Карпат:

А Привододільні Горган;

Б Бистрице-Селятинського низькогір'я;

В Скибових Горган;

Г Свидовецько-Чорногірській.

238. У якій природно-географічній області Карпат знаходиться частина Карпатського біосферного заповідника, національні природні парки «Синевир» та Ужанський?

А Передкарпатській височинній;

Б Вододільно-Верховинській;

В Зовнішньофлішевій;

Г Полонинсько-Чорногірській.

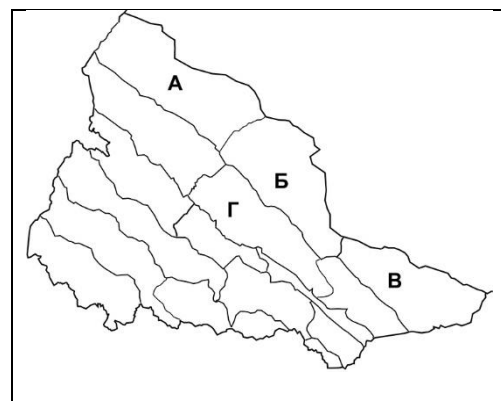
239. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі Прибескидського Передкарпаття:

А

Б

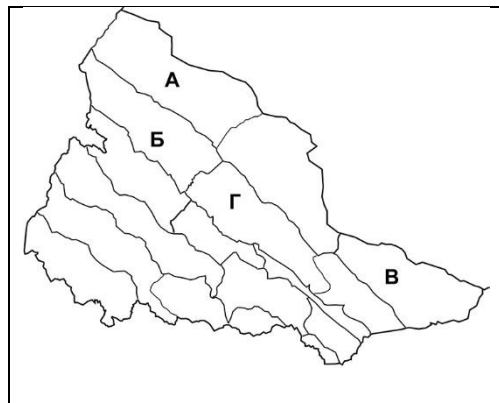
В

Г



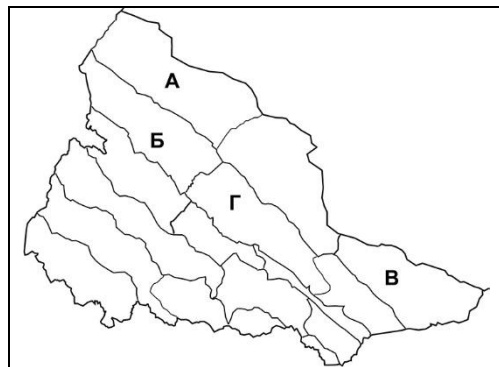
240. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі Покутсько-Буковинське Передкарпаття:

- А
- Б
- В
- Г



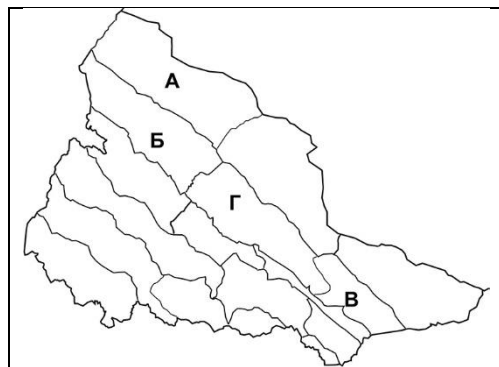
241. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі Українські Східні Бескиди:

- А
- Б
- В
- Г



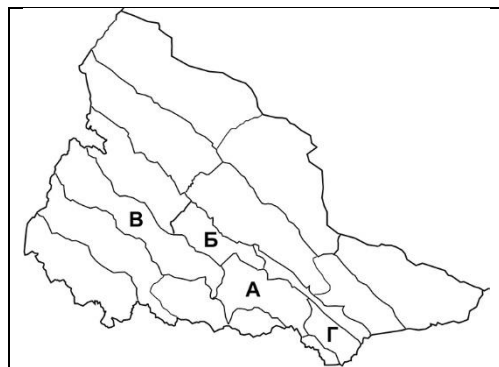
242. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі Скибові Ґоргани:

- А
- Б
- В
- Г



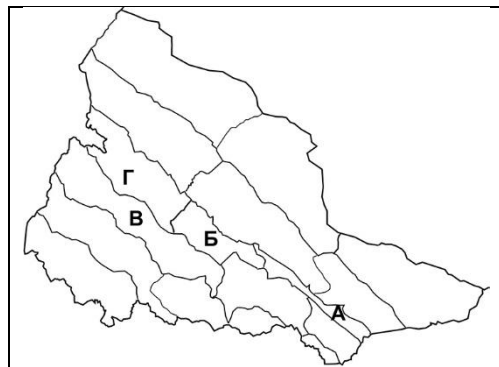
243. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі Свидовецько-Чорногірські Карпати:

- А
- Б
- В
- Г



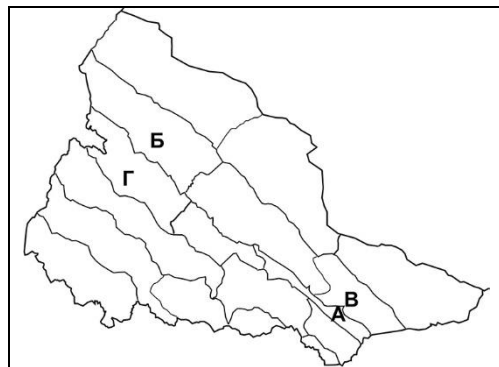
244. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі Бистрице-Селятинське низькогір'я:

- А
- Б
- В
- Г



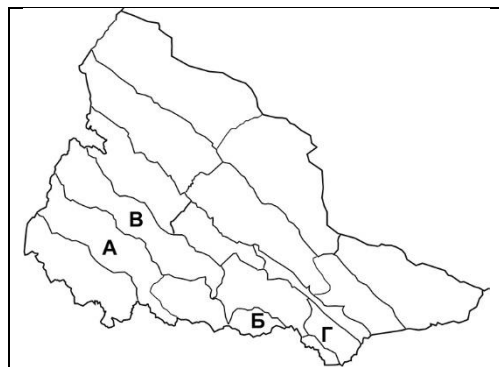
245. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі Сянсько-Ріцька верховина:

- А
- Б
- В
- Г



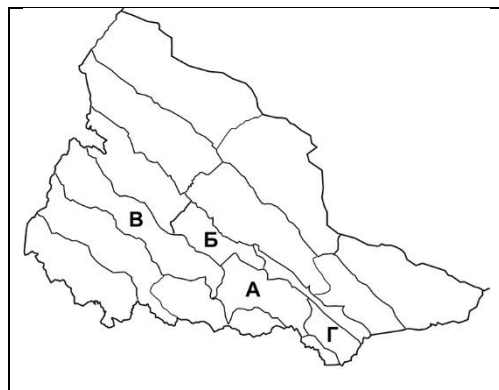
246. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі Гринявсько-Яловичорські Карпати:

- А
- Б
- В
- Г



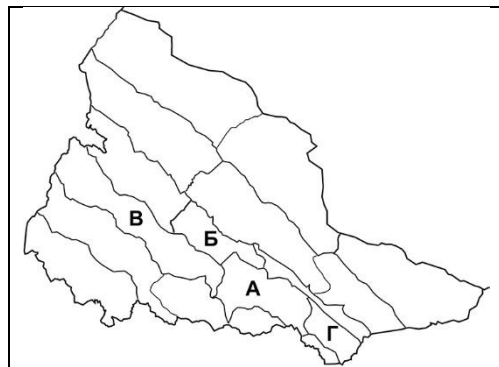
247. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі Полонинське пасмо:

- А
- Б
- В
- Г



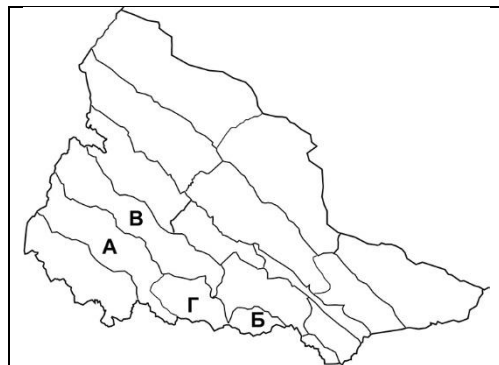
248. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі Привододільні Горгани:

- А
- Б
- В
- Г



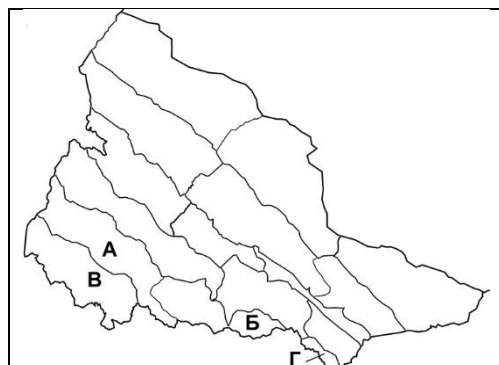
249. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі Солотвинське низькогір'я:

- А
- Б
- В
- Г



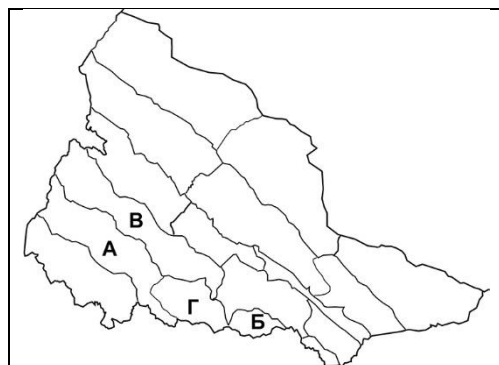
250. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі Чивчинські гори:

- А
- Б
- В
- Г



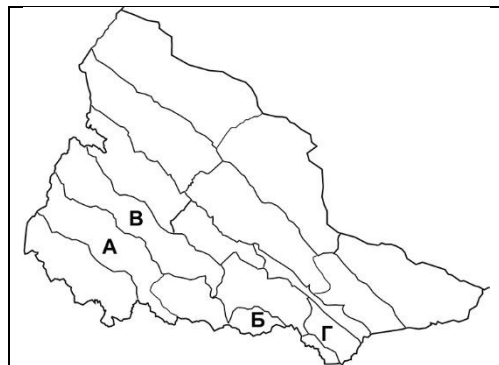
251. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі Вулканічне низькогір'я:

- А
- Б
- В
- Г



252. Вкажіть якою буквою позначено на картосхемі Рахівські гори:

- А
- Б
- В
- Г



Рекреаційна географія

1. Рекреаційна географія –

А відносно нова географічна дисципліна, що перебуває на стадії становлення та індивідуального швидкого розвитку;

Б фундаментальна географічна наука, що характеризується добре розробленою методологічною базою та тривалою історією розвитку;

В нова економічна дисципліна, що перебуває на стадії становлення та індивідуального швидкого розвитку;

Г специфічна науково-практична дисципліна, яка перебуває на етапі становлення та розвитку.

2. На першому етапі розвитку рекреаційної географії географи приділяли значну увагу:

А інвентаризації та оцінюванню рекреаційних ресурсів, насамперед, природних;

Б проблемам територіальної організації рекреаційної діяльності;

В концепції територіальних рекреаційних систем;

Г розробці принципів оптимального функціонування рекреаційного господарства.

3. Автор концепції територіальних рекреаційних систем –

А Д. Ніколаєнко;

Б Н. В. Фоменко;

В П. Мироненко;

Г В. Преображенський.

4. Рекреаційна географія –

А рекреаційна система (РС), що являє собою об'єктивне і соціальне утворення, кероване й частково самокероване, складниками якого є рекреанти, природні й культурні комплекси, технічна інфраструктура, сфера обслуговування, виробнича сфера, трудові ресурси, система розселення й орган управління;

Б форма організації рекреаційної діяльності на визначеній території, у межах якої досягається максимальний взаємозв'язок, просторова й функціональна координація різноманітних підсистем, що беруть участь у реалізації рекреаційної функції;

В галузь географічної науки, що вивчає закономірності формування, функціонування, динаміки та розміщення територіальних рекреаційних систем усіх типів і рангів;

Г комплексна наука, що поєднує в собі соціальні, техногенні та природні комплекси і має на меті відтворення психофізіологічних сил людини.

5. Об'єктом дослідження рекреаційної географії є:

А рекреаційна система (РС), що являє собою об'єктивне і соціальне утворення, кероване й частково самокероване, складниками якого є рекреанти, природні й культурні комплекси, технічна інфраструктура, сфера обслуговування, виробнича сфера, трудові ресурси, система розселення й орган управління;

Б форма організації рекреаційної діяльності на визначеній території, у межах якої досягається максимальний взаємозв'язок, просторова й функціональна координація різноманітних підсистем, що беруть участь у реалізації рекреаційної функції;

В галузь географічної науки, що вивчає закономірності формування, функціонування, динаміки та розміщення територіальних рекреаційних систем усіх типів і рангів;

Г специфічні комплекси, які складаються з певного набору взаємопов'язаних елементів (територіальні рекреаційні системи, територіальні рекреаційні комплекси, соціокультурні системи, рекреаційне господарство в цілому).

6. Предметом дослідження рекреаційної географії є:

А рекреаційна система (РС), що являє собою об'єктивне і соціальне утворення, кероване й частково самокероване, складниками якого є рекреанти, природні й культурні комплекси, технічна інфраструктура, сфера обслуговування, виробнича сфера, трудові ресурси, система розселення й орган управління;

Б вивчення просторових закономірностей розміщення рекреаційних об'єктів і особливостей поведінки людей у процесі рекреаційної діяльності;

В форма організації рекреаційної діяльності на визначеній території, у межах якої досягається максимальний взаємозв'язок, просторова й функціональна координація різноманітних підсистем, що беруть участь у реалізації рекреаційної функції;

Г окремі елементи (процеси і явища) і властивості оточуючого середовища різного генезису (природні, природно-антропогенні, соціально-економічні, історико-культурні).

7. У рекреаційній географії можна виділити чотири основні рівні дослідження, що забезпечують розв'язання певних науково-практичних завдань. Теоретичний –

А розробка системи методів дослідження рекреаційних систем; виявлення чинників і вивчення умов формування рекреаційних районів; визначення параметрів їх аналізу;

Б здійснення міждисциплінарних зв'язків; характеристика рекреаційних районів, аналіз проблем і перспектив їхнього розвитку;

В виявлення закономірностей формування, динаміки, структури рекреаційних систем, їх територіальної диференціації й інтеграції, обґрунтування поняття рекреаційного району як предмета дослідження; вироблення принципів і критеріїв рекреаційного районування; розроблення понятійно-термінологічного апарату;

Г дослідження рекреаційних ресурсів, методів їх оцінки та використання.

8. У рекреаційній географії можна виділити чотири основні рівні дослідження, що забезпечують розв'язання певних науково-практичних завдань. Методичний –

А розробка системи методів дослідження рекреаційних систем; виявлення чинників і вивчення умов формування рекреаційних районів; визначення параметрів їх аналізу;

Б здійснення міждисциплінарних зв'язків; характеристика рекреаційних районів, аналіз проблем і перспектив їхнього розвитку;

В виявлення закономірностей формування, динаміки, структури рекреаційних систем, їх територіальної диференціації й інтеграції, обґрунтування поняття рекреаційного району як предмета дослідження; вироблення принципів і критеріїв рекреаційного районування; розроблення понятійно-термінологічного апарату;

Г розробка й впровадження заходів щодо підвищення рекреаційного потенціалу, вивчення внутрішнього й зовнішнього попиту на рекреаційні послуги.

9. У рекреаційній географії можна виділити чотири основні рівні дослідження, що забезпечують розв'язання певних науково-практичних завдань. Конструктивний –

А розробка системи методів дослідження рекреаційних систем; виявлення чинників і вивчення умов формування рекреаційних районів; визначення параметрів їх аналізу;

Б прогнозування спонтанних і цілеспрямованих змін у ТРС; створення мережі рекреаційних районів;

В виявлення закономірностей формування, динаміки, структури рекреаційних систем, їх територіальної диференціації й інтеграції, обґрунтування поняття рекреаційного району як предмета дослідження; вироблення принципів і критеріїв рекреаційного районування; розроблення понятійно-термінологічного апарату;

Г визначення параметрів дослідження, технології та методики оцінки територіальних рекреаційних систем та їх окремих елементів.

10. У рекреаційній географії можна виділити чотири основні рівні дослідження, що забезпечують розв'язання певних науково-практичних завдань. Інформаційний –

А розробка системи методів дослідження рекреаційних систем; виявлення чинників і вивчення умов формування рекреаційних районів; визначення параметрів їх аналізу;

Б прогнозування спонтанних і цілеспрямованих змін у ТРС; створення мережі рекреаційних районів;

В здійснення міждисциплінарних зв'язків; характеристика рекреаційних районів, аналіз проблем і перспектив їхнього розвитку;

Г вдосконалення понятійно-термінологічного апарату, розробка та вдосконалення принципів і критеріїв рекреаційного районування.

11. Рекреаційна географія є складником блоку дисциплін:

А суспільно-географічних (гуманітарних);

Б природничо-географічних;

В теоретико-методологічних географічних;

Г соціально-економічних.

12. Базисна модель ТРС була створена:

А О. Бейдиком та О. Топчієвим;

Б В. Преображенським та Л. Мухіною;

В О. Шаблієм та В. Джаманом;

Г В. Преображенським та О. Шаблієм.

13. Складниками ТРС є:

А природні ресурси, історичні ресурси, культурні та суспільні ресурси;

Б рекреаційні послуги, рекреаційний маркетинг і менеджмент, група відпочивальників;

В група відпочивальників, природні та культурні комплекси, технічні системи, обслуговуючий персонал, орган управління;

Г природні комплекси, рекреанти, матеріально-технічна база, органи управління та обслуговування.

14. Центральною підсистемою ТРС є:

А рекреанти;

Б орган управління;

В обслуговуючий персонал;

Г природні та рекреаційні комплекси.

15. Підсистема «Рекреанти»:

А є визначальною при створенні ТРС. Ця підсистема характеризується певною місткістю, надійністю, комфортністю, стійкістю та ін.;

Б визначає вимоги до інших елементів ТРС. Ця підсистема характеризується обсягом і структурою рекреаційних потреб, вибірковістю і географією туристичного попиту, сезонністю і різноманітністю рекреаційних потоків;

В характеризується місткістю, різноманітністю, надійністю, комфортністю;

Г характеризується такими ознаками: чисельністю рекреаційного персоналу спеціалізованих і суміжних підприємств, рівнем кваліфікації і професіоналізму персоналу, забезпеченістю робочою силою.

16. Підсистема "рекреаційні ресурси й умови":

А є визначальною при створенні ТРС. Ця підсистема характеризується певною місткістю, надійністю, комфортністю, стійкістю та ін.;

Б визначає вимоги до інших елементів ТРС. Ця підсистема характеризується обсягом і структурою рекреаційних потреб, вибірковістю і географією туристичного попиту, сезонністю і різноманітністю рекреаційних потоків;

В характеризується місткістю, різноманітністю, надійністю, комфортністю;

Г характеризується такими ознаками: чисельністю рекреаційного персоналу спеціалізованих і суміжних підприємств, рівнем кваліфікації і професіоналізму персоналу, забезпеченістю робочою силою.

17. Підсистема «Матеріально-технічна база МТБ та інфраструктура» рекреації:

А є визначальною при створенні ТРС. Ця підсистема характеризується певною місткістю, надійністю, комфортністю, стійкістю та ін.;

Б визначає вимоги до інших елементів ТРС. Ця підсистема характеризується обсягом і структурою рекреаційних потреб, вибірковістю і географією туристичного попиту, сезонністю і різноманітністю рекреаційних потоків;

В характеризується місткістю, різноманітністю, надійністю, комфортністю;

Г забезпечує оптимальні умови ефективної діяльності інших елементів і ТРС загалом. На неї покладається розробка прогнозів рекреаційних потреб, балансів ресурсів, здійснення інформаційного, нормативно-законодавчого забезпечення та координація рекреаційної діяльності.

18. Підсистема «Обслуговуючий персонал»:

А характеризується такими ознаками: чисельністю рекреаційного персоналу спеціалізованих і суміжних підприємств, рівнем кваліфікації і професіоналізму персоналу, забезпеченістю робочою силою;

Б визначає вимоги до інших елементів ТРС. Ця підсистема характеризується обсягом і структурою рекреаційних потреб, вибірковістю і географією туристичного попиту, сезонністю і різноманітністю рекреаційних потоків;

В характеризується місткістю, різноманітністю, надійністю, комфортністю;

Г є визначальною при створенні ТРС. Ця підсистема характеризується певною місткістю, надійністю, комфортністю, стійкістю та ін.

19. Підсистема «Управлінські системи» :

А характеризується такими ознаками: чисельністю рекреаційного персоналу спеціалізованих і суміжних підприємств, рівнем кваліфікації і професіоналізму персоналу, забезпеченістю робочою силою;

Б забезпечує оптимальні умови ефективної діяльності інших елементів і ТРС загалом. На неї покладається розробка прогнозів рекреаційних потреб, балансів ресурсів, здійснення інформаційного, нормативно-законодавчого забезпечення та координація рекреаційної діяльності;

В визначає вимоги до інших елементів ТРС. Ця підсистема характеризується обсягом і структурою рекреаційних потреб, вибірковістю і географією туристичного попиту, сезонністю і різноманітністю рекреаційних потоків;

Г є визначальною при створенні ТРС. Ця підсистема характеризується певною місткістю, надійністю, комфортністю, стійкістю та ін.

20. Однією із властивостей ТРС є різноманітність –

А визначення рекреаційної ємності території та максимальної допустимих рекреаційних навантажень;

Б це властивість, що характеризує мінливість ТРС у часі;

В відображає здатність ТРС протистояти зовнішнім і внутрішнім (що йдуть від підсистем) впливам;

Г властивість, що засвідчує можливість розподілу безлічі на підмножини, класифікацію ТРС, а також об'єктивні відмінності різних ТРС.

21. Однією із властивостей ТРС є динамічність –

А властивість, що засвідчує можливість розподілу безлічі на підмножини, класифікацію ТРС, а також об'єктивні відмінності різних ТРС;

Б це властивість, що характеризує мінливість ТРС у часі;

В відображає здатність ТРС протистояти зовнішнім і внутрішнім (що йдуть від підсистем) впливам;

Г розробка та впровадження комплексу заходів, спрямованих на збільшення територіального рекреаційного потенціалу.

22. Однією із властивостей ТРС є стійкість –

А властивість, що засвідчує можливість розподілу безлічі на підмножини, класифікацію ТРС, а також об'єктивні відмінності різних ТРС;

Б це властивість, що характеризує мінливість ТРС у часі;

В відображає здатність ТРС протистояти зовнішнім і внутрішнім (що йдуть від підсистем) впливам;

Г визначає наявні супідрядності ТРС, прояв нових якостей у системах найвищого та найнижчого рангів.

23. Однією із властивостей ТРС є комфортність –

А вказує на ступінь відповідності реальних або проєктованих ТРС вимогам відпочивальників;

Б властивість, що відображає відповідність витрат ресурсів результату, що досягається при цьому: вона вказує на ступінь досягнення мети при фіксованих витратах ресурсу;

В визначає наявні супідрядності ТРС, прояв нових якостей у системах найвищого та найнижчого рангів;

Г вивчення внутрішнього та зовнішнього попиту на рекреаційні послуги.

24. Рекреація – це:

А відновлення чи відтворення фізичних і духовних сил, витрачених людиною в процесі життєдіяльності;

Б природні, культурні та матеріальні ресурси, які забезпечують відпочинок як засіб відновлення чи підтримки сил;

В складна система із кількох взаємопов'язаних підсистем: рекреаційних ресурсів, рекреантів, обслуговуючого персоналу й органу управління, які взаємодіють на певній території;

Г активний відпочинок на природі, з використанням всіх природних ресурсів з лікувальною метою.

25. Розрізняють три форми використання часу, відведеного на рекреацію:

А використання рекреаційних ресурсів, використання рекреаційних умов, курортна діяльність;

Б курортна, лікувальна, спортивна;

В лікування, оздоровлення та відпочинок;

Г туризм, лікування та відпочинок.

26. Однією із властивостей ТРС є ефективність –

А вказує на ступінь відповідності реальних або проєктованих ТРС вимогам відпочивальників;

Б властивість, що відображає відповідність витрат ресурсів результату, що досягається при цьому: вона вказує на ступінь досягнення мети при фіксованих витратах ресурсу;

В визначає наявні супідрядності ТРС, прояв нових якостей у системах найвищого та найнижчого рангів;

Г оцінка рекреаційних ресурсів та ефективності їх використання.

27. Однією із властивостей ТРС є ієрархічність –

А вказує на ступінь відповідності реальних або проєктованих ТРС вимогам відпочивальників;

Б властивість, що відображає відповідність витрат ресурсів результату, що досягається при цьому: вона вказує на ступінь досягнення мети при фіксованих витратах ресурсу;

В визначає наявні супідрядності ТРС, прояв нових якостей у системах найвищого та найнижчого рангів;

Г прогнозування розвитку й оптимізації функціонування туристично-рекреаційного господарства.

28. Однією із властивостей ТРС є надійність –

А властивість, що вказує на безвідмовність функціонування ТРС;

Б вказує на ступінь відповідності реальних або проєктованих ТРС вимогам відпочивальників;

В властивість, що відображає відповідність витрат ресурсів результату, що досягається при цьому: вона вказує на ступінь досягнення мети при фіксованих витратах ресурсу;

Г вивчення внутрішнього та зовнішнього попиту на рекреаційні послуги.

29. Історично-прогнозний аналіз:

А уможливує визначення перспектив подальшого розвитку ТРС та форм її територіальної організації;

Б забезпечує дослідника певною програмою дій, націленою на найбільш суттєві внутрішні та зовнішні зв'язки, які визначають особливості розвитку об'єкта, що вивчається;

В повинен бути спрямованим на поєднання компонентного (предметного і функціонального) та генетичного і прогнозного аспектів формування, динаміки та розвитку ТРС;

Г використовується в багатьох розділах рекреаційної географії – від приватних оцінних процедур до спеціального інтегрального зонування і районування.

30. Системний підхід:

А уможливує визначення перспектив подальшого розвитку ТРС та форм її територіальної організації;

Б забезпечує дослідника певною програмою дій, націленою на найбільш суттєві внутрішні та зовнішні зв'язки, які визначають особливості розвитку об'єкта, що вивчається;

В повинен бути спрямованим на поєднання компонентного (предметного і функціонального) та генетичного і прогнозного аспектів формування, динаміки та розвитку ТРС;

Г виконує не тільки функцію зберігання інформації про розташування, властивості, зв'язки й відношення між рекреаційними об'єктами і явищами, але й виступає ефективним засобом наукового пізнання.

31. Системно-структурний метод –

А уможливує визначення перспектив подальшого розвитку ТРС та форм її територіальної організації;

Б забезпечує дослідника певною програмою дій, націленою на найбільш суттєві внутрішні та зовнішні зв'язки, які визначають особливості розвитку об'єкта, що вивчається;

В повинен бути спрямованим на поєднання компонентного (предметного і функціонального) та генетичного і прогнозного аспектів формування, динаміки та розвитку ТРС;

Г передбачає розв'язання двох взаємопов'язаних завдань: 1) із яких елементів (підсистем) складається ТРС (комплексний аналіз); 2) як ці елементи (підсистеми) зв'язані між собою (структурний аналіз).

32. Компонентний метод –

А передбачає розв'язання двох взаємопов'язаних завдань: 1) із яких елементів (підсистем) складається ТРС (комплексний аналіз); 2) як ці елементи (підсистеми) зв'язані між собою (структурний аналіз);

Б використовується в багатьох розділах рекреаційної географії – від приватних оцінних процедур до спеціального інтегрального зонування і районування;

В виконує не тільки функцію зберігання інформації про розташування, властивості, зв'язки й відношення між рекреаційними об'єктами і явищами, але й виступає ефективним засобом наукового пізнання;

Г уможливує визначення перспектив подальшого розвитку ТРС та форм її територіальної організації.

33. Метод рекреаційного зонування та районування –

А передбачає розв'язання двох взаємопов'язаних завдань: 1) із яких елементів (підсистем) складається ТРС (комплексний аналіз); 2) як ці елементи (підсистеми) зв'язані між собою (структурний аналіз);

Б використовується в багатьох розділах рекреаційної географії – від приватних оцінних процедур до спеціального інтегрального зонування і районування;

В виконує не тільки функцію зберігання інформації про розташування, властивості, зв'язки й відношення між рекреаційними об'єктами і явищами, але й виступає ефективним засобом наукового пізнання;

Г забезпечує дослідника певною програмою дій, націленою на найбільш суттєві внутрішні та зовнішні зв'язки, які визначають особливості розвитку об'єкта, що вивчається.

34. Картографічний метод дослідження –

А передбачає розв'язання двох взаємопов'язаних завдань: 1) із яких елементів (підсистем) складається ТРС (комплексний аналіз); 2) як ці елементи (підсистеми) зв'язані між собою (структурний аналіз);

Б використовується в багатьох розділах рекреаційної географії – від приватних оцінних процедур до спеціального інтегрального зонування і районування;

В виконує не тільки функцію зберігання інформації про розташування, властивості, зв'язки й відношення між рекреаційними об'єктами і явищами, але й виступає ефективним засобом наукового пізнання;

Г уможливило визначення перспектив подальшого розвитку ТРС та форм її територіальної організації.

35. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть діалектичного –

А поєднання емпіричного досвіду з аналізом явищ у їх розвитку;

Б враховування попереднього розвитку об'єкта;

В описове фіксування ходу подій з метою виявлення особливостей досліджуваного явища;

Г оцінка рекреаційних ресурсів та ефективності їх використання.

36. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть генетичного –

А поєднання емпіричного досвіду з аналізом явищ у їх розвитку;

Б враховування попереднього розвитку об'єкта;

В описове фіксування ходу подій з метою виявлення особливостей досліджуваного явища;

Г вивчення внутрішнього та зовнішнього попиту на рекреаційні послуги.

37. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії – рекреанта – здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть описового –

А поєднання емпіричного досвіду з аналізом явищ у їх розвитку;

Б враховування попереднього розвитку об'єкта;

В описове фіксування ходу подій з метою виявлення особливостей досліджуваного явища;

Г оцінка рекреаційних ресурсів та ефективності їх використання.

38. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії – рекреанта – здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть біхевіористичного –

А вивчення поведінки рекреантів з метою оптимізації діяльності ТРС;

Б одночасне використання у процесі дослідження соціальних, економічних, екологічних та інших критеріїв;

В моделювання змін і перетворень у рекреаційних системах;

Г поєднання емпіричного досвіду з аналізом явищ у їх розвитку.

39. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії – рекреанта – здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть інтегрального –

А вивчення поведінки рекреантів з метою оптимізації діяльності ТРС;

Б описове фіксування ходу подій з метою виявлення особливостей досліджуваного явища;

В моделювання змін і перетворень у рекреаційних системах;

Г одночасне використання у процесі дослідження соціальних, економічних, екологічних та інших критеріїв.

40. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії – рекреанта – здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть конструктивного –

А вивчення поведінки рекреантів з метою оптимізації діяльності ТРС;

Б одночасне використання у процесі дослідження соціальних, економічних, екологічних та інших критеріїв;

В моделювання змін і перетворень у рекреаційних системах;

Г враховування попереднього розвитку об'єкта.

41. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії – рекреанта – здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть казуального –

А визначення передумов дій та рішень людей в економічному процесі;

Б пошук раціональних законів розвитку рекреаційних систем;

В рекреант розглядається як частина довкілля;

Г моделювання змін і перетворень у рекреаційних системах.

42. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії – рекреанта – здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть раціоналістичного –

А визначення передумов дій та рішень людей в економічному процесі;

Б пошук раціональних законів розвитку рекреаційних систем;

В рекреант розглядається як частина довкілля;

Г вивчення поведінки рекреантів з метою оптимізації діяльності ТРС.

43. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії – рекреанта – здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть екологічного –

А визначення передумов дій та рішень людей в економічному процесі;

Б пошук раціональних законів розвитку рекреаційних систем;

В рекреант розглядається як частина довкілля;

Г одночасне використання у процесі дослідження соціальних, економічних, екологічних та інших критеріїв.

44. Гравітаційні моделі –

А поєднанні наявних природних, містобудівних, інженерних, економічних, психологічних, соціальних і медичних чинників, які впливають на формування і розвиток рекреаційних систем. Моделі не тільки зберігають різноманітну інформацію про географічний об'єкт, але й уможливають проведення його математичного аналізу;

Б можливості імітувати реагування системи на різноманітні зовнішні впливи, робити перестановку ресурсів у системі, змодельовати будь-який основний вплив, оцінювати його результати й обирати найкраще з погляду заданого критерію;

В розкриванні закономірності просторової взаємодії у географічних явищах. Ці моделі дають змогу враховувати привабливість і місткість рекреаційних зон, можливості транспортної системи, використовувати систему розселення для розрахунку розподілу потоків відпочивальників, що виїжджають на короткотривалий відпочинок;

Г прогнозування спонтанних і цілеспрямованих змін у ТРС; створення мережі рекреаційних районів.

45. Імітаційне моделювання –

А поєднання наявних природних, містобудівних, інженерних, економічних, психологічних, соціальних і медичних чинників, які впливають на формування і розвиток рекреаційних систем. Моделі не тільки зберігають різноманітну інформацію про географічний об'єкт, але й уможливають проведення його математичного аналізу;

Б можливості імітувати реагування системи на різноманітні зовнішні впливи, робити перестановку ресурсів у системі, змодельовати будь-який основний вплив, оцінювати його результати й обирати найкраще з погляду заданого критерію;

В розкриванні закономірності просторової взаємодії у географічних явищах. Ці моделі дають змогу враховувати привабливість і місткість рекреаційних зон, можливості транспортної системи, використовувати систему розселення для розрахунку розподілу потоків відпочивальників, що виїжджають на короткотривалий відпочинок;

Г визначенні параметрів дослідження, технології та методики оцінки територіальних рекреаційних систем та їх окремих елементів.

46. Як головна форма рекреаційної діяльності у сучасному світі сприймається:

А лікування;

Б відпочинок;

В туризм;

Г оздоровлення.

47. Рекреаційна географія як наука сформувалась:

А на початку 70-их років XIX ст.;

Б на початку 70-их років XX ст.;

В на початку 30-их років XX ст.;

Г в кінці 70-их років XIX ст.

48. Об'єктом вивчення рекреаційної географії В.С.Преображенський вважає:

А соціокультурні системи;

Б рекреаційні ресурси;

В територіальні рекреаційні системи;

Г ПТК як джерело рекреаційних ресурсів.

49. Засновником рекреаційної географії як науки вважають:

А О. І. Шаблій;

Б Ф. Д. Заставного;

В О. Г. Топчієва;

Г В. С. Преображенського.

50. ТРС за В.С. Преображенським, це:

А відновлення чи відтворення фізичних і духовних сил, витрачених людиною в процесі життєдіяльності; рекреація включає різноманітні види діяльності у вільний час, спрямовані на відновлення сил і задоволення широкого кола особистих і соціальних потреб та запитів;

Б складна система із кількох взаємопов'язаних підсистем: рекреаційних ресурсів, рекреантів, обслуговуючого персоналу й органу управління, які взаємодіють на певній території;

В природні, культурні та матеріальні ресурси, які забезпечують відпочинок як засіб відновлення чи підтримки сил;

Г це система взаємопов'язаних, природних, природно-соціальних, і соціальних компонентів, функціонування яких спрямоване на забезпечення рекреаційного попиту населення.

51. Рекреанти – це:

А група людей, що становить обслуговуючий персонал та орган управління в рекреаційній діяльності;

Б ті, хто в даний час займається певним видом рекреаційної діяльності;

В ті, хто організовує рекреаційну діяльність;

Г ті, хто в певний час у спеціально відведеному місці займається і організовує рекреаційну діяльність.

52. Рекреаційна індустрія – це:

А різноманітні технічні системи, головною функцією яких є забезпечення життєдіяльності відпочиваючих і обслуговуючого персоналу та задоволення рекреаційних потреб відпочиваючих;

Б природні об'єкти та явища, які використовуються для прямого чи непрямого споживання з метою задоволення рекреаційних потреб;

В сукупність виробничих і невиробничих видів діяльності, спрямованих на створення товарів і послуг для рекреантів;

Г це складна система взаємозв'язаних систем, які створені для задоволення рекреаційних потреб.

53. Для класифікації готелів за рівнем якості та асортиментом послуг, присвоєнню готелю певного класу застосовуються:

А у різних країнах «зірки», "літери", "ключі", "корони", "лелеки" тощо;

Б у всіх країнах світу "зірки";

В у країнах Європи – «зірки», а у Америці – «корони»;

Г у країнах Європи – «зірки», в Америці – «корони», а в країнах Азії – «діаманти».

54. Готелі економ-класу – це:

А готелі, що функціонують за принципом "все включено" - розміщення, харчування, розваги, пільгові квитки для проїзду, культурна програма, нерідко - безкоштовне користування барами, - все це входить до загальної вартості проживання;

Б готелі, в яких зменшення плати за проживання досягається не за рахунок зниження якості обслуговування, а за рахунок заходів жорсткої економії на різноманітних витратах з утримання (оздоблення інтер'єру, заробітна плата персоналу та його кількість, типовість проекту й таке інше);

В невеликі модулі розміщення, де створена вишукано-аристократична і, водночас, затишна, домашня атмосфера;

Г готелі, в яких низька плата за проживання характеризується низьким рівнем обслуговування та самих умов проживання.

55. Ресурси – це:

А складна система із кількох взаємопов'язаних підсистем, які взаємодіють на певній території;

Б природні, культурні та матеріальні ресурси, які забезпечують відпочинок як засіб відновлення чи підтримки сил;

В це певні об'єкти та системи живої та неживої природи, компоненти природного середовища, що оточують людину;

Г будь-які джерела отримання необхідних людям матеріальних і духовних благ, які можна реалізувати при існуючих технологіях і соціально-економічних відносинах.

56. Рекреаційні ресурси –

А природні, культурні та матеріальні ресурси, які забезпечують відпочинок як засіб відновлення чи підтримки сил;

Б складна система із кількох взаємопов'язаних підсистем, які взаємодіють на певній території;

В будь-які джерела отримання необхідних людям матеріальних і духовних благ, які можна реалізувати при існуючих технологіях і соціально-економічних відносинах;

Г матеріальна передумова формування рекреаційної галузі народного господарства, її ресурсна база.

57. Природні рекреаційні ресурси – це:

А різноманітні технічні системи, головною функцією яких є забезпечення життєдіяльності відпочиваючих і обслуговуючого персоналу та задоволення рекреаційних потреб відпочиваючих;

Б природні об'єкти та явища, які використовуються для прямого чи непрямого споживання з метою задоволення рекреаційних потреб;

В об'єкти чи комплекси об'єктів, що відображають історію походження та розвиток суспільства;

Г природні лікувальні речовини, які використовуються для не медикаментозного лікування на курортах і в поза курортних умовах.

58. Культурні рекреаційні ресурси – це:

А різноманітні технічні системи, головною функцією яких є забезпечення життєдіяльності відпочиваючих і обслуговуючого персоналу та задоволення рекреаційних потреб відпочиваючих;

Б природні об'єкти та явища, які використовуються для прямого чи непрямого споживання з метою задоволення рекреаційних потреб;

В об'єкти чи комплекси об'єктів, що відображають історію походження та розвиток суспільства;

Г це сукупність створених у процесі історичного розвитку даної території пам'яток та церков матеріальної і духовної культури, що є об'єктами туристського інтересу.

59. Матеріальні рекреаційні ресурси – це:

А різноманітні технічні системи, головною функцією яких є забезпечення життєдіяльності відпочиваючих і обслуговуючого персоналу та задоволення рекреаційних потреб відпочиваючих;

Б природні об'єкти та явища, які використовуються для прямого чи непрямого споживання з метою задоволення рекреаційних потреб;

В об'єкти чи комплекси об'єктів, що відображають історію походження та розвиток суспільства;

Г технічні об'єкти, що використовуються для забезпечення життєдіяльності відпочиваючих.

60. Будівлі, транспортні засоби, устаткування належать до:

А природних рекреаційних ресурсів;

Б матеріальних рекреаційних ресурсів;

В культурних рекреаційних ресурсів;

Г технічних рекреаційних ресурсів.

61. Готелі економ-класу, як правило, розміщуються:

А в мальовничих місцях, як правило, на морських чи океанічних узбережжях у комфортних субтропічних чи тропічних кліматичних умовах;

Б в історичних частинах міст або у старовинних замках й палацах у замських районах;

В поблизу міжнародних аеропортів;

Г зазвичай на околицях міста та в спальних районах.

62. Готелі класу "різот-готель" або готель-курорт – це:

А готелі, що функціонують за принципом "все включено" - розміщення, харчування, розваги, пільгові квитки для проїзду, культурна програма, нерідко - безкоштовне користування барами, - все це входить до загальної вартості проживання;

Б готелі, в яких зменшення плати за проживання досягається не за рахунок зниження якості обслуговування, а за рахунок заходів жорсткої економії на різноманітних витратах з утримання (оздоблення інтер'єру, заробітна плата персоналу та його кількість, типовість проекту й таке інше);

В невеликі модулі розміщення, де створена вишукано-аристократична і, водночас, затишна, домашня атмосфера;

Г готелі, розміщені на морських узбережжях або гірських масивах, що значно підвищує плату за проживання.

63. Головними країнами, які практикують створення готелів-курортів, стали:

А Майямі, США, Великобританія, Франція, Іспанія, Німеччина, Канада, Австралія, Австрія, Бразилія, Португалія;

Б Бразилія, Португалія, Іспанія, Фіджі, Малайзія, Таїланд, Сейшельські Острови, Мексика, Мартініка й багато інших;

В Португалія, Іспанія, США, Великобританія, Франція, Мексика, Австралія, Греція, Італія, Швеція та Монако;

Г Таїланд, Монако, Багамські острови, Іспанія, Франція, Мексика та США.

64. Готелі класу "різот-готель" або готель-курорт розташовані:

А в історичних частинах міст або у старовинних замках й палацах у замських районах;
Б поблизу міжнародних аеропортів;
В в мальовничих місцях, як правило, на морських чи океанічних узбережжях у комфортних субтропічних чи тропічних кліматичних умовах;
Г в самому центрі міста, поблизу культурних пам'яток, розважальних комплексів, великих торгових центрів.

65. Бутік-готелі вперше з'явилися в:

А Маямі;

Б США;

В Великій Британії;

Г Франції.

66. Бутік-готелі розміщують:

А поблизу міжнародних аеропортів;

Б в мальовничих місцях, як правило, на морських чи океанічних узбережжях у комфортних субтропічних чи тропічних кліматичних умовах;

В в престижних районах міста, де сконцентровані великі торгові, розважальні та рекреаційні ресурси;

Г в історичних частинах міст або у старовинних замках й палацах у замських районах.

67. Мотелі – це:

А специфічний тип готелів, які спеціалізуються на обслуговуванні туристів, що мандрують на автомобілях чи мотоциклах;

Б невеликі модулі розміщення, де створена вишукано-аристократична і, водночас, затишна, домашня атмосфера;

В готелі, в яких зменшення плати за проживання досягається не за рахунок зниження якості обслуговування, а за рахунок заходів жорсткої економії на різноманітних витратах з утримання (оздоблення інтер'єру, заробітна плата персоналу та його кількість, типовість проекту й таке інше);

Г тимчасове житло економ-класу для туристів, орієнтоване в основному на молодь, головна відмінність якого — плата за місце, а не за номер.

68. Зазвичай мотелі розміщуються:

А поблизу міжнародних аеропортів;

Б на автомагістралях, на околицях міст чи неподалік від рекреаційних територій - на берегах річок, озер, водосховищ, поблизу національних парків тощо;

В в історичних частинах міст або у старовинних замках й палацах у замських районах;

Г в основному біля вокзалів.

69. Відповідно обладнані майданчики для розміщення автотуристів носять назву:

А бунгало;

Б мотелі;

В кемпінги;

Г хостели.

70. На початку 2000-х років на Європу припадало від загального числа готелів:

А 55 %;

Б 28 %;

В 12 %;

Г 80 %.

71. На початку 2000-х років на Америку припадало від загального числа готелів:

А 55 %;

Б 28 %;

В 12 %;

Г 80 %.

72. На початку 2000-х років на Азійсько-Тихоокеанський регіон припадало від загального числа готелів:

А 55 %;

Б 28 %;

В 12 %;

Г 80 %.

73. Переважна більшість готельного фонду припадає на три регіони:

А Європу, Америку й Азійсько-Тихоокеанський регіон;

Б Європу, Африку та Америку;

В Америку, Європу та Центральну Азію;

Г Азію, Африку, Америку.

74. Серед класичних ресторанів виділяють заклади з:

А тематичним, частковим та повним обслуговуванням;

Б повним, тематичним, банкетним обслуговуванням та "шведським столом";

В повним, частковим обслуговуванням та "шведським столом";

Г тематичним, частковим обслуговуванням та "шведським столом".

75. Найвідомішими серед національних стали:

А американські, мексиканські та французькі ресторани;

Б європейські, мексиканські та шведські ресторани;

В італійські, китайські та японські ресторани;

Г французькі, мексиканські, китайські ресторани.

76. У межах Польщі та України поширеними є такі типи національних закладів громадського харчування як:

А шинок і кав'ярня;

Б чайхана і духан;

В паб;

Г таверна.

77. У межах країн Центральної і Західної Азії поширеними є такі типи національних закладів громадського харчування як:

А шинок і кав'ярня;

Б таверна;

В паб;

Г чайхана і духан.

78. У межах Ірландії та Великої Британії поширеними є такі типи національних закладів громадського харчування як:

А шинок і кав'ярня;

Б чайхана і духан;

В паб;

Г таверна.

79. У межах Італії поширеними є такі типи національних закладів громадського харчування як:

А остерія й піццерія;

Б кафешантан;

В трактир;

Г кнайпа.

85. У межах Франції поширеними є такі типи національних закладів громадського харчування як:

А остерія й піццерія;

Б кафешантан;

В трактир;

Г кнайпа.

80. У межах Росії поширеними є такі типи національних закладів громадського харчування як:

А остерія й піццерія;

Б кафешантан;

В трактир;

Г кнайпа.

81. Безперечне лідерство серед ресторанів швидкого обслуговування у світі утримує глобальна мережа:

А "МакДоналдс";

Б "Бургер-Кінг";

В "Швидко";

Г "KFC".

82. Американський план "розміщення-харчування":

А передбачає плату за номер, куди входить трьохразове харчування;

Б передбачає проживання і двохразове харчування;

В називають ще "постіль і сніданок";

Г включає в себе вартість розміщення та триразового харчування.

83. Модифікований американський план "розміщення-харчування":

А не передбачає організованого харчування;

Б передбачає проживання і двохразове харчування;

В називають ще "постіль і сніданок";

Г включає в себе вартість розміщення та триразового харчування.

84. Континентальний план "розміщення-харчування":

А передбачає проживання і двохразове харчування;

Б не передбачає організованого харчування;

В включає в себе вартість розміщення та триразового харчування;

Г називають ще "постіль і сніданок".

85. Європейський план "розміщення-харчування":

А не передбачає організованого харчування;

Б передбачає проживання і двохразове харчування;

В називають ще "постіль і сніданок";

Г включає в себе вартість розміщення та триразового харчування.

86. Тематичний парк – це:

А сегмент світової індустрії туризму із багатомільярдними капіталовкладеннями й прибутками;

Б різноманітні технічні системи, головною функцією яких є забезпечення життєдіяльності відпочиваючих і обслуговуючого персоналу та задоволення рекреаційних потреб відпочиваючих;

В сегмент, що передбачає розробку захоплюючої теми, покладеної в основу роботи парку. Цій темі підпорядковані всі вистави й атракціони, що пропонує парк;

Г природні об'єкти та явища, які використовуються для прямого чи непрямого споживання з метою задоволення рекреаційних потреб.

87. Найбільшою в світі вважається мережа тематичних парків:

А Німеччини;

Б Франції;

В Італії;

Г США.

88. Серед країн Азійсько-Тихоокеанського регіону за рівнем розвитку паркової індустрії лідирує:

А Китай;

Б Японія;

В Індонезія;

Г Філіппіни.

89. Природничі музеї – це ті,

А основу яких складають твори мистецтва як минулих, так і сучасних часів;

Б де зібрані речові пам'ятки культури людства;

В в яких головним мотивом у підборі експозицій є природна й екологічна складова;

Г присвячені видатним історичним подіям, державним, політичним, суспільним і військовим діячам, діячам науки, літератури і мистецтва.

90. Художні музеї – це ті,

А основу яких складають твори мистецтва як минулих, так і сучасних часів;

Б де зібрані речові пам'ятки культури людства;

В в яких головним мотивом у підборі експозицій є природна й екологічна складова;

Г що створені на основі нерухомих пам'яток, музеєфікованих на місці їх розташування зі збереженням або відновленням історико-культурного і природного середовищ.

91. Історичні музеї – це ті,

А основу яких складають твори мистецтва як минулих, так і сучасних часів;

Б де зібрані речові пам'ятки культури людства;

В в яких головним мотивом у підборі експозицій є природна й екологічна складова;

Г що створені за ініціативи громадськості та діють на громадських засадах, але під науково-методичним керівництвом державних музеїв.

92. Тематичні музеї – це ті,

А що містять комплексні експозиції природно-історичного спрямування присвячені невеликим регіонам окремих країн;

Б які присвячені певним історичним подіям чи особистостям;

В які ґрунтуються на висвітленні окремих сторін суспільного буття людини і опираються на специфічні предмети показу;

Г що будують свою діяльність на основі традиційних зібрань: речових, писемних, образотворчих матеріалів, що відповідають їх профілю.

93. Красназнавчі музеї – це ті,

А що містять комплексні експозиції природно-історичного спрямування присвячені невеликим регіонам окремих країн;

Б які ґрунтуються на висвітленні окремих сторін суспільного буття людини і опираються на специфічні предмети показу;

В які присвячені певним історичним подіям чи особистостям.

Г охоплюють певні технічні жанри, процеси або галузі, наприклад, видобуток, хімія, метрологія, музичні інструменти, кераміку або папір.

94. Меморіальні музеї – це ті,

А які ґрунтуються на висвітленні окремих сторін суспільного буття людини і опираються на специфічні предмети показу;

Б що містять комплексні експозиції природно-історичного спрямування присвячені невеликим регіонам окремих країн;

В які присвячені певним історичним подіям чи особистостям;

Г що поділяють на палеонтологічні, антропологічні, біологічні (широкого профілю), ботанічні, зоологічні, мінералогічні, геологічні, географічні та інші.

95. "Столиця" грального бізнесу США:

А Париж;

Б Лас-Анжелес;

В Чикаго;

Г Лас-Вегас.

96. Найвідоміші європейські дискотеки діють у:

А Берліні, Амстердамі, Стокгольмі;

Б Нью-Йорку, Берліні, Амстердамі;

В Парижі, Римі, Амстердамі;

Г Відні, Амстердамі, Барселоні.

97. У структурі рекреаційних ресурсів виділяють дві складові:

А природну та антропогенну;

Б природну і соціально-культурну;

В екологічну та соціальну;

Г антропогенну і екологічну.

98. Обсяг запасів:

А дозволяє визначити потенційні рекреаційні угіддя, встановити межі санітарної охорони;

Б дозволяє визначити потенційні рекреаційні угіддя, встановити межі санітарної охорони;

В використовується для визначення потенційної ємності територіальної рекреаційної системи, рівня освоєності, оптимізації навантаження;

Г визначає сезонність рекреаційних процесів і ритмічність туристичних потоків.

99. Площа поширення ресурсів:

А дозволяє визначити потенційні рекреаційні угіддя, встановити межі санітарної охорони;

Б використовується для визначення потенційної ємності територіальної рекреаційної системи, рівня освоєності, оптимізації навантаження;

В дозволяє визначити потенційні рекреаційні угіддя, встановити межі санітарної охорони;

Г обумовлює тяжіння рекреаційної інфраструктури і туристичних потоків до місць їх концентрації.

100. Період можливої експлуатації:

А використовується для визначення потенційної ємності територіальної рекреаційної системи, рівня освоєності, оптимізації навантаження;

Б визначає сезонність рекреаційних процесів і ритмічність туристичних потоків;

В дозволяє визначити потенційні рекреаційні угіддя, встановити межі санітарної охорони;

Г визначає тяжіння рекреаційної інфраструктури і туристичних потоків до місць їх концентрації.

101. Територіальна зосередженість:

А використовується для визначення потенційної ємності територіальної рекреаційної системи, рівня освоєності, оптимізації навантаження;

Б дозволяє визначити потенційні рекреаційні угіддя, встановити межі санітарної охорони;

В обумовлює тяжіння рекреаційної інфраструктури і туристичних потоків до місць їх концентрації;

Г визначає сезонність рекреаційних процесів і ритмічність туристичних потоків.

102. Підхід до класифікації рекреаційних ресурсів за предметною сутністю ресурсу називають:

А діяльним;

Б сутнісним;

В атрактивним;

Г суб'єктивним.

103. Підхід до класифікації рекреаційних ресурсів за характером використання в туризмі називають:

А сутнісним;

Б атрактивним;

В діяльним;

Г ціннісним.

104. Підхід до класифікації рекреаційних ресурсів за мірою та формою залучення до туристичної діяльності називають:

А атрактивним;

Б сутнісним;

В ціннісним;

Г функціональним.

105. Підхід до класифікації рекреаційних ресурсів, оснований на унікальності даного ресурсу, називають:

А сутнісним;

Б ціннісним;

В атрактивним;

Г об'єктивним.

106. Підхід до класифікації рекреаційних ресурсів, оснований на неповторності туристичних умов і ресурсів в поєднанні з комплексністю їх використання, називають:

А сутнісним;

Б ціннісним;

В функціональним;

Г еколого-економічним.

107. Підхід до класифікації рекреаційних ресурсів за споживчою вартістю ресурсу називають:

А ціннісним;

Б сутнісним;

В функціональним;

Г еколого-економічним.

108. Згідно предметно-сутнісного підходу рекреаційні ресурси поділяються на:

А рекреаційні блага, рекреаційні ресурси, рекреаційну інфраструктуру;

Б природно-рекреаційні, культурно-історичні, матеріальні (інфраструктурні);

В об'єкти показу, об'єкти дозвілля;

Г соціально-економічні, природні.

109. До природно-рекреаційних ресурсів відносять:

А археологічні, архітектурні пам'ятки, здобутки історії і культури минулого та сучасні архітектурні та техногенні шедеври;

Б території, які самі є ресурсом (протяжність, конфігурація, географічне положення), населення з його традиційною етнічною культурою, які забезпечують функціонування туристичної галузі в складі суспільно-географічного комплексу території шляхом розвитку виробничої та соціальної інфраструктури;

В клімат та розподіл його складових протягом року, узбережжя морів та океанів, акваторії водойм та річок, мінеральні джерела, мальовничі ландшафти, національні природні парки тощо;

Г міста-курорти або курортні місцевості, міста – столичні та історичні центри.

110. До культурно-історичних рекреаційних ресурсів відносяться:

А археологічні, архітектурні пам'ятки, здобутки історії і культури минулого та сучасні архітектурні та техногенні шедеври;

Б території, які самі є ресурсом (протяжність, конфігурація, географічне положення), населення з його традиційною етнічною культурою, які забезпечують функціонування туристичної галузі в складі суспільно-географічного комплексу території шляхом розвитку виробничої та соціальної інфраструктури;

В клімат та розподіл його складових протягом року, узбережжя морів та океанів, акваторії водойм та річок, мінеральні джерела, мальовничі ландшафти, національні природні парки тощо;

Г міста-курорти або курортні місцевості, міста — столичні та історичні центри.

111. Діяльнісний підхід дозволяє класифікувати ресурси за соціально-економічною сутністю, вартісними та трудовими ознаками на:

А природно-рекреаційні, культурно-історичні, матеріальні (інфраструктурні);

Б об'єкти показу, об'єкти дозвілля;

В рекреаційні блага, рекреаційні ресурси, рекреаційну інфраструктуру;

Г соціально-економічні, природні.

112. Рекреаційні блага –

А це природно-рекреаційний потенціал території, представлений сприятливим для відпочинку в будь-яку пору року кліматом, мальовничими краєвидами, іншими природно-географічними умовами;

Б це об'єкти, створені людською працею (пам'ятки історії, культури, архітектури, музеї тощо) та об'єкти, до яких докладається людська праця з метою підтримки їх атрактивних якостей (пляжі, національні парки тощо);

В це підприємства розміщення, харчування, транспорту, екскурсійного обслуговування та проведення дозвілля тощо;

Г це об'єкти антропогенного та природно походження.

113. Рекреаційні ресурси –

А це природно-рекреаційний потенціал території, представлений сприятливим для відпочинку в будь-яку пору року кліматом, мальовничими краєвидами, іншими природно-географічними умовами;

Б це об'єкти, створені людською працею (пам'ятки історії, культури, архітектури, музеї тощо) та об'єкти, до яких докладається людська праця з метою підтримки їх атрактивних якостей (пляжі, національні парки тощо);

В це підприємства розміщення, харчування, транспорту, екскурсійного обслуговування та проведення дозвілля тощо;

Г це об'єкти антропогенного та природно походження.

114. Рекреаційна інфраструктура –

А це природно-рекреаційний потенціал території, представлений сприятливим для відпочинку в будь-яку пору року кліматом, мальовничими краєвидами, іншими природно-географічними умовами;

Б це об'єкти, створені людською працею (пам'ятки історії, культури, архітектури, музеї тощо) та об'єкти, до яких докладається людська праця з метою підтримки їх атрактивних якостей (пляжі, національні парки тощо);

В це підприємства розміщення, харчування, транспорту, екскурсійного обслуговування та проведення дозвілля тощо;

Г це об'єкти антропогенного та природно походження.

115. За атрактивністю в рекреаційній діяльності можна виділити:

А об'єкти показу, об'єкти дозвілля;

Б природно-рекреаційні, культурно-історичні, матеріальні (інфраструктурні);

В рекреаційні блага, рекреаційні ресурси, рекреаційну інфраструктуру;

Г соціально-економічні, природні.

116. Об'єкти показу або атрактивні об'єкти можна поділити на:

А рекреаційні блага, рекреаційні ресурси, рекреаційну інфраструктуру;

Б соціально-економічні, природні;

В природно-рекреаційні, культурно-історичні, матеріальні (інфраструктурні);

Г природні, культурно-історичні, етнічні.

117. До природних атрактивних об'єктів відносять:

А архітектурні, археологічні, пов'язані з видатними подіями, життям та творчістю видатних людей, садиби та садово-паркові комплекси, замкові та культові комплекси;

Б національні та фольклорні свята, заклади харчування з національною кухнею, історичні села тощо;

В національні парки, заказники, пам'ятки природи;

Г передгір'я та гірські країни.

118. До культурно-історичних атрактивних об'єктів відносять:

А архітектурні, археологічні, пов'язані з видатними подіями, життям та творчістю видатних людей, садиби та садово-паркові комплекси, замкові та культові комплекси;

Б національні та фольклорні свята, заклади харчування з національною кухнею, історичні села тощо;

В національні парки, заказники, пам'ятки природи;

Г передгір'я та гірські країни.

119. До етнічних атрактивних об'єктів відносять:

А архітектурні, археологічні, пов'язані з видатними подіями, життям та творчістю видатних людей, садиби та садово-паркові комплекси, замкові та культові комплекси;

Б національні та фольклорні свята, заклади харчування з національною кухнею, історичні села тощо;

В національні парки, заказники, пам'ятки природи; національні та фольклорні свята, заклади харчування з національною кухнею, історичні села тощо);

Г передгір'я та гірські країни.

120. До об'єктів дозвілля відносять:

А архітектурні, археологічні, пов'язані з видатними подіями, життям та творчістю видатних людей, садиби та садово-паркові комплекси, замкові та культові комплекси;

Б національні та фольклорні свята, заклади харчування з національною кухнею, історичні села тощо;

В музеї, театри та інші заклади культури, заклади шоу-бізнесу, виставки, поточні події культурного життя (концерти видатних митців та колективів, фестивалі тощо);

Г міста-курорти або курортні місцевості, узбережжя теплих морів.

121. До об'єктів показу або атрактивних об'єктів відносять:

А архітектурні, археологічні, пов'язані з видатними подіями, життям та творчістю видатних людей, садиби та садово-паркові комплекси, замкові та культові комплекси;

Б ті об'єкти, які можуть бути включені до туру як елементами програмного забезпечення, так і входить до складу додаткових послуг, що надаються в місцях відпочинку;

В музеї, театри та інші заклади культури, заклади шоу-бізнесу, виставки, поточні події культурного життя (концерти видатних митців та колективів, фестивалі тощо);

Г міста – столичні та історичні центри.

122. Відповідно до ціннісного підходу розрізняють:

А природно-рекреаційні, культурно-історичні, матеріальні (інфраструктурні) ресурси;

Б світову культурну та природну спадщину та національне культурно-історичне і природне надбання;

В рекреаційні блага, рекреаційні ресурси, рекреаційну інфраструктуру;

Г соціально-економічні, природні.

123. Функціональний підхід до класифікації рекреаційних ресурсів оснований на:

А відновленні чи відтворенні фізичних і духовних сил, витрачених людиною в процесі життєдіяльності;

Б оцінці споживчої вартості туристичних благ і ресурсів;

В комплексному характері туристичного споживання і туристичної діяльності з виробництва турпродукту;

Г розумінні мотиваційної рекреаційної привабливості певних територій як таких, що є відмінними за комплексом ознак від місця постійного проживання рекреанта.

124. За ознакою зміни в часі залежно від інтенсивності антропогенних впливів виділяють первісні пейзажі, до яких відносяться:

А ті, в яких домінуючими складовими є результати людської діяльності;

Б ті, яких не торкнулась людська діяльність;

В ті, в яких наявні певні ознаки освоєння людиною цих територій;

Г ті, які повністю змінені людиною.

125. За ознакою зміни в часі залежно від інтенсивності антропогенних впливів виділяють напівдикі пейзажі, до яких відносяться:

А ті, в яких домінуючими складовими є результати людської діяльності;

Б ті, яких не торкнулась людська діяльність;

В ті, в яких наявні певні ознаки освоєння людиною цих територій;

Г ті, які повністю змінені людиною.

126. За ознакою зміни в часі залежно від інтенсивності антропогенних впливів виділяють культурні пейзажі, до яких відносяться:

А ті, які повністю змінені людиною;

Б ті, яких не торкнулась людська діяльність;

В ті, в яких наявні певні ознаки освоєння людиною цих територій;

Г ті, в яких домінуючими складовими є результати людської діяльності.

127. До первісних (диких) ландшафтів умовно можна віднести:

А високогірні території, незадіяні в господарюванні, та високі широти, де немає постійного населення, а провадяться тільки наукові роботи, та окремі території, що за своїми природними умовами непридатні для заселення;

Б поселення, технічні об'єкти, кар'єри, рекультивовані землі, зрошувальне землеробство тощо;

В території, де панує привласнюючий тип господарювання з його обмеженими технологіями, наприклад, мисливські угіддя;

Г території, де не ведеться господарська які призначені суто для туристичної діяльності.

128. До напівдиких ландшафтів умовно можна віднести:

А високогірні території, незадіяні в господарюванні, та високі широти, де немає постійного населення, а провадяться тільки наукові роботи, та окремі території, що за своїми природними умовами непридатні для заселення;

Б поселення, технічні об'єкти, кар'єри, рекультивовані землі, зрошувальне землеробство тощо;

В території, де панує привласнюючий тип господарювання з його обмеженими технологіями, наприклад, мисливські угіддя;

Г території, які не позбавлені впливу несприятливих природних процесів, і супроводжується негативними вторинними процесами і явищами.

129. До культурних ландшафтів умовно можна віднести:

А високогірні території, незадіяні в господарюванні, та високі широти, де немає постійного населення, а провадяться тільки наукові роботи, та окремі території, що за своїми природними умовами непридатні для заселення;

Б поселення, технічні об'єкти, кар'єри, рекультивовані землі, зрошувальне землеробство тощо;

В території, де панує привласнюючий тип господарювання з його обмеженими технологіями, наприклад, мисливські угіддя;

Г території, які не позбавлені впливу несприятливих природних процесів, і супроводжується негативними вторинними процесами і явищами.

130. За ознакою зміни в часі залежно від інтенсивності антропогенних впливів виділяють занепаді пейзажі, до яких відносяться:

А ті, де майже стерлись наслідки людської діяльності, практично повністю замінені відновленими елементами первісного природного середовища, лише де-не-де зустрічаються найбільш стійкі з привнесених зниклою людською культурою ознак;

Б ті, в яких наявні певні ознаки освоєння людиною цих територій;

В ті, в яких наявні елементи матеріальної культури та відчуваються наслідки людської діяльності, але які занедбані чи внаслідок економічного спаду, чи з військово-політичних причин тощо;

Г ті, в наслідки людської діяльності «вкраплені» в природне оточення та максимально антропізовані або практично повністю змінені людиною.

131. За ознакою зміни в часі залежно від інтенсивності антропогенних впливів виділяють здичавілі пейзажі, до яких відносяться:

А ті, де майже стерлись наслідки людської діяльності, практично повністю замінені відновленими елементами первісного природного середовища, лише де-не-де зустрічаються найбільш стійкі з привнесених зниклою людською культурою ознак;

Б ті, в яких наявні певні ознаки освоєння людиною цих територій;

В ті, в яких наявні елементи матеріальної культури та відчуваються наслідки людської діяльності, але які занедбані чи внаслідок економічного спаду, чи з військово-політичних причин тощо;

Г ті, яких не торкнулась людська діяльність.

132. Еколого-економічний підхід ґрунтується на:

А відновленні чи відтворенні фізичних і духовних сил, витрачених людиною в процесі життєдіяльності;

Б оцінці споживчої вартості туристичних благ і ресурсів;

В комплексному характері туристичного споживання і туристичної діяльності з виробництва турпродукту;

Г конструюванні системи еколого-економічних понять.

133. Відповідно до споживчої вартості є туристичні блага, споживання яких не залежить від людської діяльності на певній території. До них відносять:

А клімат чи наявність морських акваторій;

Б стан води, повітря, ґрунтів, рослинного покриву тощо;

В ті, які вимагають постійної реставрації, реконструкції, розвитку відповідної інфраструктури);

Г екологічно чисті території.

134. Відповідно до споживчої вартості є туристичні блага, споживання яких залежить від екологічного стану території і природоохоронної діяльності. До них відносять:

А клімат чи наявність морських акваторій;

Б екологічно чисті території;

В ті, які вимагають постійної реставрації, реконструкції, розвитку відповідної інфраструктури);

Г стан води, повітря, ґрунтів, рослинного покриву тощо.

135. Відповідно до споживчої вартості є туристичні ресурси постійного моніторингу і відповідного вкладання капіталу і праці на відновлення ресурсів, їх атрактивних властивостей. До них відносять:

А клімат чи наявність морських акваторій;

Б стан води, повітря, ґрунтів, рослинного покриву тощо;

В ті, які вимагають постійної реставрації, реконструкції, розвитку відповідної інфраструктури);

Г екологічно чисті території.

136. Відповідно до споживчої вартості є туристичні ресурси цільового призначення, створені задля поживлення туристичної діяльності на даній території. До них відносять:

А Євродіснейленд, Лас-Вегас тощо;

Б стан води, повітря, ґрунтів, рослинного покриву тощо;

В ті, які вимагають постійної реставрації, реконструкції, розвитку відповідної інфраструктури);

Г екологічно чисті території.

137. Серед природно-географічних рекреаційно-туристичних ресурсів найбільше значення для індустрії туризму й рекреаційної діяльності мають:

А геоморфологічні, тектонічні та біоресурси;

Б погодно-кліматичні, водні і ландшафтні складові;

В геологічні, морські та ґрунтові ресурси;

Г тектонічні, фітолікувальні та ґрунтові ресурси.

138. У клас ресурсів першого порядку об'єднують:

А геоморфологічні, тектонічні та біоресурси;

Б геологічні, морські та ґрунтові ресурси;

В погодно-кліматичні, водні і ландшафтні складові;

Г тектонічні, фітолікувальні та ґрунтові ресурси.

139. Визначальними, а в багатьох випадках навіть лімітуючими чинниками розвитку для більшості функціональних типів територіальних рекреаційних систем є:

А клімат, погода і їх комфортність;

Б водні ресурси, зокрема мінеральні води;

В рельєф, наявність передгірських територій;

Г ґрунтові ресурси, зокрема чорноземи.

140. Для пересічного європейця чи американця комфортною для відпочинку вважається така температура повітря влітку:

А +20...+26°C;

Б +15...+20°C;

В +25...+30°C;

Г +19...+24°C.

141. Для пересічного європейця чи американця комфортною для відпочинку вважається така температура повітря взимку:

A від 0 до -3 °С;

Б від -1 до -5°С;

В від -5 до -10°С;

Г від -3 до -7°С.

142. Для пересічного європейця чи американця комфортною для відпочинку вважається така температура води:

A від +15°С;

Б від +25°С;

В від +20°С;

Г від +23°С.

143. Головні потоки туристів формуються в:

A Південній Америці та Африці;

Б Північній та Південній Америці;

В Близькому Сході та Африці;

Г Європі та Північній Америці.

144. Для пересічного європейця чи американця комфортною для відпочинку вважається така погода в усі пори року:

A похмура з швидкістю вітру 0,5-1 м/с;

Б ясна, сонячна, безвітряна (швидкість вітру 0,1-0,2 м/с);

В хмарна, з короткочасними дощами, безвітряна (швидкість вітру 0,1-0,2 м/с);

Г безвітряна, похмура.

145. Практично всі види рекреаційно-туристичної діяльності дозволяє розвивати сприятливість:

A екваторіального, тропічного та субтропічного клімату;

Б субтропічного, помірнього та субарктичного клімату;

В помірнього, тропічного та субтропічного клімату;

Г субарктичного, помірнього та екваторіального клімату.

146. У суворих арктичних і антарктичних районах:

A впроваджуються екологічні, наукові чи екстремальні види туризму;

Б розвиваються практично всі види туризму;

В розвиваються зимові види туризму;

Г розвивається тільки пішохідний туризм.

147. Все погодно-кліматичне розмаїття за силою впливу на рекреаційні процеси ділиться на кілька класів комфортності, які позначаються на розвитку масового туризму і регулюють його інтенсивність:

A сприятливо-комфортний, сезонно-комфортний, несприятливо-комфортний;

Б комфортний, сезонно-комфортний, суб-комфортний і дискомфортний;

В сприятливо-комфортний, сезонно-комфортний і дискомфортний;

Г субкомфортний і дискомфортний, сприятливо-комфортний.

148. Серед класів комфортності найсприятливіші умови для відпочинку створюють:

A сприятливо-комфортний і сезонно-комфортний погодно-кліматичні комплекси;

Б сезонно-комфортний і субкомфортний погодно-кліматичні комплекси;

В комфортний і сезонно комфортний погодно-кліматичні комплекси;

Г субкомфортний і дискомфортний, сприятливо-комфортний.

149. Більшість території України відноситься до класу:

A сезонно комфортний і субкомфортний клімат;

Б комфортний, сезонно-комфортний клімат;

В субкомфортний і дискомфортний клімат;

Г сприятливо-комфортний клімат.

150. Головний туристичний сезон із комфортним погодно-кліматичним режимом у Україні триває близько:

A 60-70 днів;

Б 100 днів;

В 90 днів;

Г 60-90 днів.

151. До природно-географічних туристично-рекреаційних ресурсів другого порядку, які мають опосередкований вплив на рекреаційний процес, слід віднести:

А кліматичні, орографічні та водні;

Б флоро-фауністичні, геологічні та орографічні;

В водні, флоро-фауністичні та геологічні;

Г екологічні, бальнеологічні та кліматотерапевтичні.

152. Зимовий туристичний сезон, якому притаманне поєднання мінусових температур і достатньо потужного й тривалого снігового покриву, чітко виражений у:

А Лісостепу та Степу;

Б Карпатах та Криму;

В Поліссі і Степу;

Г Карпатах та на Поліссі.

153. Зимовий туристичний сезон, якому притаманне поєднання мінусових температур і достатньо потужного й тривалого снігового покриву у Україні складає близько:

А 60-70 днів;

Б 45 днів;

В 90 днів;

Г 30 днів.

154. Пляжно-купальна фаза у межах субтропіків Південного берегу Криму складає:

А 90-95 днів;

Б 150 днів;

В 120 днів;

Г 200 днів.

155. До країн з потужними ландшафтними рекреаційно-туристичними ресурсами належить більшість країн Європи:

А Португалія, Бельгія, Нідерланди, Німеччина, Чехія, Австрія, Польща;

Б Франція, Італія, Греція, Австрія, Україна, Угорщина, Іспанія, Румунія;

В Болгарія, Україна, Хорватія, Білорусь, Словаччина, Чехія, Швейцарія;

Г Грузія, Вірменія, Азербайджан, Іран, Ірак.

156. Особлива роль у розвитку та еволюції рекреаційно-туристичної діяльності належить лісовим ресурсам:

А субарктичного, помірнього та субтропічного поясів;

Б помірнього, тропічного й субекваторіального поясів;

В помірнього, субтропічного та екваторіального поясів;

Г субантарктичний та субарктичний пояси.

157. Серед держав з потужними ландшафтними рекреаційно-туристичними ресурсами виділяються:

А Марокко, Алжир, Єгипет, Туніс, США, Канада;

Б Австралія, Єгипет, Китай, Канада, Венесуела;

В Мексика, Куба, Таїланд, Південно-Африканська Республіка;

Г Україна, Швейцарія, Туреччина, Німеччина.

158. Володіють надзвичайно багатими ландшафтними ресурсами, але, в силу великих площ, вони розкидані по великій території:

А США, Росія, Китай, Австралія, Канада;

Б Австралія, Єгипет, Китай, Монголія, Франція;

В США, Канада, Україна, Туреччина;

Г Україна, Росія, США, Африка.

159. Головною складовою частиною водних рекреаційних ресурсів нині стали:

А екваторіальні джунглі та гілеї із повноводними ріками;

Б "узбережжя теплих морів";

В узбережжя Індійського та Південного океанів;

Г повністю всі водойми, розташовані в певній місцевості і застосовні для безпечного відпочинку населення.

160. Дані озера приваблюють туристів як місця пляжно-купального відпочинку з елементами водного туризму:

А Байкал (Росія), Тітікака (Перу-Болівія), Балатон (Угорщина), Озерний округ (Велика Британія), Мазурський приозерний район (Польща);

Б Байкал (Росія), Тітікака (Перу-Болівія), Іскандеркуль (Таджикистан);

В Балатон (Угорщина), Озерний округ (Велика Британія), Мазурський приозерний район (Польща), Шацькі озера (Україна);

Г Ялпуг (Україна), Калуг (Молдова), Мазурський приозерний район (Польща), Єзерище (Білорусь).

161. Ресурси другого порядку:

А не можуть мати безпосереднє значення і відігравати провідну роль при формуванні територіальних рекреаційних систем;

Б ніколи не переходять у розряд ресурсів першого порядку;

В у багатьох випадках можуть мати безпосереднє значення і відігравати провідну роль при формуванні територіальних рекреаційних систем;

Г у багатьох випадках можуть мати опосередковане значення і відігравати незначну роль при формуванні територіальних рекреаційних систем.

162. Значну роль окремі види ресурсів другого порядку відіграють у формуванні:

А екскурсійного туризму;

Б масового туризму;

В лікувального туризму;

Г екстремальних видів туризму.

163. До геологічних ресурсів, що широко використовуються в рекреаційно-туристичній діяльності, відносять:

А тектонічні плити, розломи та вкладчасті області;

Б западини та височини, а також складчасті споруди;

В мінеральні й термальні води, лікувальні грязі, бішофіт;

Г тектонічні плити, цити та западини.

164. Мінеральні й термальні води, лікувальні грязі, бішофіт є природною основою для розвитку:

А оздоровчо-лікувального туризму;

Б екстремального туризму;

В екскурсійного туризму;

Г соціального туризму.

165. Низький рівень використання бальнеологічних ресурсів на африканському континенті, в багатьох азійських державах пояснюється:

А відсутністю у надрах даних регіонів значних запасів відповідної мінеральної сировини;

Б відсутністю певних складників загальної культури відпочинку: наявності певних традицій і культури медико-рекреаційного споживання бальнеологічних ресурсів;

В недостатнім розвитком науково-дослідної та геологорозвідувальної роботи, а також видобувної галузі господарства;

Г достатнім розвитком науково-дослідницької роботи, наявністю певних складників загальної культури відпочинку.

166. На інтенсивність рекреаційного використання гірських споруд впливає:

А їх геологічний вік;

Б їх привабливість чи доступність;

В рівень освоєності прилеглих територій і близькість до споживчого ринку;

Г функціональне призначення.

167. На інтенсивність рекреаційного використання гірських споруд для екстремальних видів туризму впливає:

А їх геологічний вік;

Б їх привабливість і доступність;

В рівень освоєності прилеглих територій і близькість до споживчого ринку;

Г унікальність та культурна значущість.

168. Карстові печери, коралові рифи, відслонення гірських порід й інші привабливі форми рельєфу – підґрунтя для розвитку:

- А масових видів туризму;
- Б екстремального туризму та екологічного;
- В екскурсійного та пригодницького туризму;
- Г наукового і пізнавального туризму.

169. Все розмаїття суспільно-історичних рекреаційно-туристичних ресурсів доцільно об'єднати у кілька груп:

- А археологічні, архітектурні, науково-пізнавальні;
- Б фауністичні, водні, літературно-мистецькі;
- В героїко-виховні, флористичні, архітектурні;
- Г кліматотерапевтичні, водні, бальнеологічні і архітектурні.

170. Суспільно-історичні ресурси мають різну пізнавальну цінність, а тому поділяються на кілька рівнів:

- А високий, середній і низький;
- Б світовий, національний і обмежено-локальний;
- В місцевий, національний або державний і міжнаціональний або світовий;
- Г світовий, міжнаціональний та обмежено-локальний.

171. За функціональним призначенням архітектурні споруди, нині залучені до рекреаційно-туристичної діяльності, поділяються на:

- А громадські, сакральні, або культові, фортифікаційні, технічні;
- Б місцеві, національні і міжнаціональні;
- В екскурсійні, оздоровчі, екстремальні;
- Г сільськогосподарські, промислові та фортифікаційні.

172. До первинних підприємств рекреації належать:

- А ті, що безпосередньо обслуговують рекреантів;
- Б підприємства життєзабезпечення;
- В підприємства інших галузей господарства, які залучені до рекреаційного обслуговування;
- Г ті, що безпосередньо обслуговують рекреантів і підприємства життєзабезпечення.

173. До вторинних підприємств рекреації належать:

- А ті, що безпосередньо обслуговують рекреантів;
- Б підприємства життєзабезпечення;
- В підприємства інших галузей господарства, які залучені до рекреаційного обслуговування;
- Г ті, що безпосередньо обслуговують рекреантів і підприємства життєзабезпечення.

174. До третинних підприємств рекреації належать:

- А ті, що безпосередньо обслуговують рекреантів;
- Б підприємства життєзабезпечення;
- В підприємства інших галузей господарства, які залучені до рекреаційного обслуговування;
- Г ті, що безпосередньо обслуговують рекреантів і підприємства життєзабезпечення.

175. Основною формою первинних підприємств у світовій практиці є:

- А бюро подорожей і екскурсій, транспортні підприємства, підприємства розміщення;
- Б мережа громадського харчування, роздрібною торгівлі, комунального і побутового обслуговування населення, внутрішній транспорт і зовнішній транспорт, що не спеціалізується на рекреаційних перевезеннях, будівельна індустрія;
- В підприємства промисловості та сільського господарства, що обслуговують усе населення, задовольняючи також і потреби рекреантів;
- Г міжміські, транспортні підприємства.

176. Основною формою первинних підприємств у світовій практиці є:

- А бюро подорожей і екскурсій, транспортні підприємства, підприємства розміщення;
- Б мережа громадського харчування, роздрібною торгівлі, комунального і побутового обслуговування населення, внутрішній транспорт і зовнішній транспорт, що не спеціалізується на рекреаційних перевезеннях, будівельна індустрія;
- В підприємства промисловості та сільського господарства, що обслуговують усе населення, задовольняючи також і потреби рекреантів;
- Г міжміські, транспортні підприємства.

177. Основною формою первинних підприємств у світовій практиці є:

- А бюро подорожей і екскурсій, транспортні підприємства, підприємства розміщення;

Б мережа громадського харчування, роздрібної торгівлі, комунального і побутового обслуговування населення, внутрішній транспорт і зовнішній транспорт, що не спеціалізується на рекреаційних перевезеннях, будівельна індустрія;

В підприємства промисловості та сільського господарства, що обслуговують усе населення, задовольняючи також і потреби рекреантів;

Г бюро подорожей і екскурсій, мережа громадського харчування, роздрібної торгівлі.

178. Виділяють чотири групи рекреаційних підприємств:

А лікувальні, оздоровчі, пізнавальні та комплексні;

Б тур агенти, туроператори, спортивні та екскурсійні;

В кліматолікувальні, бальнеолікувальні, спортивні та бази відпочинку;

Г кліматолікувальні, оздоровчі, спортивні та екскурсійні.

179. До групи лікувальних підприємств відносять:

А дитячі оздоровчі центри, бази відпочинку, будинки відпочинку, пансіонати, спортивно-оздоровчі табори;

Б готелі, туристичні бази, мотелі, кемпінги, туристичні поїзди;

В бюро подорожей і екскурсій, молодіжні табори;

Г санаторії і санаторії-профілакторії.

180. До групи оздоровчих підприємств відносять:

А дитячі оздоровчі центри, бази відпочинку, будинки відпочинку, пансіонати, спортивно-оздоровчі табори;

Б санаторії і санаторії-профілакторії;

В бюро подорожей і екскурсій, молодіжні табори;

Г готелі, туристичні бази, мотелі, кемпінги, туристичні поїзди.

181. До групи пізнавальних підприємств відносять:

А дитячі оздоровчі центри, бази відпочинку, будинки відпочинку, пансіонати, спортивно-оздоровчі табори;

Б санаторії і санаторії-профілакторії;

В бюро подорожей і екскурсій, молодіжні табори;

Г курортні поліклініки, грязе- та водолікарні.

182. Для групи лікувальних підприємств характерні цикли занять:

А кліматолікувальні, бальнеолікувальні, грязелікувальні й кумисолікувальні цикли занять;

Б купально-пляжні і прогулянкові цикли занять;

В пов'язані з ознайомленням із природними і культурно-історичними об'єктами;

Г цикли занять пов'язані з тренуючим режимом – спортивні ігри та змагання, альпінізм, полювання.

183. Для групи оздоровчих підприємств характерні цикли занять:

А кліматолікувальні, бальнеолікувальні, грязелікувальні й кумисолікувальні цикли занять;

Б купально-пляжні і прогулянкові цикли занять;

В пов'язані з ознайомленням із природними і культурно-історичними об'єктами;

Г цикли занять пов'язані з тренуючим режимом – спортивні ігри та змагання, альпінізм, полювання.

184. Для групи пізнавальних підприємств характерні цикли занять:

А кліматолікувальні, бальнеолікувальні, грязелікувальні й кумисолікувальні цикли занять;

Б купально-пляжні і прогулянкові цикли занять;

В пов'язані з ознайомленням із природними і культурно-історичними об'єктами;

Г цикли занять пов'язані з тренуючим режимом – спортивні ігри та змагання, альпінізм, полювання.

185. За належністю до класів природних геосистем, усі чинники й умови поділяються на:

А природні та історико-культурні;

Б природні та історико-культурні;

В соціально-економічні та історико-культурні;

Г природні та соціально-економічні.

186. Вперше конструктивна схема систематизації чинників територіальної організації рекреаційної діяльності була запропонована чеським географом –

А І. Твердохлебовим;

Б І. Зоріним;

В М. Мироненко;

Г Р. Маріоттом.

187. Селективні чинники, які виділив Р. Маріотт:

А обмежують рекреаційну діяльність на деякій площі;

Б визначають необхідність та доцільність формування ТРС з погляду системи, яку вони охоплюють;

В визначають стан окремих підсистем з погляду заданої їм цільової функції;

Г визначають необхідність і напрямок формування територіальних рекреаційних систем.

188. До селективних чинників Р. Маріотт зараховує:

А комунікаційні та матеріально-технічні;

Б природні й культурно-історичні чинники;

В господарство, розселення, соціальні й політичні фактори;

Г культурно – історичні та соціально – економічні.

190. Локалізуючі чинники, які виділив Р. Маріотт:

А обмежують рекреаційну діяльність на деякій площі;

Б визначають необхідність та доцільність формування ТРС з погляду системи, яку вони охоплюють;

В визначають стан окремих підсистем з погляду заданої їм цільової функції;

Г визначають необхідність і напрямок формування територіальних рекреаційних систем.

191. До локалізуючих чинників Р. Маріотт зараховує:

А комунікаційні та матеріально-технічні;

Б природні й культурно-історичні чинники;

В господарство, розселення, соціальні й політичні фактори;

Г культурно – історичні та соціально – економічні.

192. До реалізуючих чинників, які виділив Р. Маріотт, належать:

А комунікаційні та матеріально-технічні;

Б природні й культурно-історичні чинники;

В господарство, розселення, соціальні й політичні фактори;

Г культурно – історичні та соціально – економічні.

193. Реалізуючі чинники, які виділив Р. Маріотт:

А обмежують рекреаційну діяльність на деякій площі;

Б визначають необхідність та доцільність формування ТРС з погляду системи, яку вони охоплюють;

В визначають необхідність і напрямок формування територіальних рекреаційних систем;

Г визначають стан окремих підсистем з погляду заданої їм цільової функції.

194. В. Стафійчук серед найвагоміших чинників, що генерують і локалізують потреби, виділив:

А територіальну нерівномірність рекреаційного попиту, тип міста, територіальну локалізацію рекреантів, територіальні відмінності в ціннісних критеріях рекреантів та ін..;

Б територіальна різноманітність природних і культурно-історичних ресурсів; територіальні відмінності в рівні розвитку інфраструктури; територіальні відмінності в системі комфортності природних комплексів; ємність природних, культурних та інфраструктурних комплексів та ін..;

В транспортна доступність; низька якість і ємність ресурсів; нерозвиненість сфери обслуговування; екологічна ситуація в регіоні та ін.;

Г інтенсивність культурних і ділових зв'язків (комунікабельність), тип культурного життя, вплив моди, ціннісні орієнтири особистості.

195. В. Стафійчук серед найвагоміших чинників, що лімітують розвиток рекреації, виділив:

А територіальну нерівномірність рекреаційного попиту, тип міста, територіальну локалізацію рекреантів, територіальні відмінності в ціннісних критеріях рекреантів та ін..;

Б територіальна різноманітність природних і культурно-історичних ресурсів; територіальні відмінності в рівні розвитку інфраструктури; територіальні відмінності в системі комфортності природних комплексів; ємність природних, культурних та інфраструктурних комплексів та ін..;

В транспортна доступність; низька якість і ємність ресурсів; нерозвиненість сфери обслуговування; екологічна ситуація в регіоні та ін..;

Г інтенсивність культурних і ділових зв'язків (комунікабельність), тип культурного життя, вплив моди, ціннісні орієнтири особистості.

